ARNALDUR INDRIDASON

ASCULTĂ «VOCILE» PENTRU A AFLA NUMELE CRIMINALULUI

vocile

TREI

FICTION CONNECTION 3

ARNALDUR INDRIDASON

VOCILE

Original: *Röddin* (2002)

Traducerea:

MONICA VLAD

virtual-project.eu

Editura Trei, 2011

Dar când vine iarna,
unde voi mai găsi
florile, lumina soarelui,
umbrele pământului?
Zidurile rămân
mute şi reci
giruetele
zornăie în vânt.

Din „La mijlocul vieţii” de Friedrich Hölderlin[1]

Sosi, în cele din urmă, momentul. Cortina se ridică, sala ieşi la iveală; se simţea minunat la vederea tuturor acelor oameni care îl priveau şi sfiala îi dispăru într-o clipă. Îi văzu pe unii dintre colegii de şcoală şi pe unii dintre profesori, îl zări şi pe director, care părea să dea aprobator din cap înspre el. Însă mare parte din public îi era necunoscută. Toţi aceşti oameni veniseră să-i asculte vocea frumoasă, care fusese remarcată chiar şi în afara graniţelor Islandei.

Murmurul din sală se stinse încetul cu încetul şi toţi ochii se îndreptară înspre el, într-o aşteptare mută.

Îl văzu pe tatăl lui în mijlocul primului rând, cu ochelarii săi negri cu ramă de baga, stând picior peste picior şi ţinându-şi pălăria pe genunchi. Îi observă privirea prin ramele groase ale ochelarilor şi zâmbetul încurajator; acesta era marele moment al vieţii lor. De acum înainte, nimic nu va mai fi la fel.

Dirijorul corului îşi ridică braţele. În sală se aşternu tăcerea.

Şi începu să cânte cu acea voce limpede şi încântătoare pe care tatăl său o descrisese drept divină.

Prima zi

1

Elínborg îi aştepta la hotel.

În hol se afla un brad mare şi pretutindeni erau decoraţiuni, ramuri de brad şi globuri strălucitoare. Colindul „Noapte de vis”[2] se auzea parcă în nişte boxe invizibile. Un autocar era parcat în faţa hotelului şi un grup se apropia de biroul de la recepţie. Erau turişti care intenţionau să-şi petreacă şi Crăciunul, şi Anul Nou în Islanda, deoarece li se părea o ţară provocatoare şi captivantă. Deşi tocmai aterizaseră, se pare că mulţi îşi cumpăraseră deja tradiţionalele pulovere islandeze şi începuseră să cerceteze patria exotică a iernii. Erlendur îşi şterse lapoviţa de pe impermeabil. Sigurdur Óli, care se afla şi el în holul hotelului, se uită în jurul său şi o zări pe Elínborg lângă lifturi. Îl trase de mânecă pe Erlendur şi se îndreptară amândoi spre ea. Femeia cercetase deja scena crimei. Primii ofiţeri de poliţie care ajunseseră acolo se asiguraseră ca locul respectiv să rămână totuşi neatins.

Directorul hotelului îi rugase să nu facă prea mare tam-tam. Folosise exact acea expresie atunci când dăduse telefon la poliţie. Acesta era un hotel, iar hotelurile au o reputaţie de apărat, aşa că îi rugase să aibă în vedere acest lucru. În consecinţă, afară nu se auzea nicio sirenă, şi nici n-au fost văzuţi ofiţeri de poliţie în uniformă care să dea buzna în holul hotelului. Directorul le spusese că trebuiau să evite cu orice preţ să stârnească frica printre oaspeţi.

Islanda nu trebuie să fie prea captivantă, prea provocatoare.

Acum stătea lângă Elínborg şi îi întâmpină pe Erlendur şi pe Sigurdur Óli cu o strângere de mână. Era atât de gras, încât costumul abia dacă îi cuprindea trupul. Sacoul era încheiat peste burtă cu un singur nasture gata-gata să cedeze. Betelia pantalonilor era ascunsă sub un burdihan care se revărsa afară din sacou, şi bărbatul transpira atât de abundent, încât nu putea să lase din mână batista mare şi albă cu care îşi ştergea fruntea şi ceafa la intervale regulate. Gulerul alb al cămăşii era ud leoarcă de transpiraţie. Erlendur îi strânse mâna lipicioasă.

— Mulţumesc, zise directorul, suflând ca o balenă.

În cei douăzeci de ani de când se afla la conducerea hotelului nu mai întâlnise niciodată ceva de felul ăsta.

— Şi tocmai în toiul pregătirilor de Crăciun, spuse el oftând. Nu înţeleg cum de s-a putut întâmpla aşa ceva! Cum s-a putut întâmpla? repetă el, lăsându-i să vadă cât de năucit era.

— E sus sau jos? întrebă Erlendur.

— Sus sau jos? pufăi directorul cel gras. Vreţi să spuneţi dacă s-a dus sau nu în rai?

— Da, zise Erlendur. E exact ceea ce trebuie să aflăm…

— Luăm liftul să mergem la etaj? întrebă Sigurdur Óli.

— Nu, zise directorul, aruncându-i lui Erlendur o privire iritată. E jos, la subsol. Are o cămăruţă acolo. Nu am vrut să-l dăm afară. Şi uite ce primeşti în schimb pentru eforturile pe care le faci.

— Şi de ce aţi fi vrut să-l daţi afară? întrebă Erlendur.

Directorul se uită la el, însă nu-i răspunse.

O luară încet pe scările de lângă lift, cu directorul înaintea lor. Coborârea era un efort foarte mare pentru el, şi Erlendur se întrebă cum o să le urce la întoarcere.

Cu excepţia lui Erlendur, toţi fuseseră de acord să arate un anumit respect şi să încerce să vină la hotel cât mai discret posibil. Trei maşini de poliţie erau parcate în spatele clădirii, lângă o ambulanţă. Ofiţerii de poliţie şi paramedicii intraseră pe uşa din spate. Medicul legist era în drum spre hotel. Urma să constate moartea şi apoi să ceară ca trupul să fie transportat cu o furgonetă.

Merseră de-a lungul unui coridor lung, în frunte cu directorul, care respira greu. Îi întâmpinară nişte poliţişti în civil. Coridorul se întuneca şi mai mult pe măsură ce înaintau, din cauză că becurile din tavan se arseseră şi nimeni nu se sinchisise să le înlocuiască. În cele din urmă, pe întuneric, ajunseră la o uşă care dădea către o cămăruţă. Era mai degrabă un spaţiu de depozitare decât o cameră de locuit, însă înăuntru se afla un pat îngust, un mic birou şi un covor zdrenţăros pe dalele pardoselii murdare. Era şi o fereastră mică, sus, aproape de tavan.

Bărbatul stătea aşezat pe pat, sprijinit de perete. Purta un costum roşu-deschis de Moş Crăciun, cu o căciuliţă care îi alunecase peste ochi. O barbă mare şi artificială îi ascundea faţa. Îşi desfăcuse cureaua lată din jurul taliei şi se descheiase la nasturii jachetei. Sub acea jachetă purta doar un maiou alb. În zona inimii avea o rană mortală. Cu toate că erau şi alte semne pe trup, înjunghierea în inimă fusese cauza morţii. Mâinile aveau urme de

tăieturi, de parcă încercase să-i opună rezistenţă atacatorului. Avea pantalonii căzuţi în vine. Un prezervativ îi atârna de penis.

— Rudolf, renul cu nas roşu, cântă Sigurdur Óli, privind în jos spre cadavru.

Elínborg îi făcu semn să tacă.

În cameră se afla un şifonier micuţ cu uşa deschisă, în care erau perechi de pantaloni şi pulovere împăturite, cămăşi călcate, lenjerie de corp şi şosete. O uniformă atârna pe un umeraş, era bleumarin cu epoleţi aurii şi nasturi strălucitori de alamă. O pereche de pantofi bine lustruiţi din piele neagră se afla lângă şifonier.

Ziare şi reviste zăceau împrăştiate pe podea. Lângă pat se aflau o măsuţă şi o veioză. Pe măsuţă era o singură carte: *Povestea corului de băieţi din Viena*.

— Bărbatul acesta locuia aici? întrebă Erlendur în timp ce examina locul crimei.

El şi Elínborg intraseră în cameră. Sigurdur Óli şi directorul stăteau afară, pe coridor. Era prea mică să încapă toţi în ea.

— L-am lăsat să stea aici, zise directorul stânjenit, ştergându-şi sudoarea de pe frunte. Lucra pentru noi de foarte mulţi ani. Chiar de dinainte de a veni eu aici. Era portar.

— Uşa era deschisă când a fost găsit? întrebă Sigurdur Óli, încercând să pară oficial, de parcă voia să compenseze gafa cu cântecelul de mai înainte.

— I-am cerut să vă aştepte, zise directorul. Fetei care l-a găsit. Se află în cafeneaua personalului. S-a speriat destul de tare, biata de ea, după cum vă puteţi închipui. Directorul evita să privească în cameră.

Erlendur se duse până la cadavru şi se uită la rana din dreptul inimii. N-avea idee ce fel de lamă îl omorâse pe bărbatul acela. Ridică privirea. Deasupra patului se afla un poster vechi şi şters dintr-un film cu Shirley Temple, lipit la colţuri cu scotch. Erlendur nu cunoştea filmul. Se numea *Mica prinţesă*. Posterul era singurul obiect de decoraţiune din cameră.

— Cine e? întrebă Sigurdur Óli din pragul uşii, când văzu posterul.

— Scrie pe el, zise Erlendur. Shirley Temple.

— Şi cine e? E moartă?

— Cine e Shirley Temple? Elínborg era uimită de ignoranţa lui Sigurdur Óli. Nu ştii cine a fost? N-ai studiat în America?

— A fost vreo vedetă de la Hollywood? întrebă Sigurdur Óli, privind în continuare posterul.

— A fost un copil-vedetă, zise Erlendur scurt. Deci, într-un anumit sens, e moartă oricum.

— Cum? făcu Sigurdur Óli, nereuşind să prindă remarca respectivă.

— Un copil-vedetă, zise Elínborg. Cred că e încă în viaţă. Nu-mi amintesc. Cred că e ceva pe la Naţiunile Unite.

Erlendur îşi dădu seama că în cameră nu mai erau alte bunuri personale. Se uită în jur, însă nu văzu niciun raft de cărţi, CD-uri sau vreun computer, vreun aparat de radio sau vreun televizor. Doar un birou, un scaun, un dulap şi un pat cu o pernă şifonată şi o pilotă murdară. Cămăruţa asta îi amintea de o celulă de închisoare.

Ieşi pe coridor şi privi în întuneric până în capătul celălalt, simţind un uşor miros de ars, de parcă cineva se jucase cu chibriturile acolo sau probabil încercase să-şi lumineze drumul.

— Ce e acolo? îl întrebă pe director.

— Nimic, răspunse acesta şi privi în sus spre tavan. Doar capătul coridorului. S-au ars nişte becuri. O să cer să fie înlocuite.

— De cât timp locuia aici acest bărbat? întrebă Erlendur în timp ce se întorcea în cameră.

— Nu ştiu, de dinainte să vin eu.

— Deci, era aici când aţi devenit director?

— Da.

— Vreţi să spuneţi că a locuit în văgăuna asta timp de douăzeci de ani?

— Da.

Elínborg se uită la prezervativ.

— Cel puţin făcea sex protejat, zise ea.

— Nu suficient de protejat, spuse Sigurdur Óli.

Chiar în acel moment sosi medicul legist, însoţit de un membru al personalului hotelului care se întoarse înapoi pe coridor. Legistul era şi el foarte gras, însă nu îl întrecea nici pe departe pe directorul hotelului. În momentul în care acesta se strecură în cameră, Elínborg se retrase pe coridor ca să ia o gură de aer.

— Bună, Erlendur, zise legistul.

— Ce părere ai? îl întrebă Erlendur.

— Atac de cord, dar trebuie să mă uit mai bine, răspunse legistul, care era cunoscut pentru umorul său sinistru.

Erlendur aruncă o privire afară, pe coridor, la Sigurdur Óli şi Elínborg, care rânjeau cu gura până la urechi.

— Ştii cumva când s-a întâmplat? îl întrebă Erlendur.

— Nu de foarte mult timp. Undeva în aceste ultime două ore. Nu prea a apucat să se răcească. I-aţi localizat renul?

Erlendur mormăi ceva.

Legistul luă mâna de pe cadavru.

— O să semnez certificatul de deces, zise el. Tu trimite-l la morgă şi acolo îl vor deschide ei. Se spune că orgasmul e o clipă asemănătoare cu moartea, adăugă el, privind în jos la cadavru. Înseamnă că a avut parte de unul dublu.

— Unul dublu? se miră Erlendur neînţelegând.

— Orgasm, vreau să spun, zise legistul. O să faceţi fotografii, da?

— Da, zise Erlendur.

— Or să arate drăguţ în albumul lui de familie.

— Se pare că n-are familie, spuse Erlendur şi se uită din nou în jurul lui, prin cameră. Deci, ai terminat deocamdată? întrebă el, dorind să pună capăt vorbelor de duh ale legistului.

Acesta încuviinţă, se strecură afară din cameră şi o porni de-a lungul coridorului.

— Va trebui să închidem hotelul? întrebă Elínborg, şi observă că directorul trase aer în piept în momentul în care ea puse acea întrebare. Să oprim această mulţime de oameni care vin şi pleacă, să-i interogăm pe toţi cei care stau aici şi tot personalul? Să închidem aeroporturile. Să oprim vapoarele care pleacă din port…

— Pentru numele lui Dumnezeu, spuse directorul, gemând şi strângându-şi batista în mână, cu o privire imploratoare înspre Erlendur. E vorba doar despre portar!

Mariei şi lui Iosif nu li s-ar fi dat niciodată o cameră aici, gândi Erlendur în sinea lui.

— Această… această… mizerie n-are nimic de-a face cu oaspeţii mei, bolborosi directorul plin de indignare. Sunt turişti, aproape toţi, şi oameni din provincie, oameni de afaceri, şi aşa mai departe. Nimeni n-are nimic de-a face cu portarul. Nimeni. Acesta este unul dintre cele mai mari hoteluri din Reykjavík. E arhiplin de sărbători. Nu puteţi să-l închideţi pur şi simplu! Pur şi simplu, nu puteţi!

— Am putea, dar n-o s-o facem, zise Erlendur, încercând să-l calmeze pe director. Va trebui să-i interogăm pe unii dintre oaspeţi şi majoritatea personalului, cred.

— Slavă Domnului, oftă directorul, recăpătându-şi sângele rece.
— Care era numele bărbatului?
— Gudlaugur, zise directorul. Cred că are în jur de cincizeci de ani. Şi aveţi dreptate în legătură cu familia, nu cred că are una.
— Cine îl vizita?
— N-am nici cea mai vagă idee, pufăi directorul.
— S-a întâmplat ceva neobişnuit la hotel, ceva în care să fi fost implicat acest bărbat?
— Nu.
— Vreun furt?
— Nu. Nu s-a întâmplat nimic.
— Au existat vreodată reclamaţii în legătură cu el?
— Nu.
— N-a fost implicat în nimic care ar putea să explice acest incident?
— Nu, din câte ştiu eu.
— A fost implicat în vreun conflict cu cineva din acest hotel?
— Nu, din câte ştiu eu.
— Din afara hotelului?
— Nu, din câte ştiu, dar nu-l cunosc foarte bine. Nu-l cunoşteam, se corectă directorul.
— Nici măcar după douăzeci de ani?
— Nu, nu prea. Nu era foarte sociabil, cred. Era cât se poate de retras.
— Credeţi că hotelul era un loc potrivit pentru un bărbat ca el?
— Eu? Nu ştiu… Era întotdeauna foarte politicos şi n-au prea fost reclamaţii în legătură cu el.
— N-au prea fost?
— Nu, n-au fost niciodată reclamaţii în legătură cu el. Chiar nu era un angajat problemă.
— Unde este cafeneaua personalului? întrebă Erlendur.
— O să vă arăt.
Directorul hotelului îşi şterse fruntea, uşurat că poliţia n-o să închidă hotelul.
— Avea oaspeţi? întrebă Erlendur.
— Poftim? zise directorul.
— Oaspeţi, repetă Erlendur. Se pare că cineva care îl cunoştea bine a fost aici, nu-i aşa?
Directorul se uită la cadavru şi ochii săi zăboviră asupra prezervativului.

— Nu ştiu nimic în legătură cu iubitele lui, zise el. Absolut nimic.

— Nu prea ştiţi multe lucruri despre acest bărbat, zise Erlendur.

— A fost portar aici, spuse directorul, şi simţi că Erlendur ar trebui să accepte această explicaţie în lipsa alteia.

Părăsiră camera amândoi. Echipa de la medicină legală intră apoi în cameră, cu echipament cu tot, şi mai mulţi ofiţeri de poliţie îi urmară. Le era greu tuturor să se strecoare pe lângă director. Erlendur le ceru să examineze cu atenţie coridorul şi nişa întunecată care se afla ceva mai departe, în capătul holului. Sigurdur Óli şi Elínborg rămaseră în cămăruţă, examinând cadavrul.

— Nu mi-ar plăcea să fiu găsit aşa, zise Sigurdur Óli.

— Pe el nu îl mai interesează acest lucru, spuse Elínborg.

— Nu, probabil că nu, zise Sigurdur Óli.

— E ceva în el? întrebă Elínborg, în timp ce scotea din buzunar o punguţă de arahide sărate.

Ronţăia întotdeauna câte ceva. Sigurdur Óli credea că era din cauza nervilor.

— În el? făcu Sigurdur Óli.

Ea arătă cu capul înspre cadavru. După ce se uită fix la ea pentru o clipă, Sigurdur îşi dădu seama la ce se referea. Ezită, apoi îngenunche lângă cadavru şi se uită la prezervativ.

— Nu, zise el. E gol.

— Deci, ea l-a omorât înainte de orgasm, zise Elínborg. Doctorul credea…

— Ea? zise Sigurdur Óli.

— Da, nu e evident? replică Elínborg, aruncându-şi un pumn de arahide în gură.

Îi oferi câteva şi lui Sigurdur Óli, dar el refuză.

— N-o fi ceva legat de vreo prostituată? A primit o femeie aici, zise ea. Nu-i aşa?

— Asta e cea mai simplă teorie, răspunse Sigurdur Óli, ridicându-se în picioare.

— Nu crezi c-ar putea fi asta? întrebă Elínborg.

— Nu ştiu. N-am nici cea mai vagă idee.

2

Cafeneaua personalului avea puţine lucruri în comun cu holul splendid al hotelului şi cu camerele lui bine dotate. Aici nu erau decoraţiuni de Crăciun, nu se auzeau colinde, erau doar câteva mese şi scaune uzate, linoleum pe podea, jupuit într-un loc, şi într-un colţ se afla o chicinetă cu nişte dulăpioare, un espressor de cafea şi un frigider. Arăta de parcă nimeni nu făcuse vreodată curat aici. Pe mese erau pete de cafea şi ceşti murdare peste tot. Espressorul vechi de cafea era pornit şi apa gâlgâia în el.

Câţiva angajaţi ai hotelului stăteau în semicerc, adunaţi în jurul unei tinere, încă traumatizată după ce găsise cadavrul. Plânsese şi rimelul negru i se scursese pe obraji. Ridică privirea în momentul în care Erlendur intră împreună cu directorul hotelului.

— Iat-o, zise directorul, de parcă fata era vinovată că tulburase atmosfera sacră a Crăciunului, şi îi dădu afară pe ceilalţi membri ai personalului.

Erlendur îl pofti şi pe director afară, spunând că voia să vorbească între patru ochi cu fata. Acesta se uită la el surprins, însă nu protestă, mormăind ceva în legătură cu faptul că avea o grămadă de lucruri de făcut. Erlendur închise uşa în urma lui.

Fata îşi şterse rimelul de pe obraji şi se uită la Erlendur, fără să ştie la ce trebuia să se aştepte. Erlendur zâmbi, îşi trase un scaun şi se aşeză în faţa ei. Avea cam aceeaşi vârstă cu fiica lui, vreo douăzeci şi ceva de ani, era emoţionată şi încă şocată de ceea ce văzuse. Avea părul negru şi era slăbuţă, îmbrăcată cu o uniformă de cameristă şi un sacou de culoare bleu. De buzunarul de la piept avea prins un ecuson cu numele: Ösp.

— Lucrezi de mult aici? întrebă Erlendur.

— De aproape un an, zise Ösp încet.

Se uită la el. Nu părea c-o să-i facă probleme. Cu un fornăit, îşi îndreptă spatele în scaun. Descoperirea cadavrului avusese în mod clar un efect puternic asupra ei. Tremura uşor. Numele ei, Ösp – care însemna plop tremurător – i se potrivea, îşi spuse Erlendur în sinea lui. Era ca o rămurică în vânt.

— Şi îţi place să lucrezi aici? întrebă Erlendur.

— Nu, zise ea.

— Atunci de ce lucrezi?

— Trebuie să lucrez undeva.

— Şi ce e aşa de rău în legătură cu slujba asta?

Ea îl privi parcă sugerându-i că nu era nevoie să o întrebe aşa ceva.

— Schimb aşternuturi, zise ea. Curăţ toalete. Dau cu aspiratorul. Dar, totuşi, e mai bine decât o slujbă într-un supermarket.

— Şi oamenii?

— Directorul e o jigodie.

— Seamănă cu un hidrant care are o fisură.

Ösp zâmbi.

— Şi unii dintre oaspeţi cred că te afli aici doar ca să te pipăie ei.

— De ce te-ai dus la subsol? întrebă Erlendur.

— Ca să-l aduc pe Moş Crăciun. Îl aşteptau copiii.

— Care copii?

— Cei de la balul de Crăciun. Facem o petrecere de Crăciun pentru personal. Pentru copiii lor şi pentru oricare dintre copiii care stau la hotel, şi el făcea pe Moş Crăciun. Şi pentru că n-a apărut, am fost trimisă să-l aduc.

— Treaba asta n-a fost, probabil, plăcută.

— N-am mai văzut niciodată un cadavru. Şi prezervativul ăla…

Ösp încercă să-şi scoată din minte acea imagine.

— Avea vreo iubită de la hotel?

— Nu, din câte ştiu eu.

— Ştii ceva în legătură cu vreuna dintre cunoştinţele sale din afara hotelului?

— Nu ştiu nimic despre bărbatul ăla, cu toate că am văzut mai multe lucruri în legătură cu el decât ar trebui.

— Decât ar fi trebuit, o corectă Erlendur.

— Poftim?

— Trebuia să spui „ar fi trebuit”, nu „ar trebui”.

Ea îi aruncă o privire plină de milă.

— Credeţi că are vreo importanţă?

— Da, cred, zise Erlendur.

El scutură din cap, cu o expresie rezervată pe chip.

— Uşa era închisă când l-ai găsit?

Ösp se gândi o clipă.

— Nu, eu am deschis-o. Am ciocănit şi n-am primit niciun răspuns, aşa că am aşteptat şi eram gata-gata să plec când mi-a trecut prin minte să deschid uşa. Am crezut că era încuiată, dar s-a deschis brusc şi el stătea acolo în pielea goală cu un cauciuc pe…

— De ce ai crezut că ar fi încuiată? Uşa, se grăbi Erlendur să spună.
— Pur şi simplu. Ştiam că era camera lui.
— Ai văzut pe cineva când ai coborât să-l aduci?
— Nu, pe nimeni.
— Deci, el se pregătea pentru petrecerea de Crăciun, însă cineva a venit acolo jos şi l-a deranjat. Era îmbrăcat cu costumul de Moş Crăciun.
Ösp ridică din umeri.
— Cine îi făcea patul?
— La ce vă referiţi?
— Cine schimba aşternuturile? Nu mai fuseseră înlocuite de mult timp.
— Nu ştiu. Probabil că făcea asta singur.
— Cred că ai fost şocată.
— A fost o privelişte insuportabilă, zise Ösp.
— Ştiu, răspunse Erlendur. Ar trebui să încerci s-o uiţi cât poţi de repede. Dacă poţi. Era un Moş Crăciun bun?
Fata se uită la el.
— Ce e? zise Erlendur.
— Nu cred în Moş Crăciun.

Femeia care organizase petrecerea de Crăciun era îmbrăcată elegant, mărunţică şi, se gândi Erlendur, avea în jur de treizeci de ani. Îi spuse că era directorul de marketing şi PR al hotelului, însă pe Erlendur nu-l interesa câtuşi de puţin lucrul acesta; majoritatea oamenilor pe care îi întâlnea în ultima vreme erau „ceva” în marketing. Avea un biroul la etajul al doilea şi Erlendur o găsi acolo vorbind la telefon. Presa auzise nişte zvonuri despre un incident care se întâmplase în hotel şi Erlendur se gândi că îndruga şi ea nişte minciuni vreunui reporter. Conversaţia se încheie foarte abrupt. Femeia trânti telefonul spunând că nu avea absolut niciun comentariu de făcut.
Erlendur se prezentă, îi strânse mâna uscată şi o întrebă când vorbise ultima dată cu, ăăăă… bărbatul de la subsol. Nu ştia dacă să spună portar sau Moş Crăciun, îi uitase numele. Nu prea putea să-i spună Moş Crăciun.
— Cu Gulli? întrebă ea, rezolvând problema. În dimineaţa asta, ca să-i reamintesc de petrecerea de Crăciun. L-am întâlnit lângă uşile turnante. Era de serviciu. Lucra ca portar aici, după cum probabil ştiţi. Şi mai mult decât un simplu portar, era şi un fel de îngrijitor. Repara lucruri, şi aşa mai departe.

— Simpatic?
— Pardon?
— Săritor, simpatic, era o persoană pe care nu era nevoie să o cicăleşti prea mult?
— Nu ştiu. Contează asta? Pentru mine n-a făcut niciodată nimic. Sau mai degrabă n-am avut niciodată nevoie de ajutorul lui.
— De ce făcea pe Moş Crăciun? Îi plăceau copiii? Era haios? Amuzant?
— Chestia asta s-a întâmplat înainte de a veni eu aici. Lucrez la hotel de trei ani şi aceasta este a treia petrecere de Crăciun pe care am organizat-o. A fost Moş Crăciun şi ultimele două dăţi, chiar şi înainte. Era OK. Ca Moş Crăciun. Copiii îl plăceau.
Moartea lui Gudlaugur nu părea să fi avut nici cel mai mic efect asupra acestei femei. Nu era treaba ei. Crima aceea nu făcuse decât să deranjeze marketingul şi PR-ul pentru o vreme. Erlendur se întreba cum de puteau oamenii să fie atât de insensibili şi de plicticoşi.
— Dar ce fel de persoană era?
— Nu ştiu. Nu am apucat niciodată să-l cunosc. Era portar aici. Şi Moş Crăciun. Astea au fost, într-adevăr, singurele dăţi când am vorbit cu el. Când era Moş Crăciun.
— Ce s-a întâmplat cu petrecerea de Crăciun? Când aţi aflat că Moş Crăciun a murit?
— Am contramandat-o. N-aveam ce să facem. În plus, ar fi fost un lucru lipsit de respect pentru el, adăugă ea, parcă vrând să arate o oarecare urmă de sensibilitate, în cele din urmă.
Era inutil. Erlendur îşi putea da seama că nu-i păsa nici cât negru sub unghie de cadavrul de la subsol.
— Cine îl cunoştea cel mai bine pe acest bărbat? întrebă el. Aici, la hotel, vreau să spun.
— Nu ştiu. Încercaţi să vorbiţi cu şeful de la recepţie. Portarul îi era subordonat.
Telefonul de pe biroul ei sună şi ea răspunse. Îi aruncă o privire lui Erlendur care sugera că o incomoda, iar el se ridică şi ieşi, gândindu-se că femeia asta nu putea să spună minciuni la nesfârşit la telefon.
Şeful de la recepţie nu avea timp să stea la discuţii cu Erlendur. Turiştii roiau în jurul recepţiei şi, cu toate că alţi trei angajaţi ajutau la cazări, cu greu puteau face faţă acelei mulţimi. Erlendur îi urmărea cum se uită la paşapoarte, cum le înmânează cardurile pentru accesul în camere,

zâmbindu-le şi adresându-se apoi următorului oaspete. Mulţimea se strecura înapoi prin uşile turnante, prin care Erlendur văzu încă un autocar cu turişti ce tocmai oprea în faţa hotelului.

Poliţiştii, majoritatea în civil, erau peste tot în clădire interogând personalul. Un centru de raportare a incidentelor fusese improvizat în cafeneaua personalului, aflată de subsol, şi de acolo era condusă ancheta.

Erlendur contemplă decoraţiunile de Crăciun din holul hotelului. O melodie sentimentală de sărbători se auzea în boxe. Se îndreptă către restaurantul mare aflat într-una din aripile holului. Primii oaspeţi se adunaseră în jurul unui splendid bufet de Crăciun. Trecu pe lângă masă şi admiră heringul, friptura de miel afumat, şunca rece, limba de vită şi toate garniturile, apoi deserturile delicioase, îngheţata, prăjiturile cu cremă şi spuma de ciocolată sau ce-o fi fost aia.

Lui Erlendur îi ploua în gură. Nu mâncase aproape nimic toată ziua.

Se uită în jurul lui şi, prea rapid pentru a fi văzut de cineva, vârî o felie de limbă de vită condimentată în gură. Nu credea că îl observase cineva şi aproape că-i sări inima din piept în momentul în care auzi o voce ascuţită în spatele lui.

— Nu, ascultă, nu se face aşa ceva. Nu trebuie să faci asta!

Erlendur se întoarse şi un bărbat cu o bonetă mare de bucătar pe cap se îndreptă spre el cu o uitătură urâtă.

— Ce înseamnă asta, să iei mâncarea cu mâna? Cum numeşti tu astfel de maniere?

— Uşurel, zise Erlendur, întinzând mâna după o farfurie.

Începu să îngrămădească o varietate de delicatese pe farfurie de parcă intenţionase de la bun început să servească ceva de la bufet.

— Îl cunoşteai pe Moş Crăciun? întrebă el pentru a schimba subiectul.

— Moş Crăciun? zise bucătarul. Care Moş Crăciun? Şi te rog să nu-ţi mai bagi mâinile în mâncare. Nu e…

— Gudlaugur, îl întrerupse Erlendur. Îl cunoşteai? Era portar şi om bun la toate aici, din câte mi s-a spus.

— Te referi la Gulli?

— Da, la Gulli.

Erlendur îi repetă porecla în timp ce-şi punea pe farfurie o felie generoasă de şuncă rece şi un strop de sos de iaurt deasupra. Se întreba dacă s-o cheme pe Elínborg pentru a evalua bufetul respectiv; ea era expertă în gastronomie şi strângea de mulţi ani reţete culinare pentru a scoate o carte.

— Nu, eu… ce vrei să spui prin „l-ai cunoscut”? întrebă bucătarul.
— N-ai auzit?
— Ce anume? S-a întâmplat ceva?
— E mort. Asasinat. N-a ajuns încă la tine vestea?
— Asasinat? gemu bucătarul. Asasinat! Cum, aici? Cine eşti?
— În cămăruţa lui. Jos, la subsol. Sunt de la poliţie.
Erlendur continuă să aleagă bunătăţi şi să le aşeze pe farfurie. Bucătarul uitase de limba de vită.
— Cum a fost omorât?
— Cu cât spun mai puţin cu atât mai bine.
— La hotel?
— Da.
Bucătarul se uită în jurul lui.
— Nu cred asta, zise el. Şi nu vor fi urmări serioase?
— Ba da, zise Erlendur. Vor fi urmări serioase.
El ştia că hotelul nu va putea să se descotorosească niciodată de acea crimă. Nu va şterge niciodată acea pată. După această întâmplare va fi întotdeauna cunoscut drept hotelul unde Moş Crăciun fusese găsit mort, cu un prezervativ atârnat de penis.
— Îl cunoşteai? întrebă Erlendur. Pe Gulli?
— Nu, nu prea. Era portar aici şi cârpea tot felul de lucruri.
— Cârpea?
— Da, repara. Nu îl cunoşteam deloc.
— Ştii cine îl cunoştea cel mai bine?
— Nu, zise bucătarul. Nu ştiu nimic despre bărbatul ăsta. Cine ar fi putut să-l omoare? Aici? La hotel? Dumnezeule!
Erlendur îşi dădea seama că bucătarul îşi făcea mai multe griji în legătură cu hotelul decât cu bărbatul ucis. Vru să-i spună că era posibil ca acea crimă să facă să crească rata de ocupare a hotelului. Aşa gândesc oamenii în ziua de azi. Ar putea chiar să facă reclamă hotelului ca fiind locul unde se întâmplase o crimă. Să dezvolte un turism bazat pe crimă. Însă lui nu-i păsa. Voia doar să stea jos şi să-şi mănânce mâncarea din farfurie. Să aibă un moment de linişte.
Sigurdur Óli apăru din senin.
— Ai aflat ceva? întrebă Erlendur.
— Nu, zise Sigurdur Óli, uitându-se la bucătar, care dădu fuga în bucătărie ca să anunţe vestea. Mănânci acum? adăugă el cu indignare în

glas.

— Ei haide, nu începe cu prostiile astea. Era o situaţie compromiţătoare.

— Bărbatul ăsta n-avea nimic sau, dacă avea, nu-l ţinea în cameră, zise Sigurdur Óli. Elínborg a găsit vreo două discuri de vinil în şifonier. Asta-i tot. N-ar trebui să închidem hotelul?

— Să închidem hotelul, ce prostie mai e şi asta? zise Erlendur. Cum ai de gând să închizi hotelul? Şi pentru cât timp ai de gând să faci asta? Ai de gând să trimiţi în fiecare cameră o echipă de investigaţie?

— Nu, însă criminalul ar putea fi unul dintre invitaţi. Nu putem ignora asta.

— Chestia asta e absolut îndoielnică. Există două posibilităţi. Fie el e la hotel, un oaspete sau unul dintre angajaţi, fie nu are nimic de-a face cu hotelul. Ceea ce trebuie să facem este să vorbim cu tot personalul şi cu toţi cei care pleacă din hotel în următoarele câteva zile, mai ales aceia care vor să plece mai devreme decât plănuiseră. Cu toate că mă îndoiesc că persoana care a făcut-o ar încerca să atragă atenţia asupra sa în felul acesta.

— Nu, ai dreptate. Mă gândeam la prezervativ, zise Sigurdur Óli.

Erlendur căută o masă liberă, găsi una şi se aşeză. Sigurdur Óli se aşeză şi el împreună cu Erlendur, se uită la farfuria încărcată cu vârf şi începu să-i plouă şi lui în gură.

— Ei bine, dacă e vorba despre o femeie, ea are încă vârsta la care poate concepe copii, nu-i aşa? Din cauza prezervativului.

— Da, chestia asta ar fi fost cazul acum douăzeci de ani, zise Erlendur, savurând şunca uşor afumată. Astăzi, prezervativul este mai mult decât un mijloc contraceptiv. Este o protecţie împotriva a orice, chlamydia, HIV…

— E posibil ca prezervativul să ne spună şi faptul că nu cunoştea foarte bine… persoana care a fost în camera lui. Că, probabil, a fost vorba doar de „una mică”. Dacă ar fi cunoscut bine acea persoană, poate nu ar fi folosit un prezervativ.

— Trebuie să ne amintim că prezervativul nu exclude faptul că era posibil să fi fost şi cu un bărbat, zise Erlendur.

— Ce fel de ustensilă ar putea fi? Arma crimei?

— Vom vedea ce reiese de la autopsie. În mod evident, nu e nicio problemă să faci rost de un cuţit în hotelul ăsta, dacă persoana care l-a atacat a fost de aici.

— E bun? întrebă Sigurdur Óli.

Se uita la Erlendur cum devora mâncarea şi era foarte tentat să-şi ia şi el, însă îi era teamă să nu provoace un scandal şi mai mare: doi poliţişti care investigau o crimă petrecută într-un hotel stând la bufet de parcă nimic nu se întâmplase.

— Am uitat să verific dacă era ceva în el, zise Erlendur printre îmbucături.

— Crezi că se cuvine să mănânci la locul crimei?

— Ăsta e un hotel.

— Da, însă…

— Ţi-am spus, m-am pomenit într-o situaţie compromiţătoare. Acesta era singurul mod de a scăpa din ea. Era ceva în el? În prezervativ?

— Gol, zise Sigurdur Óli.

— Legistul a crezut că a avut orgasm. De fapt, chiar de două ori, însă eu nu prea îmi dau seama cum a ajuns el la concluzia asta.

— Nu ştiu pe nimeni care să-şi dea seama despre ce vorbeşte el.

— Deci, crima a fost comisă în plină desfăşurare a actului sexual.

— Da. Ceva s-a întâmplat când toate erau bune şi frumoase.

— Dacă toate erau bune şi frumoase, atunci de ce să aduci cu tine un cuţit?

— Poate făcea parte din joc.

— Ce joc?

— Sexul a devenit mult mai complex decât vechea şi clasica poziţie a misionarului, zise Sigurdur Óli. Deci, ar putea fi oricine?

— Oricine, zise Erlendur. De ce se vorbeşte întotdeauna despre poziţia misionarului? Care este misiunea?

— Nu ştiu, oftă Sigurdur Óli.

Uneori, Erlendur punea întrebări care îl enervau pentru că erau atât de simple şi, în acelaşi timp, atât de infinit de complicate şi prosteşti.

— O fi ceva din Africa?

— Sau care are legătură cu catolicismul, zise Sigurdur Óli.

— Dar de ce a misionarului?

— Nu ştiu.

— Prezervativul nu exclude nici sexul, zise Erlendur. Haide să stabilim asta. Prezervativul nu exclude nimic. L-ai întrebat pe director de ce voia să scape de Moş Crăciun?

— Nu, voia să scape de Moş Crăciun?

— A pomenit chestia asta fără să dea vreo explicaţie. Trebuie să descoperim la ce s-a referit.
— O să-mi notez asta, zise Sigurdur Óli, care întotdeauna avea cu el un carneţel şi un creion.
— Şi apoi există un grup care foloseşte prezervativele mai mult decât alţi oameni.
— Pe bune? făcu Sigurdur Óli, având pe chip un mare semn de întrebare.
— Prostituatele.
— Prostituatele? repetă Sigurdur Óli. Târfele? Crezi că aici sunt dintr-astea?
Erlendur încuviinţă.
— Depun foarte multă activitate de misionariat în hoteluri.
Sigurdur Óli se ridică în picioare şi rămase în faţa lui Erlendur care terminase deja ce avusese în farfurie şi era acum din nou cu ochii pe bufet.
— Ăăâî, unde vei petrece Crăciunul? întrebă Sigurdur Óli cu stânjeneală.
— Crăciunul? făcu Erlendur. O să fiu… cum adică unde o să-mi petrec Crăciunul? Unde ar trebui să-mi petrec Crăciunul? Ce, e treaba ta?
Sigurdur Óli ezită, apoi făcu pasul hotărâtor.
— Bergthóra se întreba dacă vei fi singur.
— Eva Lind are alte planuri. Şi la ce se referea Bergthóra? Că ar trebui să vă fac o vizită?
— Nu ştiu, zise Sigurdur Óli. Femeile! Cine le înţelege vreodată?
Apoi plecă de lângă masă şi se duse înapoi la subsol.
Elínborg stătea în faţa camerei bărbatului ucis şi îi privea pe cei de la medicină legală în timp ce lucrau, când Sigurdur Óli apăru pe coridorul întunecat.
— Unde e Erlendur? întrebă ea, strângând punguţa de arahide în mână.
— La restaurant, zise iritat Sigurdur Óli.

Un test preliminar făcut în acea seară scoase la iveală faptul că prezervativul era acoperit de salivă.

3

Cei de la medicină legală îl contactară pe Erlendur de îndată ce rezultatele biopsiei fură disponibile. Acesta era încă la hotel. Pentru o vreme locul crimei semănă cu un studio foto. La intervale regulate de timp bliţurile luminau coridorul întunecat. Cadavrul era fotografiat din toate unghiurile, împreună cu tot ceea ce se găsea în camera lui Gudlaugur. Cadavrul fu transportat apoi la morga din Barónsstígur, unde urma să fie făcută o autopsie. Cei de la medicina legală cercetaseră amănunţit camera portarului, în căutare de amprente, şi găsiseră mai multe seturi care urmau să fie verificate în baza de date pe care o deţinea poliţia. Tuturor membrilor personalului de la hotel urma să li se ia amprente, iar descoperirea celor de la medicină legală însemna că aveau să fie luate şi mostre de salivă.

— Şi oaspeţii? întrebă Elínborg. Va trebui să facem acelaşi lucru şi cu ei?

Era nerăbdătoare să ajungă acasă şi regretă imediat întrebarea; voia să îşi termine tura. Elínborg lua Crăciunul foarte în serios şi îi era dor de familia ei. Agăţa crengi de brad şi decoraţiuni peste tot în casa ei. Pregătea prăjituri delicioase, pe care le depozita în cutiile ei Tupperware, etichetate cu grijă în funcţie de conţinut. Friptura ei de Crăciun era legendară chiar în afara familiei sale numeroase. Felul principal de mâncare, la fiecare Crăciun, era o pulpă de porc pregătită în stil suedez, pe care o ţinea pe balcon la marinat timp de douăsprezece zile, având atâta grijă de ea, de parcă ar fi fost însuşi pruncul Iisus în scutece.

— Cred că, iniţial, trebuie să presupunem că asasinul este islandez, zise Erlendur. Haideţi să lăsăm oaspeţii pe o listă de rezervă. Acum, de Crăciun, hotelul e plin ochi şi puţine persoane părăsesc hotelul. Vom vorbi cu cei care pleacă, vom lua mostre de salivă, chiar şi amprente. Nu îi putem împiedica să părăsească ţara. Pentru asta ar trebui să fie suspecţi principali. Şi avem nevoie de lista persoanelor străine care se aflau în hotel la momentul crimei, o să-i lăsăm deoparte pe cei care au venit după aceea. Haideţi să încercăm să simplificăm lucrurile.

— Şi dacă nu este chiar atât de simplu? întrebă Elínborg.

— Nu cred că vreunul din oaspeţi ştie că aici a avut loc o crimă, zise Sigurdur Óli, care voia şi el să ajungă acasă.

Bergthóra, partenera lui de viaţă, îi telefonase spre seară şi îl întrebase dacă era în drum către casă. Acum era chiar momentul potrivit şi îl aştepta

acasă, îi spusese ea. Sigurdur Óli ştiu imediat la ce se referea prin „momentul potrivit”. Încercau să conceapă un copil, dar acest lucru nu le reuşea şi îi spusese lui Erlendur că au început să se gândească deja la fertilizarea în vitro.

— Nu cumva trebuie să le dai un borcan plin? întrebase Erlendur.

— Un borcan plin? făcuse Sigurdur Óli.

— Dimineaţa?

Sigurdur Óli se uită la Erlendur până ce îşi dădu seama, în cele din urmă, la ce se referea acesta.

— N-ar fi trebuit să-ţi spun niciodată chestia asta, mârâi el.

Erlendur sorbi din cafeaua cu gust scârbos. Toţi trei stăteau singuri în cafeneaua personalului aflată la subsol. Toată agitaţia se terminase, poliţiştii şi cei de la medicina legală plecaseră, camera fusese sigilată. Erlendur nu se grăbea. Nu avea la cine să se ducă, doar la apartamentul său întunecat dintr-un bloc. Crăciunul nu însemna nimic pentru el. Primea câteva zile de concediu şi n-avea ce să facă cu ele. Probabil că o să-l viziteze fiica lui şi vor fierbe nişte carne afumată de miel. Uneori, venea şi fratele ei cu ea. Iar Erlendur stătea şi citea, lucru pe care oricum îl făcea tot timpul.

— Trebuie să vă duceţi acasă, zise el. Eu mă mai învârt puţin pe aici. Să văd dacă pot vorbi cu şeful recepţiei care nu are timp niciodată.

Elínborg şi Sigurdur Óli se ridicară.

— O să fii bine? întrebă Elínborg. De ce nu te duci tu, pur şi simplu, acasă? Vine Crăciunul şi…

— Ce aveţi, tu şi Sigurdur Óli? De ce nu mă lăsaţi în pace?

— E Crăciunul, zise Elínborg cu un oftat.

Ezită o clipă. Apoi spuse:

— Las-o baltă.

Ea şi Sigurdur Óli se răsuciră pe călcâie şi părăsiră cafeneaua.

Erlendur mai zăbovi o bună perioadă de timp, adâncit în gânduri. Cântări în minte întrebarea lui Sigurdur Óli în legătură cu locul unde avea de gând să petreacă Crăciunul şi se gândi la grija pe care i-o purta Elínborg. Văzu în minte imaginea apartamentului său, fotoliul, televizorul vechi şi rablagit şi rafturile de cărţi înşirate pe pereţi.

Uneori, cumpăra o sticlă de Chartreuse de Crăciun şi avea un pahar lângă el în timp ce citea despre chinuri şi moarte, de pe vremea când oamenii călătoreau pretutindeni pe jos, iar Crăciunul putea fi cea mai înşelătoare perioadă a anului. Hotărâţi să-şi viziteze persoanele dragi lor, oamenii

înfruntau forţele naturii, se rătăceau şi piereau; iar pentru cei care îi aşteptau înapoi acasă, Crăciunul se transforma dintr-o sărbătoare a mântuirii într-un coşmar. Trupurile unora dintre călători erau găsite. Altele, nu. Nu erau găsite niciodată.

Acestea erau colindele de Crăciun ale lui Erlendur.

Şeful de la recepţie îşi scosese jacheta care făcea parte din uniforma hotelului şi se îmbrăca cu impermeabilul în momentul în care Erlendur îl găsi la garderobă. Zise că era epuizat şi că voia să se ducă acasă la familia lui, ca oricine altcineva. Auzise despre crimă, da, era un lucru îngrozitor, însă nu ştia cum îi putea fi de ajutor.

— Înţeleg că îl cunoşteaţi mai bine decât majoritatea celorlalţi din hotel, zise Erlendur.

— Nu, nu cred că e aşa, zise şeful de la recepţie în timp ce-şi înfăşură un fular gros în jurul gâtului. Cine v-a spus asta?

— Lucra pentru dumneavoastră, nu-i aşa? replică Erlendur, ignorându-i întrebarea.

— Lucra pentru mine, da, probabil. Era portar, eu răspund de recepţie, de cazare, după cum probabil aţi aflat. Ştiţi cumva până la ce oră sunt deschise magazinele în seara asta?

Dădea impresia că nu prea era interesat de Erlendur şi de întrebările lui, lucru care îl enervă pe detectiv. Şi îl scotea din sărite faptul că nimănui nu părea să-i pese nici cât negru sub unghie de soarta bărbatului de la subsol.

— Toată noaptea, nu ştiu. Cine ar fi vrut să-l înjunghie pe portarul dumneavoastră în piept?

— Al meu? Nu era portarul meu. Era portarul hotelului.

— Şi de ce avea pantalonii în vine şi un prezervativ pe sculă? Cine era cu el? Cine venea în mod obişnuit în vizită la el? Care erau prietenii lui de la hotel? Care erau prietenii lui din afara hotelului? Care îi erau duşmanii? De ce stătea la hotelul ăsta? Care era treaba? Ce ascundeţi? De ce nu-mi puteţi răspunde la întrebări ca orice persoană civilizată?

— Hei, eu, ce…?

Bărbatul tăcu.

— Eu vreau doar să mă duc acasă, zise el, în cele din urmă. Nu ştiu răspunsurile la toate aceste întrebări. Vine Crăciunul. Putem vorbi mâine? Nu am avut nicio clipă de linişte toată ziua.

Erlendur se uită la el.

— Vorbim mâine, zise el.
Pe când se pregătea să părăsească vestiarul, îşi aminti brusc întrebarea care îl contrariase de când îl întâlnise pe directorul hotelului. Se întoarse pe călcâie. Bărbatul se îndrepta către uşă în momentul în care Erlendur îl strigă.
— De ce voiaţi să scăpaţi de el?
— Poftim?
— Voiaţi să scăpaţi de el. De Moş Crăciun. De ce?
Şeful de la recepţie ezită.
— Fusese concediat.
Erlendur îl găsi pe directorul hotelului care se pregătea să mănânce. Se afla la o masă mare în bucătărie, cu un şorţ de bucătar în faţă, devorând conţinutul unor tăvi pe jumătate pline care fuseseră aduse de la bufet.
— Nici nu vă puteţi închipui cât de mult îmi place să mănânc, zise el, ştergându-se la gură, în momentul în care observă că Erlendur se zgâia la el. În linişte, adăugă el.
— Ştiu exact la ce anume vă referiţi, zise Erlendur.
Erau singuri în bucătăria mare şi lustruită. Erlendur nu putea decât să-l admire. Mânca repede, însă cu dexteritate şi fără lăcomie. Era ceva aproape elegant în mişcările mâinilor sale. Îmbucătură după îmbucătură dispăreau în gura lui, lin şi cu o vizibilă plăcere.
Era mai calm acum, că trupul neînsufleţit al portarului fusese luat din clădire şi că poliţia plecase, împreună cu reporterii care stătuseră în faţa hotelului; poliţia le ordonase să stea afară, întreaga clădire era considerată locul crimei. Hotelul se întorcea la treburile sale obişnuite. Foarte puţini turişti ştiau despre cadavrul de la subsol, însă mulţi observaseră activitatea poliţiei şi puseseră întrebări. Directorul îşi instruise personalul să spună ceva în legătură cu un bătrân care suferise un atac de cord.
— Ştiu ce credeţi. Credeţi că sunt un porc, nu-i aşa? zise el, făcând o pauză pentru a sorbi dintr-un pahar cu vin roşu. Degetul lui mic, de dimensiunea unui cârnat polonez, ţâşni în sus.
— Nu, însă înţeleg de ce vreţi să conduceţi un hotel, zise Erlendur.
Apoi îşi pierdu răbdarea.
— Vă sinucideţi făcând asta, ştiţi bine, zise el pe un ton impertinent.
— Cântăresc o sută optzeci de kilograme, zise directorul. Nici porcii de fermă nu sunt atât de graşi. Mereu am fost gras. N-am fost niciodată altfel. N-am ţinut niciodată un regim. Nu am reuşit niciodată să decid să-mi

schimb stilul de viaţă, cum se spune. Mă simt bine. Mai bine decât dumneavoastră, după cum se vede, adăugă el.

Erlendur îşi aminti că auzise undeva că persoanele grase erau probabil mai vesele decât cele slabe. Nu credea acest lucru.

— Mai bine decât mine? zise el, cu o urmă de zâmbet. Sunteţi ultima persoană de pe lumea asta care are dreptul să judece acest lucru. De ce l-aţi concediat pe portar?

Directorul reîncepuse să mănânce şi trecu ceva vreme până să pună cuţitul şi furculiţa jos. Erlendur aşteptă răbdător. Putea vedea că directorul cântărea în minte cel mai bun răspuns şi cum să-l formuleze, având în vedere că Erlendur aflase despre concediere.

— Nu ne merge prea bine, zise el, în cele din urmă. Suntem foarte aglomeraţi în timpul verii şi întotdeauna hotelul e arhiplin de Crăciun şi de Anul Nou, însă apoi urmează perioade moarte care pot fi al naibii de dificile. Patronii au spus că trebuie să mai reducem din cheltuieli. Să mai dăm afară din personal. N-am considerat că era necesar să avem tot anul un portar angajat cu normă întreagă.

— Însă mi s-a spus că era mai mult decât un simplu portar. Era şi Moş Crăciun, spre exemplu. Era mai degrabă un fel de îngrijitor.

Directorul se întorsese din nou la înfulecatul său şi urmă o altă pauză în conversaţia lor. Erlendur se uită în jurul lui. După ce le notase numele şi adresele, poliţia le permisese membrilor personalului care îşi terminaseră turele să meargă acasă; încă nu fusese stabilită ultima persoană care vorbise cu victima, şi nici ce se întâmplase în ultima zi a vieţii sale. Nimeni nu observase ceva neobişnuit în legătură cu Moş Crăciun. Nimeni nu văzuse pe cineva coborând la subsol. Nimeni nu ştia ca el să fi primit vizitatori acolo. Doar câteva persoane aveau habar că el locuia acolo permanent, că acea cămăruţă era casa lui, şi, din câte se părea, voiau să ştie cât mai puţine lucruri despre el. Foarte puţini au spus că îl cunoşteau şi se părea că n-avea niciun prieten la hotel. Iar angajaţii nu ştiau nici de vreo cunoştinţă din afara hotelului.

Un adevărat Lup Singuratic, îşi spuse Erlendur în sinea lui.

— Nimeni nu e de neînlocuit, zise directorul, cu degetul lui ca un cârnat ridicându-i-se iar, în timp ce lua o altă înghiţitură de vin roşu. Bineînţeles, să concediezi oameni nu este niciodată un lucru distractiv, însă nu ne putem permite să avem un portar tot anul. De aceea a fost concediat. Nu din alt motiv. Şi, în realitate, nu prea avea multă treabă de făcut, ca portar. Îşi

punea uniforma când veneau vedete de film sau demnitari străini, şi îi dădea afară pe cei care nu erau doriţi în hotel.

— A suportat greu asta? Să fie concediat?

— A înţeles, cred.

— Lipseşte vreun cuţit de la bucătărie? întrebă Erlendur.

— Nu ştiu. Pierdem cuţite şi furculiţe şi pahare care valorează sute de coroane în fiecare an. Şi prosoape… Credeţi că a fost înjunghiat cu un cuţit de la bucătărie?

— Nu ştiu.

Erlendur îl urmări pe director mâncând.

— A lucrat aici timp de douăzeci de ani şi nimeni nu-l cunoştea. Nu vi se pare neobişnuit lucrul acesta?

— Angajaţii vin şi pleacă, zise directorul, ridicând din umeri. E un rulaj foarte mare de personal în această afacere. Cred că oamenii îl cunoşteau, însă cine ştie pe cine cu adevărat? Nu mă întrebaţi pe mine. Nu cunosc pe nimeni de aici atât de bine.

— Aţi rezistat acestor schimbări de personal.

— Eu sunt mai dificil de strămutat.

— De ce aţi spus că voiaţi să-l daţi afară?

— Am spus asta?

— Da.

— Atunci a fost doar un mod de exprimare. Nu am intenţionat să spun nimic cu asta.

— Însă l-aţi concediat şi aveaţi de gând să-l daţi afară de aici, zise Erlendur. Apoi vine cineva şi-l omoară. Nu prea i-a fost bine în ultimul timp.

Directorul se comporta de parcă Erlendur nici măcar nu era acolo, îndopându-se cu prăjituri şi spumă de ciocolată, cu mişcările lui delicate şi gurmande, încercând să savureze toate acele dulciuri.

— De ce era încă aici, dacă fusese concediat?

— Trebuia să plece de la sfârşitul lunii trecute. L-am grăbit să facă asta, însă nu l-am presat. Ar fi trebuit să o fac. Atunci aş fi evitat această porcărie.

Erlendur îl urmări în continuare pe director hăpăind mâncarea şi nu zise nimic. Poate era din cauza bufetului. Poate din cauza blocului întunecat. Poate era din cauza acelui moment al anului. Poate din cauza mâncării încălzite la microunde care îl aştepta acasă. Singurătatea Crăciunului.

Erlendur nu ştia. Într-un fel, întrebarea îi ieşi, pur şi simplu, pe gură, înainte ca el să-şi dea seama.

— O cameră? zise directorul, de parcă nu înţelesese la ce se referea Erlendur.

— Nu trebuie să fie ceva special, zise Erlendur.

— Vreţi să spuneţi pentru dumneavoastră?

— O cameră single e în regulă, zise Erlendur.

— Toate camerele sunt rezervate. Din nefericire.

Directorul hotelului se uită fix la Erlendur. Nu voia ca detectivul să-i stea în coaste zi şi noapte.

— Şeful de la recepţie a zis că mai era o cameră liberă, minţi Erlendur, mai hotărât de data asta. A zis că n-ar fi nicio problemă dacă aş vorbi cu dumneavoastră.

Directorul se holbă la el. Privi în jos la spuma de ciocolată neterminată. Apoi împinse farfuria deoparte. Îi pierise pofta de mâncare.

În cameră era frig. Erlendur rămase privind meditativ pe fereastră, însă nu văzu nimic în afara propriei sale reflexii în geam. Nu îl mai privise pe acel bărbat în faţă de ceva vreme şi observă în întuneric cât de mult îmbătrânise. Fulgi de zăpadă cădeau uşor pe pământ, de parcă cerurile se desfăcuseră şi praful de acolo era cernut peste lume.

O cărticică de versuri pe care o avea acasă îi veni brusc în minte, erau nişte poeme ale lui Hölderlin extraordinar de frumos traduse. Îşi lăsă mintea să hoinărească prin ele, până ce se opri la un vers despre care ştia că se adresa bărbatului care se uita la el din geamul ferestrei.

Zidurile rămân mute şi reci, giruetele zornăie în vânt.

4

Tocmai aţipise în momentul în care auzi un ciocănit la uşă şi o voce îi şopti numele.

Ştiu imediat cine era. Când deschise uşa o văzu pe fiica lui, pe Eva Lind, stând pe coridor. Se priviră în ochi, ea îi zâmbi şi se strecură pe lângă el în cameră. Închise uşa. Ea se aşeză la măsuţă şi scoase un pachet de ţigări.

— Nu cred c-ai voie să fumezi aici, zise Erlendur, care se supusese deja politicii ce interzicea fumatul.

— Mdeah, mdeah, făcu Eva Lind, pescuind o ţigară din pachet. De ce e atât de frig aici?

— Cred că e defect caloriferul.

Erlendur se aşeză pe marginea patului. Era îmbrăcat doar în lenjeria de corp, îşi trase pătura peste cap şi umeri şi se înfăşură cu ea.

— Ce faci? îl întrebă Eva Lind.

— Mi-e frig, zise Erlendur.

— Mă refer la camera de hotel, de ce nu te duci tu, pur şi simplu, acasă?

Ea trase cu putere fumul în plămâni, aproape o treime din ţigară sfârâind şi arzându-se, şi apoi îi dădu drumul, umplând camera de fum.

— Nu ştiu. Eu nu… Erlendur se opri.

— Nu prea-ţi vine să te duci acasă?

— Într-un fel, nu mi se părea în regulă să mă duc acasă. Un bărbat a fost omorât astăzi în acest hotel, ai auzit de asta?

— Era Moş Crăciun, nu-i aşa? A fost asasinat?

— Era portarul. Trebuia să facă pe Moş Crăciun pentru copiii din hotel. Ce mai faci?

— Excelent, zise Eva Lind.

— Încă mai lucrezi?

— Da.

Erlendur se uită la ea. Arăta mai bine. Era tot foarte slabă, însă cearcănele de sub frumoşii ei ochi albaştri se estompaseră şi nu mai avea obrajii atât de supţi. O credea că nu se mai atinsese de droguri de aproape opt luni. De când pierduse o sarcină şi zăcuse în comă la spital, zbătându-se între viaţă şi moarte. În momentul în care fusese externată din spital, se mutase cu el şi îşi luase o slujbă stabilă, pentru prima dată în ultimii doi ani. De câteva luni îşi închiriase o cameră în oraş.

— Cum ai aflat unde eram? întrebă Erlendur.

— N-am putut lua legătura cu tine pe mobil, aşa că am sunat la secţie şi mi s-a spus că ai închiriat o cameră la hotel. Ce se întâmplă? De ce nu te duci acasă?

— Nu prea ştiu ce să spun, zise Erlendur. Crăciunul este o perioadă ciudată.

— Mdeah, zise Eva Lind, şi amândoi tăcură.

— Ai vreo veste de la fratele tău? întrebă Erlendur.

— Sindri lucrează în provincie, zise Eva Lind, şi ţigara sfârâi şi arse până la filtru. Scrumul căzu pe podea. Ea se uită după o scrumieră, însă nu văzu niciuna, aşa că puse ţigara cu filtrul în jos pe marginea mesei, lăsând-o să se stingă singură.

— Şi mama ta? zise Erlendur. Erau întotdeauna aceleaşi întrebări şi răspunsurile erau, de obicei, aceleaşi.

— E OK. Se speteşte muncind, ca de obicei.

Erlendur nu zise nimic. Eva Lind urmări fumul albastru al ţigării ridicându-se în rotocoale, de pe măsuţă.

— Nu ştiu dacă mai pot să rezist, zise ea, privind fix fumul.

Erlendur îşi ridică privirea de sub pătură.

Se auzi un ciocănit în uşă şi ei schimbară priviri surprinse. Eva se ridică în picioare şi merse să deschidă uşa. Un membru al personalului stătea pe coridor, îmbrăcat în uniforma hotelului. Spuse că lucra la recepţie.

— Fumatul este interzis aici, fu primul lucru pe care îl zise după ce se uită în cameră.

— Am rugat-o s-o stingă, zise Erlendur, stând în lenjeria intimă sub pătură. Nu mă ascultă niciodată.

— Şi e interzis şi să aduci fete în cameră, zise bărbatul. Din cauză a ceea ce s-a întâmplat.

Eva Lind zâmbi uşor şi îi aruncă o privire tatălui ei. Erlendur se uită la fiica lui şi, apoi, la angajat.

— Ni s-a spus că a venit aici, sus, o fată, continuă el. Nu este permis. Va trebui să pleci. Acum.

Rămase în prag, aşteptând ca Eva Lind să-l însoţească. Erlendur se ridică în picioare, încă cu pătura peste lenjeria de corp, şi se îndreptă către acel bărbat.

— Este fiica mea, zise el.

— Bineînţeles, zise bărbatul de la recepţie, de parcă nu era treaba lui.

— Serios, zise Eva Lind.

Bărbatul îi privi pe fiecare pe rând.

— Nu vreau probleme, zise el.

— Cară-te şi lasă-ne în pace, zise Eva Lind.

Rămase pe loc, uitându-se la Eva Lind şi la Erlendur care era în lenjeria de corp pe sub pătură, şi nu se clinti.

— E ceva în neregulă cu caloriferul de aici, zise Erlendur. Nu se încălzeşte.

— Ea va trebui să vină cu mine, zise bărbatul.

Eva Lind se uită la tatăl ei şi ridică din umeri.

— O să vorbim mai târziu, zise ea. Nu suport porcăria asta.

— Ce-ai vrut să spui prin faptul că nu ştii cât mai rezişti? zise Erlendur.

— O să vorbim mai târziu, zise Eva Lind şi ieşi. Bărbatul îi zâmbi lui Erlendur.

— Ai de gând să faci ceva în legătură cu caloriferul de aici? întrebă Erlendur.

— O să anunţ la întreţinere, zise el şi închise uşa.

Erlendur se aşeză din nou pe marginea patului. Eva Lind şi Sindri Snaer erau roadele unei căsătorii eşuate care luase sfârşit cu mai bine de douăzeci de ani în urmă. Erlendur nu mai păstrase practic niciun fel de legătură cu copiii săi după divorţ. Fosta lui soţie, Halldóra, avusese grijă de acest lucru. Se simţise trădată şi se folosise de copii pentru a se răzbuna pe el. Erlendur se resemnase. De atunci, regretase că nu insistase asupra dreptului său de a-şi vedea copiii. Regretase că lăsase totul în seama Halldórei. Când se făcuseră mai mari îi dăduseră singuri de urmă. La momentul respectiv, fiica lui consuma droguri. Fiul lui fusese deja într-o clinică de dezalcoolizare.

Ştia la ce se referise Eva când spusese că nu ştia dacă mai putea rezista. Nu urmase niciun fel de tratament. Nu fusese în nicio instituţie specializată pentru problema pe care o avea. Abordase această problemă de una singură. Fusese întotdeauna reticentă, duşmănoasă şi încăpăţânată când venise vorba despre stilul ei de viaţă. Chiar şi când fusese gravidă nu reuşise să se lase de obiceiul de a lua droguri. Făcuse încercări şi renunţase pentru o vreme, însă îi lipsise voinţa de a se lăsa de tot. Încercase, şi Erlendur ştia că făcuse acest lucru cu toată seriozitatea, însă era prea mult, aşa că se întorcea întotdeauna la vechile ei obiceiuri. Nu ştia ce anume o făcea atât de dependentă de droguri, încât acestea să aibă prioritate faţă de orice altceva în viaţă. Nu cunoştea miezul autodistrugerii ei, însă îşi dădea seama că, într-un fel, el îi

înşelase aşteptările. Că, într-un fel, el era vinovat şi pentru situaţia în care se afla ea.

*

Stătuse la căpătâiul Evei, la spital, când fusese în comă, vorbindu-i, pentru că doctorul îi spusese că era posibil ca ea să-i audă vocea şi chiar să-i simtă prezenţa. Câteva zile mai târziu ea, îşi revenise şi primul lucru pe care îl ceruse fusese să-l vadă pe tatăl ei. Era atât de slăbită, încât de-abia vorbea. Când a vizitat-o, era adormită şi a stat lângă ea, aşteptând-o să se trezească.

În cele din urmă, când ea a deschis ochii şi l-a văzut, a părut că încearcă să zâmbească, însă începuse să plângă, şi el s-a ridicat în picioare şi a luat-o în braţe. Tremura în braţele lui şi el a încercat să o calmeze, a aşezat-o la loc pe pernă şi i-a şters lacrimile de la ochi.

— Unde ai fost în toate aceste zile? i-a zis el, mângâindu-i obrazul şi încercând să zâmbească în semn de încurajare.

— Unde e copilaşul? a întrebat ea.

— Nu ţi-au spus ce s-a întâmplat?

— L-am pierdut. Nu mi-au spus unde este. Nu mi s-a dat voie să-l văd. Nu au încredere în mine…

— Am fost foarte aproape să te pierd.

— Unde e?

Erlendur fusese să vadă copilaşul mort când acesta se afla încă în sala de operaţie, o fetiţă căreia i s-ar fi putut da numele Audur.

— Vrei să vezi copilaşul? a întrebat el.

— Iartă-mă, a zis Eva Lind cu vocea stinsă.

— Pentru ce?

— Pentru felul în care sunt. Pentru felul în care copilaşul…

— Nu trebuie să te iert pentru felul în care eşti, Eva. N-ar trebui să-ţi ceri scuze pentru felul în care eşti.

— Ba da, ar trebui.

— Soarta e doar în mâinile tale.

— Ai vrea să…?

Eva Lind se oprise din vorbit şi continuase să zacă în pat, epuizată. Erlendur a aşteptat-o în tăcere în timp ce ea îşi aduna puterile. A trecut o lungă perioadă de timp. În cele din urmă, se uitase la tatăl ei.

— Mă ajuţi s-o înmormântez? zise ea.

— Bineînţeles, răspunse el.

— Vreau s-o văd, zise Eva.

— Crezi că…?

— Vreau s-o văd, repetă ea. Te rog. Lasă-mă s-o văd.

După o clipă de ezitare, Erlendur se dusese la morgă şi se întorsese cu trupul fetiţei pe care, în mintea lui, o numise Audur, pentru că nu voise ca ea să fie o anonimă. Purtase trupuşorul de-a lungul coridorului spitalului într-un prosop alb, fiindcă Eva era prea slăbită pentru a se deplasa, şi i-l adusese la terapie intensivă. Eva îşi luase copilaşul în braţe, se uitase la el, şi apoi îşi ridicase privirea către tatăl ei.

— Este vina mea, zise ea cu o voce stinsă.

Erlendur crezuse că ea era gata-gata să izbucnească în lacrimi şi fusese surprins în momentul în care ea nu făcuse asta. Plutise un oarecare calm în jurul ei, care ascundea repulsia pe care o simţea faţă de propria-i persoană.

— Poţi să plângi, zise el.

Eva se uitase la el.

— Nu merit să plâng, zise ea.

Stătuse într-un scaun cu rotile în cimitirul Fossvogur şi îl urmărise pe vicar presărând trei lopeţi cu pământ peste sicriu, cu o expresie de duritate neclintită pe chip. Putuse sta în picioare cu dificultate, însă îl împinsese pe Erlendur în momentul în care venise către ea. Făcuse semnul crucii deasupra mormântului fiicei sale şi buzele îi tremuraseră; Erlendur nu-şi putuse da seama dacă încercase să-şi înfrângă lacrimile sau dacă spusese o rugăciune în gând.

Fusese o zi frumoasă de primăvară, soarele strălucise pe suprafaţa apei din golf şi jos, în Nauthólsvík, se vedeau oameni plimbându-se afară pe vremea aceea splendidă. Halldóra stătuse la o oarecare distanţă, iar Sindri Snaer, pe marginea mormântului, departe de tatăl său. Nici că ar fi putut sta mai departe unii de alţii; erau un grup disparat care nu avea nimic în comun în afară de nefericirea din vieţile lor. Erlendur se gândise că familia lor nu mai fusese împreună de aproape un sfert de secol. Se uitase la Halldóra, care evitase să privească în direcţia lui. Nu vorbise cu ea, şi nici ea cu el.

Eva Lind se prăbuşise în scaunul său cu rotile; Erlendur îi venise în ajutor şi o auzise mormăind.

— S-o ia dracu' de viaţă!

Erlendur îşi reveni din gândurile sale în momentul în care îşi aminti ceva ce spusese bărbatul de la recepţie şi asupra căruia voia să insiste să i se dea

o explicaţie. Se ridică în picioare, ieşi pe coridor şi îl văzu pe bărbat dispărând în lift. Eva nu se vedea nicăieri. Îl strigă pe bărbat care ţinu uşa liftului, el ieşi şi îl măsură pe Erlendur din cap până în picioare în timp ce acesta stătea în faţa lui, în picioarele goale, în lenjeria de corp şi cu pătura încă înfăşurată în jurul trupului.

— Ce ai vrut să spui prin „din cauza a ceea ce s-a întâmplat”? întrebă Erlendur.

— Din cauza a ceea ce s-a întâmplat? repetă bărbatul cu o expresie năucită.

— Ai zis că nu pot primi o fată în camera mea din cauza a ceea ce s-a întâmplat.

— Da.

— Te referi la ceea ce i s-a întâmplat lui Moş Crăciun la subsol.

— Da. Ce ştii despre…?

Erlendur privi în jos la lenjeria sa de corp şi ezită pentru câteva clipe.

— Mă ocup de anchetă, zise el. De ancheta poliţiei.

Bărbatul se uită la el, neputând să-şi ascundă o expresie de neîncredere.

— De ce ai făcut acea legătură? se grăbi Erlendur să spună.

— Nu înţeleg, zise bărbatul, ezitând în faţa lui.

— Deci, dacă Moş Crăciun n-ar fi fost ucis, ar fi fost în regulă să primesc o fată în cameră. În felul ăsta ai spus-o. Înţelegi la ce mă refer?

— Nu, zise bărbatul. Am spus eu „din cauza a ceea ce s-a întâmplat”? Nu-mi mai amintesc asta.

— Ai spus asta, pur şi simplu. Fetei nu i s-a permis să stea în camera mea din cauza a ceea ce s-a întâmplat. Ai crezut că fiica mea era o… Erlendur încercă să se exprime cu delicateţe, însă nu reuşi. Ai crezut că fiica mea era o târfă şi ai venit s-o dai afară din cauză că Moş Crăciun a fost asasinat. Dacă nu s-ar fi întâmplat asta, ar fi fost în regulă ca fata să se afle în cameră. Le permiteţi fetelor să vină în camere? Atunci când totul este în regulă?

Bărbatul se uită la Erlendur.

— La ce te referi când spui fete?

— La târfe, zise Erlendur. Târfele se învârt prin hotel şi se strecoară în camere, şi ignoraţi lucrul ăsta cu excepţia momentului prezent din cauza a ceea ce s-a întâmplat? Ce-a avut Moş Crăciun de-a face cu chestia asta? Avea, în vreun fel, legătură cu lucrul acesta?

— N-am nici cea mai vagă idee la ce anume vă referiţi, zise bărbatul.

Erlendur schimbă placa.
— Înţeleg că vreţi să fiţi precauţi din moment ce în hotel are loc o crimă. Nu vreţi să atrageţi atenţia asupra a nimic neobişnuit sau anormal, chiar dacă e un lucru nevinovat, şi nu e nimic de spus în legătură cu acest lucru. Oamenii pot face ce vor şi pot să plătească pentru ceea ce fac, din punctul meu de vedere. Ceea ce trebuie să ştiu este dacă Moş Crăciun avea legătură cu prostituţia în acest hotel.
— Nu ştiu nimic în legătură cu prostituţia, zise bărbatul. După cum aţi văzut, suntem vigilenţi în privinţa fetelor care se duc singure în camere. Chiar era fiica dumneavoastră?
— Da, zise Erlendur.
— Mi-a zis să mă car.
— Ea e.
Erlendur închise uşa camerei, se aşeză pe pat şi curând adormi, visând că cerurile se revărsau peste el şi că auzea zgomotul giruetelor zornăind în vânt.

A doua zi

5

Şeful de la recepţie nu sosise la muncă în momentul în care Erlendur coborî în holul hotelului şi întrebă de el. Nu dăduse niciun fel de explicaţie pentru absenţa lui şi nici nu telefonase ca să anunţe că era bolnav sau că trebuia să-şi ia o zi liberă pentru că avea nişte treburi de rezolvat. O femeie de vreo treizeci de ani care lucra la recepţie îi spuse lui Erlendur că era, fără îndoială, un lucru neobişnuit ca şeful de la recepţie să nu apară la timp, deoarece el era mereu o persoană foarte punctuală, şi era un lucru de neînţeles de ce nu luase legătura cu nimeni, dacă dorise să-şi ia o zi liberă.

Îi spuse lui Erlendur toate aceste lucruri în pauze, în timp ce o biotehniciană de la Spitalul Naţional îi lua mostre de salivă. Trei biotehnicieni strângeau mostre de la ceilalţi membri ai personalului hotelului, iar un alt grup se dusese acasă la angajaţii care nu se aflau la lucru. În curând biotehnicienii urmau să aibă ADN-urile întregului personal al hotelului spre a le compara cu saliva găsită pe prezervativul lui Moş Crăciun.

Detectivii interogaseră personalul în legătură cu relaţia lor cu Gudlaugur şi cu locul unde se aflase fiecare cu o zi înainte. Întregul departament de investigare a crimei din Reykjavík lua parte la anchetă în timp ce aduna informaţii şi probe.

— Dar persoanele care au plecat de curând sau care au lucrat aici cu un an şi ceva înainte şi care îl cunoşteau pe Moş Crăciun? întrebă Sigurdur Óli.

Se aşeză lângă Erlendur în sala de mese şi îl urmări cum se înfruptă dintr-un hering cu pâine de secară, cu şuncă rece, cu pâine prăjită şi cum soarbe cafeaua fierbinte.

— Haide să vedem ce descoperim pentru început din chestia asta, zise Erlendur, în timp ce-şi savura cafeaua. Ai aflat ceva despre acest Gudlaugur?

— Nu prea multe. Se pare că nu se ştiu prea multe despre el. Avea patruzeci şi opt de ani, fără copii. A lucrat aici douăzeci şi ceva de ani. Înţeleg că locuia în cămăruţa aia de la subsol de ani de zile. Trebuia să fie doar o soluţie temporară la momentul respectiv, a insinuat directorul cel gras. Însă el zice că nu cunoaşte problema. Ne-a spus să vorbim cu directorul dinaintea lui. El a fost cel care a făcut învoiala cu Moş Crăciun.

Grasu’ a zis că Gudlaugur îşi pierduse camera pe care o avea închiriată şi i s-a permis să-şi ţină lucrurile în camera de la subsol, şi că de atunci nu a mai plecat niciodată de acolo.

Sigurdur Óli făcu o pauză, apoi zise:

— Elínborg mi-a spus că ai stat la hotel noaptea trecută.

— Nu prea aş recomanda nimănui să stea aici. Camera e răcoroasă şi personalul nu te lasă o clipă în pace. Însă mâncarea e bună. Unde e Elínborg?

Sala de mese era aglomerată şi oaspeţii hotelului făceau gălăgie în timp ce se răsfăţau cu oferta bogată a micului dejun. Majoritatea erau turişti îmbrăcaţi cu pulovere islandeze tradiţionale, bocanci de munte şi haine groase de iarnă, cu toate că nu mergeau mai departe de centrul oraşului, la o distanţă de doar zece minute pe jos. Chelnerii se asigurau ca ceştile de cafea să le fie mereu pline şi farfuriile folosite luate de pe mese. În boxe se auzeau, în surdină, cântece de Crăciun.

— Audierea principală începe astăzi. Ştiai asta, nu-i aşa? întrebă Sigurdur Óli.

— Da.

— Elínborg e-acolo. Cum crezi că o să iasă?

— Bănuiesc că o să fie o amânare de vreo câteva luni. Întotdeauna se întâmplă la fel cu afurisiţii ăştia de judecători.

— Cu siguranţă nu i se va permite să păstreze băiatul.

— Nu ştiu, zise Erlendur.

— Ticălosul, zise Sigurdur Óli. Ar trebui să fie bătut cu pietre în piaţa oraşului.

Elínborg se ocupa de această investigaţie. Un băiat de opt ani ajunsese la spital după ce fusese foarte serios abuzat fizic. Nimeni nu putuse scoate un cuvânt de la el în legătură cu abuzul. Teoria iniţială era că nişte copii mai mari se năpustiseră asupra lui undeva, în afara şcolii, şi îl bătuseră atât de tare, încât suferise o fractură la mână, la unul dintre pometi şi avea şi doi dinţi de sus rupţi. Se târâse până acasă într-o stare groaznică. Tatăl lui fusese cel care anunţase poliţia în momentul în care copilul se întorsese acasă, la scurt timp după nefericita întâmplare. O ambulanţă dusese băiatul la spital.

Copilul era singur la părinţi. Mama lui se afla internată la spitalul de boli psihice din Kleppur atunci când avusese loc incidentul. Locuia împreună cu tatăl său, care era proprietarul şi managerul unei companii de internet, într-o

casă mare şi frumoasă, cu două niveluri, cu o panoramă impresionantă a oraşului, în suburbia Breidholt. Fireşte, tatăl fusese foarte supărat după incident şi vorbise despre răzbunare împotriva băieţilor care îi răniseră fiul într-un mod atât de oribil. Insistase ca Elínborg să-i aducă în faţa justiţiei.

Şi probabil că Elínborg nu ar fi aflat niciodată adevărul, dacă ei n-ar fi locuit într-o casă cu două etaje, iar camera băiatului nu s-ar fi aflat la etaj.

— Se identifică destul de mult cu povestea asta, zise Sigurdur Óli. Elínborg are un băiat de aceeaşi vârstă.

— N-ar trebui să laşi chestia asta să te influenţeze prea mult, zise Erlendur, cu gândurile aiurea.

— Cine spune asta?

Atmosfera liniştită a micului dejun fu tulburată de un zgomot venit din bucătărie. Toţi oaspeţii ridicară privirile, apoi se uitară unii la alţii. Un bărbat cu vocea puternică tuna şi fulgera în legătură cu ceva. Erlendur şi Sigurdur Óli se ridicară în picioare şi se duseră în bucătărie. Vocea îi aparţinea bucătarului-şef, cel care îl prinsese pe Erlendur când acesta şterpelise limba de vită. Ţipa la biotehniciana care voia să-i ia o mostră de salivă.

— … şi cară-te de-aici cu afurisitele tale de tampoane, strigă bucătarul către o femeie în jur de cincizeci de ani care avea o cutiuţă cu mostre deschisă pe masă.

Ea continuă să insiste pe un ton politicos, în ciuda furiei lui, care însă nu-i domoli deloc nervii. Când îi văzu pe Erlendur şi pe Sigurdur Óli, furia sa crescu şi mai mult.

— Sunteţi nebuni? strigă el. Credeţi că am fost acolo jos, cu Gulli, şi că i-am pus un prezervativ pe sulă? Sunteţi nebuni? Cretinilor! Sub nicio formă. Sub nicio afurisită de formă. Nu dau nicio ceapă degerată pe ce spui tu! Poţi să mă bagi la închisoare şi să mă uiţi acolo, da' eu nu vreau să iau parte la eşecul ăsta împuţit! Să înţelegeţi bine asta! Idioţii dracului!

Bucătarul ieşi cu paşi mari din bucătărie, tot bubuind o justificată indignare bărbătească pe care, totuşi, boneta sa albă şi înaltă cât un coş o cam submina, şi Erlendur începu să zâmbească. Se uită la biotehniciana care zâmbi şi ea şi apoi începură să râdă. Tensiunea din bucătărie se mai eliberă. Bucătarii şi chelnerii care se adunaseră râdeau şi ei în hohote.

— Aveţi probleme? o întrebă Erlendur pe biotehniciană.

— Nu, deloc, zise ea. Toată lumea este foarte înţelegătoare. El e primul care a făcut o scenă.

Ea zâmbi şi lui Erlendur i se păru că zâmbetul ei era frumos. Avea cam aceeaşi înălţime cu el, un păr des şi blond, tuns scurt, şi purta un pulover colorat, încheiat cu nasturi în faţă. Pe sub pulover avea o bluză albă. Purta jeanşi şi pantofi eleganţi din piele neagră.

— Mă cheamă Erlendur, zise el, aproape instinctiv, şi întinse mâna.

Ea deveni puţin agitată.

— Da, zise ea, strângându-i mâna. Eu sunt Valgerdur.

— Valgerdur? repetă el.

Nu vedea nicio verighetă pe degetul ei.

Telefonul mobil îi sună lui Erlendur în buzunar.

— Scuză-mă, zise el, răspunzând.

Auzi o voce bătrână şi familiară care îi pronunţa numele.

— Tu eşti? întrebă vocea.

— Da, eu sunt, zise Erlendur.

— N-o să mă obişnuiesc niciodată cu telefoanele astea mobile, zise vocea. Unde eşti? Eşti la hotel? Poate te grăbeşti undeva? Sau eşti în lift.

— Sunt la hotel. Erlendur puse mâna peste difuzorul telefonului şi o rugă pe Valgerdur să aştepte o clipă, apoi se întoarse în sala de mese şi, într-un final, ieşi în holul hotelului. La telefon era Marion Briem.

— Dormi la hotel? întrebă Marion. S-a întâmplat ceva? De ce nu te duci acasă?

Marion Briem lucrase la vechiul Departament de Investigaţie al Poliţiei, pe vremea când acea instituţie mai exista încă, şi fusese mentorul lui Erlendur. Era deja acolo în momentul în care el se alăturase acelei instituţii şi îl învăţase meseria de detectiv. Marion îi mai telefona uneori lui Erlendur şi i se plângea de faptul că nu-l vizita niciodată. Lui Erlendur nu-i prea plăcuse, de fapt, fostul lui şef şi nu simţea niciun imbold deosebit de a-şi revizui sentimentele acum că Marion îmbătrânise. Poate era din cauză că erau atât de asemănători. Poate era din cauză că în Marion îşi vedea propriul său viitor, şi voia să-l evite. Marion ducea o viaţă singuratică şi ura faptul că era bătrân.

— De ce mă suni? întrebă Erlendur.

— Unii oameni încă mă mai ţin la curent cu una, cu alta, chiar dacă tu n-o faci, zise Marion.

Erlendur era cât pe ce să încheie brusc conversaţia, dar se opri la timp. Marion îl ajutase înainte, fără ca el să i-o ceară. Nu era cazul să fie mitocan.

— Te pot ajuta cu ceva? întrebă Erlendur.

— Dă-mi numele bărbatului acestuia. E posibil să găsesc ceva ce ţie ţi-a scăpat.

— Tu nu renunţi niciodată.

— Mă plictisesc, zise Marion. Nici nu-ţi poţi închipui cât de plictisit sunt. M-am pensionat acum aproape zece ani şi pot să-ţi spun că fiecare zi în iadul ăsta e o eternitate. Ca o mie de ani, fiecare zi a vieţii mele.

— Sunt o grămadă de lucruri de făcut când eşti pensionar, zise Erlendur. Ai încercat să joci bingo?

— Bingo! răcni Marion.

Erlendur îi spuse numele lui Gudlaugur. Îi expuse pe scurt cazul, apoi îşi luară la revedere. Telefonul îi sună aproape imediat după aceea.

— Da, zise Erlendur.

— Am găsit un bilet în camera bărbatului, zise o voce la telefon.

Era şeful de la medicină legală.

— Un bilet?

— Scrie: Henry 18.30.

— Henry? Ia stai o clipă, când l-a găsit fata pe Moş Crăciun?

— Cam pe la şapte.

— Deci, e posibil ca acest Henry să se fi aflat în camera lui când a fost omorât?

— Nu ştiu. Şi mai e ceva.

— Continuă.

— E posibil ca prezervativul să fi fost al lui Moş Crăciun. Avea un pachet în buzunarul uniformei sale de portar. E un pachet de zece prezervative şi lipsesc trei.

— Altceva?

— Nimic, doar un portofel cu o bancnotă de cinci sute de coroane, o carte veche de identitate şi un bon de la supermarket cu data de alaltăieri. A, da, şi un inel cu două chei pe el.

— Ce fel de chei?

— Una seamănă cu o cheie de casă, însă cealaltă ar putea fi de la un dulăpior sau ceva de genul ăsta. Pare mult mai mică.

Îşi luară la revedere şi Erlendur se uită în jurul său după biotehniciană, însă aceasta plecase.

Doi oaspeţi ai hotelului aveau numele Henry. Henry Bartlet, un american, şi Henry Wapshott, un englez. Cel de-al doilea nu răspunsese când sunaseră

în camera lui, însă Bartlet era în cameră şi păru foarte surprins în momentul în care află că poliţia islandeză voia să stea de vorbă cu el. Povestea directorului hotelului, despre bătrânul care avusese un atac de cord, se răspândise deja.

Erlendur îl luă pe Sigurdur Óli cu el pentru a-l cunoaşte pe Henry Bartlet; Sigurdur Óli studiase criminologia în Statele Unite şi era destul de mândru de acest lucru. Vorbea limba ca un vorbitor nativ, dar, cu toate că avea o oarecare antipatie faţă de vorbirea tărăgănată a americanilor, Erlendur reuşise să se împace cu asta.

În drum spre etajul unde stătea Bartlet, Sigurdur Óli îi spuse lui Erlendur că vorbiseră deja cu majoritatea angajaţilor hotelului care erau de serviciu când Gudlaugur fusese asasinat. Toţi aveau alibiuri şi numiseră şi nişte persoane care să le confirme poveştile.

Bartlet avea în jur de treizeci de ani şi era agent de bursă în Colorado. El şi soţia lui văzuseră o emisiune despre Islanda la un program matinal american, cu câţiva ani înainte, şi fuseseră încântaţi de peisajul incredibil şi de Laguna Albastră – fuseseră de atunci de trei ori acolo. Se hotărâseră ca visul să devină realitate şi să petreacă şi Crăciunul, şi Anul Nou pe acest tărâm îndepărtat al iernii. Peisajul frumos îi captivase, însă li s-a părut că preţurile erau exorbitante la restaurantele şi barurile din oraş.

Sigurdur Óli încuviinţă. Pentru el, America era paradisul pe pământ. Era impresionat de întâlnirea cu acel cuplu şi discută cu ei despre baseball şi pregătirile americane de Crăciun, până ce Erlendur se sătură şi îi dădu un ghiont.

Sigurdur Óli le povesti despre moartea portarului şi le spuse despre biletul găsit în camera lui. Doamna şi domnul Henry Bartlet se uitară fix la cei doi detectivi, de parcă brusc fuseseră transportaţi pe o altă planetă.

— Nu-l cunoşteaţi pe portar, nu-i aşa? zise Sigurdur Óli, în momentul în care le văzu expresiile de uluire.

— O crimă? mormăi Henry. În hotelul acesta?

— Of, Doamne-Dumnezeule, zise soţia lui şi se aşeză pe patul dublu.

Sigurdur Óli se hotărî să nu pomenească despre prezervativ. Le explică faptul că biletul sugera faptul că Gudlaugur aranjase să se întâlnească cu un bărbat pe nume Henry, însă ei nu ştiau în ce zi, şi dacă întâlnirea avusese loc sau dacă trebuia să aibă loc peste două zile, o săptămână, zece zile.

Henry Bartlet şi soţia lui negară că l-ar fi cunoscut pe portar în vreun fel. Nici măcar nu-l observaseră când au sosit la hotel, cu patru zile în urmă.

Întrebările lui Erlendur şi ale lui Sigurdur Óli îi afectaseră în mod evident.

— Iisuse, zise Henry. O crimă!

— Sunt crime în Islanda? îl întrebă soţia lui – Cindy, îşi spusese numele în momentul în care făcuseră cunoştinţă –, privind la o broşură islandeză aflată pe noptieră.

— Foarte rar, zise el, încercând să zâmbească.

— Personajul ăsta, Henry, nu trebuie să fie neapărat un oaspete al hotelului, zise Sigurdur Óli în timp ce aşteptau liftul pentru a coborî. Nici măcar nu trebuie să fie străin. *Sunt* şi islandezi care au numele Henry.

6

Sigurdur Óli aflase unde era fostul director al hotelului, aşa că îşi luă la revedere de la Erlendur în momentul în care ajunseră în hol şi plecă să-l întâlnească. Erlendur întrebă de şeful de la recepţie, însă acesta tot nu-şi făcuse apariţia la lucru şi nici nu dăduse vreun telefon. Henry Wapshott lăsase cardul de la cameră la recepţie foarte devreme în acea dimineaţă, fără ca cineva să-l observe. Petrecuse aproape o săptămână la hotel şi se presupunea că va mai sta alte câteva zile. Erlendur ceruse să fie anunţat de îndată ce Wapshott reapărea la hotel.

Directorul hotelului, cu mersul său greoi, trecu pe lângă Erlendur.

— Sper că nu-mi deranjezi oaspeţii, zise el.

Erlendur îl luă deoparte.

— Care sunt legile referitoare la prostituţie în acest hotel? Erlendur pusese această întrebare făţiş, în timp ce se aflau lângă bradul din hol.

— Prostituţie? Despre ce vorbeşti?

Directorul slobozi un oftat adânc, apoi îşi şterse ceafa cu o batistă murdară.

Erlendur se uită la el parcă aşteptând ceva.

— Să nu amesteci cine ştie ce prostie nenorocită în toată povestea asta, zise directorul.

— Portarul avea legătură cu târfele?

— Ei, haide, zise directorul. Nu sunt târf… nu sunt prostituate în hotelul acesta.

— Sunt prostituate în toate hotelurile.

— Pe bune? zise directorul. Vorbeşti din experienţă?

Erlendur nu-i răspunse.

— Vrei să spui că portarul era peşte? zise directorul pe un ton uluit. În viaţa mea n-am auzit aşa o tâmpenie! Aici nu e un bar de striptease. Acesta este unul dintre cele mai mari hoteluri din Reykjavík!

— Chiar nu sunt femei în baruri sau în hol care agaţă bărbaţi? Care urcă în camere împreună cu ei?

Directorul ezită. Se comporta de parcă voia să evite să se pună rău cu Erlendur.

— Acesta este un hotel mare, zise el, în cele din urmă. Nu putem să supraveghem tot ce se întâmplă. Dacă este vorba de prostituţie pe faţă, şi nu

este nicio îndoială că despre asta vorbim, încercăm s-o evităm, însă este o chestiune greu de abordat. Altfel, oaspeţii sunt liberi să facă ce doresc în camerele lor.

— Turişti şi oameni de afaceri, provinciali, nu aşa v-aţi descris oaspeţii?

— Ba da, şi mai mult de-atât, bineînţeles. Însă asta nu este o casă de *rendez-vous.* Este o instituţie de calitate şi, de regulă, oaspeţii pot să-şi permită cu uşurinţă cazarea în acest loc. Nu se întâmplă nimic murdar aici şi, pentru numele lui Dumnezeu, să nu care cumva să răspândiţi astfel de zvonuri! Concurenţa este şi-aşa foarte dură; e dificil să ştergi urmele unei crime.

Directorul hotelului făcu o pauză.

— Aveţi de gând să continuaţi să dormiţi la hotel? îl întrebă el. Nu e un lucru neobişnuit?

— Singurul lucru neobişnuit este Moş Crăciunul mort din subsolul dumneavoastră, zise Erlendur zâmbind.

Apoi o văzu pe biotehniciana pe care o întâlnise în bucătărie părăsind barul de la parter cu trusa de mostre în mână. Făcând semn cu capul înspre manager, se îndreptă spre ea. Era cu spatele la el şi mergea spre garderoba de lângă uşa laterală.

— Te descurci? întrebă Erlendur.

Ea se întoarse şi îl recunoscu imediat, însă îşi continuă drumul.

— Tu te ocupi de investigaţie? întrebă ea, intrând în vestiar, de unde îşi luă haina de pe un umeraş.

Îl rugă pe Erlendur să-i ţină trusa cu mostre.

— Da, mi se dă voie să mă ţin scai de unii şi de alţii, zise Erlendur.

— Nu toată lumea a fost încântată de ideea cu mostra de salivă, zise ea, – şi nu mă refer doar la bucătarul-şef.

— În primul rând, am eliminat personalul din anchetele noastre, am crezut că ţi s-a spus să dai această explicaţie.

— N-a funcţionat. Ai şi altele?

— Ăsta e un nume islandez vechi, Valgerdur, nu-i aşa? zise Erlendur, fără să răspundă la întrebarea ei.

Ea zâmbi.

— Deci, n-ai voie să vorbeşti despre anchetă?

— Nu.

— Te deranjează? Că Valgerdur este un nume vechi, adică…

— Pe mine? Nu, eu… se bâlbâi Erlendur.

— Voiai să-mi spui ceva în mod special? zise Valgerdur, întinzând mâna după geanta ei. Îi zâmbi acestui bărbat din faţa ei, îmbrăcat cu un cardigan încheiat la nasturi, pe sub o jachetă ponosită cu coatele tocite, privind-o cu nişte ochi trişti. Erau de aceeaşi vârstă, însă ea părea cu zece ani mai tânără.

Fără să-şi da seama întru totul ce face, Erlendur lăsă să-i scape o propoziţie. Era ceva în legătură cu acea femeie.

Şi nu văzuse nicio verighetă pe degetul ei.

— Mă întrebam dacă te-aş putea invita la bufetul hotelului, în seara asta, mâncarea de aici este delicioasă.

Îi spuse acest lucru fără să ştie nimic despre ea, de parcă n-ar fi avut nicio şansă la un răspuns afirmativ, însă i-o spuse, totuşi, iar acum aştepta, gândindu-se în sinea lui că probabil ea va începe să râdă, că probabil era căsătorită şi avea patru copii, o casă mare şi o căsuţă de vacanţă, petreceri de atestare şi de absolvire, şi îşi căsătorise fiul cel mare, şi aştepta să îmbătrânească în tihnă, alături de soţul ei mult iubit.

— Mulţumesc, zise ea. E frumos din partea ta că m-ai invitat. Însă… din păcate, nu pot. Mulţumesc, totuşi.

Ea luă trusa de mostre din mâna lui, ezită un moment şi îl privi, apoi se îndepărtă şi părăsi hotelul. Erlendur rămase în vestiar, pe jumătate împietrit. Nu mai invitase de ani de zile o femeie la o întâlnire. Telefonul mobil începu să-i sune în buzunarul jachetei şi îl scoase, în cele din urmă, cu mintea în altă parte, apoi răspunse. Era Elínborg.

— Intră în sala de judecată, aproape că şoptea în telefon.

— Poftim? zise Erlendur.

— Tatăl, vine împreună cu doi avocaţi. De-atât e nevoie ca să iasă basma curată.

— E cineva acolo? întrebă Erlendur.

— Foarte puţini. Par să fie nişte rude ale mamei băiatului, şi e şi presa aici.

— Cum arată?

— Calm, ca de obicei, îmbrăcat cu costum şi cu cravată, de parcă ia cina în oraş. N-are nicio fărâmă de conştiinţă măcar.

— Nu-i adevărat, zise Erlendur. Cu siguranţă are o conştiinţă.

Erlendur se dusese la spital împreună cu Elínborg pentru a vorbi cu băiatul de îndată ce doctorii le permiseseră. Copilul suportase deja o operaţie şi era într-un salon împreună cu alţi copii. Peste tot pe pereţi erau

desene ale celor mici, jucării pe paturi, părinţi la căpătâiul copiilor, obosiţi după nopţi nedormite, făcându-şi la nesfârşit griji în privinţa fiilor lor.

Elínborg se aşeză lângă el. Bandajul din jurul capului îi lăsa la vedere puţin din chip, cu excepţia gurii şi a ochilor, care priveau plini de suspiciune către cei doi ofiţeri de poliţie. Braţul era în ghips, suspendat de un mic cârlig. Pansamentele de după operaţie erau ascunse de pătură. Reuşiseră să-i salveze splina. Doctorul spusese că puteau vorbi cu băiatul, însă, dacă băiatul voia sau nu să vorbească cu ei, era o cu totul altă chestiune.

Elínborg începu prin a vorbi despre sine, spuse cine era şi ce făcea în poliţie, şi că voia să-i prindă pe cei care îi făcuseră asta. Erlendur stătea la distanţă, privindu-i. Băiatul se uita fix la Elínborg. Ea ştia că trebuia să-i vorbească doar în prezenţa unuia dintre părinţi. Elínborg şi Erlendur aranjaseră să se întâlnească cu tatăl la spital, însă trecuse o jumătate de oră şi acesta nu-şi făcuse încă apariţia.

— Cine a fost? zise Elínborg, în cele din urmă, în momentul în care crezu că era timpul să treacă la subiect.

Băiatul se uită la ea şi nu zise nimic.

— Cine ţi-a făcut asta? E în regulă dacă-mi spui. Nu te vor mai bate. Îţi promit asta.

Băiatul aruncă o privire înspre Erlendur.

— Au fost băieţii de la tine de la şcoală? îl întrebă Elínborg. Băieţii mai mari? Am aflat că doi dintre suspecţi sunt scandalagii notorii. Au mai bătut băieţi ca tine şi înainte, dar nu atât de violent. Ei susţin că nu ţi-au făcut nimic, însă ştim că erau la şcoală în momentul în care ai fost bătut.

Băiatul o urmări în linişte pe Elínborg spunându-şi povestea. Fusese la şcoală şi vorbise cu directorul şi cu profesorii, apoi se dusese acasă la cei doi băieţi pentru a afla mediul din care proveneau, şi acolo îi auzise negând că-i făcuseră ceva. Tatăl unuia dintre ei se afla la închisoare.

Pediatrul intră în cameră. Le spuse că băiatul trebuia să se odihnească şi că este indicat să se întoarcă mai târziu. Elínborg încuviinţă şi plecară.

Erlendur o însoţise pe Elínborg şi atunci când se întâlnise cu tatăl băiatului, acasă la el, mai târziu, în aceeaşi zi. Explicaţia tatălui pentru faptul că nu putuse veni la spital fusese că trebuise să participe la o teleconferinţă importantă, împreună cu colegii lui din Germania şi Statele Unite.

— S-a ivit în mod neaşteptat, le spuse el.

Când, în cele din urmă, reuşise să scape, ei deja plecaseră de la spital.

În timp ce spunea asta, soarele începu să strălucească prin fereastra mare a salonului, luminând pardoseala de marmură şi mocheta de pe scară. Elínborg era în picioare ascultând, când observă pata de pe una din treptele mochetate şi o alta pe treapta de deasupra acesteia.

Mici pete, aproape invizibile, dacă soarele nu s-ar fi revărsat atunci pe fereastră.

Pete care aproape că fuseseră curăţate de pe mochetă şi, la o primă impresie, păreau că făceau parte din textura materialului.

Pete care se dovediră a fi mici urme de paşi.

— Eşti acolo? zise Elínborg la telefon. Erlendur? Eşti acolo?

Erlendur îşi reveni în simţiri.

— Anunţă-mă când pleacă, zise el, şi închise.

Ospătarul-şef avea în jur de patruzeci de ani, slab ca un ţâr, îmbrăcat cu un costum negru şi încălţat cu pantofi negri de piele lăcuită. Era într-un separeu al sălii de mese, verificând rezervările pentru acea seară. În momentul în care Erlendur se prezentă şi îl întrebă dacă îl putea deranja câteva clipe, Ospătarul-şef ridică privirea din caietul de rezervări cu coperţile îndoite pentru a scoate la iveală o mustaţă neagră şi subţire, o barbă ţepoasă şi neagră pe care, în mod evident, trebuia să o bărbierească de două ori pe zi, un ten măsliniu şi nişte ochi căprui.

— Nu-l cunoşteam câtuşi de puţin pe Gulli, zise bărbatul, al cărui nume era Rósant. E îngrozitor ce i s-a întâmplat. Aţi reuşit să descoperiţi ceva?

— Absolut nimic, zise Erlendur scurt.

Mintea îi era la biotehniciană şi la tatăl care îşi bătea fiul, şi, în plus se gândea şi la fiica lui, Eva Lind, care îi spusese că nu ştia cât mai putea rezista. Cu toate că ştia la ce se referise, spera totuşi să se fi înşelat.

— Sunteţi ocupaţi în preajma Crăciunului, zise Erlendur, nu-i aşa?

— Încercăm să profităm de acest sezon. Încercăm să umplem restaurantul de trei ori pentru fiecare bufet, lucru care poate fi foarte dificil, din cauză că unii oameni cred că, atunci când au plătit, e ca la „împinge tava”. Şi crima care-a avut loc la subsol nu ne e de prea mare ajutor.

— Nu, zise Erlendur fără prea mare interes. Deci, nu lucraţi aici de mult timp, dacă nu-l cunoaşteţi pe Gudlaugur.

— De doi ani. Însă n-am avut prea multe contacte cu el.

— Cine credeţi că îl cunoştea cel mai bine din personalul hotelului?

— Pur şi simplu, nu ştiu, zise Ospătarul-şef, mângâindu-şi mustaţa neagră cu degetul arătător. Nu ştiu nimic despre acel bărbat. Poate cei de la curăţenie. Când aflăm ceva în legătură cu testele de salivă?

— Ce să aflăm?

— Despre cine era cu el. Nu e vorba de un test ADN?

— Ba da, zise Erlendur.

— Trebuie să-l trimiteţi în străinătate?

Erlendur încuviinţă.

— Ştiţi cumva dacă îl vizita cineva la subsol? Persoane din afara hotelului?

— E atât de aglomerat aici. Aşa sunt hotelurile. Oamenii sunt precum furnicile, intră şi ies, urcă şi coboară, n-ai niciodată un moment de linişte. La şcoala de ospătari ni s-a spus că un hotel nu reprezintă doar o clădire sau nişte camere, sau nişte servicii, ci oameni. Un hotel înseamnă doar oamenii din el. Nimic altceva. Meseria noastră este să-i facem să se simtă bine. Să se simtă ca acasă. Aşa sunt hotelurile.

— O să încerc să ţin minte asta, zise Erlendur, şi îi mulţumi.

Verifică dacă Henry Wapshott se întorsese la hotel, însă era tot în oraş. Totuşi, şeful de la recepţie se întorsese la lucru şi îl întâmpină pe Erlendur. Însă un alt autocar parcă în faţa hotelului, plin cu turişti care dădeau năvală în hol, aşa că schiţă un zâmbet stânjenit către Erlendur. Apoi ridică din umeri, parcă vrând să spună că nu era vina lui că nu puteau sta de vorbă şi că treaba pe care o aveau de discutat va trebui să mai aştepte.

7

Gudlaugur Egilsson se angajase la hotel în 1982, la vârsta de douăzeci şi opt de ani. Avusese diverse slujbe înainte, cea mai recentă fusese cea de paznic de noapte la Ministerul Afacerilor Externe. În momentul în care se luase decizia de a se angaja un portar cu normă întreagă la hotel, obţinuse slujba. Turismul era înfloritor la momentul respectiv. Hotelul se extinsese şi angaja mai mult personal. Fostul director al hotelului nu mai ştia cu exactitate de ce anume fusese selecţionat Gudlaugur, însă nu-şi amintea să fi fost mulţi care să aplice pentru slujba respectivă.

Îi lăsase o impresie bună directorului hotelului. Cu comportamentul lui manierat, politicos şi serios, se dovedise a fi un bun angajat. Nu avea familie, nici soţie şi nici copii, lucru care îi dăduse de gândit directorului, deoarece familiştii erau adeseori nişte angajaţi mai loiali. În alte privinţe, Gudlaugur nu spusese prea multe despre sine şi despre trecutul său.

La scurt timp după ce se alăturase personalului, se dusese la director şi îl întrebase dacă exista vreo cameră la hotel pe care o putea folosi până îşi găsea o altă locuinţă. După ce fusese anunţat, de o zi pe alta, că trebuia să-şi găsească altă locuinţă, rămăsese pe drumuri. Îi atrăsese directorului atenţia că, la capătul îndepărtat al coridorului de la subsol, exista o cămăruţă unde putea rămâne până găsea o altă locuinţă de închiriat. Coborâseră pentru a inspecta camera. Acolo fuseseră depozitate tot felul de gunoaie şi Gudlaugur spusese că ştia un loc unde să ţină toate acele lucruri, cu toate că majoritatea acelora meritau oricum aruncate.

În cele din urmă, Gudlaugur, pe atunci portar şi mai târziu Moş Crăciun, se mutase în acea cămăruţă unde avea să rămână tot restul zilelor sale. Directorul hotelului crezuse că va sta acolo cel mult câteva săptămâni. Asta ceruse Gudlaugur, şi camera nu era locul unde şi-ar fi dorit cineva să locuiască permanent. Însă portarul invocase tot felul de motive în legătură cu găsirea unui cartier decent şi curând se luase de bun faptul că locuia la hotel, mai ales după ce slujba lui se transformă mai degrabă în aceea a unui îngrijitor decât a unui simplu portar. Pe măsură ce timpul trecu, li se păru un aranjament convenabil pentru hotel, acela de a-l avea la datorie la orice oră, în cazul în care se defecta ceva şi era nevoie de un om bun la toate.

— La scurt timp după ce Gudlaugur s-a mutat în acea cameră, fostul director a plecat, zise Sigurdur Óli, care se afla în camera lui Erlendur,

descriindu-i întâlnirea cu acesta.
Era după-amiază târziu şi începea deja să se întunece.
— Şi ştii de ce anume? îl întrebă Erlendur.
Stătea întins pe pat, privind în tavan.
— Hotelul tocmai se extinsese, fusese recrutat mult personal, şi el a plecat la scurt timp după aceea. Nu ţi se pare ciudat acest lucru?
— N-am intrat în detaliile astea. O să aflu la ce se referea, dacă tu crezi că este cât de cât important. Nu ştia că Gudlaugur făcea şi pe Moş Crăciun. Chestia asta s-a întâmplat după plecarea lui, şi a fost, într-adevăr, şocat să afle că a fost găsit asasinat în camera de la subsol.
Sigurdur Óli se uită în jurul său în camera goală.
— Ai de gând să-ţi petreci Crăciunul aici?
Erlendur nu-i răspunse.
— De ce nu te duci acasă?
Tăcere.
— Invitaţia este încă valabilă.
— Îţi mulţumesc. Transmite-i salutările mele Bergthórei, zise Erlendur, adâncit în gânduri.
— Cum se numeşte jocul ăsta al tău?
— Nu e treaba ta, dacă jocul… chiar are vreun nume.
— Plec acasă, oricum, zise Sigurdur Óli.
— Cum merge cu întemeierea familiei?
— Nu prea bine.
— E problema ta sau amândoi aveţi probleme?
— Nu ştiu. Nu ne-am controlat. Însă Bergthóra a început să vorbească despre lucrul acesta.
— Tu vrei copii?
— Da. Nu ştiu. Nu ştiu ce vreau.
— Cât e ceasul?
— E trecut de şase şi jumătate.
— Du-te acasă, zise Erlendur. O să-l verific eu pe celălalt Henry.

Henry Wapshott se întorsese la hotel, însă nu era în camera lui. Erlendur îi puse pe cei de la recepţie să-l sune, urcă la etajul la care stătea şi ciocăni la uşa camerei acestuia, însă nu primi niciun răspuns. Se întreba dacă să-l pună pe director să-i deschidă uşa, însă mai întâi avea nevoie de un mandat de percheziţie de la un judecător, mandat a cărui obţinere putea dura până

noaptea târziu, şi, în afară de asta, nu era foarte sigur dacă Henry Wapshott era, de fapt, acel Henry pe care Gudlaugur trebuia să-l întâlnească la 18:30.

Erlendur stătea pe coridor cântărind în minte opţiunile, când un bărbat în jur de şaizeci şi ceva de ani apăru de după colţ şi se îndreptă în direcţia lui. Purta o jachetă de tweed ponosită, pantaloni de culoare kaki şi o cămaşă albastră cu o cravată de un roşu-aprins; avea chelie, peste care îşi pieptănase cu foarte mare grijă o şuviţă de păr negru.

— Tu eşti? întrebă el în engleză în momentul în care ajunse lângă Erlendur. Mi s-a spus că întreba cineva de mine. Un islandez. Eşti colecţionar? Ai vrut să mă vezi?

— Numele tău este Wapshott? întrebă Erlendur. Henry Wapshott?

Engleza lui nu era strălucită. Înţelegea limba destul de bine, însă o vorbea prost. Departamentul de crimă organizată îi obligase pe cei din poliţie să organizeze cursuri speciale de limbă engleză, la care Erlendur participase şi îi plăcuseră. Începuse să citească şi cărţi în limba engleză.

— Numele meu e Henry Wapshott, zise bărbatul. De ce ai vrut să mă vezi?

— Poate n-ar trebui să stăm aici, afară, pe coridor, zise Erlendur. Am putea merge în camera ta? Sau…?

Wapshott se uită la uşă, apoi la Erlendur.

— Poate ar trebui să mergem jos în hol, zise el. De ce ai vrut să te întâlneşti cu mine? Cine eşti?

— Haide să mergem jos, zise Erlendur.

Ezitant, Henry Wapshott îl urmă către lift. În momentul în care ajunseră jos, în hol, Erlendur se duse la locurile şi mesele de fumători care se aflau într-o latură a sălii de mese şi se aşezară. O chelneriţă apăru imediat. Oaspeţii începeau să se aşeze la bufetul pe care Erlendur îl găsi nu mai puţin ispititor decât cu o zi înainte. Comandară cafea.

— E foarte ciudat, zise Wapshott. Trebuia să mă întâlnesc cu cineva exact în acest loc acum o jumătate de oră, însă bărbatul respectiv n-a apărut. N-am primit niciun mesaj de la el, şi apoi apari tu chiar în faţa uşii mele şi mă aduci aici, jos.

— Cu ce bărbat urma să te întâlneşti?

— E islandez. Lucrează la hotelul acesta. Numele lui e Gudlaugur.

— Şi urma să te întâlneşti cu el aici, astăzi, la şase şi jumătate?

— Exact, zise Wapshott. Ce…? Cine eşti?

Erlendur îi spuse că era de la poliţie, îi descrise moartea lui Gudlaugur şi faptul că găsiseră un bilet în camera lui care făcea referire la o întâlnire cu un bărbat care se numea Henry, care era, în mod evident, el. Poliţia voia să ştie de ce urmau să se întâlnească. Erlendur nu-i pomeni bănuiala sa că era foarte posibil ca Wapshott să fi fost în cameră atunci când Moş Crăciun fusese omorât. Pomeni doar că Gudlaugur lucrase la hotel timp de douăzeci de ani.

Wapshott se uită fix la Erlendur îi timp ce îi povestea aceste lucruri, scuturând neîncrezător din cap de parcă nu reuşise să priceapă sensurile adânci a ceea ce i se spunea.

— E mort?

— Da.

— Asasinat?

— Da.

— Oh, Doamne Dumnezeule, mormăi Wapshott.

— De unde îl cunoşteai pe Gudlaugur? întrebă Erlendur.

Wapshott părea să fie foarte departe cu gândul, aşa că repetă întrebarea.

— Îl cunosc de ani de zile, zise Wapshott, în cele din urmă, zâmbind pentru a dezvălui nişte dinţi mici şi pătaţi de tutun, unii dintre cei de jos având pete negre pe ei. Erlendur crezu că o fi fost fumător de pipă.

— Când v-aţi întâlnit prima dată? întrebă Erlendur.

— Nu ne-am întâlnit niciodată, zise Wapshott. Nu l-am văzut niciodată. Aveam de gând să-l întâlnesc astăzi pentru prima oară. De aceea am venit în Islanda.

— Ai venit în Islanda ca să-l întâlneşti?

— Da, printre altele.

— Cum de-l cunoşteai? Dacă nu v-aţi întâlnit niciodată, ce fel de relaţie aveaţi?

— Nu era niciun fel de relaţie, zise Wapshott.

— Nu înţeleg.

— N-a fost niciodată niciun fel de „relaţie”, repetă Wapshott, punând cuvântul final între ghilimele cu ajutorul degetelor.

— Atunci? întrebă Erlendur.

— Era doar un sentiment de veneraţie, zise Wapshott. Din partea mea.

Erlendur îl rugă să repete ultimele cuvinte. Nu putea înţelege cum acest bărbat, care venise tocmai din Anglia şi nu-l întâlnise niciodată pe Gudlaugur, putea să-l venereze pe acesta din urmă. Pe un portar. Un bărbat

care locuise într-o cămăruţă sărăcăcioasă de la subsolul unui hotel şi fusese găsit mort, cu pantalonii în vine şi cu o rană de cuţit în inimă. Un sentiment de veneraţie faţă de un om care făcuse pe Moş Crăciun la petrecerile de copii.

— Nu ştiu despre ce vorbeşti, zise Erlendur.

Apoi îşi aminti că, pe coridorul de sus, Wapshott îl întrebase dacă era colecţionar.

— De ce ai vrut să ştii dacă eram colecţionar? întrebă el. La ce te-ai referit?

— Am crezut că erai colecţionar de discuri, zise Wapshott. La fel ca mine.

— Ce fel de colecţionar de discuri? Discuri? Te referi…?

— Eu colecţionez discuri vechi, zise Wapshott. Plăci vechi de gramofon. LP-uri, EP-uri, single-uri. Aşa l-am cunoscut pe Gudlaugur. Urma să-l întâlnesc aici, acum şi abia aşteptam asta, aşa că trebuie să înţelegi că este un şoc pentru mine să aflu că e mort. Asasinat! Cine ar fi vrut să-l asasineze?

Surpriza lui părea una reală.

— Poate te-ai întâlnit cu el seara trecută? întrebă Erlendur.

La început, Wapshott nu-şi dădu seama la ce anume se referea Erlendur până ce îi pică fisa şi îl privi fix pe detectiv în ochi.

— Insinuezi că… crezi că te mint? Sunt…? Vrei să spui că sunt suspect? Crezi că am de-a face cu moartea lui?

Erlendur îl privi şi nu zise nimic.

— Ce absurd! ridică vocea Wapshott. Eu de-abia aşteptam să-l întâlnesc pe bărbatul acesta de foarte mult timp. De ani de zile. Nu poţi vorbi serios.

— Unde erai seara trecută cam pe la ora asta? întrebă Erlendur.

— În oraş, zise Wapshott. Eram în oraş. Eram într-un magazin al unui colecţionar, care se află pe strada principală, apoi am luat cina la un restaurant indian nu departe de acel loc.

— Eşti în hotel de câteva zile. De ce nu te-ai întâlnit cu Gudlaugur înainte?

— Dar… n-ai spus că e mort? Ce vrei să spui?

— N-ai vrut să-l întâlneşti imediat ce te-ai cazat la hotel? Ai zis că de-abia aşteptai să-l întâlneşti. De ce ai aşteptat atât?

— El a hotărât ora şi locul. Oh, Dumnezeule, în ce m-am băgat?

— Cum l-ai contactat? Şi ce ai vrut să spui prin faptul că-l venerai?

— M-am referit la… începu Wapshott, însă Erlendur nu-i dădu voie să-şi termine propoziţia.
— Ştiai că lucra la acest hotel?
— Da.
— De unde?
— Am aflat. Am obiceiul să adun informaţii despre subiecţii mei. Pentru colecţiile mele.
— Şi de aceea te-ai cazat în acest hotel?
— Da.
— Cumpărai discuri de la el? continuă Erlendur. Aşa vă cunoşteaţi? Doi colecţionari, acelaşi interes?
— După cum am spus, nu-l cunoşteam, însă urma să-l întâlnesc personal.
— Adică?
— N-ai nici cea mai vagă idee cine era, nu-i aşa? zise Wapshott, surprins că Erlendur nu auzise niciodată de Gudlaugur Egilsson.
— Era îngrijitor sau portar şi Moş Crăciun, zise Erlendur. Mai e altceva ce trebuie să ştiu?
— Ştii care este domeniul meu de specializare? replică Wapshott. Nu ştiu cât de multe cunoşti despre colecţionat în general sau despre colecţionatul de discuri în special, însă majoritatea colecţionarilor se specializează într-un anumit domeniu. Oamenii pot fi destul de excentrici în legătură cu asta. E incredibil ce colecţionează oamenii. Am auzit de un bărbat care colecţionează pungi pentru vomă de la fiecare companie aeriană din lumea asta. Cunosc, de asemenea, o femeie care colecţionează şuviţe de păr de la păpuşi Barbie.
Wapshott se uită la Erlendur.
— Ştii în ce sunt specialist?
Erlendur scutură din cap. Nu era pe deplin convins că înţelesese partea cu pungile pentru vomă ale companiilor aeriene. Şi care era treaba cu păpuşile Barbie?
— Sunt specialist în coruri.
— Coruri?
— Nu doar coruri. Interesul meu deosebit e pentru corurile de băieţi.
Erlendur ezită, fără să fie sigur dacă înţelesese bine sau nu.
— Corurile de băieţi?
— Da.
— Colecţionezi discuri cu coruri de băieţi?

— Da. Bineînţeles, colecţionez şi alt fel de discuri, însă corurile de băieţi sunt – cum să mă exprim? – pasiunea mea.

— Şi ce legătură are Gudlaugur cu toate astea?

Henry Wapshott zâmbi. Întinse mâna după o servietă neagră din piele pe care o avea cu el. Deschizând-o, scoase coperta unui single de 45 de rotaţii pe minut.

Îşi scoase ochelarii din buzunarul de la piept şi Erlendur observă că scăpă o mică bucată albă de hârtie pe podea. Erlendur întinse mâna şi văzu, tipărită cu verde, pe inscripţia *Brenner.*

— Mulţumesc. E un şerveţel de la un hotel din Germania, zise Wapshott. Colecţionarea lucrurilor este o obsesie, adăugă el ca pentru a se scuza.

Erlendur încuviinţă.

— Aveam de gând să-i cer autograful pe această copertă, zise Wapshott, înmânându-i-o lui Erlendur.

Pe partea din faţă a copertei era numele „GUDLAUGUR EGILSSON” cu nişte litere aurii, mici şi arcuite, şi o fotografie alb-negru a unui băiat, nu mai mare de doisprezece ani, uşor pistruiat, cu părul pieptănat cu grijă, care îi zâmbea lui Erlendur.

— Avea o voce extraordinar de sensibilă, zise Wapshott. Apoi a venit pubertatea şi…

Ridică din umeri a resemnare. Era o undă de tristeţe şi regret în tonul vocii sale.

— Sunt uimit că n-ai auzit de el sau că nu ştii cine a fost, din moment ce îi investigaţi moartea. Trebuie să fi fost un nume cunoscut în acea perioadă. Potrivit surselor mele, e posibil chiar să fi fost cunoscut drept un copil-vedetă.

Erlendur ridică privirea din coperta albumului şi îl privi pe Wapshott.

— Un copil-vedetă?

— A înregistrat două discuri, cântând solo şi împreună cu nişte coruri bisericeşti. Trebuie să fi fost un nume destul de celebru în această ţară, pe vremea lui.

— Un copil-vedetă, repetă Erlendur. Vrei să spuneţi ca Shirley Temple? Genul ăsta de copil-vedetă?

— Probabil, după standardele voastre, vreau să spun de aici, din Islanda, o ţară mică şi ruptă de lume. Trebuie să fi fost foarte celebru, cu toate că toată lumea pare să-l fi uitat acum. Shirley Temple a fost, bineînţeles…

— Mica prinţesă, mormăi Erlendur ca pentru sine.

— Poftim?
— Nu ştiam că a fost un copil-vedetă.
— Asta a fost cu mulţi ani în urmă.
— Şi? A înregistrat discuri?
— Da.
— Pe care le colecţionezi?
— Încerc să achiziţionez copii. Sunt specialist în coruri de băieţi, băieţi ca el. Era un băiat care avea o voce de soprană.
— Coruri de băieţi? zise Erlendur aproape ca pentru sine.
Îşi aminti de posterul cu *Mica prinţesă* şi era gata-gata să-i ceară lui Wapshott mai multe detalii despre copilul-vedetă Gudlaugur, dar cineva îl deranjă.
— Deci, aici erai, Erlendur auzi pe cineva spunând deasupra capului său.
Valgerdur stătea în spatele lui, zâmbind. Nu mai avea cu ea trusa de mostre. Purta un mantou lung până la genunchi, din piele fină şi neagră, şi un frumos pulover roşu dedesubt, şi se machiase atât de discret, că abia dacă se vedea.
— Invitaţia e încă valabilă? întrebă ea.
Erlendur sări în picioare. Însă Wapshott se ridicase deja.
— Scuze, zise Erlendur, nu mi-am dat seama… Bineînţeles.
Zâmbi.
— Bineînţeles.

8

Merseră în barul de lângă sala de mese unde mâncară pe săturate de la bufet şi după aceea serviră o cafea. Erlendur aduse ceva de băut şi stătură de vorbă la bar. Ea îi spuse că nu putea zăbovi mult timp, cuvinte în care Erlendur citi o prudenţă politicoasă. Nu că ar fi intenţionat s-o invite sus, în camera lui – acest gând nici măcar nu-i trecu prin minte, şi ea ştia asta –, însă simţi o oarecare nesiguranţă în legătură cu ea şi aceleaşi bariere pe care le întâlnise şi la cei care îi erau trimişi la interogatoriu. Probabil că nici ea nu ştia ce făcea.

Faptul că stătea de vorbă cu un detectiv o intriga şi voia să ştie totul despre meseria lui, despre crime şi despre cum proceda pentru a-i prinde pe criminali. Erlendur îi spuse că, în mare parte, era o activitate administrativă plicticoasă.

— Însă crimele au devenit din ce în ce mai urâte, zise ea. Se scrie despre aceste lucruri şi în ziare. Crime din ce în ce mai urâte.

— Nu ştiu, zise Erlendur. Crimele sunt întotdeauna urâte.

— Auzi întotdeauna poveşti despre lumea drogurilor; despre recuperatori ce atacă copii care le datorează bani pentru drogurile pe care le consumă, şi dacă puştii respectivi nu pot plăti, sunt atacate familiile lor.

— Da, zise Erlendur, care îşi făcea griji uneori în legătură cu Eva Lind din exact acelaşi motiv. Este o lume foarte diferită. Mai brutală.

Tăcură.

Erlendur încercă să găsească un subiect de conversaţie, însă habar n-avea cum trebuiau abordate femeile. Cele cu care interacţiona nu-l pregăteau pentru ceea ce se numea o seară romantică precum aceasta. El şi Elínborg erau buni prieteni şi colegi, şi între ei exista o afecţiune care se formase de-a lungul anilor de colaborare şi în urma experienţelor împărtăşite de amândoi. Eva Lind era fata lui şi o sursă permanentă de griji. Halldóra era femeia cu care se căsătorise cu o generaţie în urmă, apoi divorţase de ea şi îşi atrăsese ura ei pentru asta. Acestea erau singurele femei din viaţa lui, cu excepţia aventurilor ocazionale de o noapte, care nu aduceau niciodată ceva bun în afară de dezamăgire şi stânjeneală.

— Dar tu? întrebă el. Cum de te-ai răzgândit?

— Nu ştiu, zise ea. N-am mai fost invitată în felul acesta de ani de zile. Ce te-a făcut să te gândeşti să îmi ceri o întâlnire?

— N-am idee. Pur şi simplu, mi-a scăpat la bufet. Nici eu n-am mai făcut lucrul acesta de mult timp.

Zâmbiră amândoi.

Îi spuse despre Eva Lind şi despre fiul său, Sindri Snaer, şi ea îi mărturisise că avea doi fii, amândoi adulţi. Erlendur avea senzaţia că nu voia să spună prea multe despre ea şi despre circumstanţele în care se afla, şi lui îi plăcea acest lucru. Nu voia să-şi vâre nasul în viaţa ei.

— Ai ajuns la vreo concluzie în legătură cu bărbatul acela care a fost asasinat?

— Nu, nu prea. Bărbatul cu care vorbeam în hol…

— Te-am întrerupt? Nu ştiam că avea legătură cu ancheta.

— E în regulă, zise Erlendur. Colecţionează discuri de vinil, şi se pare că bărbatul de la subsol a fost un copil-vedetă. Cu ani în urmă.

— Un copil-vedetă?

— A înregistrat nişte discuri.

— Îmi închipui că este dificil să fii un copil-vedetă, zise Valgerdur. Un copil cu tot felul de visuri şi aşteptări care rareori duc la ceva bun. Ce crezi că se întâmplă după aceea?

— Te închizi într-o cameră la subsol şi speri ca nimeni să nu-şi amintească de tine.

— Crezi asta?

— Nu ştiu. E posibil ca cineva să-şi amintească de el.

— Crezi că asta are legătură cu asasinarea lui?

— Ce anume?

— Faptul că a fost un copil-vedetă.

Erlendur încerca să spună cât mai puţin posibil despre anchetă, fără să pară distant. Nu avusese timp să cântărească acea întrebare şi nu ştia dacă ea conta sau nu.

— Nu ştim încă, zise el. Însă vom descoperi.

Se opriră din vorbit.

— Deci, tu n-ai fost un copil-vedetă, zise apoi Valgerdur.

— Nu, zise Erlendur. Lipsit de talent în toate domeniile.

— Şi eu la fel, zise Valgerdur. Eu încă desenez ca un copil de trei ani. Ce faci atunci când nu eşti la lucru? îl întrebă ea după o scurtă tăcere.

Nepregătit pentru această întrebare, Erlendur ezită până ce ea începu să zâmbească.

— N-am intenţionat să-ţi invadez intimitatea, zise ea în momentul în care văzu că el nu-i răspunde.
— Nu, doar că… nu sunt obişnuit să vorbesc despre mine, zise Erlendur.
Nu putea afirma că juca golf sau că făcea alte sporturi. La un moment dat fusese interesat de box, însă chestia asta dispăruse încetul cu încetul. Nu mergea niciodată la cinema şi rareori se uita la televizor. Călătorea singur prin Islanda vara, dar în ultimii ani o făcuse mai puţin. Cu ce se ocupa atunci când nu era la lucru? Nici el nu ştia. În cea mai mare parte a timpului era pur şi simplu singur.
— Citesc mult, zise el deodată.
— Şi ce citeşti? îl întrebă.
El ezită încă o dată şi ea zâmbi din nou.
— E atât de dificil? îl întrebă.
— Citesc despre moarte şi chinuri, îi răspunse. Despre moarte în munţi. Despre oameni care mor îngheţaţi. E o întreagă serie de cărţi despre astfel de lucruri. Odată fuseseră foarte populare.
— Despre moarte şi chinuri? zise ea.
— Şi despre multe alte lucruri, bineînţeles. Citesc mult. Istorie. Istorie locală. Cronici.
— Despre tot ce e vechi şi demult apus, zise ea.
El încuviinţă.
— Dar de ce despre moarte? Despre oameni care mor îngheţaţi? Nu e groaznic?
Erlendur zâmbi ca pentru sine.
— Ar trebui să fii poliţistă, zise el.
În scurta discuţie din acea seară, ea pătrunsese într-o zonă din mintea lui de care el însuşi avea grijă să se ţină departe. Nu voia să vorbească despre asta. Eva Lind ştia, însă nu era pe deplin familiarizată cu subiectul şi nu-l lega de interesul lui pentru poveştile despre moarte. Rămase tăcut o lungă perioadă.
— Chestia asta vine odată cu vârsta, zise el, regretând imediat minciuna respectivă. Dar tu? Ce faci după ce termini de vârât tampoane de vată în gurile oamenilor?
Încercă să o ia de la capăt şi să facă o glumă, dar conexiunea dintre ei se stricase şi era din vina lui.
— Nu prea am timp pentru nimic altceva în afară de muncă, zise ea, dându-şi seama că fără să vrea atinsese o coardă sensibilă. Se fâstâci şi el îşi

dădu seama.

— Cred că ar trebui să repetăm chestia asta, zise el pentru a mai detensiona lucrurile.

Minciuna asta era deja prea mult.

— Cu siguranţă, zise ea. Ca să-ţi spun drept, am ezitat foarte mult, dar acum nu regret. Vreau să ştii asta.

— Nici eu, zise el.

— Bun, zise ea. Îţi mulţumesc pentru tot. Mulţumesc pentru Drambuie, adăugă ea în timp ce-şi termina băutura.

Comandase şi el Drambuie, să-i ţină companie, însă nici măcar nu se atinsese de pahar.

Erlendur zăcea întins în pat în camera lui de hotel, uitându-se la tavan. În cameră era tot frig şi el era îmbrăcat cu hainele de stradă. Afară ningea. Era o ninsoare moale, caldă şi frumoasă, ce cădea încetişor pe pământ şi se topea instantaneu. Nu rece, dură şi nemiloasă, ca zăpada care provoca moarte şi distrugere.

— Ce sunt petele alea? îl întrebă Elínborg pe tatăl băiatului.

— Pete? făcu el. Ce pete?

— De pe covor, zise Erlendur.

El şi Elínborg tocmai se întorseseră de la spital, unde fuseseră să-l viziteze pe băiat. Soarele lumina covorul de pe scările care duceau la etaj, unde se afla camera băiatului.

— Nu văd nicio pată, zise tatăl, aplecându-se şi uitându-se atent la covor.

— Sunt foarte vizibile în lumina aceasta, zise Elínborg, în timp ce se uita la soare prin fereastra salonului.

Soarele era jos acum şi deranja ochii. Lui Elínborg i se părea că pardoseaua de marmură de culoare crem luase foc. Aproape de casa scării se afla un foarte frumos dulăpior pentru băuturi. Conţinea băuturi spirtoase, lichioruri scumpe, vinuri albe şi roşii care se odihneau pe rafturile lor. Dulapul avea două vitrine de sticlă şi Erlendur observă o pată pe una dintre ele. Pe latura dinspre casa scării fusese vărsată o picătură, având în jur de un centimetru şi jumătate. Elínborg puse degetul pe picătura respectivă şi observă că era lipicioasă.

— S-a întâmplat ceva lângă dulăpior? întrebă Erlendur.

Tatăl se uită la el.

— Despre ce vorbiţi?
— Arată ca şi cum s-ar fi vărsat ceva pe el. L-aţi curăţat de curând.
— Nu, zise tatăl. Nu de curând.
— Şi urmele de pe scară, continuă Elínborg. Mie mi se pare că seamănă cu urmele paşilor de copil.
— Nu văd nicio urmă de paşi pe scară, zise tatăl. Adineaori vorbeaţi despre pete. Acum sunt urme de paşi. Ce insinuaţi?
— Eraţi acasă când fiul dumneavoastră a fost bătut?
Tatăl nu spuse nimic.
— A fost atacat şcoală, continuă Elínborg. Orele se terminaseră, însă el a rămas să joace fotbal şi când a pornit-o spre casă au sărit pe el. Asta credem noi că s-a întâmplat. Nu a fost în stare să vorbească cu dumneavoastră şi nici cu noi. Nu cred că vrea. Nu are curaj. Poate pentru că băieţii i-au spus că-l omoară dacă vorbeşte cu poliţia. Poate pentru că cineva a zis că-l omoară dacă vorbeşte cu noi.
— Unde vreţi să ajungeţi cu toate astea?
— De ce aţi venit mai devreme de la lucru în acea zi? Aţi venit acasă în jurul prânzului. El s-a târât până acasă, a urcat în camera lui şi, la scurt timp după aceea, aţi sosit şi aţi sunat la poliţie şi la salvare.
Elínborg începuse deja să se întrebe ce căuta tatăl acasă la prânz, într-o zi lucrătoare, dar nu-l întrebase până atunci.
— Nimeni nu l-a văzut venind acasă de la şcoală, zise Erlendur.
— Insinuaţi că mi-am bătut… propriul copil în halul ăsta? Nu se poate să vă gândiţi la aşa ceva?
— Vă deranjează dacă luăm o mostră de pe covor?
— Cred că ar trebui să vă căraţi, zise tatăl.
— Eu nu insinuez nimic, zise Erlendur. În cele din urmă, băiatul o să spună ce s-a întâmplat. Poate nu acum şi poate nu după o săptămână sau o lună, poate nu după un an, însă până la urmă tot o va face.
— Afară, zise tatăl, deja înfuriat şi indignat. Să nu îndrăzniţi… să nu vă pună dracu' să… Plecaţi! Ieşiţi afară! Afară!
Elínborg se duse direct la spital şi intră în secţia de pediatrie. Băiatul dormea întins în pat, cu braţul suspendat de un cârlig. Se aşeză lângă el şi îl aşteptă să se trezească. După ce stătu lângă patul lui timp de cincisprezece minute, băiatul se foi şi o observă pe poliţista cu chip obosit, însă bărbatul cu ochi trişti în cardigan de lână nu se vedea pe nicăieri. Ochii lor se întâlniră şi Elínborg făcu tot posibilul să-i zâmbească.

— Tatăl tău a fost?

Elínborg s-a întors însoţită de nişte experţi de la medicină legală acasă la tatăl băiatului la căderea nopţii, cu un mandat de percheziţie. Au examinat urmele de pe covor. Au cercetat pardoseala de marmură şi dulapul de băuturi. Au luat mostre. Au adunat mici granule de pe marmură. Au răzuit picătura vărsată pe dulapul de băuturi. S-au dus sus în camera băiatului şi au luat mostre de la capătul patului său. Au intrat în spălătorie şi s-au uitat la rufe şi la prosoape. Au examinat lenjeria murdară. Au deschis aspiratorul. Au luat mostre de pe mătură. S-au dus afară, la pubelă, şi au cotrobăit în gunoi. Au găsit o pereche de şosete de-ale băiatului, aruncată în pubelă.

Tatăl stătea în bucătărie. Îşi sunase avocatul, care era un prieten de-al său, de îndată ce apăruse echipa de la medicină legală. Avocatul veni imediat şi se uitase la mandatul magistratului. Îşi sfătuise clientul să nu vorbească cu poliţia.

Erlendur şi Elínborg îi urmăriră pe cei de la medicină legală la lucru. Elínborg se uita urât la tată, care scutura din cap şi se uita în altă parte.

— Nu înţeleg ce vreţi, zise el. Nu pricep.

Băiatul nu spusese că fusese tatăl lui. Numai că, în momentul în care Elínborg îl întrebase, i se umpluseră ochii de lacrimi.

Şeful de la medicină legală telefonă două zile mai târziu.

— E în legătură cu petele de pe covor, zise el.

— Da, zise Elínborg.

— Drambuie.

— Drambuie? Lichior?

— Sunt urme peste tot în camera de zi şi e o pată şi pe mocheta de pe scările care duc la camera băiatului.

Erlendur încă se uita în tavan în momentul în care auzi un ciocănit în uşă. Se ridică în picioare, deschise uşa şi Eva Lind ţâşni în cameră. Erlendur se uită la stânga şi la dreapta coridorului, apoi închise uşa în urma ei.

— Nu m-a văzut nimeni, zise Eva. Ai uşura lucrurile dacă te-ai duce acasă. Nu-mi dau seama de-a ce te joci.

— O să mă duc acasă, zise Erlendur. Nu-ţi face griji în legătură cu chestia asta. Ce faci aici? Ai nevoie de ceva?

— Am nevoie de un motiv special ca să vin să te văd? zise Eva.

Se aşeză la măsuţă şi scoase un pachet de ţigări. Aruncă o pungă de plastic pe podea şi făcu semn cu capul în direcţia ei.

— Ţi-am adus nişte haine, zise ea. Dacă ai de gând să mai stai la hotelul ăsta, va trebui să te schimbi.

— Mulţumesc, zise Erlendur.

Se aşeză pe pat în faţa ei şi împrumută o ţigară de la ea. Eva le aprinse pe amândouă.

— Mă bucur să te văd, zise el, slobozind fumul de ţigară.

— Ce ai mai aflat despre Moş Crăciun?

— Puţine. Ce mai e nou în legătură cu tine?

— Nimic.

— Ai văzut-o pe maică-ta?

— Da. E la fel ca de obicei. Nu se întâmplă nimic nou în viaţa ei. Muncă, televizor şi somn. Muncă, televizor, somn. Muncă, televizor, somn. Asta-i tot? Asta te aşteaptă? Să stau cuminte şi să mă spetesc muncind până dau ortul popii? Şi uită-te la tine! O lălăi într-un hotel, vai de capul tău, în loc să-ţi mişti fundul înapoi acasă!

Erlendur trase fum în piept şi îi dădu drumul pe nas.

— Nu am vrut să…

— Nu, ştiu, îl întrerupse Eva.

— Cedezi? zise el. Ieri când ai venit…

— Nu ştiu dacă mai pot suporta.

— Ce anume să suporţi?

— Viaţa asta împuţită!

Au continuat să fumeze şi în felul ăsta au trecut câteva minute bune.

— Te mai gândeşti uneori la copil? întrebă Erlendur în cele din urmă.

Eva era gravidă în şapte luni când pierduse copilul şi intrase într-o depresie în momentul în care se mutase la el, după externare. Erlendur ştia că nu reuşise să scape de acea stare depresivă. Se simţea vinovată pentru moartea copilului. În noaptea în care se întâmplase, îl sunase să o ajute şi o găsise zăcând într-o baltă de sânge în faţa Spitalului Naţional, după ce leşinase, în timp ce se îndrepta către maternitate. Fusese la un pas de a-şi pierde viaţa.

— Viaţa asta împuţită! zise ea iarăşi, şi stinse ţigara de blatul măsuţei.

Telefonul de pe noptieră sună după plecarea Evei Lind şi după ce Erlendur se băgase în pat. Era Marion Briem.

— Ştii cât e ceasul? întrebă Erlendur, privindu-şi ceasul.

Era trecut de miezul nopţii.

— Nu, zise Marion. Mă gândeam la salivă.

— La saliva de pe prezervativ? zise Erlendur, prea letargic pentru a se enerva.

— Bineînţeles că vor descoperi singuri asta, însă nu văd niciun rău dacă ai pomeni tu de cortizol[3].

— Trebuie să vorbesc cu criminaliştii, cu siguranţă ne vor spune ceva în legătură cu cortizolul.

— Din asta ai putea deduce câteva lucruri. Ai putea să-ţi dai seama ce s-a întâmplat în camera de la subsol.

— Ştiu, Marion. Altceva?

— Voiam doar să-ţi amintesc de cortizol.

— Noapte bună, Marion.

— Noapte bună.

A treia zi

9

Erlendur, Sigurdur Óli şi Elínborg ţinură o şedinţă devreme în dimineaţa următoare. Se aşezară la o măsuţă rotundă într-o latură a sălii de mese şi serviră micul dejun de la bufet. Ninsese în timpul nopţii, apoi se făcuse mai cald şi acum străzile erau curate. Cei de la meteo prognozau un Crăciun verde. Cozi lungi de maşini se formau la fiecare intersecţie şi oraşul mişuna de oameni.

— Şi Wapshott ăsta, zise Sigurdur Óli. Cine e?

Mult zgomot pentru nimic, îşi spuse Erlendur, în timp ce-şi sorbea cafeaua şi privea pe fereastră. Ciudate locuri, hotelurile astea. Găsea şederea la hotel o schimbare bine-venită, însă era însoţită de experienţa ciudată că cineva îi intra în cameră când nu era acolo, pentru a face curat. Dimineaţa îşi părăsea camera şi, când se întorcea, constata că cineva intrase şi făcuse ordine: aranjase patul, schimbase prosoapele, lăsase un săpun nou pe lavoar. Era conştient de prezenţa unei persoane care îi făcea curat în cameră, însă nu vedea pe nimeni, nu ştia cine îi punea ordine în viaţă.

A doua zi dimineaţă, când coborî, ceru la recepţie să nu i se mai facă curat în cameră.

Mai târziu în acea dimineaţă, Wapshott urma să-l întâlnească din nou şi să-i spună mai multe despre colecţionarea de discuri şi despre cariera de cântăreţ a lui Gudlaugur Egilsson. Îşi strânseseră mâinile când se despărţiseră, cu o seară înainte, când Valgerdur îi întrerupsese. Wapshott rămăsese, aşteptând ca Erlendur să-l prezinte femeii, dar văzând că nu se întâmpla nimic de felul ăsta, întinsese mâna, se prezentase şi se înclinase. Apoi îi rugase să fie scuzat; era obosit şi flămând şi voia să urce în camera lui să rezolve ceva, înainte de a cina şi de a se duce la culcare.

Nu-l văzură coborând la cină când erau la masă, şi crezură că probabil comandase ceva de mâncare în cameră. Valgerdur spusese că arăta într-adevăr obosit.

Erlendur o însoţise la vestiar şi o ajutase să-şi îmbrace haina elegantă de piele, apoi merseseră împreună până la uşile rotative, unde mai zăboviră câteva clipe, înainte ca ea să iasă afară, în ninsoare. Când se aşeză în pat, după plecarea Evei Lind, zâmbetul lui Valgerdur îl însoţi în timpul somnului, împreună cu mirosul vag de parfum, care îi rămăsese de când îşi strânseseră mâinile, în momentul despărţirii.

— Erlendur? zise Sigurdur Óli. Alo! Wapshott ăsta, cine e?

— Tot ce ştiu este că e un colecţionar de discuri englez, zise Erlendur, după ce îi informase despre întâlnirea cu el. Şi că mâine părăseşte hotelul. Trebuie să suni în Anglia şi să afli mai multe despre el. O să ne întâlnim înainte de prânz şi o să văd ce mai pot să scot de la el.

— Un corist? zise Elínborg. Cine să vrea să omoare un băiat care cânta în corul bisericii?

— Evident nu mai cânta în corul bisericii, zise Sigurdur Óli.

— A fost celebru cândva, zise Erlendur. A scos nişte discuri care sunt, evident, obiecte preţioase de colecţie în zilele noastre. Henry Wapshott vine până aici tocmai din Anglia pentru ele, pentru el. E specialist în coruri de băieţi şi ştie totul despre băieţii care cântă în coruri bisericeşti din lumea întreagă.

— Singurul de care am auzit este Corul de Băieţi din Viena, zise Sigurdur Óli.

— Specialist în coruri de băieţi, repetă Elínborg. Ce fel de persoană colecţionează discuri cu coruri de băieţi? Nu ar trebui să ne gândim puţin la chestia asta? Nu vi se pare nimic ciudat aici?

Erlendur şi Sigurdur Óli se uitară la ea.

— Ce vrei să spui? întrebă Erlendur.

— Cum adică? expresia lui Elínborg se transformă într-una de uluire.

— Crezi că e ceva ciudat în a colecţiona discuri?

— Nu în a colecţiona discuri, ci în a colecţiona discuri cu coruri bisericeşti de băieţi, zise Elínborg. Cu înregistrări cu coruri de băieţi. Cred că e o mare diferenţă aici. Voi nu vedeţi nimic pervers în chestia asta?

Ea se uită la amândoi pe rând.

— Eu n-am o minte atât de perversă ca tine, zise Sigurdur Óli, uitându-se la Erlendur.

— Minte perversă! Oare eu mi l-am închipuit pe Moş Crăciun cu pantalonii în vine într-o cămăruţă de la subsolul unui hotel şi cu un prezervativ pe puţulică? Pentru asta îmi trebuie o minte perversă? După aia, un bărbat care îl venerează pe Moş Crăciun, însă doar pe când avea în jur de doiş’pe ani, se întâmplă pur şi simplu să stea în acelaşi hotel şi vine tocmai din Anglia să-l întâlnească? Sunteţi încuiaţi la minte?

— Pui chestia asta într-un context sexual? întrebă Erlendur.

Elínborg îşi dădu ochii peste cap.

— Parcă aţi fi doi călugări!

— E doar un colecţionar de discuri, zise Sigurdur Óli. Aşa cum a spus şi Erlendur, unii oameni colecţionează pungi pentru vomitat de la diverse companii aeriene. Cum ar arăta viaţa lor sexuală, potrivit teoriei tale?

— Nu-mi vine să cred cât de orbi sunteţi amândoi! Sau de frustraţi. De ce sunt bărbaţii întotdeauna atât de frustraţi?

— Oh, te rog să nu începi, zise Sigurdur Óli. De ce vorbesc întotdeauna femeile despre cât de frustraţi sunt bărbaţii? De parcă femeile nu sunt frustrate cu toate chestiile alea ale lor, „Of, nu-mi găsesc rujul…"

— Călugări orbi şi frustraţi, zise Elínborg.

— Ce înseamnă să fii colecţionar? întrebă Erlendur. De ce colecţionează oamenii diverse obiecte pentru a le avea în preajma lor şi de ce consideră un obiect ca fiind mai valoros decât altul?

— Unele obiecte sunt mai valoroase decât altele, zise Sigurdur Óli.

— Probabil caută ceva unic, zise Erlendur. Ceva ce nu mai are nimeni altcineva. Oare nu ăsta e scopul final? Să posezi o comoară pe care nimeni din întreaga lume n-o mai are?

— Şi nu sunt oamenii ăştia adeseori nişte personaje foarte ciudate? zise Elínborg.

— Ciudate?

— Nişte singuratici. Nu-i aşa? Nişte ciudaţi!

— Ai găsit nişte discuri în dulapul lui Gudlaugur, îi spuse Erlendur. Ce ai făcut cu ele? Nu te-ai uitat deloc la ele?

— Le-am văzut pur şi simplu în dulap, zise Elínborg. Nu m-am atins de ele şi sunt încă acolo, dacă vrei să arunci o privire.

— Cum a luat legătura o persoană ca Wapshott cu unul ca Gudlaugur? continuă Elínborg. Cum a auzit de el? Prin intermediari? Ce să ştie el despre înregistrările unor coruri de băieţi din Islanda anilor 1960? Despre un solist care cânta aici, în Islanda, cu mai bine de treizeci de ani în urmă?

— Prin reviste? sugeră Sigurdur Óli. De pe Internet? Prin telefon? Prin intermediul altor colecţionari?

— Ştim şi altceva despre Gudlaugur? întrebă Erlendur.

— Că a avut o soră, zise Sigurdur Óli. Şi un tată care e încă în viaţă. Au fost informaţi în legătură cu moartea lui, bineînţeles. Sora l-a identificat.

— Ar trebui, fără îndoială, să-i luăm lui Wapshott o mostră de salivă, zise Elínborg.

— Da, o să ne ocupăm de asta, zise Erlendur.

Sigurdur Óli începu să adune informaţii despre Henry Wapshott; Elínborg se ocupă cu aranjarea unei întâlniri cu tatăl şi cu sora lui Gudlaugur, iar Erlendur se îndreptă către camera portarului, aflată la subsol. Trecând pe lângă recepţie, îşi aminti că trebuia să vorbească cu şeful despre absenţa sa de la lucru. Decise să o facă mai târziu.

Găsi discurile în dulapul lui Gudlaugur. Două single-uri. Pe una dintre coperţi era scris: *Gudlaugur cântă Ave Maria de Schubert.* Era acelaşi disc pe care i-l arătase şi Henry Wapshott. Cealaltă copertă îl înfăţişa pe băiat stând în faţa unui mic cor. Dirijorul corului, un tânăr, stătea într-o parte. *Gudlaugur Egilsson cântă solo* era tipărit cu litere mari de-a lungul copertei discului.

Pe spate era o scurtă prezentare a copilului-minune.

Gudlaugur Egilsson a atras o binemeritată atenţie, împreună cu Corul de copii din Hafnarfjördur şi deja se poate afirma că acest cântăreţ în vârstă de doisprezece ani are un viitor strălucit în faţă. La a doua înregistrare a sa, cântă cu o expresivitate fără seamăn cu frumoasa sa voce de soprano, sub bagheta lui Gabríel Hermannsson, dirijorul Corului de copii din Hafnarfjördur. Niciun iubitor de muzică bună n-ar trebui să rateze acest disc. Gudlaugur Egilsson dovedeşte pe deplin că este un cântăreţ dintr-o clasă aparte. În prezent se pregăteşte pentru un turneu în Peninsula Scandinavă.

Un copil-vedetă, îşi spuse Erlendur, în timp ce privea posterul filmului *Mica prinţesă* cu Shirley Temple. Ce faci aici? întrebă posterul. De ce te ţinea aici?

Scoase mobilul din buzunar.

— Marion, spuse în momentul în care i se răspunse.

— Tu eşti, Erlendur?

— Ceva nou?

— Ştiai că Gudlaugur înregistra cântece, când era copil?

— Tocmai am descoperit chestia asta, zise Erlendur.

— Compania de discuri a dat faliment acum douăzeci de ani şi nu a mai rămas nimic din ea. Un bărbat pe nume Gunnar Hansson era patronul şi administratorul acestei companii. Se numea GH Records. A scos câteva chestii hippy, însă totul s-a dus pe apa sâmbetei.

— Ştii cumva ce s-a întâmplat cu stocul?

— Cu stocul? făcu Marion Briem.
— Cu discurile.
— Cred că au fost folosite pentru a-i plăti datoriile. Nu aşa se întâmplă de obicei? Am vorbit cu familia lui, cu cei doi fii. Compania nu a scos prea multe discuri şi la început, când am pus întrebări, nu şi-au mai amintit nimic în legătură cu acest lucru. Fiii lui nu mai auziseră de zeci de ani pomenindu-se de acea companie. Gunnar a murit pe la mijlocul anilor optzeci şi tot ce a lăsat în urma lui au fost datoriile.
— Aici, la hotel, stă un bărbat care colecţionează muzică corală, coruri de băieţi. Avea de gând să se întâlnească cu Gudlaugur, dar n-a mai fost să fie. Mă întrebam dacă e posibil ca discurile lui să valoreze ceva. Cum pot să aflu?
— Găseşte nişte colecţionari şi vorbeşte cu ei, zise Marion. Vrei să mă ocup eu?
— Ar mai fi ceva. Ai putea să dai de un bărbat pe nume Gabríel Hermannsson? A fost dirijorul corului din Hafnarfjördur în anii şaizeci. E posibil să-l găseşti în cartea de telefoane, dacă mai trăieşte. E posibil să fi fost profesorul lui Gudlaugur. Am o copertă de disc aici cu o fotografie de-a lui şi părea să aibă douăzeci şi ceva de ani când a fost făcută fotografia. Bineînţeles, dacă e mort, totul se opreşte aici.
— În general, cam aşa se întâmplă.
— Cum adică?
— Dacă mori, se opreşte totul.
— Exact, Erlendur ezită. De ce vorbeşti de moarte?
— Fără un motiv anume.
— Totul e în regulă, nu?
— Mulţumesc că-mi arunci şi mie nişte firimituri, îi răspunse Marion.
— Nu asta voiai? Să-ţi petreci bătrâneţile purecând chichiţe?
— Îmi face o plăcere nebună, zise Marion. Ai verificat ce e cu cortizolul din salivă?
— O să mă ocup de asta, zise Erlendur şi închise.

*

Recepţionerul avea propria cămăruţă lângă biroul din holul hotelului şi punea nişte hârtii în ordine în momentul în care Erlendur intră şi închise uşa în urma lui. Bărbatul se ridică în picioare şi începu să protesteze, spunându-i că nu are timp să stea de vorbă, că tocmai se ducea la o întâlnire, însă Erlendur se aşeză şi îşi împreună mâinile în faţă.

— De ce anume fugiţi? întrebă el.
— La ce vă referiţi?
— Nu aţi venit ieri la muncă, în plin sezon de vârf al hotelului. Când am încercat să stăm de vorbă în seara în care portarul a fost asasinat, v-aţi comportat ca un fugar. Acum sunteţi foarte ţâfnos. După mine, sunteţi în fruntea listei de suspecţi. Mi s-a spus că dumneavoastră îl cunoşteaţi pe Gudlaugur mai bine decât oricine altcineva din acest hotel. Dumneavoastră negaţi acest lucru – spuneţi că nu ştiţi nimic despre el. Cred că minţiţi. Eraţi şeful lui. Se cuvine să fiţi mai cooperant. Nu e de glumă să vă petreceţi Crăciunul la închisoare.
Bărbatul se uită la Erlendur fără să ştie ce să facă, apoi se lăsă încetişor pe spate în scaunul său.
— Nu aveţi nimic care să mă incrimineze, zise el. E o prostie să credeţi că eu i-am făcut toate astea lui Gudlaugur. Că am fost în camera lui şi… mă refer la prezervativ şi… ştiţi dumneavoastră.
Erlendur voia să ştie cum se putuseră scurge detaliile referitoare la caz şi cum întreg personalul se bălăcea în ele după bunul-plac. Bucătarul-şef ştia cu exactitate pentru ce anume strângeau mostre de salivă. Şeful de la recepţie putea să reconstruiască scena din camera portarului. Poate tocmai directorul hotelului lăsase să-i scape detaliile, poate fata care găsise cadavrul, poate poliţiştii.
— Unde aţi fost ieri? întrebă Erlendur.
— Mi-am luat o zi liberă pentru că am fost bolnav, răspunse şeful de la recepţie. Am fost acasă toată dimineaţa.
— Nu aţi spus nimănui. Aţi fost la doctor? V-a prescris ceva? Pot să stau de vorbă cu el? Cum îl cheamă?
— Nu am mers la doctor. Am stat în pat. Acum mă simt mai bine.
Tuşi forţat. Erlendur zâmbi. Bărbatul acesta era cel mai prost mincinos pe care îl întâlnise vreodată.
— De ce toate aceste minciuni?
— Nu aveţi nimic care să mă incrimineze, zise şeful de la recepţie. Tot ce puteţi face este să mă ameninţaţi. Vreau să mă lăsaţi în pace.
— Aş putea vorbi şi cu soţia dumneavoastră, întrebă Erlendur. Să o întreb dacă v-a adus o cană de ceai ieri la pat.
— Nu o amestecaţi pe ea în treaba asta, ripostă şeful de la recepţie, şi trecu brusc la un ton mai dur şi mai apăsat. Se înroşi.
— Ba exact asta am de gând să fac, îl informă Erlendur.

Şeful se uită urât la el.
— Să nu vorbiţi cu ea, îi spuse.
— De ce nu? Ce ascundeţi? Aţi devenit prea misterios ca să mai puteţi să scăpaţi de mine.
Bărbatul privi în gol, apoi slobozi un oftat.
— Lăsaţi-mă în pace. Nu are nicio legătură cu Gudlaugur. Sunt nişte probleme personale în care m-am băgat şi pe care încerc să le rezolv.
— Ce fel de probleme?
— Nu sunt obligat să vă spun nimic.
— Mă tem că eu hotărăsc asta.
— Nu mă puteţi obliga.
— După cum am spus, pot solicita să fiţi reţinut sau pot pur şi simplu să vorbesc cu soţia dumneavoastră.
Bărbatul murmură ceva în barbă. Se uită la Erlendur.
— Chestia asta nu o să ajungă mai departe?
— Nu, dacă nu are nicio legătură cu Gudlaugur.
— Nu are nicio legătură cu el.
— Atunci e în regulă.
— Soţia mea a primit un telefon alaltăieri, începu recepţionistul-şef să povestească. În aceeaşi zi în care Gudlaugur a fost găsit mort.
La telefon, o femeie, a cărei voce soţia şefului de la recepţie nu o recunoscu, ceru cu el. Asta se întâmpla în mijlocul unei zile lucrătoare, însă nu era ceva neobişnuit ca el să primească telefoane acasă la astfel de ore. Cei care îl cunoşteau ştiau că avea un program neregulat. Soţia lui, doctoriţă, lucra în schimburi şi telefonul o trezise din somn: seara era de serviciu. După voce, femeia de la telefon părea în relaţii familiare cu recepţionistul-şef, dar se supără imediat când soţia lui îi ceru să se prezinte.
— Cine sunteţi? o întrebase. Pentru ce sunaţi?
— Îmi datorează bani, urmă vocea de la telefon.
— Ameninţase că o să telefoneze la mine acasă, îi spuse şeful de la recepţie lui Erlendur.
— Cine era?

Ieşise să bea ceva, cu zece zile în urmă. Soţia lui era plecată la o conferinţă medicală în Suedia şi el ieşise la restaurant cu trei prieteni vechi. Se distraseră foarte tare, după restaurant o luaseră din crâşmă în crâşmă şi ajunseseră, în cele din urmă, într-un bine cunoscut local de noapte din oraş.

Acolo se pierduse de prietenii lui, se dusese la bar unde se întâlnise cu nişte cunoştinţe din breasla hotelieră, se postase lângă ringul de dans şi se uitase la cei care dansau. Cu toate că era destul de cherchelit, nu era atât de beat încât să facă tâmpenii. De asta nu înţelegea. Nu mai făcuse niciodată aşa ceva.

Ea se apropiase de el, exact ca într-o scenă de film, ţinând o ţigară între degete, şi îi ceruse un foc. Cu toate că nu fuma, din cauza slujbei pe care o avea se învăţase să aibă în permanenţă o brichetă la el. Era un obicei din zilele în care oamenii puteau fuma oriunde doreau. Ea începuse să vorbească despre ceva, nu-şi mai amintea acum despre ce, şi îl întrebase dacă n-avea de gând să-i ia ceva de băut. El o privise. Sigur. Rămăseseră la bar în timp ce el cumpără băuturile, apoi, când s-a mai eliberat s-au aşezat la o masă. Femeia era extraordinar de atrăgătoare şi flirta într-un mod foarte discret cu el. Fără să ştie ce se întâmplă, intră în joc. Femeile nu îl tratau aşa de obicei. Ea se aşezase aproape de el, era îndrăzneaţă şi sigură pe ea. În momentul în care se ridicase să ia al doilea rând de băuturi, îl mângâiase pe coapsă. O privise şi ea îi zâmbise. O femeie încântătoare şi frumoasă care ştia ce voia. Era posibil să fi fost cu zece ani mai tânără decât el.

Mai târziu, ea îl rugase să o conducă acasă. Locuia în apropiere. El era tot nesigur şi indecis, dar îi şi plăcea. Era atât de bizar totul, încât i se părea că păşeşte pe lună. Timp de douăzeci şi trei de ani îi fusese credincios soţiei. De două sau de trei ori avusese probabil ocazia să sărute o altă femeie, dar nimic de felul ăsta nu i se mai întâmplase până acum.

— Mi-am pierdut capul cu totul, îi mărturisi el lui Erlendur. O parte din mine voia să fugă acasă şi să uite toată povestea. O altă parte din mine voia să meargă după acea femeie.

— Pun pariu că ştiu care parte, zise Erlendur.

Stăteau în faţa uşii apartamentului ei, în casa scării unui bloc modern de apartamente, şi ea introduse cheia în broască. Făcut de mâinile ei, chiar şi un gest mărunt ca ăsta devenea voluptos. Uşa se deschise şi ea se lipi de el. „Hai înăuntru cu mine”, îi zise, mângâindu-i organele genitale.

El o urmă în apartament. Femeia prepară mai întâi nişte băuturi. El se aşeză pe canapea. Ea puse nişte muzică, veni spre el cu un pahar în mână şi zâmbi, arătându-şi dinţii albi şi frumoşi de sub buzele date cu ruj roşu. Apoi

se aşeză lângă el, puse paharul jos, îi apucă cureaua pantalonilor şi îi descheie fermoarul încetişor.

— Eu niciodată… A fost… Femeia asta ştia să facă nişte lucruri cu adevărat incredibile, continuă recepţionistul-şef.

Erlendur se uită la el fără să spună un cuvânt.

— Aveam de gând să mă furişez ca un hoţ afară din apartament, dimineaţa, dar ea s-a trezit înaintea mea. Mă mustra conştiinţa, mă simţeam ca dracu' realizând că îmi înşelasem soţia şi copiii. Avem trei copii. Aveam de gând să plec şi să uit de cele întâmplate. Dar în momentul în care am început să mă furişez prin cameră în întuneric, ea era trează de-a binelea.

S-a ridicat în capul oaselor şi a aprins veioza de lângă pat.

— Pleci? m-a întrebat.

El a zis că da, că era în întârziere. Că se ducea la o întâlnire importantă. Ceva de genul ăsta.

— Ţi-a plăcut noaptea trecută? l-a întrebat.

Cu pantalonii în mână, bărbatul s-a uitat la ea.

— A fost fantastic, i-a zis. Dar pur şi simplu chestia asta nu poate continua. Nu pot s-o fac. Îmi pare rău.

— Vreau optzeci de mii de coroane, îi spuse ea calm, ca şi cum ar fi fost cel mai firesc lucru posibil.

El se uită la ea de parcă nu auzise ce-i spusese.

— Optzeci de mii, repetă.

— Poftim?

— Pentru azi-noapte, îi spuse.

— Pentru azi-noapte? făcu el. Cum, te vinzi?

— Tu ce crezi?

El nu înţelegea nimic.

— Crezi că poţi avea gratis o femeie ca mine?

Încetul cu încetul, pricepu şi el la ce se referea.

— Dar n-ai zis nimic de asta!

— Trebuia să spun ceva? Dă-mi optzeci de mii şi, cine ştie, poate chiar te mai las să mă mai conduci acasă încă o dată.

— Am refuzat să plătesc, îi spuse şeful de la recepţie lui Erlendur. Am plecat. Ea şi-a ieşit din minţi. A sunat la muncă şi a ameninţat că o sună pe soţia mea dacă nu plătesc.

— Cum îi zice uneia ca ea? zise Erlendur… Curvă? Asta să fi fost? Asta vreţi să spuneţi?

— Nu ştiu ce era, dar ştia ce făcea şi, în cele din urmă, a sunat acasă şi i-a spus soţiei mele ce s-a întâmplat.

— De ce nu aţi plătit-o pur şi simplu? Atunci aţi fi scăpat de ea.

— Nu sunt sigur că aş fi scăpat de ea nici dacă i-aş fi dat banii, zise recepţionistul. Eu şi soţia mea am discutat ieri despre chestia asta. I-am povestit ce s-a întâmplat exact aşa cum v-am povestit şi dumneavoastră. Suntem împreună de douăzeci şi trei de ani şi, cu toate că nu am nicio scuză, după cum văd eu lucrurile, a fost o capcană. Dacă femeia aia nu ar fi urmărit să obţină bani, acest lucru nu s-ar fi întâmplat niciodată.

— Deci a fost numai vina ei?

— Nu, bineînţeles că nu, însă… tot o capcană a fost.

Făcură o pauză.

— Chestii de genul ăsta se întâmplă aici în hotel? îl întrebă Erlendur. Prostituţie?

— Nu, răspunse recepţionerul-şef.

— Nu e ceva ce aţi omis?

— Mi s-a spus că o să întrebaţi chestia asta. Nimic de genul acesta nu se întâmplă aici.

— Desigur, zise Erlendur.

— O să păstraţi tăcerea în legătură cu asta?

— Am nevoie de numele femeii, dacă îl ştiţi. Şi de adresa ei. N-am să merg mai departe.

Recepţionistul ezită.

— A dracului târfă, zise el, ieşindu-şi pentru o clipă din rolul hotelierului liniştit.

— Aveţi de gând să o plătiţi?

— E un lucru asupra căruia ne-am pus de acord, eu şi soţia mea. Nu o să obţină nicio leţcaie.

— Credeţi că e posibil să fi fost o glumă proastă?

— O glumă proastă? zise şeful. Nu înţeleg. La ce vă referiţi?

— Vreau să spun, e posibil ca cineva să vrea atât de tare să vă facă rău, încât să vă însceneze aşa ceva? Cineva cu care v-aţi certat?

— Nici prin gând nu mi-a trecut. Sugeraţi că am duşmani care ar putea fi în stare de una ca asta?

— Nu trebuie neapărat să fie duşmani. Unii care fac feste, poate dintre prietenii dumneavoastră.
— Nu, prietenii mei nu sunt aşa. Şi în afară de asta, ca farsă, ar fi mers un pic cam prea departe – dincolo de orice glumă.
— Dumneavoastră l-aţi concediat pe Moş Crăciun?
— Ce vreţi să spuneţi?
— Dumneavoastră i-aţi dat vestea? Sau a primit o notificare, cum a fost…?
— Eu i-am spus.
— Şi cum a reacţionat?
— Nu prea bine. E de înţeles. Lucra aici de ani de zile. Cu mult înaintea mea.
— Credeţi că e posibil să fi fost în spatele acestei farse, dacă luăm în calcul varianta aceasta?
— Gudlaugur? Nu, nu-mi pot închipui aşa ceva. Să facă una ca asta? Nu cred. Nu tocmai era genul glumeţ. Sigur nu.
— Ştiaţi că Gudlaugur a fost un copil-vedetă?
— Un copil-vedetă? Cum aşa?
— Înregistra discuri. Cânta într-un cor de băieţi.
— Habar n-aveam, zise recepţionistul.
— Doar un ultim lucru, zise Erlendur, ridicându-se în picioare.
— Da?
— Puteţi să aduceţi un pick-up în camera mea? întrebă Erlendur şi văzu că şeful de la recepţie nu avea nici cea mai vagă idee la ce anume se referea.
Când Erlendur se întoarse în holul hotelului, îl văzu pe şeful criminaliştilor urcând scările de la subsol.
— Cum merge treaba cu analiza salivei pe care aţi găsit-o pe prezervativ? întrebă Erlendur. Aţi verificat cortizolul?
— Lucrăm la asta. Ce ştii despre cortizol?
— Ştiu că dacă e prea mult în salivă, se poate dovedi periculos.
— Sigurdur Óli întreba de arma crimei, zise şeful criminaliştilor. Legistul nu crede că vorba de un cuţit mai special. Mai degrabă de unul nu foarte lung, cu o lamă subţire şi zimţată.
— Deci nu e un cuţit de vânătoare sau de tăiat carnea.
— Nu, mie mi se pare că e unul foarte obişnuit, zise şeful legiştilor. Un cuţit destul de banal.

10

Erlendur luă cele două discuri din camera lui Gudlaugur şi le duse sus în camera lui, apoi sună la spital şi întrebă de Valgerdur. I se făcu legătura la secţia ei. Răspunse o altă femeie. El ceru din nou cu Valgerdur. Femeia îi spuse: „Un moment, vă rog”, şi în cele din urmă răspunse Valgerdur la telefon.

— Ţi-au mai rămas din tampoanele alea de vată? întrebă el.

— Cine e la telefon, domnul Moarte şi Chinuri? făcu ea.

Erlendur zâmbi.

— E un turist la hotel pe care trebuie să-l testăm.

— E ceva urgent?

— Va trebui făcut astăzi.

— O să fii şi tu acolo?

— Da.

— Vin spre tine.

Erlendur închise. Domnul Moarte şi Chinuri, chicoti în sinea lui. Trebuia să se întâlnească cu Henry Wapshott în barul hotelului. Coborî, se aşeză la bar şi aşteptă. Chelnerul îl întrebă dacă voia ceva, dar refuză. Se răzgândi şi îl strigă să-i aducă un pahar cu apă. Se uită la rafturile pline cu sticle de băutură din spatele barului, şiruri de sticle în toate culorile curcubeului, şiruri întregi numai cu alcool.

*

Pe podeaua de marmură din salon găsiseră sticlă sub formă de pulbere, prea fină pentru a putea fi observată. Urme de Drambuie pe băuturile din dulăpior, Drambuie pe şosetele băiatului şi pe scară. Găsiseră cioburi de sticlă în mătură şi în aspirator. Toate semnele arătau că o sticlă de lichior căzuse pe podeaua de marmură. Probabil că băiatul călcase în balta făcută, apoi fugise direct în camera lui. Urmele de pe scară indicau mai degrabă că fugise, decât că mersese. Erau urmele unor picioruşe speriate. Traseră concluzia că băiatul spărsese sticla, iar tatăl îşi pierduse cumpătul şi îl bătuse cu atâta brutalitate, că îl băgase în spital.

Elínborg îl dusese la secţia de poliţie din Hverfisgata pentru interogatoriu, unde îi spusese despre rezultatele testelor medico-legale, despre reacţia băiatului în momentul în care fusese întrebat dacă tatăl său îl lovise şi despre convingerea ei personală că el era vinovatul. Erlendur fu şi

el prezent la interogatoriu. Ea îl informă pe tatăl băiatului că se afla în situaţia juridică de a fi suspect şi i se permitea să fie însoţit de un avocat. Probabil că avea unul. Tatăl afirmă vehement că era nevinovat şi repetă că era uluit să fie suspectat pentru simplul motiv că, la el în casă, o sticlă de lichior căzuse pe podea şi se spărsese.

Erlendur pornise reportofonul în camera de interogare.

— Uitaţi ce credem noi că s-a întâmplat, zise Elínborg, comportându-se de parcă citea cu voce tare dintr-un raport; încerca să-şi lase propriile emoţii şi sentimente deoparte. Băiatul a venit acasă de la şcoală. Era trecut de ora trei. La scurt timp după aceea aţi apărut şi dumneavoastră. Am înţeles că aţi plecat devreme de la lucru în acea zi. Poate eraţi acasă când s-a întâmplat. Dintr-un motiv oarecare, băiatul a scăpat o sticlă mare de Drambuie pe podea. Panicat, a fugit în camera lui. V-a sărit muştarul, şi chiar mai mult de atât. V-aţi pierdut complet controlul şi aţi urcat în camera băiatului, ca să-l pedepsiţi. Situaţia v-a scăpat din mână şi v-aţi bătut fiul atât de tare, încât după aceea a trebuit să chemaţi o ambulanţă.

Tatăl o privi pe Elínborg fără a spune un cuvânt.

— Aţi folosit o armă pe care nu am reuşit să o identificăm, un instrument rotund sau cel puţin contondent; probabil că l-aţi izbit de tăblia patului. L-aţi lovit în mod repetat cu picioarele. Înainte de a chema o ambulanţă aţi făcut curat în salon. Aţi şters lichiorul cu trei prosoape, pe care l-aţi aruncat la pubela care se află în curte. Aţi aspirat şi cele mai mici cioburi de sticlă. Aţi dat cu mătura şi pe marmură şi aţi lustruit-o la repezeală. Aţi spălat cu foarte mare atenţie dulăpiorul. I-aţi scos şosetele băiatului şi le-aţi aruncat în pubelă. Aţi folosit detergent pentru petele de pe trepte, dar nu aţi reuşit să le îndepărtaţi în totalitate.

— Nu puteţi demonstra nimic, din moment ce oricum este o mare porcărie. Băiatul nu a spus nimic. Nu a spus niciun cuvânt despre cine l-a bătut. Mai bine aţi încerca să daţi de colegii lui de clasă.

— De ce nu ne-aţi spus despre sticla de lichior?

— Nu are nicio legătură cu povestea asta.

— Şi şosetele din pubelă? Micile urme de paşi de pe scară?

— S-a spart într-adevăr o sticlă de lichior, dar eu am fost cel care a spart-o. S-a întâmplat cu două zile înainte ca băiatul meu să fie bătut. Îmi turnam ceva de băut când am scăpat-o din mână şi s-a făcut praf. Addi a văzut scena şi s-a speriat. I-am spus să aibă grijă pe unde calcă, dar deja călcase în băutura vărsată pe jos şi a fugit pe scări, până în camera lui. Chestia asta n-

are nicio legătură cu faptul că a fost bătut şi trebuie să spun că scenariul ăsta mă uimeşte. Nu aveţi nici cea mai mică dovadă! V-a spus el că l-am lovit? Mă îndoiesc. Şi nu o va spune niciodată, pentru că nu am fost eu. Eu nu i-aş face niciodată aşa ceva. Niciodată.

— De ce nu ne-aţi spus povestea cu sticla de la bun început?

— De la bun început?

— De când am găsit petele. N-aţi suflat o vorbă despre treaba asta atunci.

— E exact ce am crezut că o să se întâmple. Am ştiut că o să legaţi incidentul de faptul că Addi a fost bătut. Nu am vrut să complic lucrurile. Băieţii de la şcoală au făcut-o.

— Compania dumneavoastră se îndreaptă spre faliment, zise Elínborg. Aţi dat afară douăzeci de angajaţi şi se aşteaptă să faceţi şi mai multe concedieri. Bănuiesc că sunteţi foarte stresat. Vă pierdeţi şi casa…

— În afaceri se mai întâmplă ca lucrurile să meargă şi prost.

— Avem motive să credem că aţi mai fost violent şi înainte.

— Hei, ia staţi puţin…

— Am verificat fişele medicale. De două ori în ultimii patru ani băiatul a avut degetul rupt.

— Aveţi copii? Copiii au întotdeauna accidente. Asta e o prostie.

— Un pediatru a constatat degetul rupt a doua oară şi a informat Protecţia Copilului. Era acelaşi deget. Protecţia Copilului a trimis pe cineva acasă la dumneavoastră. Au examinat condiţiile de trai. Nu au găsit nimic de semnalat. Pediatrul a venit şi a găsit înţepături pe mâna băiatului.

Tatăl nu spuse nimic.

Elínborg nu se putu controla.

— Ticălosule, zise ea printre dinţi.

— Vreau să vorbesc cu avocatul meu, zise el şi se uită în altă parte.

*

— Bună dimineaţa, am spus!

Erlendur reveni la realitate şi îl văzu pe Henry Wapshott stând în picioare în faţa lui. Cufundat în gândurile sale în legătură cu băiatul abuzat, nu îl observase pe Wapshott intrând în bar şi nici nu auzise când acesta îl salută.

Sări în picioare şi îi strânse mâna. Wapshott purta aceleaşi haine pe care le avusese şi cu o zi înainte. Părul îi era mai zburlit şi părea obosit. Comandă cafea. Erlendur făcu la fel.

— Vorbeam despre colecţionari, îi reaminti.

— Da, zise Wapshott, schiţând un zâmbet speriat. Nişte singuratici, la fel ca mine.

— Cum a aflat un colecţionar tocmai din Anglia că, acum patruzeci de ani, a existat un băiat cu o voce frumoasă care cânta într-un cor din Hafnarfjördur, în Islanda?

— Oh, avea mai mult decât o voce frumoasă, zise Wapshott. Mult, mult mai mult de atât. Avea o voce nemaipomenită, băiatul acela.

— Cum ai aflat despre Gudlaugur Egilsson?

— Prin intermediul unor persoane care manifestă acelaşi interes ca şi mine. Specialişti în colecţionarea de discuri de vinil, după cum cred că ţi-am spus ieri. Să luăm drept exemplu muzica de cor: colecţionarii pot fi împărţiţi în cei care colecţionează doar anumite melodii sau anumite aranjamente muzicale şi alţii care colecţionează anumite coruri. Iar alţii, ca mine, coruri de băieţi. Unii colecţionează doar coruri de băieţi care au înregistrat doar pe discuri de patefon la o turaţie de 78 de turaţii pe minut, dintre cele care nu se mai fabrică din anii şaizeci. Alţii se ocupă cu colecţionarea single-urilor de 45 de turaţii pe minut, însă doar de la o anumită marcă. Sunt o infinitate de tipuri de specializări. Unii caută toate versiunile unui cântec, să spunem „Stormy Weather”[4], pe care sunt sigur că o ştii. Doar ca să înţelegi despre ce este vorba. Am auzit despre Gudlaugur prin intermediul unui grup sau a unei asociaţii de colecţionari japonezi care administrează un site foarte mare unde se comercializează astfel de discuri. Nimeni nu colecţionează muzică occidentală la nivelul la care o fac japonezii. Au ajuns peste tot şi cumpără tot ce-a fost scos vreodată pe piaţă, tot ce le cade în mână. În special Beatles şi muzică hippy. Sunt renumiţi pe piaţa de discuri şi calitatea lor numărul unu este că au bani.

Erlendur se întreba dacă fumatul era permis în bar şi se hotărî să facă o încercare. Văzând că era pe cale să-şi aprindă o ţigară, Wapshott scoase un pachet mototolit de Chesterfield şi Erlendur îi dădu o brichetă.

— Crezi că putem fuma aici? întrebă Wapshott.

— Vom vedea, zise Erlendur.

— Japonezii aveau o copie a primului single al lui Gudlaugur, zise Wapshott. Cel pe care ţi l-am arătat aseară. De la ei l-am cumpărat. M-a costat o avere, dar nu regret. Când am întrebat despre provenienţa discului, mi-au zis că l-au cumpărat de la un colecţionar din Bergen, Norvegia, la un târg de discuri din Liverpool. Am luat legătura cu colecţionarul norvegian şi

am aflat că a cumpărat nişte discuri de la un agent comisionar din Trondheim. E posibil ca acea copie să-i fi fost trimisă din Islanda, probabil chiar de cineva care voia să promoveze băiatul în străinătate.

— Foarte multe investigaţii pentru un disc vechi, zise Erlendur.

— Colecţionarii sunt precum genealogii. O parte a distracţiei este depistarea originii. De atunci am încercat să obţin mai multe copii ale discurilor lui, dar e foarte dificil. A făcut doar două înregistrări.

— Ai zis c-ai dat o avere pe exemplarul luat de la japonezi. Discurile astea chiar valorează ceva?

— Pentru colecţionari, da, zise Wapshott. Dar nu vorbim de sume uriaşe.

— Totuşi suficient de mari cât să merite să vii până în Islanda şi să mai cumperi. De-aia voiai să te întâlneşti cu Gudlaugur. Ca să afli dacă mai avea copii.

— E ceva timp de când sunt în relaţii cu vreo doi sau trei colecţionari islandezi. Asta se întâmpla cu mult înainte ca eu să devin interesat de Gudlaugur. Din nefericire, practic niciunul dintre discurile sale nu mai există. Colecţionarii islandezi nu au putut localiza niciunul. E posibil să mi se trimită chiar acum o copie din Germania, comandată prin internet. Am venit aici să mă întâlnesc cu colecţionarii ăştia şi să-l cunosc pe Gudlaugur, pentru că ador interpretarea lui şi pentru că vreau să bat magazinele de discuri şi să văd cum stă piaţa.

— Câştigi bani din chestia asta?

— Nu prea, zise Wapshott, pufăind din ţigară, cu degetele îngălbenite după zeci de ani de fumat. Am primit o moştenire. Nişte proprietăţi în Liverpool. Le administrez, însă cea mai mare parte a timpului mi-o petrec cu colecţionarea discurilor. Zi-i pasiune, dacă vrei.

— Şi colecţionezi coruri de băieţi.

— Da.

— Ai găsit ceva interesant în această călătorie?

— Nu. Nimic. Aici se pare că nu există un prea mare interes în a conserva ceva. Totul trebuie să fie modern. Chestiile vechi sunt gunoaie. Nimic nu merită să mai fie păstrat. Am impresia că aici oamenii tratează foarte prost discurile. Le aruncă pur şi simplu. Dacă cel care le deţinea a murit, de exemplu, nu e nimeni chemat să le evalueze. Sunt aruncate pur şi simplu la groapa de gunoi. O bună perioadă de timp am crezut că o companie din Reykjavík, numită „Sorpa”, era o asociaţie de colecţionari. Se făcea mereu referire la ea în corespondenţă. S-a dovedit a fi uzină de

reciclare, care administrează în acelaşi timp şi un magazin la mâna a doua. Colecţionarii de aici găsesc tot felul de lucruri valoroase printre gunoaie şi le vând pe internet pe sume frumuşele.

— Prezintă Islanda un interes special pentru colecţionari? întrebă Erlendur.

— Marele avantaj al Islandei stă în dimensiunile reduse ale pieţei. Sunt scoase doar câteva copii ale fiecărui disc şi nu e nevoie de prea mult timp până dispar şi nu le mai dai de urmă. La fel cum s-a întâmplat şi cu discurile lui Gudlaugur.

— Trebuie să fie palpitant să fii colecţionar într-o lume în care oamenii urăsc tot ce e vechi şi nefolositor. Probabil că eşti fericit când te gândeşti că salvezi lucruri care au o valoare culturală.

— Suntem câţiva ţicniţi care se încăpăţânează să se pună de-a curmezişul distrugerii, zise Wapshott.

— Şi care se aleg şi cu profit.

— Se poate.

— Ce s-a întâmplat cu Gudlaugur Egilsson? Ce s-a întâmplat cu copilul-vedetă?

— Ce se întâmplă cu toţi copiii-vedetă, răspunse Wapshott. A crescut. Nu ştiu exact ce s-a întâmplat cu el, dar n-a mai cântat niciodată ca adolescent sau adult. Cariera lui a fost scurtă şi frumoasă, apoi a dispărut în mulţime şi a încetat să mai fie unic. Nu i-a mai aruncat nimeni nicio provocare şi, cu siguranţă, lucrul ăsta i-a lipsit. Ai nevoie de nervi tari ca să faci faţă admiraţiei şi faimei la o vârstă atât de fragedă, şi de nervi şi mai tari atunci când oamenii îţi întorc spatele.

Wapshott se uită la ceasul care atârna deasupra barului, apoi la ceasul de la mână, şi îşi drese glasul.

— Am avion în seara asta către Londra şi trebuie să fac nişte cumpărături înainte de a pleca. Mai era şi altceva ce voiai să afli?

Erlendur se uită la el.

— Nu, cred că asta e tot. Aveam impresia că urma să pleci mâine.

— Dacă nu vă mai pot ajuta cu nimic, îţi las cartea mea de vizită, zise Wapshott în timp ce scotea o carte de vizită din buzunarul de la piept şi i-o înmâna lui Erlendur.

— L-ai schimbat, zise Erlendur. Zborul.

— Da, pentru că nu m-am întâlnit cu Gudlaugur, îl lămuri Wapshott. Am terminat aproape tot ce-mi propusesem să fac în călătoria asta şi vreau să

mă scutesc de plata încă unei nopţi în acest hotel.

— Ar mai fi un lucru, zise Erlendur.

— OK.

— O biotehniciană vine chiar acum pentru a-ţi lua o mostră de salivă, dacă nu te deranjează.

— O mostră de salivă?

— Pentru ancheta referitoare la crimă.

— Şi de ce salivă?

— Nu-ţi pot spune, pentru moment.

— Sunt suspect?

— Luăm mostre de la toţi cei care l-au cunoscut pe Gudlaugur. Pentru anchetă. N-are legătură cu tine, în mod special.

— Înţeleg, zise Wapshott. Salivă!… Ce ciudat!

Zâmbi şi Erlendur se uită fix la dinţii de jos, care aveau pete negre de nicotină.

11

Intrară în hotel prin uşile turnante: el bătrân şi plăpând într-un scaun cu rotile; şi ea în urma lui, mărunţică şi slabă, cu un nas subţire şi coroiat şi cu nişte ochi inflexibili şi pătrunzători cu care scruta holul hotelului. Femeia avea cincizeci şi ceva de ani, purta un palton maro gros şi nişte cizme lungi din piele şi împingea scaunul cu rotile. Bărbatul părea să aibă în jur de optzeci de ani, de sub borul pălăriei îi ieşeau smocuri de păr alb, iar chipul său numai piele şi os avea o paloare cadaverică. Stătea cu capul adus între umeri, iar mâinile albe şi osoase i se iţeau de sub mânecile unui pardesiu negru. Avea un fular înfăşurat în jurul gâtului şi purta nişte ochelari cu rame groase de baga, prin care ochii i se vedeau bulbucaţi, ca la peşte.

Femeia îl împinse către biroul de la recepţie. Recepţionistul-şef, care tocmai ieşea din birou, îi văzu apropiindu-se.

— Vă pot ajuta cu ceva? îi întrebă când ajunseră la ghişeu.

Bărbatul din scaunul cu rotile îl ignoră, dar femeia întrebă de un detectiv pe nume Erlendur, despre care i se spusese că îşi desfăşura investigaţiile la hotel. Erlendur îi văzuse intrând chiar în momentul în care părăsea barul împreună cu Wapshott. Îi atrăseseră imediat atenţia. Emanau ceva care aducea a moarte.

Se întreba dacă să-l reţină pe Wapshott şi să-l împiedice să se întoarcă în Anglia, pentru moment însă nu se putu gândi la un motiv suficient de bun pentru asta. Tocmai cântărea în minte cine ar fi putut fi cei doi, bărbatul cu ochi de eglefin[5] şi femeia cu nasul ca un cioc de vultur, în momentul în care şeful de la recepţie îl văzu şi îi făcu semn cu mâna. Erlendur era gata să-şi ia la revedere de la Wapshott, însă brusc acesta dispăruse.

— Întrebau de dumneavoastră, zise şeful de la recepţie în timp ce Erlendur se apropia de biroul de la recepţie.

Erlendur se duse în spatele biroului. Ochii de eglefin se uitară fix la el de sub borul pălăriei.

— Sunteţi Erlendur? întrebă bărbatul din scaunul cu rotile, cu o voce bătrână şi gâjâită.

— Voiaţi să vorbiţi cu mine? întrebă Erlendur.

Ciocul de vultur se înălţă în aer.

— Anchetaţi uciderea lui Gudlaugur Egilsson, care a avut loc în acest hotel? întrebă femeia.

Erlendur îi spuse că da.

— Sunt sora lui, zise ea. Şi el tatăl nostru. Putem vorbi undeva în linişte?

— Vreţi să vă ajut? se oferi Erlendur.

Ea păru jignită şi împinse scaunul cu rotile. Îl urmară pe Erlendur la bar şi până la masa unde stătuse împreună cu Wapshott. Erau singurii oamenii din bar. Până şi chelnerul dispăruse. Erlendur nu ştia dacă barul era deschis în timpul prânzului de obicei. Dar de vreme ce uşa era deschisă, presupuse că trebuie să fi fost, numai că puţini păreau să ştie.

Femeia împinse scaunul cu rotile până la masă şi blocă roţile. Apoi se aşeză în faţa lui Erlendur.

— Tocmai aveam de gând să vin să vă văd, minţi Erlendur; intenţionase să-i lase pe Sigurdur Óli şi pe Elínborg să vorbească cu familia lui Gudlaugur. Nu-şi amintea dacă chiar le ceruse să o facă.

— Am prefera ca poliţia să nu vină acasă, zise femeia. Chestia asta nu s-a întâmplat niciodată. Ne-a telefonat o femeie, probabil colega dumneavoastră, cred că a zis că numele ei este Elínborg. Am întrebat cine se ocupa de anchetarea cazului şi ea ne-a spus că unul dintre ei sunteţi dumneavoastră. Speram că am putea termina o dată pentru totdeauna cu chestia asta şi că ne veţi lăsa apoi în pace.

Nu se citea nicio urmă de suferinţă în comportamentul ei. Nu afişa nicio urmă de tristeţe pentru pierderea cuiva drag. Doar impetinenţă rece. Simţeau că aveau unele îndatoriri de îndeplinit, se simţeau obligaţi să dea o declaraţie la poliţie, dar era limpede că o făceau cu repulsie şi că nu se sfiau s-o arate. Se comportau de parcă trupul găsit la subsolul hotelului n-ar fi avut nicio legătură cu ei. Ca şi cum ar fi fost dincolo de toate astea.

— Cunoaşteţi circumstanţele în care a fost găsit Gudlaugur, zise Erlendur.

— Ştim că a fost omorât, zise bătrânul. Ştim că a fost înjunghiat.

— Ştiţi cine ar fi putut s-o facă?

— N-avem nici cea mai vagă idee, zise femeia. Nu păstram niciun fel de legătură cu el. Nu ştim cu cine se însoţea. Nu-i cunoaştem prietenii şi nici duşmanii, dacă avea vreunul.

— Când l-aţi văzut ultima oară?

Elínborg intră în bar. Se apropie de ei şi se aşeză lângă Erlendur. Se prezentă, dar cei doi nu afişară niciun fel de reacţie, rămânând la fel de hotărâţi să nu se lase tulburaţi de nimic.

— Presupun că trebuie să fi avut în jur de douăzeci de ani pe atunci, zise femeia. Ultima oară când l-am văzut.

— Douăzeci? Erlendur crezu că nu auzise bine.

— După cum am spus, nu am păstrat niciun fel de legătură cu el.

— Şi de ce nu? întrebă Elínborg.

Femeia nici măcar nu se uită la ea.

— Nu e suficient că vorbim cu dumneavoastră? îl întrebă ea pe Erlendur. Trebuie să fie şi femeia asta aici?

Erlendur se uită la Elínborg. Părea să se fi înveselit într-o oarecare măsură.

— Nu păreţi să-i plângeţi foarte tare soarta, zise el, fără să-i răspundă. E vorba despre Gudlaugur. Fratele dumneavoastră, adăugă, şi se uită din nou la femeie. Fiul dumneavoastră, completă, şi se uită la bătrân. De ce? De ce nu l-aţi mai văzut de treizeci de ani? Şi după cum v-am spus, numele ei este Elínborg, adăugă el. Dacă mai aveţi de făcut comentarii, vă vom duce la secţia de poliţie şi vom continua acolo; puteţi chiar depune o plângere oficială. Avem afară o maşină de poliţie.

Ciocul de vultur se ridică, ofensat. Ochii de eglefin se strânseră.

— Îşi vedea de viaţa lui, zise ea,. Noi, de-a noastră. Altceva nu mai avem ce să vă spunem. N-am avut niciun fel de contact. Asta a fost. N-am avut o problemă cu asta. Şi nici el.

— Vreţi să-mi spuneţi că ultima oară când l-aţi văzut a fost pe la mijlocul anilor şaptezeci? făcu Erlendur.

— Nu a existat niciun fel de contact, repetă ea.

— Nici măcar o singură dată, în tot acest timp? Niciun telefon? Nimic?

— Nu, zise ea.

— Şi de ce nu?

— Asta e o chestiune de familie, zise bătrânul. Nu are nicio legătură cu ce s-a întâmplat aici. Niciuna. S-a terminat şi ne-am împăcat cu chestia asta. Ce altceva mai doriţi să ştiţi?

— Ştiaţi că lucra la acest hotel?

— Auzeam de el din când în când, zise femeia. Ştiam că era portar aici. Că se îmbrăca cu o uniformă idioată şi că deschidea uşa pentru oaspeţii hotelului. Şi înţeleg că mai făcea pe Moşu' la petrecerile de Crăciun.

Ochii lui Erlendur erau aţintiţi asupra ei. Spusese toate astea de parcă Gudlaugur n-ar fi putut să-şi umilească mai mult familia, asta dacă lăsăm la

o parte faptul că a fost găsit asasinat şi pe jumătate dezbrăcat, la subsolul unui hotel.

— Nu ştim multe despre el, zise Erlendur. Nu pare să fi avut mulţi prieteni. Locuia într-o cămăruţă în acest hotel. Se pare că era o persoană agreabilă. Oamenii credeau că se purta frumos cu copiii. După cum aţi spus, făcea pe Moşu' la petrecerile de Crăciun. Totuşi, am auzit că a fost un interpret talentat. Un tânăr care înregistra discuri, cred că a făcut vreo două, însă, bineînţeles, dumneavoastră ştiţi mai multe despre asta. Am aflat de pe o copertă de disc că a făcut un turneu în Peninsula Scandinavă şi că părea să aibă toată lumea la picioarele lui. Apoi, nu se ştie de ce, totul a luat sfârşit. În afară de câţiva ţicniţi care colecţionează discuri vechi, astăzi nimeni nu mai ştie de el. Ce s-a întâmplat?

În timp ce Erlendur vorbea, ciocul de vultur coborî şi ochii de eglefin se întunecară. Bătrânul îşi îndepărtă privirea şi se uită în jos la masă, iar femeia, care încerca încă să-şi păstreze aerul autoritar şi postura superioară, nu mai părea la fel de sigură pe sine.

— Ce s-a întâmplat? repetă Erlendur, amintindu-şi brusc că sus, în camera lui, avea înregistrările lui Gudlaugur.

— Nu s-a întâmplat nimic, zise bătrânul. Şi-a pierdut vocea. S-a maturizat devreme şi şi-a pierdut vocea la vârsta de doisprezece ani şi cu asta s-a sfârşit totul.

— Şi după aceea nu a mai putut cânta? întrebă Elínborg.

— I se urâţise vocea, răspunse bătrânul cu iritare. Nu mai putea fi învăţat nimic. Şi nu se mai putea face nimic pentru el. S-a întors împotriva cântatului. Revolta şi furia au pus stăpânire pe el şi s-a întors împotriva tuturor. S-a întors şi împotriva mea. I s-a opus surorii lui, care a încercat să facă totul pentru el. M-a lovit şi a dat vina pe mine pentru toate cele întâmplate.

— Dacă nu mai e nimic… zise femeia, aruncându-i o privire lui Erlendur. N-am spus destule? N-aţi auzit destule?

— N-am găsit prea multe în camera lui Gudlaugur, continuă Erlendur, prefăcându-se că n-o auzise. Am găsit câteva discuri de-ale lui şi două chei.

Le ceruse celor de la medicină legală să-i înapoieze cheile pe care le examinaseră. Le scoase din buzunar şi le aşeză pe masă. Atârnau de un breloc cu un briceag în miniatură. Avea un mâner roz de plastic şi, într-o parte, imaginea unui pirat cu picior de lemn, cuţit şi clapă peste un ochi. Sub acea imagine era scris în engleză cuvântul PIRATE.

După ce aruncă o privire la chei, femeia spuse că nu le cunoştea. Bărbatul îşi aşeză ochelarii pe nas şi se uită şi el, apoi scutură din cap.
— Una este probabil de uşă, zise Erlendur. Cealaltă pare să fie de la un dulap sau de la un vestiar.
Se uită la ei, dar, neprimind niciun răspuns, băgă cheile la loc în buzunar.
— I-aţi găsit discurile? întrebă femeia.
— Da, două, zise Erlendur. A mai înregistrat şi altele?
— Nu, n-au mai fost altele, zise bătrânul, săgetându-l, o clipă, cu duşmănie pe Erlendur, dar întorcându-şi repede privirea în altă parte.
— Ne puteţi da discurile? întrebă femeia.
— Presupun că veţi moşteni tot ce a lăsat, replică Erlendur. Când vom considera că ancheta s-a sfârşit, vă vom da tot ce a avut. Nu avea altă familie, nu? Nu avea copii? Nu am reuşit să lămurim nimic în privinţa asta.
— Ultima dată când l-am văzut era necăsătorit, zise femeia. Vă mai putem ajuta cu ceva? îl întrebă apoi, de parcă îşi aduseseră cine ştie ce contribuţie majoră la anchetă dându-şi osteneala să treacă pe la hotel.
— N-a fost vina lui că s-a maturizat şi că şi-a pierdut vocea, zise Erlendur.
Nu le mai putea suporta indiferenţa şi aroganţa. Un fiu îşi pierduse viaţa. Un frate fusese asasinat. Cu toate astea, era ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Ca şi cum chestia asta nu avea niciun fel de legătură cu ei. Ca şi cum viaţa lui încetase cu mult timp în urmă să mai facă parte din vieţile lor, din cauza unui lucru care, pentru Erlendur, era momentan secret.
Femeia se uită la Erlendur.
— Dacă nu mai e altceva… zise ea din nou, şi eliberă frâna scaunului cu rotile.
— Vom vedea, zise Erlendur.
— Credeţi că nu arătăm suficientă compasiune, nu? zise ea brusc.
— Cred că nu arătaţi niciun fel de compasiune, îi răspunse Erlendur. Dar asta nu e treaba mea.
— Nu, zise femeia. Nu e treaba dumneavoastră.
— Aş vrea totuşi să ştiu dacă aţi avut vreun sentiment faţă de omul ăsta. A fost fratele dumneavoastră.
Erlendur se întoarse către bătrânul din scaunul cu rotile.
— Fiul dumneavoastră.
— Era un străin pentru noi, zise femeia şi se ridică în picioare.
Bătrânul făcu o grimasă.

— Pentru că nu s-a ridicat la aşteptările dumneavoastră? zise Erlendur ridicându-se şi el în picioare. Pentru că v-a dezamăgit pe când avea doisprezece ani, pe când era un copil. Ce-aţi făcut? L-aţi dat afară? L-aţi aruncat în stradă?

— Cum îndrăzniţi să ne vorbiţi, tatălui meu şi mie, pe acest ton? zise femeia printre dinţii încleştaţi. Cum îndrăzniţi? Cine v-a numit conştiinţa lumii?

— Cine v-a luat conştiinţa? mârâi Erlendur, la rândul său.

Femeia îl săgetă cu privirea. Apoi păru să dea înapoi. Trase scaunul cu rotile înspre ea, îl îndepărtă de lângă masă şi începu să-l împingă în faţă spre ieşirea din bar. Merse cu paşi mari de-a lungul holului hotelului spre uşile turnante. În boxe, o soprană islandeză cânta melancolic… *O, atinge-mi harpa, tu, zeiţă celestă…* Erlendur şi Elínborg se luară după ei şi îi priviră cum părăsesc hotelul: femeia îşi ţinea capul semeţ, dar bărbatul se cufundase atât de adânc în scaunul cu rotile, că nu se mai vedea decât capul, care se clătina.

…Şi alţii vor continua să rămână pentru totdeauna copii…

12

Când Erlendur se întoarse în cameră, la puţin timp după prânz, şeful de la recepţie aranjase să-i fie instalat un pick-up şi două boxe. Hotelul avea câteva platane vechi, care nu mai fuseseră folosite de ceva vreme. Erlendur avea şi el unul acasă, aşa că îşi dădu repede seama cum funcţiona. Nu avusese niciodată un CD-player şi nu mai cumpărase de ani de zile un disc. Nu asculta muzică modernă. Când îşi auzise colegii de la serviciu vorbind despre hip-hop, crezuse multă vreme că era un fel de şotron.

Elínborg se îndrepta spre Hafnarfjördur. Erlendur îi spusese să se ducă acolo şi să afle unde făcuse Gudlaugur şcoala. Avusese de gând să-i întrebe pe tatăl şi pe sora acestuia, dar, cum întâlnirea dintre ei se încheiase atât de brusc, nu mai apucase. O să vorbească din nou cu ei, ceva mai târziu. Între timp, voia ca Elínborg să-i localizeze pe cei care îl cunoscuseră pe Gudlaugur pe când era un copil-vedetă şi să stea de vorbă cu colegii lui de şcoală. Voia să ştie ce efect avusese faima asupra băiatului, la o vârstă atât de fragedă. Ce crezuseră despre asta colegii lui de şcoală, şi dacă îşi amintea vreunul ce se întâmplase când îşi pierduse vocea şi în primii ani după aceea. Se întreba şi dacă ştia cineva ca Gudlaugur să fi avut duşmani pe atunci.

Insistând pe fiecare lucru în parte, în timpul discuţiei cu Elínborg din holul hotelului, observă că o irită să i se explice punct cu punct ce trebuia să facă. Ştia ce presupunea cazul şi era în stare să-şi traseze şi singură sarcinile.

— Îţi poţi lua şi o îngheţată bună pe drum, adăugă pentru a o tachina şi mai mult.

Mormăind câteva înjurături în barbă despre faptul că bărbaţii erau nişte porci misogini, femeia ieşi.

— Şi cum îl recunosc pe turistul ăsta? auzi o voce în spatele lui, şi, în momentul în care se întoarse, o văzu pe Valgerdur cu o trusă pentru luat mostre în mână.

— Pe Wapshott? L-ai întâlnit aseară. E englezul ăla în vârstă, tras la faţă şi cu dinţii pătaţi de tutun, care colecţionează discuri înregistrate cu coruri de băieţi, zise Erlendur.

Ea zâmbi.

— Cu dinţii pătaţi de tutun? Şi care colecţionează discuri înregistrate cu coruri de băieţi?

— E o poveste foarte, foarte lungă pe care am să ţi-o spun cândva. Ai vreo veste în legătură cu celelalte mostre?

Era neobişnuit de încântat să o revadă. Aproape că îi stătuse inima în piept când îi auzise vocea în spatele lui. Melancolia îl părăsi pentru o clipă şi vocea i se însufleţi. Simţi că i se cam taie respiraţia.

— Nu ştiu ce se întâmplă cu ele, zise ea. E o cantitate foarte mare de mostre.

— Am, ăă… Erlendur bâjbâi după o scuză în legătură cu ce se întâmplase cu o seară mai înainte. Am monopolizat discuţia aseară. Despre moarte şi fatalitate. Nu prea ţi-am spus adevărul, când m-ai întrebat despre interesul meu pentru povestirile cu oameni care mor în sălbăticie.

— Nu trebuie să-mi spui nimic, îi răspunse femeia.

— Ba da, cu siguranţă trebuie să-ţi spun, zise Erlendur. Există vreo şansă să ne mai vedem?

— Nu…

Ea făcu o pauză.

— Nu-ţi face griji din cauza asta. A fost minunat. Haide să uităm de chestia aia. OK?

— OK, dacă aşa vrei tu, zise Erlendur, împotriva voinţei sale.

— Unde e Wapshott ăsta?

Erlendur o însoţi la recepţie, de unde află în ce cameră stătea. Îşi strânseră mâinile şi ea se îndreptă spre lift. El o urmări. Ea aşteptă liftul fără să se uite înapoi. El se întreba dacă să se repeadă asupra ei şi să o îmbrăţişeze şi era gata-gata să o facă, când uşa se deschise şi intră în lift. Îi aruncă în treacăt o privire, schiţând un zâmbet aproape imperceptibil, chiar când se închidea uşa.

Erlendur rămase nemişcat câteva clipe şi privi cum liftul afişa etajele până ce se opri la etajul la care stătea Wapshott. Apoi apăsă butonul şi chemă liftul. Simţi parfumul lui Valgerdur tot drumul până în camera lui.

Puse un disc al lui Gudlaugur Egilsson pe platan şi se asigură că viteza era setată la 45 de turaţii pe minut. Apoi se întinse pe pat. Discul era nou-nouţ. Suna ca şi cum n-ar fi fost niciodată ascultat. N-avea nicio zgârietură ori vreun fir de praf pe el. După un uşor păcănit de început, veni preludiul şi, în cele din urmă, o voce pură şi celestă de soprano începu să cânte „Ave Maria”.

*

Stătea singur pe hol, deschise cu grijă uşa de la camera tatălui său şi îl văzu aşezat pe marginea patului, privind în gol, cuprins de o suferinţă tăcută. Tatăl său nu participase la căutare. Îşi croise drum înapoi la fermă, după ce-i pierduse pe cei doi fii ai săi prin mlaştină, în viscolul care izbucnise din senin. Orbecăise prin vifor strigându-i, incapabil să vadă la doi metri în faţă, în urletul furtunii care îi înăbuşea strigătele. Disperarea lui nu putea fi descrisă în cuvinte. Îi luase pe băieţi să-l ajute să strângă oile şi să le aducă înapoi la stână. Venise iarna, dar când porniseră în căutarea oilor, părea să fi fost o zi frumoasă. Fusese un singur buletin meteo şi o singură atenţionare. Furtuna venise pe neaşteptate.

Erlendur se apropie şi se opri lângă tatăl său. Nu înţelegea de ce stătea pe pat, în loc să se alăture echipei de căutare care o pornise înspre mlaştină. Fratele lui încă nu fusese găsit. Poate mai trăia, deşi era puţin probabil. Erlendur citea deznădejdea pe chipurile bărbaţilor epuizaţi, care se întorceau acasă pentru a se odihni şi pentru a îmbuca ceva, înainte de a o porni iarăşi înspre mlaştină. Veneau din satele şi fermele din împrejurimi, care cum puteau, aducând câini şi beţe lungi, pe care le înfigeau în zăpadă. În felul ăsta îl găsiseră pe Erlendur. Aşa aveau să-l găsească şi pe fratele lui.

Se duseseră în mlaştină în echipe de câte opt până la zece oameni, înfigându-şi beţele în zăpadă şi strigându-l pe fratele lui. Trecuseră două zile de când îl găsiseră pe Erlendur şi trei de când furtuna îi despărţise pe cei trei călători. Fraţii rămăseseră unul lângă celălalt o bună bucată de vreme. Strigaseră în plin vifor şi se chinuiseră să fie atenţi, doar-doar or auzi vocea tatălui lor. Cu doi ani mai mare, Erlendur îl ţinea pe fratele său de mână, dar degetele le erau amorţite de ger şi nici nu-şi dăduse seama când îl lăsaseră puterile. Credea că încă îl mai ţinea pe fratele său de mână, când se întorsese şi nu-l mai văzu. Mult mai târziu crezuse că-şi aminteşte că mâna fratelui său alunecase dintr-a sa, însă era doar o născocire. De fapt, nu simţise nimic.

Fusese convins că o să moară atunci, la zece ani, într-un viscol care părea că nu se mai opreşte. Îl izbea din toate părţile, îl sfâşia, îl sfârteca şi îl orbea, rece, aspru şi fără milă. În cele din urmă, se prăbuşise în zăpadă şi încercă să se îngroape acolo. Zăcuse acolo, gândindu-se la fratele lui care murea şi el undeva prin mlaştină.

Îl trezise o împunsătură tăioasă în umăr şi, dintr-odată dăduse cu ochii de un chip pe care nu-l recunoscu. Nu auzea ce spunea acel bărbat. Ar fi vrut

să doarmă. Fusese ridicat din zăpadă şi bărbaţii îl căraseră cu rândul din mlaştină, chiar dacă îşi amintea foarte puţine din călătoria înapoi spre casă. Auzise voci. O auzise pe mama lui cum îl îngrijea. Un doctor îl examinase. Avusese degerături la picioare, însă nu foarte grave. Îşi privi îndelung tatăl, cum stătea singur în cameră. Îl văzuse stând pe marginea patului, de parcă nimic din ce se întâmplase nu l-ar fi afectat.

Două zile mai târziu, Erlendur fusese din nou pe picioare. Rămăsese lângă tatăl lui, neajutorat şi speriat. Mustrări ciudate de conştiinţă îl bântuiseră în momentul în care începuse să-şi revină şi să-şi recapete puterile. De ce el? De ce el şi nu fratele lui? Şi dacă nu l-ar fi găsit pe el, era posibil să-l fi găsit pe fratele lui în locul lui? Voise să-l întrebe pe tatăl său acest lucru şi voise să întrebe de ce nu luase şi el parte la expediţia de căutare, însă nu-l întrebase nimic. Se uitase pur şi simplu la el, la cutele care i se adânciseră pe chip, la barba ţepoasă, la ochii negri de supărare.

Petrecuse aşa o vreme, timp în care tatăl său îl ignorase. Erlendur puse mâna pe mâna tatălui şi îl întrebase dacă era vina lui. Că fratele lui dispăruse. Că nu-l ţinuse suficient de strâns de mână, că ar fi trebuit să aibă mai multă grijă de el, că ar fi trebuit să fie lângă el atunci când fusese găsit. Pusese toate aceste întrebări cu o voce slabă şi ezitantă, dar îşi pierduse cumpătul şi începu să plângă. Tatăl său înclinase capul. Ochii i se umpluseră de lacrimi, îl cuprinsese pe Erlendur în braţe şi începu şi el să plângă, până ce trupul lui masiv se zgâlţâise şi se cutremurase în braţele fiului.

Toate acestea îi trecură lui Erlendur prin minte până ce discul începu din nou să foşnească. De mult nu-şi mai permisese astfel de momente de reflecţie şi se trezi, pe neaşteptate, năpădit de amintiri; simţi din nou acea durere grea, pe care ştia că nu o va putea niciodată îngropa sau uita cu totul.

Atât de puternică era vocea coristului.

13

Telefonul de pe noptieră sună. Bărbatul se ridică în capul oaselor, ridică acul de pe disc şi închise pick-up-ul. Suna Valgerdur. Îi spuse că Henry Wapshott nu era în cameră. Când pusese pe cineva din personalul hotelului să sune în camera lui şi să-l caute, nu putu fi găsit nicăieri.

— Urma să aştepte pentru mostră, zise Erlendur. A plecat de la hotel? Am înţeles că avea un zbor rezervat pentru seara aceasta.

— Nu am întrebat, zise Valgerdur. Nu mai pot aştepta aici şi…

— Nu, bineînţeles că nu, îmi pare rău, zise Erlendur. O să-l trimit la tine, când îl găsesc. Îmi pare rău de chestia asta.

— OK atunci, eu plec.

Erlendur ezită. Cu toate că nu ştia ce să spună, n-ar fi vrut s-o lase să plece imediat. Tăcerea se prelungi şi dintr-odată auzi o bătaie în uşă. Crezu că era Eva Lind, care venise în vizită.

— Mi-ar plăcea foarte tare să ne mai întâlnim, zise el, însă înţeleg dacă n-ai chef.

Din nou se auzi o bătaie în uşă, mai tare de data asta.

— Voiam să-ţi spun adevărul despre chestia aia cu moartea şi cu chinurile, zise Erlendur. Dacă ai chef să asculţi.

— La ce te referi?

— Ţi-ar plăcea?

Nu ştia nici el cu exactitate la ce se referea. De ce voia să-i spună acestei femei ceea ce nu spusese nimănui înainte, cu excepţia fiicei sale. De ce să nu termine cu chestiunea asta, să-şi trăiască viaţa şi să nu se lase deranjat de nimic, nici acum şi nici altă dată.

Valgerdur nu-i răspunse imediat, şi se auzi un al treilea ciocănit la uşă. Erlendur puse telefonul jos şi deschise fără să se uite să vadă cine e; presupuse că nu putea fi altcineva decât Eva Lind. Când ridică din nou telefonul, Valgerdur închisese.

— Alo, zise el. Alo?

Nu primi niciun răspuns.

Puse din nou receptorul jos şi se întoarse. În camera lui se afla un bărbat pe care nu-l mai văzuse niciodată. Era mic de statură şi purta un palton gros de culoare bleumarin, avea un fular la gât şi pe cap o şapcă albastră. Picături de apă, de la ninsoarea care se topise, îi luceau pe şapcă şi pe

palton. Era destul de gras la faţă, avea buze groase şi nişte pungi enorme şi negre sub ochii mici şi obosiţi. Lui Erlendur îi amintea de fotografiile poetului W. H. Auden. O picătură de apă îi atârna pe vârful nasului.

— Sunteţi Erlendur? zise el.

— Da.

— Mi s-a spus să vin la acest hotel şi să vorbesc cu dumneavoastră, zise bărbatul.

Îşi scoase şapca, o bătu de palton şi îşi şterse picătura de pe nas.

— Cine v-a spus asta? întrebă Erlendur.

— Cineva pe nume Marion Briem. Nu ştiu cine e. A zis că e în legătură cu ancheta despre Gudlaugur Egilsson şi că vorbeşte cu toţi cei care l-au cunoscut în trecut. Eu l-am cunoscut şi Marion mi-a spus să vorbesc cu dumneavoastră.

— Cine sunteţi? zise Erlendur, încercând să-şi amintească unde îi mai văzuse chipul.

— Numele meu este Gabríel Hermannsson şi am dirijat odinioară Corul de Copii din Hafnarfjördur, zise bărbatul. Pot să mă aşez pe pat? Coridoarele astea lungi…

— Gabríel? Vă rog. Luaţi loc.

Bărbatul se descheie la palton şi îşi desfăcu fularul. Erlendur ridică una dintre coperţile discurilor lui Gudlaugur şi se uită la fotografia Corului de Copii din Hafnarfjördur. Dirijorul corului privea vesel la aparatul de fotografiat.

— Dumneavoastră sunteţi aici? îl întrebă, întinzându-i coperta.

Gabríel se uită la copertă şi încuviinţă.

— De unde îl aveţi? întrebă el. Discurile astea nu se mai găsesc de zeci de ani de zile. Eu l-am pierdut dintr-o prostie pe al meu. L-am împrumutat cuiva. Niciodată n-ar trebui să împrumuţi nimănui nimic.

— I-a aparţinut lui Gudlaugur, zise Erlendur.

— Aici aveam doar – cât să fi fost? – douăzeci şi opt de ani, zise Gabríel. Atunci când a fost făcută fotografia. E incredibil cum zboară timpul.

— Ce v-a spus Marion?

— Nu prea multe. I-am povestit ce ştiam despre Gudlaugur şi mi s-a spus să vorbesc cu dumneavoastră. Oricum veneam în Reykjavík, aşa că m-am gândit că ar fi ideal să mă folosesc de acest prilej.

Gabríel ezită.

— Nu prea mi-am putut da seama după voce, zise el, însă mă întreb dacă e bărbat sau femeie. Marion. M-am gândit că ar fi nepoliticos să întreb, însă nu m-am împăcat cu gândul. În mod normal îţi dai seama după voce. Ciudat nume. Marion Briem.

Erlendur sesiză o notă de interes în vocea lui, aproape ardoare, ca şi cum acea informaţie ar fi contat.

— Nu m-am gândit niciodată la asta, zise Erlendur. La nume. Marion Briem. Tocmai ascultam acest disc, continuă, arătând spre copertă. Vocea lui are un efect puternic, fără îndoială. Ţinând cont de cât de tânăr era puştiul.

— Gudlaugur a fost probabil cel mai bun corist pe care l-am avut vreodată, zise Gabríel, şi se uită la copertă. Privind în retrospectivă. Nu cred că ne-am dat seama ce am avut în mâini decât mult mai târziu, poate abia acum câţiva ani.

— Când l-aţi cunoscut prima dată?

— Tatăl lui l-a adus la mine. Pe atunci, familia sa locuia în Hafnarfjördur, şi cred că mai locuiesc încă. Mama lui a murit la scurt timp după aceea şi tatăl şi-a crescut singur copiii: Gudlaugur şi sora lui, care era cu câţiva ani mai mare. Tatăl său ştia că tocmai mă întorsesem din străinătate, unde studiasem muzica. Predam muzică, dădeam lecţii în particular, lucruri de felul ăsta. Am fost numit dirijorul corului când am reuşit să adun destui copii pentru a forma unul. Predominau fetele, ca de obicei, însă dădusem anunţuri în special pentru băieţi, şi tatăl lui Gudlaugur l-a adus, într-o zi, la mine acasă. Avea zece ani pe atunci şi o voce minunată. Doamne, ce voce! Şi ştia să cânte. Mi-am dat imediat seama că tatăl lui avea aşteptări mari de la băiat şi că era foarte sever cu el. Zicea că îl învăţase tot ce ştia despre cântat. Mai târziu am aflat că era dur cu băiatul, că îl pedepsea, îl ţinea închis în casă când voia să iasă afară să se joace. Nu cred că poţi numi aşa ceva un model de educaţie: se aştepta atât de mult de la el şi nu i se dădea voie să stea prea mult cu prietenii lui. Era exemplul tipic de părinte care îşi controlează copiii şi care încearcă să-i transforme în ce-şi doreşte el. Nu cred că Gudlaugur a avut o copilărie prea fericită.

Gabríel se opri.

— V-a preocupat mult chestiunea asta, nu-i aşa? zise Erlendur.

— Am văzut pur şi simplu ce se întâmpla.

— Ce anume?

— Disciplina strictă şi cerinţele ferme pot avea un efect îngrozitor asupra copiilor. Nu vorbesc de disciplină atunci când copiii sunt obraznici şi au nevoie de restricţii sau de îndrumare, asta e o cu totul altă chestiune. Bineînţeles, copiii au nevoie de disciplină. Eu vorbesc despre situaţiile în care copiilor nu li se permite să fie copii. Când nu li se permite să se bucure de ceea ce sunt şi de ceea ce vor să fie, ci sunt modelaţi şi chiar călcaţi în picioare pentru a-i transforma în cu totul altceva. Gudlaugur avea această voce frumoasă de soprano şi tatăl lui urmărea un rol important pentru el în viaţă. Nu spun că îl trata rău într-un fel conştient şi calculat, ci că pur şi simplu l-a privat de propria-i viaţă. I-a furat copilăria.

Erlendur se gândi la propriul lui tată, care nu făcuse decât să-l înveţe să se poarte frumos şi care îi dăduse mereu dovezi de afecţiune. Singura lui pretenţie fusese să se poarte cum trebuie şi să-i trateze pe ceilalţi cu amabilitate. Tatăl său nu încercase niciodată să-l transforme în ceva ce nu era. Erlendur se gândi la tatăl care-şi aştepta sentinţa pentru atacul brutal asupra propriului fiu, şi şi-l închipui pe Gudlaugur încercând în continuu să se ridice la aşteptările părintelui său.

— Poate că acest lucru se vede cel mai bine în cazul religiei, continuă Gabríel. Copiii din anumite religii sunt obligaţi să adopte credinţa părinţilor şi trăiesc viaţa acestora mai mult decât pe-a lor. Nu au niciodată şansa să fie liberi, să părăsească lumea în care s-au născut, să ia decizii independente în legătură cu propriile vieţi. Sigur, copiii nu-şi dau seama de asta decât mult mai târziu, iar unii niciodată. Dar se întâmplă ca, ajunşi adolescenţi sau adulţi chiar, să spună: „Gata, m-am săturat!”, şi atunci se pot ivi conflicte. Dintr-odată, copilul nu mai vrea să trăiască viaţa părinţilor săi, şi asta poate duce la o adevărată tragedie. Se vede peste tot: doctorul care vrea că odrasla sa să fie tot doctor. Avocatul. Directorul de companie. Pilotul. Peste tot sunt oameni care cer imposibilul de la copii lor.

— Asta s-a întâmplat şi în cazul lui Gudlaugur? A spus: „Aici trag linie”? S-a revoltat?

Gabríel făcu o pauză înainte să-i răspundă.

— L-aţi cunoscut pe tatăl lui Gudlaugur? îl întrebă.

— Am vorbit cu el în această dimineaţă, zise Erlendur. Cu el şi cu fiica lui. Sunt plini de ură şi de antipatie şi, în mod evident, nu au avut nişte sentimente prea bune faţă de Gudlaugur. Nu au vărsat nicio lacrimă pentru el.

— Şi el e în scaunul cu rotile? Tatăl?

— Da.
— Asta s-a întâmplat la câţiva ani după aceea, zise Gabríel.
— După ce anume?
— La câţiva ani după spectacol. După acel spectacol îngrozitor, chiar înainte ca băiatul să plece în turneu în Peninsula Scandinavă. Nu se mai întâmplase înainte ca un băiat să părăsească Islanda pentru a cânta solo împreună cu diverse coruri din Peninsula Scandinavă. Tatăl lui a trimis primul disc în Norvegia, o companie de înregistrări de acolo a devenit interesată şi a organizat un turneu cu scopul de a-i promova discurile în Scandinavia. Tatăl lui mi-a spus odată că visul lui, *nota bene* visul *lui*, nu al lui Gudlaugur, era ca puştiul să cânte cu Corul de băieţi din Viena. Şi era posibil, fără nicio îndoială.
— Şi ce s-a întâmplat?
— S-a întâmplat ce se întâmplă mai devreme sau mai târziu în viaţa unui soprano; a intervenit natura, zise Gabríel. În cel mai inoportun moment din viaţa băiatului. S-ar fi putut întâmpla la o repetiţie, s-ar fi putut întâmpla în timp ce era singur acasă. Dar s-a întâmplat acolo şi bietul copil…
Gabríel se uită la Erlendur.
— Eram cu el în culise. Corul trebuia să cânte nişte cântece şi erau şi o mulţime de copii din cartier acolo, muzicieni de renume din Reykjavík, chiar şi câţiva critici de la ziare. Concertul fusese promovat peste tot şi tatăl lui avea un loc în faţă, bineînţeles. Băiatul a venit la mine mai târziu, mult mai târziu, după ce plecase de acasă, şi mi-a povestit ce a simţit în acea noapte fatidică, şi de atunci m-am gândit adesea cum un singur incident poate marca o persoană pe viaţă.

*

Toate locurile cinematografului din Hafnarfjördur erau ocupate şi publicul fremăta. Fusese de două ori înainte în acea minunată clădire pentru a vedea filme şi era încântat de tot ceea ce vedea: sala frumos luminată şi scena înălţată, unde se jucau piese de teatru. Mama lui îl dusese la *Pe aripile vântului* şi fusese împreună cu tatăl şi sora lui să vadă un desen animat de Walt Disney.
Dar oamenii ăştia nu veniseră să-i vadă pe eroii marelui ecran, ci să-l asculte pe el. Pe el, cântând cu vocea aceea care fusese deja prezentată pe două discuri. În loc de timiditate, era acum copleşit de nesiguranţă. Cântase şi înainte în public, în biserica din Hafnarfjördur şi la şcoală, în faţa unui public numeros. Adesea era timid şi speriat de-a binelea. Mai târziu îşi

dăduse seama că ceilalţi îşi doreau să-l asculte, lucru care îl ajutase să-şi înfrângă reţinerile. Exista un motiv pentru care oamenii veneau să-l audă cântând, un motiv pentru care voiau să-l asculte şi nu avea de ce să-i fie ruşine. Motivul era vocea şi interpretarea lui. Nimic altceva. El era vedeta.

Tatăl lui îi arătase reclama din ziar: cel mai renumit sopran al Islandei are spectacol în seara aceasta. Nimeni nu era mai bun ca el. Tatăl lui îi era alături, încântat şi mult mai emoţionat decât băiatul. Vorbiseră despre asta zile în şir. Dacă ar trăi mama ta să te vadă cântând aici, îi spusese. I-ar fi făcut atâta plăcere. O plăcere de nedescris.

Oameni din alte ţări erau impresionaţi de interpretarea lui şi îşi doreau să ţină spectacole şi în ţările lor. Doreau să-i lanseze discurile acolo. Ştiam eu, zicea întruna tatăl său. Ştiam eu. Se străduise foarte mult cu pregătirile călătoriei. Concertul din Hafnarfjördur era detaliul care ar fi încununat toate eforturile de până atunci.

Regizorul îi arătă cum să privească pe furiş în public şi să-i vadă pe spectatorii care se aşezau la locurile lor. Ascultă murmurele şi văzu persoane pe care ştia că nu o să le întâlnească niciodată. O văzu pe soţia dirijorului corului aşezându-se împreună cu cei trei copii la capătul rândului al treilea. Îi zări pe câţiva dintre colegii lui de clasă însoţiţi de părinţii lor, îi văzu chiar şi pe unii care îl tachinaseră, şi îşi văzu tatăl aşezându-se în centrul rândului întâi, împreună cu sora lui, care privea în sus, la tavan. Era şi familia mamei sale acolo, mătuşi pe care de-abia dacă le cunoştea, bărbaţi care îşi ţineau pălăriile în mâini şi aşteptau să se ridice cortina.

Voia ca tatăl său să fie mândru de el. Ştia cât se sacrificase pentru a face din el un cântăreţ de succes, şi acum roadele acestei trude urmau să fie văzute. Această muncă istovitoare însemnase o pregătire asiduă. Văicăreala era în zadar. Încercase să facă asta şi îl enervase foarte tare pe tatăl său.

Avea încredere deplină în el. Aşa fusese dintotdeauna. Chiar şi atunci când cânta în public împotriva voinţei sale. Tatăl său îl îndrumase, îl încurajase şi, în cele din urmă, îşi impusese propria dorinţă. Fusese un adevărat chin pentru băiat să cânte prima dată în faţa unor necunoscuţi: avusese trac, îi fusese ruşine de acei străini. Dar tatăl său nu renunţa deloc, nici măcar atunci când băiatul ajunsese ţinta tuturor răutăţilor, din cauza cântatului. Cu cât cânta mai mult în public, la şcoală şi în biserică, cu atât îl tratau mai urât băieţii şi chiar şi unele fete, înjurându-l, şi chiar bătându-şi joc de vocea lui. Nu înţelegea ce anume îi făcea să se poarte aşa.

Nu voia să stârnească furia tatălui său. Fusese devastat după moartea mamei lor. Făcuse leucemie şi murise în câteva luni. Tatăl lor stătuse la căpătâiul ei zi şi noapte, o însoţise la spital şi dormise acolo, timp în care viaţa ei se apropia de sfârşit. Ultimele cuvinte pe care tatăl lui i le spusese înainte de a pleca de acasă fuseseră: „Gândeşte-te la mama ta. La cât de mândră ar fi fost ea de tine”.

Corul îşi ocupase locul pe scenă. Toate fetele erau îmbrăcate în rochii identice, plătite de consiliul municipal. Băieţii purtau cămăşi albe şi pantaloni negri, exact ca el. Vorbeau în şoaptă între ei, încântaţi de toată atenţia de care se bucura corul, hotărâţi să dea ce era mai bun. Gabríel, dirijorul, vorbea cu regizorul. Prezentatorul stinsese ţigara în podea. Totul era pregătit. În curând cortina urma să se ridice.

Gabríel îl strigă.

— E totul în regulă? îl întrebă.

— Da. Sala e plină ochi.

— Şi au venit cu toţii să te vadă pe tine. Aminteşte-ţi acest lucru. Au venit cu toţii să te vadă şi să te audă pe tine cântând. Pe nimeni altcineva. Şi trebuie să fii mândru, mulţumit şi să nu fii timid. Poate acum eşti puţin stresat, dar când vei începe să cânţi totul o să treacă. Ştii asta.

— Da.

— Atunci începem?

Încuviinţă.

Gabríel puse mâna pe umărul băiatului.

— O să-ţi fie greu să-i priveşti pe toţi acei oameni în ochi, însă trebuie doar să cânţi şi totul va fi bine.

— Da.

— Prezentatorul nu-şi va face apariţia pe scenă decât după primul cântec. Am repetat toate lucrurile astea. Începi să cânţi şi totul va fi bine.

Gabríel făcu un semn către regizor. Gesticulă către corul care imediat tăcu şi se alinie. Fiecare lucru era la locul său. Erau cu toţii pregătiţi.

Luminile din sală se stinseră. Freamătul încetă. Cortina se ridică.

Gândeşte-te la mama ta.

Ultimul gând care îi trecu prin minte, înainte ca sala să se deschidă în faţa sa, fu la mama lui, pe patul de moarte, cum o văzuse ultima oară, şi, pentru o secundă, îşi pierdu concentrarea. Se afla împreună cu tatăl lui, stăteau lângă pat, iar ea era atât de slăbită, încât cu greu îşi putea ţine ochii deschişi. Îi închisese şi părea să fi adormit, apoi îi deschisese încetişor, se

uitase la el şi încercase să zâmbească. Nu-şi mai puteau vorbi. Când venise vremea să-şi ia la revedere, se ridicară în picioare, şi el regretase întotdeauna că nu o sărutase la plecare, pentru că fusese ultima dată când stătuseră împreună. Se ridicase, pur şi simplu, în picioare şi ieşise din salon împreună cu tatăl său, şi uşa se închisese în urma lor.

Cortina se ridică şi întâlni privirea tatălui. Sala dispăru din raza lui vizuală şi tot ce văzu fură ochii scânteietori ai acestuia.

Cineva din sală începu să râdă.

Îşi reveni în simţiri. Corul începu să cânte şi dirijorul îi făcuse semn să înceapă, dar el nu-l văzuse. Încercând să treacă peste acel incident, dirijorul parcurse împreună cu corul încă o dată strofa, iar acum băiatul interveni în locul potrivit şi tocmai se pregătea să cânte, când ceva se întâmplă.

Ceva se întâmplă cu vocea lui.

*

— Urla un lup, zise Gabríel, stând în camera rece a lui Erlendur. Prin vocea lui urla un lup, cum se spune. Chiar de la primul cântec, după care totul luă sfârşit.

14

Gabríel stătea nemişcat pe pat, privind drept în faţă, transpus înapoi în timp, pe scena cinematografului din Hafnarfjördur, în momentul în care glasurile din cor se stingeau treptat. Gudlaugur, care nu înţelegea ce se întâmpla cu vocea, îşi tot dregea glasul şi încerca să cânte. Tatăl său se ridicase în picioare şi sora sa dăduse fuga pe scenă, să-l oprească. Oamenii şuşoteau între ei, la început, dar nu trecu mult şi în curând izbucni ici-colo câte un râset, pe jumătate înfundat, care crescu treptat, şi câteva persoane fluierară. Gabríel se duse să-l ia pe Gudlaugur de pe scenă, însă băiatul părea ţintuit în podea. Regizorul încercă să coboare cortina. Prezentatorul îşi făcu apariţia pe scenă cu o ţigară în mână, însă nu ştiu ce să facă. În cele din urmă, Gabríel reuşi să-l urnească pe Gudlaugur şi să-l împingă afară de pe scenă. Sora lui îl însoţea şi striga înspre public să înceteze cu râsul. Tatăl rămăsese în acelaşi loc, pe rândul din faţă, ca trăsnit.

Gabríel îşi reveni din visare şi îl privi Erlendur.

— Încă mă cutremur când mă gândesc la scena asta, zise el.

— Un lup care urla prin glasul lui? făcu Erlendur. Nu prea sunt familiarizat cu…

— Este un idiom pentru schimbarea vocii. Se întâmplă următorul lucru: la pubertate, corzile vocale se întind, doar că tu continui să-ţi foloseşti vocea în acelaşi mod, şi ea coboară cu o octavă. Rezultatul nu e tocmai plăcut, ajungi să falsezi, ca şi cum ai cânta un jodel. Chestia asta distruge toate corurile de băieţi. Ar mai fi putut dura doi sau trei ani, dar Gudlaugur s-a maturizat devreme. Hormonii lui au început să lucreze prematur şi au dus la cea mai tragică noapte a vieţii sale.

— Trebuie să-i fi fost bun prieten, dacă aţi fost prima persoană la care a venit mai târziu să discute despre toată această întâmplare.

— Se poate spune şi asta. M-a privit ca pe un confident. Apoi şi asta s-a sfârşit încetul cu încetul, aşa cum se întâmplă de obicei. Am încercat să-l ajut cât am putut de mult, iar el a continuat să cânte împreună cu mine. Tatăl său nu voia să se dea bătut. Îşi pusese în cap să-şi facă fiul cântăreţ. Vorbea despre intenţia de a-l trimite în Italia sau în Germania. Chiar şi în Anglia. În ţările respective erau instruiţi cei mai mulţi soprani şi aveau sute de talente irosite. Nimic n-are viaţă mai scurtă ca un copil-vedetă.

— Dar n-a devenit niciodată cântăreţ?

— Nu. S-a terminat. Ca adult, avea o voce acceptabilă, nimic deosebit, dar îşi pierduse cu totul interesul pentru cântat. Toată truda dedicată cântatului, întreaga copilărie s-au năruit în acea seară. Tatăl său l-a dus la alt profesor, însă nu a ieşit nimic bun din chestia asta. Scânteia se stinsese. A continuat să cânte de dragul tatălui, apoi a renunţat definitiv. Mi-a spus că nu-şi dorise niciodată cu adevărat acest lucru. Să fie cântăreţ şi să cânte în public. Toate astea fuseseră numai dorinţa tatălui său.

— Înainte aţi pomenit un incident care s-a întâmplat câţiva ani mai târziu, zise Erlendur. La câţiva ani după concertul din sala de cinema. Cred că era în legătură cu faptul că tatăl său se află acum în scaunul cu rotile. M-am înşelat?

— Treptat s-a ridicat un zid între ei. Între Gudlaugur şi tatăl său. Mi-aţi descris felul în care bătrânul s-a comportat când a venit să vă vadă împreună cu fiica sa. Nu cunosc toată povestea. Doar un fragment din ea.

— Dar din cele ce mi-aţi spus am avut impresia că Gudlaugur şi sora sa erau apropiaţi.

— Nu e nicio îndoială în legătură cu asta, zise Gabríel. Venea des la cor ca să exerseze împreună cu el şi era mereu prezentă când cânta la şcoală şi în biserică. Era bună cu el, însă devotată şi tatălui ei. El avea un caracter extrem de puternic. Era ferm şi de neclintit atunci când voia ca lucrurile să iasă după dorinţa lui, însă putea fi uneori şi afectuos. În cele din urmă, a rămas de partea tatălui ei. Băiatul s-a revoltat. Nu pot să-mi explic ce-a fost, dar a sfârşit prin a-şi urî tatăl şi a-l învinovăţi pentru ce se întâmplase. Nu doar pentru ce se întâmplase pe scenă, ci pentru tot.

Gabríel făcu o pauză.

— Într-una din ultimele dăţi când am vorbit cu el, mi-a zis că tatăl său îi furase copilăria. Că îl transformase într-un monstru.

— Într-un monstru?

— Ăsta a fost cuvântul pe care l-a folosit, însă nu ştiu mai mult decât dumneavoastră ce a vrut să spună cu asta. Asta a fost la scurt timp după accident.

— Accident?

— Da.

— Ce s-a întâmplat?

— Cred că Gudlaugur trebuie să fi fost adolescent pe atunci. După aceea, s-a mutat din Hafnarfjördur. Deja nu mai păstram niciun fel de legătură unul

cu altul, însă mi-am închipuit că accidentul a fost provocat de revolta lui. De furia care crescuse în el.

— După acest accident a plecat de acasă?

— Da, aşa am înţeles.

— Ce s-a întâmplat?

— Scara interioară de la ei de acasă era înaltă şi foarte abruptă. Am fost odată acolo. Ducea la etaj, din holul de la intrare. Treptele erau din lemn şi casa scării era foarte îngustă. Se pare că totul a început cu o ceartă între Gudlaugur şi tatăl său, care avea biroul la etaj. Se aflau în capul scării şi mi s-a spus că Gudlaugur l-a împins şi că el a căzut pe scară. A fost o căzătură destul de serioasă. N-a mai putut merge niciodată. Şi-a rupt coloana. A paralizat de la mijloc în jos.

— A fost un accident? Ştiţi cumva?

— Doar Gudlaugur a ştiut asta. Şi tatăl său. L-au înlăturat definitiv după aceea, tatăl şi fiica. Au întrerupt orice fel de contact cu el şi au refuzat să mai aibă câtuşi de puţin de-a face cu el. Chestia asta e posibil să sugereze că şi-a atacat tatăl. Că nu a fost un simplu accident.

— De unde ştiţi asta? Dacă nu păstraţi legătura cu oamenii aceştia?

— S-a vorbit în oraş că el şi-a împins tatăl pe scări. Poliţia a anchetat chestiunea.

Erlendur se uită la bărbatul din faţa lui.

— Când l-aţi văzut ultima dată pe Gudlaugur?

— Eram aici la hotel, din pură coincidenţă. Nu ştiam pe unde mai era. Ieşisem în oraş să iau cina şi l-am zărit îmbrăcat cu uniforma de portar. Nu l-am recunoscut imediat. Trecuse atâta timp. Chestia asta s-a întâmplat acum cinci sau şase ani. M-am dus la el şi l-am întrebat dacă îşi mai amintea de mine şi am stat puţin la taclale.

— Despre ce?

— Despre una, despre alta. L-am întrebat ce mai făcea şi aşa mai departe. A păstrat tăcerea în legătură cu treburile lui – nu părea să se simtă în largul lui că stătea de vorbă cu mine. Era ca şi cum i-aş fi amintit de un trecut de care nu mai voia să ştie. Am avut sentimentul că-i era ruşine că era îmbrăcat cu o uniformă de portar. Poate era altceva. Nu ştiu. L-am întrebat despre familia lui şi mi-a zis că nu păstraseră legătura. Apoi, conversaţia s-a sfârşit şi ne-am luat la revedere.

— Aveţi idee cine ar fi vrut să-l omoare pe Gudlaugur? întrebă Erlendur.

— Câtuşi de puţin, zise Gabríel. Cum a fost atacat? Cum a fost asasinat?

Întrebase cu precauţie, cu o expresie tristă în priviri. Nu era niciun indiciu că ar fi vrut să savureze povestea mai târziu; pur şi simplu, voia să ştie cum se sfârşise viaţa unui băiat talentat, care odinioară îi fusese elev.

— Sincer, nu pot intra în astfel de detalii, spuse Erlendur. Sunt informaţii pe care încercăm să le ţinem secrete din cauza anchetei.

— Da, bineînţeles, zise Gabríel. Înţeleg. Este vorba de o anchetă criminalistică… şi faceţi ceva progrese? Desigur, nu puteţi vorbi nici despre asta, uite cum mă ia gura pe dinainte. Nu-mi pot închipui cine ar fi vrut să-l omoare, însă am pierdut orice legătură cu el cu foarte mult timp în urmă. Ştiam doar că lucra la acest hotel.

— Lucra de ani de zile ca portar aici şi ca om bun la toate. Făcea şi pe Moş Crăciun.

Gabríel oftă.

— Ce soartă!

— Singurul lucru pe care l-am găsit în camera lui, în afara acestor discuri, este un poster dintr-un film. Este dintr-un film din 1939 cu Shirley Temple, care se numeşte *Mica prinţesă.* Aveţi idee de ce l-ar fi păstrat, ce-ar fi văzut la el? Nu era aproape nimic altceva în camera lui.

— Shirley Temple?

— Copilul-vedetă.

— Legătura este evidentă, zise Gabríel. Gudlaugur s-a văzut drept un copil-vedetă şi la fel toată lumea din jurul său. Nu văd însă altă semnificaţie în afară de asta.

Gabríel se ridică, îşi puse şapca, se încheie la palton şi îşi înfăşură fularul în jurul gâtului. Erlendur deschise uşa şi ieşi cu el pe coridor.

— Vă mulţumesc că aţi venit să mă vedeţi, îi spuse, întinzându-i mâna.

— Pentru puţin, răspunse Gabríel. Măcar atât să fac pentru dumneavoastră. Şi pentru bietul băiat.

Şovăi de parcă ar fi vrut să mai adauge ceva, fără să ştie cum să formuleze acel ceva.

— Era îngrozitor de inocent, zise el în cele din urmă. Un băiat inofensiv. Era convins că era unic şi că, dacă ar fi devenit celebru, ar fi avut toată lumea la picioarele lui. Corul de băieţi din Viena. Se face atâta tam-tam în legătură cu lucruri lipsite de importanţă aici în Islanda, şi mai mult acum decât pe vremuri; e o trăsătură naţională într-o ţară de mediocri. La şcoală era agresat pentru că era diferit; a suferit din cauza asta. Apoi s-a dovedit că era un băiat la fel de obişnuit ca oricare altul şi lumea întreagă i s-a năruit

într-o singură seară. Trebuia să fie puternic pentru a face faţă unor astfel de lucruri.

Îşi luară la revedere şi Gabríel se întoarse încet în josul coridorului. Erlendur îl urmări plecând, cu sentimentul că povestea lui Gudlaugur Egilsson îl storsese de tot de puteri pe bătrânul dirijor al corului.

Erlendur închise uşa. Se aşeză pe pat şi se gândi la corist şi la cum îl găsise îmbrăcat într-un costum de Moş Crăciun cu pantalonii în vine. Se întrebă cum îl purtaseră paşii către acea cămăruţă şi către moarte, la capătul unei vieţi pavate cu dezamăgiri. Se gândi la tatăl lui Gudlaugur, paralizat într-un scaun cu rotile, cu ochelarii lui cu rame groase de baga, la sora sa cu nasul acvilin şi la antipatia ei faţă de propriul frate. Se gândi la directorul cel gras al hotelului, care îl dăduse afară, şi la bărbatul de la recepţie care se prefăcea că nu-l cunoştea. Se gândi la angajaţii hotelului, care nu ştiau cine fusese Gudlaugur. Se gândi la Henry Wapshott, care venise tocmai din Anglia pentru a-l căuta pe corist, deoarece copilul Gudlaugur, cu vocea lui fermecătoare, încă exista şi va exista întotdeauna.

Fără să-şi dea seama, începu să se gândească la propriul frate.

Puse acelaşi disc pe platan, se întinse pe pat, închise ochii şi lăsă cântecul să-l poarte înapoi acasă.

Poate că era şi cântecul său.

15

Când Elínborg se întoarse spre seară din Hafnarfjördur, se duse direct la hotel, pentru a se întâlni cu Erlendur.

Urcă la etajul la care stătea Erlendur, ciocăni la uşă şi, neprimind niciun răspuns, ciocăni din nou, şi apoi insistă pentru a treia oară. Se pregătea să plece când, în cele din urmă, uşa se deschise şi Erlendur o pofti înăuntru. Stătuse în pat, meditând, şi îl furase somnul, aşa că era puţin confuz când Elínborg începu să-i povestească despre ce reuşise să dezgroape în Hafnarfjördur. Stătuse de vorbă cu fostul director de la şcoala primară, un bătrânel care îşi amintea bine de Gudlaugur; soţia lui, care murise cu zece ani înainte, fusese chiar apropiată de băiat. Cu ajutorul directorului, îi spuse Elínborg, dăduse de urma a trei colegi de şcoală de-ai lui Gudlaugur, care locuiau încă în Hafnarfjördur. Unul din ei fusese la concertul fatal. Vorbise cu foştii vecini ai familiei lui Gudlaugur, care ţineau legătura cu ei pe atunci.

— Nimeni n-a fost vreodată lăsat să-şi depăşească statutul de pitic, începu Elínborg, aşezându-se pe pat. Nimănui nu i se permite să fie diferit.

Toată lumea ştia că viaţa lui Gudlaugur trebuia să fi fost una ieşită din comun. El nu vorbea niciodată despre asta, de fapt nu vorbea deloc despre propria-i persoană, însă toată lumea ştia. Luase lecţii de pian şi învăţase să cânte, mai întâi de la tatăl său, apoi de la dirijorul corului de copii şi, în cele din urmă, de la un renumit cântăreţ, care odinioară locuise în Germania, dar se întorsese în Islanda. Oamenii îl ridicau în slăvi, îl aplaudau, şi el făcea o plecăciune, îmbrăcat în cămaşă albă şi pantaloni negri, politicos şi sofisticat. Gudlaugur era un copil atât de frumos, se spunea. Şi scosese discuri cu cântecele pe care le interpreta. Curând avea să devină celebru şi în alte ţări.

Nu era din Hafnarfjördur. Familia lui era din nord şi locuise o perioadă în Reykjavík. Se spunea că tatăl lui era fiul unui organist care studiase în străinătate în tinereţe. Lumea zicea că-şi cumpărase casa din Hafnarfjördur cu ceea ce moştenise de la tatăl lui, care făcuse bani din afacerile pe care le avusese cu militarii americani după război. Se spunea că moştenise destui bani pentru a trăi decent. Însă nu făcea paradă de averea lui. În comunitate, stătea retras. Îşi scotea pălăria când ieşea la plimbare în oraş cu soţia sa şi îi saluta politicos pe oameni. Despre soţia lui se spunea că era fiica unui

proprietar de traulere. Nimeni nu ştia unde anume. Îşi făcuseră puţini prieteni în oraş. Majoritatea prietenilor lor erau în Reykjavík, dacă aveau. Nu păreau să primească prea mulţi vizitatori.

Când băieţii din oraş şi colegii de clasă ai lui Gudlaugur treceau pe la el, răspunsul pe care-l primeau de obicei era că trebuia să stea în casă şi să-şi facă temele, fie pentru şcoală, fie pentru lecţiile de pian şi de canto. Uneori i se permitea şi lui să iasă şi observară că nu era la fel de vulgar ca ei şi că era neobişnuit de sensibil. Hainele lui nu se murdăreau niciodată, nu sărea niciodată în băltoace, era cam neîndemânatic la fotbal şi vorbea foarte corect. Uneori vorbea despre unii cu nume străine. Despre un tip pe nume Schubert. Şi când îi povestiră despre ultimele reviste de benzi desenate pe care le citeau, sau despre ceea ce văzuseră la cinema, le spuse că el citea poezii. Poate nu neapărat pentru că-şi dorea cu adevărat acest lucru, ci pentru că tatăl lui îi spusese că era bine să citească poezii. Bănuiau că tatăl lui îi dădea lecţii de făcut şi că era foarte strict în această privinţă. Câte un poem de citit în fiecare seară.

Sora lui era altfel. Mai rezistentă. Semăna mai mult cu tatăl ei, care lor nu părea să aibă prea multe cerinţe de la ea, cum proceda în cazul băiatului. Lua şi ea lecţii de pian şi, asemeni fratelui ei, se alăturase corului de copii atunci când se înfiinţase. Prietenele o caracterizaseră ca fiind uneori geloasă pe fratele ei când tatăl îl lăuda; mama părea să-l favorizeze la rândul ei pe băiat. Oamenii credeau că Gudlaugur şi mama lui erau apropiaţi. Că era un fel de înger păzitor pentru el.

Odată, unul dintre colegii lui Gudlaugur fusese poftit în salon în timp ce ai lui se certau dacă să-l lase să iasă sau nu afară, la joacă. Tatăl stătea pe scară cu ochelarii cu rame groase pe nas, Gudlaugur pe palier şi mama lângă uşa salonului; spusese că nu era nicio problemă dacă băiatul ieşea afară, la joacă. Nu avea mulţi prieteni şi nu veneau aşa de des pe la el. Putea să continue să exerseze mai târziu.

— Continuă să exersezi! strigase tatăl. Crezi că e o chestie de care să te-apuci şi pe care s-o laşi baltă după bunul-plac? Nu înţelegi câtă dăruire cere lucrul ăsta, nu? N-ai să înţelegi niciodată!

— E doar un copil, zise mama lui. Şi nu are mulţi prieteni. Nu-l poţi ţine închis toată ziua în casă. Trebuie să i se permită să fie şi copil.

— E în regulă, zise Gudlaugur, şi se îndreptă către băiatul care venise în vizită la el. Ies mai târziu. Du-te acasă şi vin şi eu dup-aia.

Pe când băiatul pleca, înainte ca uşa să se închidă în urma lui, îl auzi pe tatăl lui Gudlaugur strigând în jos pe scări: „Să nu mai faci aşa ceva niciodată, să nu mă contrazici în faţa necunoscuţilor”.

Cu timpul, Gudlaugur se izolă la şcoală, şi băieţii din clasele mai mari începură să-l tachineze. La început, această tachinare fusese foarte nevinovată. Se hârjoneau, se băteau pe terenul de joacă şi îşi jucau feste la fel ca în toate şcolile, însă pe la unsprezece ani Gudlaugur devenise în mod evident ţinta intimidărilor şi a glumelor proaste. După standardele moderne, nu era o şcoală mare şi toată lumea ştia că Gudlaugur era diferit. Era palid şi bolnăvicios. Era dintre cei cărora le plăcea să stea mereu în casă. Băieţii care stăteau aproape de el încetară să-l mai viziteze şi începură să îl tachineze la şcoală. Îi ascundeau sau îi goleau ghiozdanul. Băieţii îl împingeau. Îi rupeau hainele. Era bătut. Era înjurat. Nimeni nu-l invita la petreceri aniversare.

Gudlaugur nu ştia să riposteze. Nu înţelegea ce se întâmpla. Tatăl lui se plânse directorului, care promise că va face să înceteze aceste lucruri, dar se dovedi a fi peste puterile lui, şi Gudlaugur avea să se întoarcă de la şcoală la fel ca înainte, plin de vânătăi şi strângând în mâini ghiozdanul gol. Tatăl său se gândi să-l înscrie la altă şcoală, chiar să se multe în alt oraş, însă era încăpăţânat şi refuză să se dea bătut, pentru că luase parte la înfiinţarea corului de copii. Era mulţumit de tânărul dirijor al corului şi ştia că în acel loc Gudlaugur putea exersa, că, în cele din urmă, avea să atragă atenţia asupra sa; consideră deci că hărţuirea – pentru care, în acele zile, cuvântul nu exista în limba islandeză, interveni Elínborg – era un lucru cu care Gudlaugur trebuia pur şi simplu să se împace.

Băiatul reacţionă printr-o supunere totală şi se transformă într-un visător singuratic. Se concentră asupra cântatului şi asupra lecţiilor de pian şi păru că găseşte o oarecare linişte sufletească în acele lucruri. Acolo se simţea pe terenul lui. Putea să-şi dea seama de ce era în stare, însă în mare parte a timpului se simţea rău şi, când i-a murit mama, a simţit că se prăbuşeşte.

Era văzut mai mereu singur şi încerca să zâmbească dacă se întâlnea cu copiii de la şcoală. A înregistrat un disc despre care s-a scris şi în ziare. Era ca şi cum tatăl lui ar fi avut dreptate tot timpul. Gudlaugur avea să fie cineva în viaţă.

Dar curând, din cauza unui secret bine păstrat, căpătă un nume nou în cartier.

— Care e acela? întrebă Erlendur.

— Directorul nu ştia, zise Elínborg, – şi colegii lui s-au prefăcut că nici ei nu-şi amintesc, sau n-au vrut să-mi spună. Însă acest nume nou a avut un efect foarte puternic asupra băiatului. Au fost cu toţii de acord în această privinţă.

— Cât e ceasul? întrebă Erlendur brusc, cuprins, parcă, de panică.

— Presupun că trebuie să fie trecut de ora şapte, zise Elínborg. S-a întâmplat ceva?

— La dracu, am dormit toată ziua, zise Erlendur, sărind în picioare. Trebuie să-l găsesc pe Henry Wapshott. Trebuia să i se ia o mostră de salivă la prânz şi n-a fost de găsit.

Elínborg se uită la pick-up, la boxe şi la discuri.

— E ceva de capul lui? întrebă ea.

— E genial, zise Erlendur. Trebuie să-l asculţi şi tu.

— Mă duc acasă, zise Elínborg, ridicându-se şi ea în picioare. Ai de gând să stai la hotel de Crăciun? Nu vrei să te duci acasă?

— Nu ştiu, zise Erlendur. O să văd eu.

— Eşti bine-venit, dacă vrei să vii la noi. Ştii asta. De Crăciun o să avem pulpă rece de porc. Şi limbă de bou.

— Nu-ţi face griji, zise Erlendur, în timp ce deschidea uşa. Du-te acasă. Mă duc să văd ce-i cu Wapshott.

— Unde a fost toată ziua Sigurdur Óli? îl întrebă Elínborg.

— S-a dus să vadă dacă poate afla ceva despre Wapshott de la Scotland Yard. Probabil că acum e deja acasă.

— De ce e atât de frig la tine în cameră?

— E stricat caloriferul, zise Erlendur, închizând uşa în urma lor.

Când ajunseră jos în hol, îşi luă la revedere de la Elínborg şi îl găsi pe şeful de la recepţie în birou. Henry Wapshott nu fusese toată ziua la hotel. Cardul de la cameră nu era în compartimentul său şi el nu eliberase camera. Încă nu plătise. Erlendur ştia că Wapshott trebuia să prindă zborul de seară către Londra, iar el nu avea nimic concret ca să-l împiedice să părăsească Islanda. Nu primise nicio veste de la Sigurdur Óli. Şovăi în hol.

— M-aţi putea lăsa să intru în camera lui? îl întrebă el pe recepţionistul-şef.

Acesta scutură din cap în semn că nu.

— E posibil să fi fugit, zise Erlendur. Ştiţi cumva când pleacă avionul spre Londra în seara asta? La ce oră?

— Zborul de după-amiază a fost foarte mult amânat, zise bărbatul.

Făcea parte din meseria lui să ştie totul despre zboruri.

— Estimează că avionul o să decoleze în jur de ora nouă. Erlendur dădu câteva telefoane. Descoperi că Henry Wapshott îşi rezervase un bilet către zborul de Londra, încă nu se prezentase la aeroport pentru *check-in*. Luă măsuri ca la aeroport, la controlul paşapoartelor, să fie reţinut şi trimis înapoi la Reykjavík. Fiind nevoit să găsească un motiv pentru care poliţia din Keflavík să-l reţină, ezită o clipă şi se gândi dacă să inventeze ceva. Ştia că presa o să jubileze dacă spunea adevărul, însă nu se putea gândi pe loc la nicio minciună plauzibilă şi, în cele din urmă spuse, ceea ce era adevărat, că Wapshott era suspect într-o investigaţie criminalistică.

— Nu mă puteţi lăsa să intru în camera lui? îl întrebă Erlendur din nou pe şeful de la recepţie. Nu ating nimic. Trebuie doar să ştiu dacă a fugit. Mi-ar lua foarte mult timp să fac rost de un mandat de percheziţie. Trebuie să arunc o privire din uşă.

— E posibil să se mai întoarcă la hotel, zise băţos şeful. Mai e până decolează avionul şi are destul timp să se întoarcă aici, să-şi facă bagajele, să plătească şi să ia autobuzul până la aeroportul din Keflavík. Nu vreţi să mai aşteptaţi puţin?

Erlendur se gândi câteva clipe.

— Nu puteţi trimite pe cineva să facă curat în cameră, iar eu să trec prin faţa uşii, când e deschisă? E vreo problemă?

— Trebuie să înţelegeţi situaţia în care mă aflu eu, zise recepţionistul-şef. Mai presus de toate, noi protejăm interesele oaspeţilor noştri. Au dreptul la intimitate, e ca şi cum s-ar afla la ei acasă. Dacă încalc această regulă şi se aude, sau dacă se raportează în fişele de evaluare, clienţii noştri nu vor mai avea încredere în noi. E foarte simplu. Trebuie să înţelegeţi.

— Anchetăm o crimă care a fost comisă în acest hotel, zise Erlendur. Oare reputaţia dumneavoastră nu e, oricum, pusă în primejdie?

— Aduceţi un mandat şi nu va mai fi niciun fel de problemă.

Erlendur se îndepărtă de recepţie oftând. Îşi scoase mobilul şi îl sună pe Sigurdur Óli. Telefonul sună mult timp înainte ca acesta să-i răspundă. Erlendur auzea voci în fundal.

— Unde Dumnezeu eşti? întrebă Erlendur.

— Fac turtă dulce, zise Sigurdur Óli.

— Faci turtă dulce?

— Fac modele de turtă dulce. Pentru Crăciun. Sunt împreună cu familia Bergthórei. Facem de obicei chestia asta de Crăciun. Eşti acasă?

— Ce ai aflat de la Scotland Yard despre Henry Wapshott?

— Aştept încă veşti. Voi afla mâine-dimineaţă. S-a întâmplat ceva cu el?

— Cred că încearcă să se fofileze şi să nu dea mostra de salivă pentru test, zise Erlendur, observând că recepţionistul-şef venea spre el cu o foaie de hârtie în mână. Cred că încearcă să părăsească ţara fără să ne spună la revedere. Vorbim mâine. Ai grijă să nu-ţi tai degetele.

Erlendur băgă mobilul în buzunar. Recepţionistul stătea în faţa lui.

— M-am decis să fac o verificare în ceea ce-l priveşte pe Henry Wapshott, zise el, înmânându-i lui Erlendur o foaie de hârtie. Ca să vă ajut puţin. Nu ar fi trebuit s-o fac, însă…

— Ce este? zise Erlendur în timp ce arunca o privire pe hârtia respectivă.

Văzu numele lui Henry Wapshott şi nişte date.

— A petrecut Crăciunul în acest hotel în ultimii trei ani, zise şeful recepţiei. Dacă asta vă ajută în vreun fel.

Erlendur se uită la date.

— A zis că nu a mai fost niciodată înainte în Islanda.

— Nu ştiu nimic în legătură cu asta, zise bărbatul. Însă a mai fost în acest hotel şi înainte.

— Vă amintiţi de el? E un client obişnuit?

— Nu-mi amintesc să-l fi cazat vreodată eu. Sunt mai bine de două sute de camere în acest hotel şi Crăciunul este întotdeauna o perioadă aglomerată, aşa că poate foarte uşor să se piardă în mulţime, şi în afară de asta, stă puţin. Doar vreo două zile. Nu l-am observat nici de data asta, însă mi-a picat fisa când m-am uitat la documentul tipărit. E exact ca dumneavoastră într-o anumită privinţă. Are aceleaşi nevoi speciale.

— Cum adică e ca mine? Ce nevoi speciale?

Erlendur nu reuşea să-şi dea seama ce avea în comun cu Henry Wapshott.

— Pare să fie interesat de muzică.

— Despre ce vorbiţi?

— Uitaţi-vă aici, răspunse recepţionistul-şef, arătând înspre foaia de hârtie. Notăm cerinţele speciale ale oaspeţilor noştri. În majoritatea cazurilor.

Erlendur citi lista.

— A cerut un pick-up în camera lui, zise şeful. Nu a vrut un CD player modern, ci o chestie mare şi veche. Exact ca cel din camera dumneavoastră.

— Al naibii mincinos, zise Erlendur printre dinţi, şi scoase din nou mobilul din buzunar.

16

În acea seară fu emis un mandat pentru arestarea lui Henry Wapshott. Fu arestat la aeroport când voia să se urce în avionul către Londra. Wapshott fu dus într-o celulă a secţiei de poliţie din Hverfisgata, iar Erlendur obţinu un mandat pentru a-i fi percheziţionată camera. Echipa de criminalişti sosi la hotel pe la miezul nopţii. Cercetară amănunţit camera în căutarea armei crimei, însă nu descoperiră nimic. Tot ce găsiră fură o valiză pe care Wapshott în mod evident intenţionase să o lase acolo, trusa lui de bărbierit în baie, un pick-up vechi, asemănător cu cel pe care Erlendur îl împrumutase de la hotel, un televizor, un video şi mai multe ziare şi reviste englezeşti. Inclusiv *Record Collector*[6].

Experţii în amprente digitale căutară indicii cum că Gudlaugur fusese în acea cameră, răzuind marginile mesei şi cadrul uşii. Erlendur rămase afară pe coridor, urmărindu-i pe criminalişti. Ar fi vrut să fumeze o ţigară şi să bea un pahar de Chartreuse pentru că venea Crăciunul, ar fi vrut să stea în fotoliul său şi să-şi citească volumele preferate. Avea de gând să se ducă acasă. Nu prea ştia de ce stătea în hotelul ăla care îi amintea de moarte. Nu prea ştia ce să facă.

Praf alb, pentru prelevarea amprentelor, se împrăştie pe podea.

Erlendur îl văzu pe directorul hotelului deplasându-se cu mersul lui bălăbănit pe coridor. Îşi făcea de lucru cu batista, tuna şi pufnea. După ce aruncă o privire în camera în care criminaliştii se aflau la lucru, zâmbi cu toată faţa.

— Am auzit că l-aţi prins, zise el, ştergându-şi grumazul. Şi că e un străin.

— De unde aţi auzit? întrebă Erlendur.

— De la radio, zise directorul, fără să poată să-şi ascundă satisfacţia la auzul acestei veşti bune. Bărbatul care comisese crima fusese găsit, nu era islandez şi nu era din rândul personalului.

Directorul gâfâi:

— Au zis la ştiri că a fost arestat pe aeroportul din Keflavík, în drum spre Londra. E englez?

Mobilul lui Erlendur începu să sune.

— Nu ştim dacă el este cel pe care îl căutăm, zise în timp ce îşi scotea mobilul din buzunar.

— Nu trebuie să vii la secţie, zise Sigurdur Óli în momentul în care Erlendur răspunse. Nu e cazul, pentru moment.

— N-ar trebui să faci turtă dulce pentru Crăciun? îl întrebă Erlendur şi, cu mobilul în mână, se întoarse cu spatele la director.

— E beat, zise Sigurdur Óli. Henry Wapshott. Nu are sens să încerci să vorbeşti cu el. Îl lăsăm să doarmă în noaptea asta şi vorbim cu el mâine-dimineaţă?

— Le-a făcut probleme celor care l-au arestat?

— Nu, deloc. Mi-au spus că s-a dus cu ei fără să scoată un cuvânt. L-au oprit imediat la controlul paşapoartelor şi l-au ţinut în camera de percheziţie corporală, iar când a venit poliţia, l-au băgat direct în dubă şi l-au dus la Reykjavík. Nu le-a creat niciun fel de problemă. Din câte se pare, a fost foarte tăcut şi a adormit în dubă în drum spre oraş. Acum doarme în celula lui.

— Mi s-a spus că s-a dat la ştiri, zise Erlendur. Povestea cu arestarea.

Se uită la directorul hotelului.

— Oamenii speră că l-am arestat pe vinovat.

— Avea doar o servietă cu el. Una mare.

— E ceva în ea?

— Discuri. Vechi. Aceeaşi porcărie de vinil pe care am găsit-o în camera de la subsol.

— Te referi la discurile lui Gudlaugur?

— Semănau cu ele. Nu erau multe. Şi avea şi altele. O să le poţi studia pe toate mâine.

— E în căutarea discurilor lui Gudlaugur.

— Poate a reuşit să şi le adauge la colecţie, zise Sigurdur Óli. Ne întâlnim aici la secţie, mâine-dimineaţă?

— Avem nevoie de o mostră de salivă de la el, zise Erlendur.

— O să mă ocup de asta, îl asigură Sigurdur Óli, şi închiseră.

Erlendur băgă mobilul înapoi în buzunar.

— A mărturisit? îl întrebă directorul hotelului. A recunoscut?

— Vă amintiţi să-l fi văzut în acest hotel şi înainte? Pe Henry Wapshott. Englezul din Liverpool. Pare să aibă în jur de şaizeci de ani. Mi-a spus că asta este prima lui călătorie în Islanda, iar acum se dovedeşte că a mai stat şi înainte aici.

— Nu-mi amintesc de nimeni cu numele ăsta. Aveţi vreo fotografie de-a lui?

— Trebuie să fac rost de una. Vă rog să aflaţi dacă vreo persoană din personalul hotelului îl recunoaşte. E posibil să se aprindă vreun beculeţ pe undeva. Chiar şi cel mai neînsemnat detaliu ar putea fi important.

— Să sperăm că se termină cu povestea asta o dată pentru totdeauna, grohăi directorul hotelului. S-au anulat multe rezervări din cauza acestei crime. Islandezi, în cea mai mare parte. Turiştii nu au auzit prea multe despre chestia asta. Însă bufetul nu mai e la fel de aglomerat şi rezervările sunt la pământ. Nu ar fi trebuit să-i permit niciodată să stea la subsol. Amabilitatea asta păcătoasă o să mă omoare într-o bună zi.

— Fără doar şi poate daţi pe dinafară de amabilitate, zise Erlendur.

Directorul se uită la Erlendur, fără să-şi dea seama dacă îşi bătea joc de el. Şeful criminaliştilor ieşi pe coridor şi veni spre ei, îl salută pe director şi îl luă pe Erlendur de-o parte.

— După câte se pare, nu e decât genul de turist tipic dintr-o cameră dublă a unui hotel din Reykjavík, zise el. Arma crimei nu se află pe noptieră, dacă asta sperai, şi în valiza lui nu există nicio haină pătată de sânge – nimic care să facă legătura cu bărbatul găsit asasinat la subsol. Camera e plină de amprente. Însă e evident că şi-a luat tălpăşiţa. A lăsat camera de parcă s-ar fi dus la bar. Aparatul electric de ras este încă în priză. Perechi de pantofi zac împrăştiate pe podea. Şi nişte papuci pe care i-a adus cu el. Asta e cam tot ce putem spune în acest stadiu. Bărbatul ăsta era tare grăbit. Să spele putina, mai precis.

Şeful criminaliştilor se întoarse în cameră şi Erlendur se duse la director.

— Cine face curăţenie pe acest palier? întrebă el. Cine intră în camere? Cei de la curăţenie îşi împart etajele între ei?

— Ştiu ce femei fac curăţenie la acest etaj, zise directorul. Nu sunt bărbaţi. Dintr-un motiv sau altul.

Spuse acest lucru sarcastic, ca şi cum curăţenia n-ar fi fost o treabă de bărbaţi.

— Şi cine sunt aceste femei? întrebă Erlendur.

— Ei bine, fata cu care aţi vorbit, spre exemplu.

— Care fată cu care am vorbit?

— Cea de la subsol, zise directorul. Cea care a găsit cadavrul. Fata care l-a găsit pe Moş Crăciun mort. Ăsta e etajul ei.

*

Când Erlendur se întoarse în cameră, două etaje mai sus, Eva Lind îl aştepta pe coridor. Stătea pe jos, sprijinindu-se de perete, cu genunchii sub

bărbie şi părea că doarme. Când se îndreptă spre ea, ridică privirea şi îşi netezi hainele.

— E extraordinar să vii la hotelul ăsta, zise ea. Când ai de gând să-ţi mişti fundul înapoi acasă?

— În curând, sau, cel puţin, aşa plănuisem, zise Erlendur. Şi eu m-am plictisit de locul ăsta.

Vârî cardul în fantă, să descuie uşa. Eva Lind se ridică şi îl urmă în cameră. Erlendur închise uşa şi Eva se aruncă, cât era de mare, pe pat. El se aşeză la măsuţă.

— Şi, se mişcă ceva cu chestia asta? întrebă Eva Lind, lungindu-se pe burtă, cu ochii închişi, de parcă încerca să adoarmă.

— Nu mare lucru, zise Erlendur. Şi încetează să o mai numeşti „chestie”. Ce nu-ţi place la „treabă” sau chiar „caz”?

— Pfui, mai taci, răspunse Eva Lind, cu ochii tot închişi.

Erlendur zâmbi. Se uită la fiica lui, care stătea întinsă pe pat, şi se întrebă ce fel de părinte ar fi fost. Ar fi avut cerinţe mari de la ea? Ar fi înscris-o la lecţii de balet? Ar fi sperat să fie un mic geniu? Ar fi lovit-o dacă i-ar fi trântit sticla de Chartreuse pe podea?

— Eşti aici? întrebă ea, cu ochii tot închişi.

— Da, sunt aici, zise Erlendur plictisit.

— De ce nu spui nimic?

— Ce ar trebui să spun? Ce ar trebui să spună oamenii?

— Păi, ce faci în hotelul ăsta, spre exemplu. Pe bune.

— Nu ştiu. N-am vrut să mă întorc în apartament. E un fel de schimbare.

— Schimbare! Care e diferenţa dintre a sta singur în camera asta şi a sta singur acasă?

— Vrei să asculţi nişte muzică? întrebă Erlendur, încercând să îndepărteze conversaţia de la propria-i persoană.

Începu să-i expună cazul fiicei lui, punct cu punct, ca să reuşească să-şi facă el însuşi o imagine. Îi povesti despre fata care îl găsise pe Moş înjunghiat şi despre faptul acesta fusese odinioară un foarte talentat corist, care înregistrase două discuri căutate de colecţionari. Avea o voce deosebită.

Întinse mâna după discul pe care voia să-l asculte şi el. Conţinea două imnuri şi era evident pentru Crăciun. Pe copertă era Gudlaugur, cu o căciuliţă de Moş Crăciun pe cap, zâmbind larg şi arătându-şi toţi dinţii, iar Erlendur se gândi la ironia sorţii. Puse discul şi vocea coristului răsună în

cameră într-un cântec dulce-amar. Eva Lind deschise ochii şi se ridică în capul oaselor în pat.

— Glumeşti? zise ea.

— Nu crezi că e magnific?

— Nu am mai auzit vreodată ca un copil să cânte aşa, zise Eva. Nu cred că am auzit vreodată pe cineva care să cânte atât de frumos.

Rămaseră tăcuţi şi ascultară cântecul până la sfârşit. Erlendur întinse mâna până la pick-up, întoarse discul şi puse imnul de pe cealaltă parte. Îl ascultară şi, când se sfârşi, Eva Lind îl rugă să-l pună din nou.

Erlendur îi povesti despre familia lui Gudlaugur, despre concertul din Hafnarfjördur, despre tatăl şi sora lui care nu păstraseră legătura cu el de mai bine de treizeci de ani şi despre colecţionarul englez care încercase să părăsească ţara şi era interesat doar de corurile de băieţi. Îi spuse că era posibil ca discurile lui Gudlaugur să fie de mare valoare astăzi.

— Crezi că de la asta i s-a tras? întrebă Eva Lind. De la discuri? Pentru că sunt valoroase acum?

— Nu ştiu.

— Mai există şi altele?

— Nu cred, zise Erlendur, – şi probabil că asta le face să fie obiecte de colecţie. Elínborg zice că toţi colecţionarii caută lucruri unice. Dar e posibil ca acest detaliu să nu fie important. Poate l-a atacat cineva din hotel. Cineva care nici să nu fi ştiut că a fost un corist celebru.

Erlendur se hotărî să nu-i spună fiicei sale despre cum fusese găsit Gudlaugur. Ştia că, pe vremea când consuma droguri, ea se prostituase şi ştia cum funcţiona prostituţia în Reykjavík. Cu toate astea, evită să-i pună pe tapet acel subiect. Avea viaţa ei, aşa cum şi-o dorea, fără ca el să poată spune vreodată ceva în această privinţă. Însă din moment ce credea că era posibil ca Gudlaugur să fi plătit pentru sex, o întrebă dacă ştia să fi existat prostituţie în acel hotel.

Eva Lind se uită la tatăl ei.

— Săracu' de el, zise ea fără să-i răspundă.

Era cu mintea tot la corist.

— A fost o fată la fel ca el la mine la şcoală. La şcoala primară. A scos puţine discuri. Numele ei era Vala Dögg. Îţi aminteşti vreun cântec de-al ei? Ajunsese foarte pe val. Cânta cântece de Crăciun. Era o fetiţă blondă şi drăguţă.

Erlendur scutură din cap.

— Era un copil-vedetă. Cânta la emisiunile de copii şi la show-rile de televiziune, şi cânta foarte bine, era genul ăla de copiliţă foarte drăgălaşă. Tatăl ei era un cântăreţ pop obscur, iar maică-sa era un pic ţăcănită şi îşi dorea să facă din ea o vedetă pop. Toată lumea se lua de ea. Era foarte drăguţă, nu era deloc încrezută sau pretenţioasă, dar o sâcâiau tot timpul. Islandezii sunt invidioşi şi se plictisesc atât de repede. Colegii o agresau, aşa că s-a lăsat de şcoală şi s-a angajat undeva. O întâlneam des pe vremea când mă drogam, şi ajunsese ca vai de capul ei. Mai rău ca mine. Extenuată şi uitată. Mi-a spus că a fost cel mai rău lucru care i s-a întâmplat vreodată.

— Să fie copil-vedetă?

— Chestia asta a distrus-o. Nu a scăpat niciodată de ea. Niciodată nu i s-a permis să fie ea însăşi. Mama ei era foarte autoritară. Nu a întrebat-o niciodată dacă asta era ceea ce-şi dorea. Îi plăcea să cânte, să fie în lumina reflectoarelor şi aşa mai departe, dar habar n-avea ce se întâmpla. N-a putut niciodată să fie altceva decât acea fetiţă drăgălaşă de la emisiunile pentru copii. I s-a permis să aibă doar o singură dimensiune. Era micuţa şi drăgălaşa Vala Dögg. Şi apoi era tachinată din cauza asta, şi nu înţelegea de ce, până a mai crescut şi şi-a dat seama că nu fusese niciodată altceva decât o păpuşă care cânta îmbrăcată cu rochiţă frumoasă. Că nu va fi niciodată o vedetă pop cunoscută în toată lumea, aşa cum îi spusese mama ei tot timpul.

Eva Lind tăcu şi se uită la tatăl ei.

— A fost distrusă. Îmi spunea că nu e lucru mai rău decât să fii agresat. Că ajungi să ai exact aceeaşi părere despre tine ca cei care te persecută.

— Probabil că şi Gudlaugur a trecut prin asta, zise Erlendur. A plecat de acasă de mic. Trebuie să fie greu pentru copii să treacă prin toate astea.

Tăcură.

— Bineînţeles că sunt curve în hotelul ăsta, zise brusc Eva Lind, aruncându-se înapoi pe pat. Evident că sunt.

— Ce ştii tu despre chestia asta? Mă poţi ajuta cu ceva?

— Sunt curve peste tot. Formezi un număr şi te aşteaptă la hotel. Curve de lux. Nu se mai numesc curve, ci oferă „servicii de escortă”.

— Cunoşti unele care lucrează în acest hotel? Fete sau femei care fac treaba asta?

— Nu trebuie să fie neapărat islandeze. Pot fi şi din import. Vin câteva săptămâni ca turiste, după care nu mai au nevoie de niciun act. Apoi se întorc câteva luni mai târziu.

Eva Lind se uită la tatăl ei.

— Ai putea vorbi cu Stína. E prietena mea. Ştie cum stă treaba. Crezi că l-a omorât o curvă?

— N-am idee.

Tăcură. Afară, în întuneric, fulgii de zăpadă scânteiau, în timp ce cădeau pe pământ. Erlendur îşi amintea vag de o trimitere la zăpadă din Biblie, la păcate şi la zăpadă, şi încercă să o evoce: „De vor fi păcatele voastre cum e cârmâzul, se vor face albe ca zăpada”[7].

— Sunt speriată de moarte, zise Eva Lind.

Nu era nicio emoţie în vocea ei. Niciun fel de entuziasm.

— Poate nu poţi să faci faţă acestui lucru de una singură, zise Erlendur; o îndemnase pe fiica lui să caute ajutor specializat. Poate ai nevoie de altcineva în afară de mine care să te ajute.

— Nu mă lua cu prostii de-astea psihologice, zise Eva.

— N-ai reuşit să depăşeşti chestia asta şi nu arăţi bine deloc, curând o să pleci şi o să termini cu durerea în vechiul stil, după care o să te trezeşti în acelaşi haos ca înainte.

Erlendur era pe punctul de a spune fraza pe care nu îndrăznise încă să i-o zică cu voce tare fiicei lui.

— Tot timpul ţii predici, zise Eva Lind de pe marginea patului, apoi se ridică brusc în picioare.

El era hotărât să continue.

— O să-l dezamăgeşti pe copilaşul care a murit.

Eva Lind se uită la tatăl ei, cu ochii încă negri de furie.

— Cealaltă opţiune este să te împaci viaţa asta nenorocită, cum o numeşti tu, şi să accepţi suferinţa care vine odată cu ea. Să accepţi suferinţa pe care trebuie să o îndurăm cu toţii, mereu, s-o depăşeşti, să găseşti fericirea şi bucuria pe care viaţa ni le aduce, de asemenea.

— Tu vorbeşti! Tu nu poţi nici măcar să te duci acasă de Crăciun, pentru că n-ai la ce! Nu poţi să te întorci pentru că ştii bine că nu-i decât o groapă unde nu te aşteaptă absolut nimic pentru care să merite să te târăşti înapoi.

— Sunt totdeauna acasă de Crăciun, zise Erlendur.

Eva Lind păru confuză.

— Despre ce vorbeşti?

— Asta e partea cea mai urâtă a Crăciunului, zise Erlendur. Că mă duc întotdeauna acasă.

— Nu te înţeleg, zise Eva Lind, deschizând uşa. N-o să te înţeleg niciodată.

Trânti uşa în urma ei. Erlendur se ridică şi fugi după ea, dar se opri. Ştia că se va întoarce. Se duse la fereastră şi îşi privi reflexia în geam, până când reuşi să străpungă întunericul şi să privească fulgii scânteietori.

Uitase de hotărârea de a merge acasă, în groapa unde nu era nimic, după cum se exprimase Eva Lind. Se întoarse de la fereastră şi puse din nou imnurile lui Gudlaugur, se întinse pe pat şi îl ascultă pe băiatul care, mult mai târziu, avea să fie găsit asasinat într-o cămăruţă dintr-un hotel, şi se gândi la păcate la fel de albe precum zăpada.

A patra zi

17

Se trezi devreme în zori, cu hainele încă pe el, prăbuşit peste aşternuturile nedesfăcute. Îi luă ceva timp să se dezmeticească. Un vis cu tatăl lui îl urmărise spre dimineaţă şi se strădui să şi-l amintească în întuneric, dar nu reuşi să lege decât câteva frânturi: tatăl lui, cumva mai tânăr şi mai în putere, îi zâmbea dintr-o pădure pustie.

Camera de hotel era întunecată şi rece. Mai erau câteva ore bune până la răsărit. Rămase în pat, gândindu-se la vis, la tatăl lui şi la pierderea fratelui. La faptul că acea dispariţie de nesuportat lăsase un gol în lumea lui. Şi golul respectiv tot creştea, iar el se îndepărtă, ca de marginea unei prăpăstii, să privească vidul care se căsca, gata să-l înghită în momentul în care nu va mai opune rezistenţă.

Se scutură de aceste rătăciri provocate de nesomn şi se gândi la ce avea de făcut în ziua respectivă. Ce ascundea Henry Wapshott? De ce minţea şi de ce încercase cu disperare să-şi ia tălpăşiţa, beat şi fără bagaje la el? Comportamentul lui îl bulversa pe Erlendur. Şi nu peste mult timp, gândurile i se opriră la băiatul aflat pe patul de spital şi la tatăl acestuia: cazul lui Elínborg, care îi fusese expus în amănunt.

Elínborg credea că băiatul mai fusese maltratat şi înainte şi existau indicii serioase că acest lucru se întâmplase în acea casă. Tatăl era suspect. Ea insistă să fie ţinut în custodie pe parcursul anchetei. Urma să fie privat de libertate timp de o săptămână, în ciuda protestelor vehemente, atât ale tatălui, cât şi ale avocatului său. În momentul în care mandatul fu emis, Elínborg se duse să-l aducă împreună cu patru ofiţeri de poliţie îmbrăcaţi în uniformă şi îl însoţiră până în Hversfigata. Îl conduse pe coridorul închisorii şi încuie ea însăşi celula. Deschise trapa de pe uşă şi se uită la bărbatul care stătea în acelaşi loc cu spatele la ea, cu capul între umeri şi cam neajutorat, cum sunt toţi oamenii excluşi din societate şi ţinuţi ca nişte animale în cuşcă.

El se întoarse încetişor şi o privi în ochi de partea cealaltă a uşii de oţel, iar ea închise trapa.

A doua zi, dimineaţa devreme, începu să-l chestioneze. Erlendur participă şi el, însă Elínborg era însărcinată cu interogatoriul. Se aflau amândoi în faţa lui, în camera de interogatoriu. Pe masa dintre ei era o

scrumieră, prinsă de masă în nişte şuruburi. Tatăl era nebărbierit, purta un costum şifonat, o cămaşă albă mototolită, încheiată până la gât, şi o cravată cu un nod impecabil, ca şi cum astea ar fi fost ultimele rămăşiţe ale respectului de sine.

Elínborg porni reportofonul şi înregistră întrevederea, numele celor prezenţi şi numărul cazului. Se pregătise bine. Se întâlnise cu diriginta băiatului, care îi vorbise despre dislexie, deficit de atenţie şi performanţă scăzută la învăţătură; cu o psiholoagă, o prietenă de-a ei, care discutase despre dezamăgire, stres şi negare; stătuse de vorbă şi cu prietenii băiatului, cu vecinii, rudele, cu oricine se gândise c-ar fi putut să-i spună ceva despre băiat şi tatăl său.

Bărbatul nu voia să cedeze. Îi acuză de persecuţie, le spuse că o să-i dea în judecată şi refuză să răspundă la întrebările ei. Elínborg se uită la Erlendur. Veni un gardian care îl însoţi pe bărbat înapoi în celulă.

Două zile mai târziu, se prezentă din nou la interogatoriu. Avocatul îi adusese haine mai confortabile de acasă şi acum era îmbrăcat cu jeanşi şi purta un tricou cu logoul unei mărci de lux pe unul dintre buzunarele de la piept, afişat ca un fel de medalie care îl răsplătea pentru că îşi cumpăra nişte haine absurd de scumpe. Acum era într-o dispoziţie diferită. Trei zile de custodie îi mai domoliseră aroganţa, cum se întâmplă de obicei, şi văzu că de el depindea dacă mai rămânea sau nu în celulă.

Elínborg se asigură că vine desculţ la interogatoriu. Pantofii şi şosetele îi fuseseră luate fără niciun fel de explicaţie. În momentul în care se aşeză în faţa lor, încercă să-şi tragă picioarele sub scaun.

Elínborg şi Erlendur îl înfruntau, implacabili. Reportofonul torcea încetişor.

— Am vorbit cu profesoara fiului dumneavoastră, zise Elínborg. Şi cu toate că ceea ce se întâmplă şi se discută între părinte şi profesor este ceva confidenţial, iar ea a fost foarte hotărâtă în această privinţă, a vrut să facă ceva pentru băiat, să ajute în acest caz penal. Mi-a spus că odată l-ai agresat în faţa ei.

— L-am agresat, auzi! A fost o palmă uşoară, pe obraz. Nu prea cred că poţi să-i spui agresiune. Era foarte neastâmpărat, asta-i tot. Se foia de colo-colo. E un copil dificil. Habar n-aveţi cum e. Ce înseamnă stresul ăsta.

— Deci e normal să-l pedepsiţi?

— Suntem prieteni buni, eu şi băiatul, zise tatăl. Îl iubesc. Îl cresc singur. Mama lui…

— Ştiu despre mama lui, zise Elínborg. Şi bineînţeles că e foarte greu să creşti singur un copil. Însă ceea ce i-aţi făcut şi ce îi faceţi e… e de nedescris.

Tatăl nu spuse nimic.

— N-am făcut nimic, zise în cele din urmă.

Elínborg îşi încrucişă picioarele şi îl lovi ca din greşeală în fluierul piciorului.

— Scuze, făcu Elínborg.

El tresări, fără să-şi dea seama dacă o făcuse intenţionat.

— Profesoara mi-a spus că aveţi nişte cerinţe absurde în ce-l priveşte pe fiul tău, zise ea cu seninătate. E adevărat?

— Ce anume e absurd? Vreau să înveţe carte şi să ajungă cineva.

— E de înţeles, zise Elínborg. Însă are opt ani, suferă de dislexie şi are o hiperactivitate extraordinară. Nici dumneavoastră nu v-aţi terminat şcoala.

— Deţin şi administrez propria afacere.

— Care este în faliment. Vă pierdeţi casa, maşina de lux, averea care v-a adus un oarecare statut social. Oamenii te tratează cu respect. Când mergeţi la o reuniune cu foştii colegi de şcoală, aveţi grijă să fiţi cel mai tare. Ca să nu mai vorbim despre excursiile de golf, împreună cu colegii. Pierdeţi totul. Ce frustrant trebuie să fie, mai ales când ştiţi că soţia dumneavoastră e internată într-o clinică de psihiatrie şi că fiul nu ţine pasul cu colegii de clasă. Toate astea se acumulează şi explodezi, în cele din urmă, când Addi, care sigur a vărsat laptele pe jos şi a scăpat farfuriile din mână tot timpul, sparge o sticlă de Drambuie pe podeaua de marmură a salonului.

Tatăl se uită la ea. Expresia nu i se schimbă.

Elínborg o vizitase pe soţia lui la spitalul de boli nervoase din Kleppur. Suferea de schizofrenie şi se interna uneori, când începea să aibă halucinaţii şi când vocile nu-i mai dădeau pace. Când Elínborg se întâlnise cu ea, i se administrase o medicaţie atât de puternică că abia putea vorbi. Se legăna înainte şi înapoi şi îi ceruse o ţigară lui Elínborg. Nu ştia de ce anume o vizita.

— Încerc să-l cresc cât pot de bine, zise tatăl în camera de interogatoriu.

— Înfigându-i ace în podul palmei.

— Tacă-ţi fleanca!

Elínborg vorbise cu sora bărbatului, care-i mărturisise îngrijorarea că băiatul era crescut mult prea sever. Îi povesti ce s-a întâmplat când au venit odată în vizită. Băiatul avea patru anişori pe atunci şi le spusese că nu se

simţea bine, plânsese chiar, şi ea crezuse că era posibil să aibă gripă. Cum băiatul se tot văicărea, fratele ei îşi pierduse răbdarea, îl ridicase de subsuori şi îl ţinuse ceva vreme în acea poziţie.

— S-a întâmplat ceva? îl întrebase pe copil cu asprime în glas.

— Nu, răspunsese Addi, cu o voce stinsă şi precipitată, de parcă se dăduse bătut.

— N-ar trebui să plângi.

— Nu, zisese băiatul.

— Dacă totul e-n regulă, atunci încetează să te mai văicăreşti.

— Da.

— Deci totul e OK.

— Da.

— Bun. N-ar trebui să te smiorcăi degeaba.

Elínborg îi repovesti această întâmplare tatălui, însă expresia lui rămase neschimbată.

— Sora mea şi cu mine nu ne prea înţelegem, zise el. Nu-mi amintesc această întâmplare.

— V-aţi molestat fiul în aşa hal, încât a ajuns la spital? îl întrebă Elínborg.

Tatăl se uită la ea.

Elínborg repetă întrebarea.

— Nu, zise el. N-am făcut aşa ceva. Ce tată crezi că ar face aşa ceva? A fost bătut la şcoală.

Băiatul fusese externat. Protecţia copilului îi găsise un părinte social şi Elínborg se dusese să-l vadă, când interogatoriul se sfârşise. Se aşeză lângă el şi îl întrebă ce mai face. De când se întâlniseră prima oară, băiatul nu-i adresase o vorbă, dar acum o privea ca şi cum ar fi vrut să-i spună ceva.

Îşi drese glasul şi îngăimă nedesluşit, înghiţindu-şi plânsul:

— Mi-e dor de tata.

Erlendur stătea la o masă şi îşi lua micul dejun când îl văzu pe Sigurdur Óli intrând, urmat de Henry Wapshott. Doi detectivi se aşezară la o altă masă, în spatele lor. Colecţionarul englez era mai şleampăt decât de obicei, părul zburlit îi stătea în toate direcţiile şi avea o privire de om suferind, în care se citea o umilinţă totală şi o bătălie pierdută cu mahmureala şi cu detenţia.

— Ce se întâmplă? îl întrebă Erlendur pe Sigurdur Óli, şi se ridică. De ce l-ai adus aici? Şi de ce nu e pus la punct?

— Pus la punct?

— De ce nu are cătuşe?

— Ţi se pare necesar?

Erlendur se uită la Wapshott.

— Eşti invitatul meu, făcu Sigurdur Óli. Îl putem reţine doar până diseară, aşa că va trebui să iei o decizie în privinţa acuzaţiilor cât mai repede posibil. El a vrut să se întâlnească cu tine aici. A refuzat să vorbească cu mine. A acceptat să vorbească numai cu tine. Ca şi cum aţi fi prieteni vechi. N-a insistat în privinţa cauţiunii, n-a cerut servicii juridice gratuite sau ajutor din partea ambasadei engleze. I-am spus că poate contacta ambasada, dar a dat din cap că nu.

— Aţi aflat ceva despre el de la Scotland Yard? întrebă Erlendur, aruncându-i o privire lui Wapshott, care stătea în spatele lui Sigurdur Óli, cu capul plecat.

— O să mă ocup de asta după ce-l preiei tu, zise Sigurdur Óli, care nu făcuse nimic în acea privinţă. O să te anunţ ce găsesc despre el, dacă e cazul.

Sigurdur Óli îşi luă la revedere de la Wapshott, se opri puţin să vorbească cu cei doi detectivi, apoi plecă. Erlendur îl invită pe englez să ia loc. Wapshott rămase cocoţat pe scaun, privind în podea.

— Nu l-am omorât eu, zise cu o voce stinsă. Nu l-aş fi putut omorî. Niciodată n-am putut omorî nimic, nici măcar muşte. Darămite pe coristul ăla extraordinar.

Erlendur se uită la Wapshott.

— Vorbeşti despre Gudlaugur?

— Da, zise Wapshott. Bineînţeles.

— Nu mai era de mult corist, îi spuse Erlendur. Gudlaugur avea aproape cincizeci de ani şi făcea pe Moşu’ la petrecerile de Crăciun.

— Nu înţelegi, zise Wapshott.

— Nu, nu înţeleg, zise Erlendur. Poate îmi poţi explica.

— Nu eram în hotel când a fost atacat, zise Wapshott.

— Unde erai?

— Căutam discuri.

Wapshott ridică privirea şi un zâmbet chinuit îi traversă chipul.

— Mă uitam la chestiile pe care voi, islandezii, le aruncaţi. Vedeam ce iese dintr-o fabrică de reciclare. Mi-au spus că ajunsese la ei tot ce aparţinuse unei persoane decedate. Inclusiv nişte discuri de gramofon care urmau să fie aruncate.

— Cine?

— Cine ce?

— Cine ţi-a spus despre lucrurile unei persoane decedate?

— Personalul. Le dau un bacşiş dacă mă anunţă. Au cartea mea de vizită. Ţi-am spus deja. Merg în magazinele destinate colecţionarilor, mă întâlnesc cu alţi colecţionari şi ne ducem prin pieţe. Kolaportid, parcă aşa se numeşte, nu? Fac tot ceea ce fac şi alţi colecţionari, încerc să găsesc ceva care să merite să fie păstrat.

— Era cineva cu tine la momentul atacului? Cineva cu care am putea vorbi?

— Nu, zise Wapshott.

— Însă probabil că-şi amintesc de tine în locurile pe unde ai fost.

— Bineînţeles.

— Şi ai găsit ceva care să merite achiziţia? Ceva coruri de băieţi?

— Nimic. În această călătorie nu am găsit nimic.

— De ce fugi de noi? întrebă Erlendur.

— Voiam să ajung acasă.

— Şi ţi-ai lăsat toate lucrurile personale la hotel?

— Da.

— În afara câtorva discuri de-ale lui Gudlaugur.

— Da.

— De ce mi-ai spus că nu ai mai fost în Islanda înainte?

— Nu ştiu. Nu am vrut să atrag inutil atenţia. Nu am nimic de-a face cu această crimă.

— Este foarte uşor de demonstrat opusul. Probabil că ai ştiut, atunci când ai minţit, că o să aflu. Că o să descopăr că ai mai fost în acest hotel.

— Nu am nimic de-a face cu această crimă.

— Însă acum m-ai convins că ai o oarecare legătură. Nu puteai să atragi şi mai mult atenţia asupra ta.

— Nu l-am omorât eu.

— Care era relaţia ta cu Gudlaugur?

— Ţi-am spus toată povestea şi nu am minţit. Am devenit interesat de interpretarea lui, de discurile vechi de pe vremea când era corist, şi când am

aflat că trăia, l-am contactat.

— De ce ai minţit? Ai mai fost în Islanda şi înainte, ai mai stat în acest hotel şi cu siguranţă te-ai mai întâlnit cu Gudlaugur şi înainte.

— N-are nimic de-a face cu mine. Crima. Când am auzit, mi-a fost teamă că o să descoperiţi că îl cunoşteam. Am devenit din ce în ce mai paranoic şi a trebuit să mă controlez foarte tare ca să nu fug imediat, lucru care ar fi îndreptat toate suspiciunile asupra mea. A trebuit să mai las să treacă câteva zile, dar n-am mai suportat şi a trebuit să fug. Am cedat nervos. Dar nu l-am omorât eu.

— Cât de multe ştiai despre situaţia lui Gudlaugur?

— Nu prea multe.

— Nu tocmai asta e ideea când colecţionezi diverse lucruri, să cauţi informaţii despre ceea ce colecţionezi? Ai făcut-o?

— Nu ştiu prea multe, zise Wapshott. Ştiu că şi-a pierdut vocea în timpul unui concert şi că a scos pe piaţă două discuri, că s-a certat cu tatăl lui…

— Ia stai puţin, de unde ai aflat de felul în care a murit?

— La ce te referi?

— Oaspeţilor hotelului nu li s-a spus că a avut loc o crimă, ci un accident sau un atac de cord. Cum ai aflat că a fost asasinat?

— Cum am aflat? Tu mi-ai spus.

— Da, ţi-am spus şi ai fost foarte surprins, însă acum îmi spui că, atunci când ai auzit despre crimă, ţi-a fost teamă să nu facem legătura cu tine. Cu alte cuvinte, s-a întâmplat înainte ca noi doi să ne întâlnim. Înainte ca noi să ne gândim la tine.

Wapshott se zgâi la el. Erlendur îşi dădea seama când oamenii trăgeau de timp şi îi lăsă lui Wapshott tot timpul de care avea nevoie. Cei doi detectivi stăteau calmi, la distanţa potrivită. Erlendur întârziase la micul dejun şi erau puţini oameni în sala de mese. Îl zări pe masivul bucătar-şef, care turbase când au trebuit să-i ia mostra de salivă. Gândurile lui Erlendur se întoarseră către Valgerdur, biotehniciana. Oare ce-o fi făcând? Înfigea ace în mânuţe de copii care îşi înăbuşeau lacrimile ori încercau să o lovească cu picioarele?

— N-am vrut să fiu implicat în asta, zise Wapshott.

— Ce ascunzi? De ce nu vrei să vorbeşti cu ambasada engleză? De ce nu vrei un avocat?

— Am auzit nişte persoane de-aici vorbind despre asta. Oaspeţi de-ai hotelului. Spuneau că cineva fusese asasinat. Nişte americani. Aşa am aflat.

Şi mi-am făcut griji ca nu cumva să faceţi legătura între mine şi el şi ca nu cumva să sfârşesc în exact aceeaşi situaţie în care mă găsesc acum. De aceea am fugit. E cât se poate de simplu.

Erlendur îşi aminti de americanul Henry Bartlet şi de soţia lui. Cindy, îi spusese ea zâmbind lui Sigurdur Óli.

— Cât de mult valorează discurile lui Gudlaugur?

— La ce te referi?

— Trebuie să valoreze mult, dacă ai venit tocmai până aici în nordul cel rece, în toiul iernii, ca să pui mâna pe ele. Cât de mult valorează? Un disc. Cât costă?

— Dacă vrei să-l vinzi, îl licitezi, chiar şi pe E-bay, şi nu ai cum să ştii câţi bani îţi va aduce în cele din urmă.

— Aşa, la o primă estimare. Cu cât crezi că s-ar vinde?

— Nu-mi dau seama.

— L-ai întâlnit pe Gudlaugur înainte de a muri?

Henry Wapshott ezită.

— Da, zise el în cele din urmă.

— Biletul pe care l-am găsit, 18:30, era ora întâlnirii voastre?

— Asta a fost înainte de a fi găsit mort. Am stat în camera lui şi am avut o discuţie.

— Despre ce?

— Despre discurile lui.

— Ce aţi vorbit despre discurile lui?

— Voiam să ştiu, vreau să ştiu de multă vreme, dacă mai avea şi altele. Dacă cele câteva despre care ştiu, cele din colecţia mea proprie şi din ale altora, sunt singurele copii din lume. Dintr-un motiv sau altul, nu a vrut să-mi răspundă. L-am întrebat prima oară într-o scrisoare, pe care i-am scris-o acum câţiva ani, şi a fost una dintre primele întrebări pe care i le-am pus când l-am întâlnit.

— Şi, avea sau nu discuri pentru tine?

— A refuzat să-mi spună.

— Ştia cât valorau discurile lui?

— I-am oferit o imagine cât se poate de clară.

— Şi cât de mult valorează cu adevărat aceste discuri? Wapshott nu răspunse imediat.

— Când l-am întâlnit ultima dată, a cedat, zise el. Voia să vorbească despre discurile lui. I-am…

Wapshott ezită din nou. Se uită în spatele lui şi îi văzu pe cei doi detectivi care îl păzeau.

— I-am dat jumătate de milion.

— Jumătate de milion?

— De coroane. Ca plată pe loc sau…

— Ziceai că nu vorbim despre sume uriaşe.

Wapshott ridică din umeri şi Erlendur avu impresia că detectează un zâmbet.

— Deci asta e altă minciună, zise Erlendur.

— Da.

— Plata pe loc pentru ce anume?

— Pentru discurile pe care le avea. Dacă le avea.

— Şi i-ai dat banii ultima dată când te-ai întâlnit cu el fără să ştii dacă mai avea sau nu discuri?

— Da.

— Şi apoi?

— Apoi a fost omorât.

— Nu am găsit niciun ban la el.

— Nu ştiu nimic despre asta. I-am dat jumătate de milion cu o zi înainte să moară.

Erlendur îşi aminti că îi ceruse lui Sigurdur Óli să verifice contul bancar al lui Gudlaugur. Trebuia să-şi amintească să-l întrebe ce aflase.

— Ai văzut discurile în camera lui?

— Nu.

— De ce te-aş crede? M-ai minţit în legătură cu tot. De ce aş mai crede orice din ce spui?

Wapshott ridică din umeri.

— Deci avea jumătate de milion la el când a fost atacat?

— Nu ştiu. Tot ce ştiu e că i-am dat banii şi că mai târziu a fost omorât.

— De ce nu mi-ai spus despre bani de la bun început?

— Voiam să fiu lăsat în pace, zise Wapshott. Nu voiam să crezi că l-am omorât pentru bani.

— Şi aşa e?

— Nu.

Făcură o pauză.

— Ai de gând să depui vreo plângere împotriva mea? întrebă Wapshott.

— Cred că încă mai ascunzi ceva, zise Erlendur. Pot să te mai reţin până diseară. Apoi vom vedea.

— Nu l-aş fi putut omorî niciodată. Îl veneram şi încă îl venerez. N-am mai auzit niciodată o voce atât de frumoasă la niciun alt băiat.

Erlendur se uită la Henry Wapshott.

— E ciudat cât de singur eşti în toată treaba asta, zise el, fără să-şi dea seama.

— La ce te referi?

— Eşti atât de singur pe lume.

— Nu l-am omorât eu, zise Wapshott. Nu l-am omorât eu.

18

Wapshott părăsi hotelul însoţit de doi poliţişti, în timp ce Erlendur afla că Ösp, fata care descoperise cadavrul, lucra acum la etajul al patrulea. Luă liftul şi, când sosi, o zări încărcând un cărucior cu lenjeria murdară dintr-una din camere. Ea nu-l observă decât în momentul în care se duse la ea şi îi rosti numele. Fata ridică privirea şi îl recunoscu imediat.

— Oh, dumneavoastră iarăşi? zise ea cu indiferenţă.

Părea mai obosită şi mai deprimată decât atunci când o întâlnise în cafeneaua personalului, şi Erlendur se gândi că, probabil, Crăciunul nu era nici în viaţa ei un prilej de bucurie. Fără să-şi dea seama, o şi întrebă acest lucru.

— Crăciunul te deprimă?

În loc să-i răspundă, ea împinse căruciorul înspre uşa următoare, ciocăni şi aşteptă câteva clipe, înainte să scoată şperaclul şi să deschidă uşa. Strigă, în caz că era cineva înăuntru şi nu o auzise ciocănind, apoi intră şi se apucă de curăţenie, făcu patul, ridică prosoapele de pe podeaua băii, împroşcă o soluţie de curăţat pe oglindă. Erlendur intră în cameră după ea şi o privi la lucru, şi, după ceva vreme, fata păru să observe că el se afla încă acolo.

— Nu aveţi voie să intraţi în cameră, zise ea. E vorba despre dreptul la intimitate al clienţilor.

— Tu faci curat şi în camera 312 de la etajul de dedesubt, zise Erlendur. Acolo a stat un englez ciudat. Henry Wapshott. Ai observat ceva neobişnuit în camera lui?

Ea îi aruncă o privire care spunea că nu prea înţelegea la ce anume se referea.

— Ca de exemplu un cuţit pătat de sânge? zise Erlendur şi încercă să zâmbească.

— Nu, zise Ösp.

Se opri şi se gândi o clipă. Apoi întrebă:

— Ce cuţit? El l-a omorât pe Moş Crăciun?

— Nu-mi amintesc exact cum te-ai exprimat ultima dată când am vorbit, dar ai zis că unul dintre oaspeţi te-a pipăit. Am crezut că era vorba de hărţuire sexuală. El a fost?

— Nu, l-am văzut doar o singură dată.

— Şi nu a fost nimic care să…

— S-a enervat foarte tare, zise ea. Când am intrat în cameră.
— S-a enervat?
— L-am deranjat şi m-a dat afară. M-am dus să verific ce se întâmpla şi am descoperit că solicitase la recepţie să nu i se facă ordine în cameră. Nimeni nu-mi spusese nimic. Nimeni din echipa asta nenorocită nu ne spune niciodată nimic. Aşa că am intrat şi, când m-a văzut, s-a pierdut de tot cu firea. S-a repezit la mine, al dracului moş. De parcă aş şi avea eu ceva de spus în acest hotel. Ar fi trebuit să se ducă la directorul hotelului.
— Este un individ cam misterios.
— E un ticălos.
— Eu mă refer la Wapshott ăsta.
— Da, amândoi.
— Deci nu ai observat nimic neobişnuit în camera lui?
— Era o harababură, nu c-ar fi fost ceva neobişnuit.
Ösp se opri din treabă, rămase nemişcată preţ de o clipă şi privi gânditoare la Erlendur.
— Aţi aflat ceva? În legătură cu ancheta, cu Moş Crăciun?
— Oarecum, zise Erlendur. De ce întrebi?
— Hotelul ăsta e ciudat, zise Ösp, coborându-şi vocea şi privind afară pe coridor.
— Ciudat?
Erlendur avu brusc sentimentul că nu mai părea la fel de sigură pe ea.
— Ţi-e teamă de ceva? De ceva de aici, de la hotel?
Ösp nu răspunse.
— Ţi-e frică să nu-ţi pierzi slujba?
Ea se uită la Erlendur.
— Mdeah, sigur, e şi genul de slujbă pe care n-ai vrea să-l pierzi.
— Atunci ce e?
Ösp ezită, apoi păru să se fi hotărât. Ca şi cum nu mai avea rost să-şi facă griji în legătură cu ceea ce voia să-i spună.
— La bucătărie se fură, zise ea. Tot ce se poate fura. Cred că mulţi ani de-acum încolo n-or să mai aibă nevoie să meargă la cumpărături.
— Se fură?
— Fură tot ce prind.
— Cine fură?
— Să nu spuneţi că eu v-am spus. Bucătarul-şef. El în primul rând.
— De unde ştii?

— Gulli mi-a spus. El ştia tot ce se petrecea în hotelul ăsta.

Erlendur îşi aminti de momentul când furase limba de bou de la bufet şi fusese văzut şi mustrat de bucătarul-şef. Îşi aminti cât era de indignat.

— Când ţi-a spus asta?

— Acum câteva luni.

— Şi ce? Îl îngrijora chestia asta? Avea de gând să spună cuiva? De ce ţi-a spus ţie? Credeam că nu-l cunoşteai.

— Nu-l cunoşteam, zise Ösp şovăind. Se tot luau de mine la bucătărie, continuă ea. Vorbeau porcos. „Cum te simţi acolo jos?”, chestii de genul ăsta. Tot ce le trece prin minte jigodiilor. Gulli a auzit şi mi-a spus. Mi-a spus să nu-mi fac griji. A zis că erau cu toţii nişte hoţi şi că ar putea să-i dea de gol dacă voia.

— A ameninţat că-i dă de gol?

— Nu a ameninţat deloc, zise Ösp. A zis-o doar ca să mă facă să mă simt mai bine.

— Ce se fură? întrebă Erlendur. A pomenit de ceva în mod special?

— A zis că directorul ştie, dar nu face nimic, că e şi el băgat. Cumpără chestii de pe piaţa neagră. Pentru baruri. Tot Gulli mi-a spus. E şi ospătarul-şef implicat, împreună cu directorul.

— Gudlaugur ţi-a spus asta?

— Da, şi că diferenţa şi-o bagă în buzunar.

— De ce nu mi-ai spus de lucrurile astea când am stat de vorbă prima dată?

— E ceva relevant?

— Ar putea fi.

Ösp ridică din umeri.

— Nu ştiu şi nu prea eram în apele mele după ce l-am găsit acolo. Pe Gudlaugur. Cu prezervativul. Şi cu rănile de cuţit.

— Ai văzut bani la el în cameră?

— Bani?

— I se dăduseră de curând nişte bani, însă nu ştiu dacă îi avea la el când a fost atacat.

— N-am văzut nicio leţcaie.

— Nu, zise Erlendur. Ai luat tu banii? Când l-ai găsit?

Ösp se opri din treabă şi îşi lăsă mâinile să alunece pe lângă corp.

— Vreţi să spuneţi, dacă i-am furat?

— Se pot întâmpla lucruri de genul acesta.

— Credeţi că…
— I-ai luat?
— Nu.
— Ai avut ocazia.
— La fel şi persoana care l-a omorât.
— E adevărat, zise Erlendur.
— N-am văzut nicio leţcaie.
— Nu, e în regulă.
Ösp se întoarse la activitatea ei. Pulveriză dezinfectant în vasul toaletei şi continuă să frece cu peria, comportându-se de parcă Erlendur nici măcar nu se afla acolo. El o mai urmări ceva vreme, după care îi mulţumi.
— Ce ai vrut să spui că l-ai deranjat? zise el, oprindu-se în uşă. Pe Henry Wapshott. Nu văd cum ai fi putut să intri prea mult în camera lui dacă mai întâi ai strigat, aşa cum ai făcut-o acum.
— Nu m-a auzit.
— Ce făcea?
— Nu ştiu dacă pot…
— N-o să spun mai departe.
— Se uita la televizor, zise Ösp.
— N-ar vrea să-i iasă vorbe din cauza asta, şopti Erlendur pe un ton conspiraţional.
— Sau mai bine zis, vedeţi dumneavoastră, se uita la un film, zise Ösp. Era unul porno. Dezgustător.
— Se dau filme porno în acest hotel?
— Nu genul acela de film, alea sunt interzise oriunde.
— Ce fel de film?
— Era un film porno cu copii. I-am spus directorului.
— Un film porno cu copii? Ce fel de film porno cu copii?
— Ce fel? Vreţi să vi-l descriu?
— În ce zi se întâmpla asta?
— Un pervers împuţit!
— Când se întâmpla asta?
— În ziua în care l-am găsit pe Gulli.
— Şi directorul ce-a făcut?
— Nimic, zise Ösp. Mi-a spus să-mi ţin gura în legătură cu treaba asta.
— Ştii cine a fost Gudlaugur?
— Vă referiţi la portar? Păi, era portar. Ce altceva?

— În copilărie. A cântat într-un cor şi avea o voce foarte frumoasă. I-am ascultat discurile.

— A cântat într-un cor?

— Era un copil-vedetă, pe bune. Apoi toată viaţa lui s-a năruit. A crescut şi totul s-a terminat.

— N-am ştiut asta.

— Nu, nimeni nu mai ştia nimic despre Gudlaugur, zise Erlendur.

Tăcură, adânciţi în propriile gânduri. Se scurseră astfel câteva minute.

— Crăciunul te deprimă? întrebă Erlendur din nou.

Era de parcă şi-ar fi găsit un suflet-pereche.

Ea se întoarse spre el.

— Crăciunul e pentru oameni fericiţi.

Erlendur se uită la Ösp şi o urmă de zâmbet silit îi traversă chipul.

— Te-ai înţelege cu fiică-mea, zise el, şi scoase telefonul mobil.

Sigurdur Óli fu surprins când Erlendur îi povesti despre banii care fuseseră, probabil, în camera lui Gudlaugur. Discutară despre necesitatea de a verifica ceea ce declarase Wapshott, şi anume că bântuise prin pieţele de discuri vechi la momentul în care fusese comisă crima. Sigurdur Óli se afla în faţa celulei lui Wapshott când Erlendur îi telefonă şi îi descrise condiţiile în care fusese luată mostra de salivă.

Celula în care stătea adăpostise mulţi nenorociţi, un întreg spectru de la târfe, vai de capul lor, până la cuţitari şi asasini, şi toţi râcâiseră pereţii şi îi acoperiseră cu comentarii despre viaţa în puşcărie.

În celulă se afla un vas de toaletă şi un pat fixat cu şuruburi în podea. Pe pat era o saltea subţire şi o pernă tare. Celula nu avea ferestre, dar sus, deasupra prizonierului, se găsea un bec puternic, fosforescent care nu era stins niciodată, făcându-le deţinuţilor imposibil să-şi dea seama dacă era zi sau noapte.

Henry Wapshott stătuse ţeapăn, cu spatele lipit de perete şi cu faţa la uşa grea de oţel. Doi gardieni îl ţinuseră. Elínborg şi Sigurdur Óli se aflau şi ei în celulă cu un mandat care solicita ca testul să fie făcut, era şi Valgerdur acolo, ţinând în mână un tampon pentru prelevare de mostre, gata să-l testeze.

Wapshott o privea fix, de parcă ea ar fi fost dracul în persoană, venit să-l ia în focul etern al iadului. Ochii îi ieşiseră din orbite, se îndepărtă cât de mult putu de ea, şi oricât încercară, nu îl putură determina să deschidă gura.

În cele din urmă, îl puseră pe podea şi îl ţinură de nas până ce renunţă şi deschise gura ca să poată să respire. Valgerdur profită de ocazie şi îi vârî tamponul de bumbac în gură, îl răsuci încoace şi încolo până ce Wapshott icni, apoi îl scoase şi se grăbi să părăsească celula.

19

Când Erlendur se întoarse în hol, în drum spre bucătărie, îl văzu pe Marion Briem în faţa biroului de la recepţie, îmbrăcat într-un pardesiu ponosit, cu o pălărie pe cap şi fâţâindu-se de colo-colo. Observă cât de tare îmbătrânise fostul său şef de când se văzuseră ultima dată, cu câţiva ani în urmă; însă avea aceiaşi ochi vigilenţi şi iscoditori şi nu pierdea niciodată timpul cu formalităţi.

— Arăţi groaznic, îi zise Marion, aşezându-se. Ce te-a adus în halul ăsta?

Un trabuc subţire apăru de undeva de sub pardesiu şi, odată cu el, şi o cutie cu chibrituri.

— Se pare că asta e o zonă pentru nefumători, observă Erlendur.

— Nu mai poţi fuma unde vrei, completă Marion, aprinzându-şi trabucul.

Marion avea o expresie suferindă, iar pielea cenuşie îi era flască şi ridată. Buzele subţiri făceau cute în jurul trabucului. Avea unghii anemice şi degete osoase pe care le întindea după trabuc, de îndată ce plămânii i se umpleau cu fum.

În ciuda istoriei lungi şi pline de evenimente a relaţiei lor, Marion şi Erlendur nu se înţeleseseră niciodată foarte bine. Marion fusese şeful lui Erlendur mulţi ani de zile şi încercase să-l înveţe meserie. Erlendur era ursuz şi nu accepta de bunăvoie să fie îndrumat; la vremea respectivă nu-şi putea suporta superiorii şi nimic nu se schimbase între timp. Marion se simţea jignit din această cauză şi intrau adeseori în conflict, dar, în acelaşi timp, ştia că un detectiv mai bun era greu de găsit, şi măcar Erlendur nu avea obligaţii de familie care să-i condiţioneze programul. Erlendur nu făcea altceva decât să muncească. Marion era la fel, un pustnic până la moarte.

— Ceva nou? îl întrebă Marion, pufăind din trabuc.

— Nimic, zise Erlendur.

— Crăciunul te irită?

— N-am înţeles niciodată care-i faza cu Crăciunul, îngăimă Erlendur, în timp ce privea atent în bucătărie, aşteptând să zărească boneta bucătarului-şef.

— Nu, normal, zise Marion. Prea multă veselie şi distracţie, presupun. De ce nu-ţi faci o iubită? Nu eşti chiar atât de bătrân. Sunt o mulţime de femei care n-ar zice nu unui boşorog ca tine.

— Am încercat, zise Erlendur. Ce ai aflat despre…

— Te referi la soţia ta?

Erlendur n-avea de gând să-şi petreacă timpul discutând despre viaţa lui personală.

— Nu vrei să încetezi, te rog?

— Am auzit că…

— Ţi-am spus să încetezi, zise Erlendur mânios.

— În regulă, zise Marion. Nu e treaba mea cum îţi trăieşti viaţa. Tot ce ştiu e că singurătatea e o moarte înceată şi dureroasă.

Marion şovăi.

— Dar ai bineînţeles, copiii, nu-i aşa?

— N-am putea pur şi simplu să trecem peste asta? zise Erlendur. Eşti…

Nu spuse mai mult.

— Ce sunt?

— Ce faci aici? Nu puteai să dai un telefon?

Marion se uită la Erlendur şi umbra unui zâmbet îi traversă chipul bătrân.

— Mi s-a spus că dormi aici, în hotel. Că nu vrei să te duci acasă de Crăciun. Ce se întâmplă cu tine? De ce nu te duci acasă?

Erlendur nu-i răspunse.

— Atât de tare te-ai săturat de tine însuţi?

— N-am putea vorbi despre altceva?

— Cunosc sentimentul. Să fii sătul de tine însuţi. De ticălosul care eşti şi pe care nu ţi-l poţi scoate din minte. Poţi să scapi de el o vreme, dar se întoarce întotdeauna şi începe cu aceleaşi rahaturi vechi. Poţi încerca să-l îneci în băutură. Să schimbi decorul. Să stai în hoteluri, dacă se înrăutăţesc lucrurile.

— Marion, insistă Erlendur, lasă-mă-n-pace.

— Cine are discurile lui Gudlaugur Egilsson, zise Marion, trecând brusc la subiect, stă pe o mină de aur.

— Ce te face să spui asta?

— Acestea sunt o comoară astăzi. Adevărul e că nu mulţi le au sau ştiu de ele, însă cei care se pricep sunt pregătiţi să plătească sume incredibile pentru ele. Discurile lui Gudlaugur sunt o raritate în lumea colecţionarilor şi sunt foarte căutate.

— Ce sume incredibile? Zeci de mii?

— Ar putea fi sute de mii, zise Marion. Pentru o copie single.

— Sute de mii? Glumeşti.

Erlendur se ridică în scaun. Se gândi la Henry Wapshott. Ştia că venise în Islanda în căutarea lui Gudlaugur. În căutarea discurilor lui. Nu doar admiraţia pentru corurile de băieţi îi stârnise interesul, după cum voia să-l facă să creadă. Acum înţelegea de ce îi dăduse lui Gudlaugur jumătate de milion, la plesneală.

— După câte am putut afla, băiatul a înregistrat doar două discuri, zise Marion Briem. Şi ceea ce le face valoroase, în afară de interpretarea lui muzicală extraordinară, e faptul că au fost scoase foarte puţine exemplare şi nu prea s-au vândut. Nu sunt mulţi astăzi care să aibă aceste discuri.

— Contează şi interpretarea propriu-zisă?

— Se pare că da, însă regula spune că muzica şi calitatea a ceea ce se află pe disc sunt mai puţin importante decât starea în care se află discul. E posibil ca muzica să fie proastă, însă dacă se întâmplă să se nimerească interpretul potrivit, cântecul potrivit şi marca potrivită la momentul potrivit, discul devine de nepreţuit. Nimeni nu e interesat doar de valoarea artistică.

— Ce s-a întâmplat cu restul exemplarelor? Ştii cumva?

— Au dispărut. S-au pierdut în decursul timpului sau au fost aruncate, pur şi simplu. Se mai întâmplă. Probabil nu au fost mai mult de câteva sute de la bun început. Motivul principal pentru care discurile sunt atât de valoroase este că există doar câteva în toată lumea. Cariera scurtă a artistului respectiv ajută şi ea. Am înţeles că şi-a pierdut vocea şi că n-a mai cântat niciodată.

— I s-a întâmplat în timpul unui concert, bietul băiat, zise Erlendur. A început să urle ca un lup, aşa numesc specialiştii chestia asta care se întâmplă atunci când ai vocea în schimbare.

— Apoi, câteva decenii mai târziu este găsit asasinat.

— Dacă acele discuri valorează sute de mii…?

— Ei bine?

— Oare nu e un motiv suficient pentru a fi asasinat? La el în cameră am găsit câte un exemplar din fiecare disc. Nu mai era nimic altceva.

— Atunci înseamnă că persoana care l-a înjunghiat nu şi-a dat seama cât de mult valorează aceste discuri, zise Marion Briem.

— Pentru că, altfel, ar fi furat discurile?

— Cum erau copiile?

— Impecabile, zise Erlendur. Nu era nicio pată sau vreo zgârietură pe coperte şi mi-am dat seama că nu fuseseră ascultate niciodată…

Se uită la Marion Briem.

— E posibil ca Gudlaugur să fi primit toate copiile? zise el.
— De ce nu?
— Am găsit nişte chei în camera lui despre care nu ştim de unde sunt. Unde ar fi putut să le ţină pe celelalte?
— Nu era musai să fie tot tirajul, zise Marion. Poate doar câteva dintre ele. Cine altcineva ar fi putut să le deţină, în afara coristului?
— Nu ştiu, zise Erlendur. Am reţinut un colecţionar care a venit din Anglia ca să se întâlnească cu Gudlaugur. Un individ bătrân şi misterios, care a încercat să fugă de noi şi care îl venerează pe fostul corist. Pare să fie singura persoană de aici care îşi dă seama cât de mult valorează discurile lui Gudlaugur.
— E vreun ţicnit? întrebă Marion Briem.
— Sigurdur Óli încearcă să afle, zise Erlendur. Gudlaugur era Moş Crăciunul hotelului, adăugă el, de parcă a fi Moş Crăciun era o slujbă oficială acolo.
Un zâmbet traversă chipul bătrân şi cenuşiu al lui Marion.
— Am găsit un bilet în camera lui Gudlaugur pe care scria Henry şi ora 18.30, ca şi cum ar fi fost vorba despre o întâlnire sau ar fi trebuit să se ducă undeva la acea oră. Henry Wapshott zice că s-a întâlnit cu el la şase şi jumătate, cu o zi înaintea crimei.
Erlendur tăcu, adâncit în gânduri.
— Ce-ţi cloceşte mintea? întrebă Marion.
— Wapshott mi-a spus că i-a dat lui Gudlaugur jumătate de milion de coroane ca să-i arate că are intenţii serioase, sau ceva de genul ăsta. Că voia să cumpere discurile. Se poate ca banii să fi fost în cameră când a fost atacat.
— Vrei să spui că cineva ştia despre Wapshott şi despre tranzacţiile pe care le făcea cu Gudlaugur?
— E posibil.
— Un alt colecţionar?
— Poate. Nu ştiu. Wapshott este un individ ciudat. Ştiu că ne ascunde ceva. Nu ştiu dacă în legătură cu el sau cu Gudlaugur.
— Şi, bineînţeles, când l-aţi găsit, banii dispăruseră.
— Aşa e.
— Trebuie să plec, zise Marion, ridicându-se.
Erlendur făcu la fel.

— Cu greu mai pot rezista jumătate de zi, zise Marion. Mor de epuizare. Ce mai face fiica ta?
— Eva? Nu ştiu. Nu cred că se simte prea bine.
— Poate ar trebui să-ţi petreci Crăciunul cu ea.
— Da, poate.
— Şi viaţa ta sentimentală?
— Încetează să mai vorbeşti despre viaţa mea sentimentală, zise Erlendur, şi gândurile i se întoarseră înspre Valgerdur.
Voia să-i telefoneze, însă îi lipsea îndrăzneala. Ce să-i spună? Ce o interesa pe ea trecutul lui? Pe cine interesa viaţa lui? Ce ridicol, să o invite în oraş în felul ăla. Nu ştia ce-l apucase.
— Am aflat că ai luat cina cu o femeie, zise Marion. Chestia asta nu s-a mai întâmplat de ani de zile, din câte ştiu eu.
— Cine ţi-a spus asta? întrebă Erlendur surprins.
— Cine e femeia? îl întrebă Marion fără să-i răspundă. Am auzit că e atrăgătoare.
— Nu există nicio femeie, mârâi Erlendur, şi plecă ţanţoş.
Marion Briem îl urmări şi apoi ieşi încetişor din hotel, râzând pe înfundate.

În drum spre holul hotelului, Erlendur se întrebase cum l-ar putea acuza politicos pe bucătarul-şef de furt, însă Marion îi abătuse gândurile. După ce îl luă pe bărbatul respectiv deoparte în bucătărie, nu îi mai rămăsese nici măcar o fărâmă de discreţie în el.
— Eşti hoţ? îl întrebă el direct. Tu şi toţi ceilalţi, de la bucătărie? Furaţi orice prindeţi?
— Ce vrei să spui?
— Vreau să spun că e posibil ca Moş Crăciun să fi fost înjunghiat din cauză că ştia despre o operaţiune masivă de ciordeală care avea loc în acest hotel. Poate a fost înjunghiat pentru că ştia cine conducea escrocheria asta. Poate că te-ai strecurat până în magherniţa lui de la subsol şi l-ai înjunghiat ca să nu trăncănească. Cum îţi sună teoria asta? Şi dacă tot te-ai apucat, l-ai mai şi jefuit.
Bucătarul se uită fix la Erlendur.
— Eşti nebun! mormăi.
— Furi de la bucătărie?

— Cu cine ai vorbit? îl întrebă bucătarul pe un ton extrem de serios. Cine ţi-a împuiat capul cu minciuni? E cineva din hotel?

— Ţi-au luat mostra de salivă?

— Cine ţi-a spus?

— De ce n-ai vrut să dai o mostră de salivă?

— Am făcut-o până la urmă. Cred că eşti tâmpit. Să iei mostre de la tot personalul hotelului! Şi pentru ce? Ca să ne faci pe toţi să părem o adunătură de labagii! După care vii aici şi mă faci hoţ. N-am furat niciodată, nici măcar o căpăţână de varză din bucătăria asta. Niciodată! Cine îţi îndrugă minciunile astea?

— Dacă Moş Crăciun te avea la mână cu ceva murdar în legătură cu furtul, e oare posibil să te fi şantajat ca să-i faci nişte favoruri? Cum ar fi să-i su…

— Opreşte-te! strigă bucătarul. Peştele a fost? Cine ţi-a spus minciunile astea?

Erlendur avu senzaţia că bucătarul mai avea puţin şi-i sărea la gât. Se apropiase atât de tare de el, încât feţele aproape că li se atinseseră. Boneta bucătarului se aplecase în faţă.

— Nenorocitu’ ăla de peşte a fost? îl întrebă bucătarul, printre dinţi.

— Cine e peştele?

— Ticălosul ăla nenorocit şi umflat de director, răspunse bucătarul printre dinţii încleştaţi.

Mobilul lui Erlendur începu să-i sune în buzunar. Se priviră în ochi, niciunul dintre ei nefiind pregătit să cedeze. În cele din urmă, Erlendur scoase mobilul. Bucătarul se îndepărtă, clocotind.

La telefon era şeful legiştilor.

— E în legătură cu saliva de pe prezervativ, îi spuse el lui Erlendur.

— Da, zise Erlendur, – ştii a cui e?

— Nu, e cale lungă până acolo, zise şeful legiştilor. Însă ne-am uitat mai îndeaproape la mostră, la compoziţie, vreau să spun, şi am găsit urme de tutun.

— Tutun? Vrei să spui tutun de pipă?

— Ei bine, pare mai degrabă de mestecat, zise vocea din telefon.

— De mestecat? Nu pricep.

— Compoziţia chimică. Pe vremuri puteai cumpăra tutun de mestecat de la tutungerie, dar nu ştiu dacă se mai găseşte. Poate în magazinele de dulciuri, însă nu am idee dacă mai au voie să-l vândă acolo. Trebuie să

verificăm, îl ţii sub buză, ori ca un bulgăre mic, ori înfăşurat într-o bucăţică de tifon, trebuie să fi auzit şi tu de asta.

Bucătarul dădu cu piciorul în uşa unui dulap şi înjură.

— Vorbeşti despre tutun de mestecat, făcu Erlendur. Sunt urme de tutun de mestecat în mostra de pe prezervativ?

— Bingo, zise vocea.

— Şi ce înseamnă asta?

— Că persoana care a fost cu Moş Crăciun mestecă tutun.

— Şi ce câştigăm dacă ştim lucrul ăsta?

— Nimic. Încă. M-am gândit doar că ai fi vrut să ştii. Şi mai e ceva. Întrebai despre cortizolul din salivă.

— Da.

— Nu era foarte mult, de fapt era la valori normale.

— Şi asta ce ne spune? Că totul era calm pe acel front?

— Un nivel ridicat de cortizol indică o creştere a tensiunii arteriale cauzată de excitare sau de stres. Persoana care era cu portarul a fost tot timpul la fel de calmă ca apa unui heleşteu. Nu tu stres. Nu tu excitare. N-aveau nimic de care să se teamă.

— Până când ceva s-a întâmplat, zise Erlendur.

— Da, zise şeful legiştilor. Până când ceva s-a întâmplat.

Conversaţia se încheie şi Erlendur puse mobilul înapoi în buzunar. Bucătarul rămase zgâindu-se la el.

— Cunoşti pe cineva de aici care mestecă tutun? întrebă Erlendur.

— Cară-te!

Erlendur trase cu putere aer în piept, îşi luă faţa în mâini şi îşi masă plictisit obrajii, după care, îi apăru brusc, în faţa ochilor, imaginea dinţilor pătaţi de tutun ai lui Henry Wapshott.

20

Erlendur întrebă la recepţie de directorul hotelului şi i se spuse că ieşise puţin. Bucătarul-şef refuzase să-i explice apelativul „peşte” atunci când vorbise despre „Ticălosul ăla nenorocit şi umflat de director”. Rareori întâlnise Erlendur pe cineva cu un astfel de temperament. Bucătarul îşi dăduse, probabil, seama că, în surescitarea lui, lăsase să-i scape ceva. Erlendur nu avusese niciun fel de succes. Tot ce putuse scoate de la el fuseseră nişte comentarii sarcastice şi nişte înjurături, pentru că în bucătărie bărbatul era practic ca la el acasă. Ca să echilibreze situaţia şi să-l enerveze şi mai tare pe bucătar, Erlendur se gândi să aranjeze ca patru ofiţeri de poliţie în uniformă să apară la hotel şi să-l ia la un interogatoriu, la secţia de poliţie din Hverfisgata.

După ce cochetă o vreme cu ideea, se hotărî s-o abandoneze, pentru moment.

În schimb, se duse în camera lui Henry Wapshott. Rupse sigiliul pus de poliţie pe uşă. Echipa de criminalişti avusese grijă să nu mute nimic. Erlendur rămase nemişcat o bună perioadă, scanând totul în jur. Căuta ambalajul unui pachet cu tutun de mestecat.

Era o cameră cu două paturi, ambele nefăcute, de parcă Wapshott fie dormise în amândouă, fie avusese un oaspete peste noapte. Pe o măsuţă se afla un pick-up vechi, conectat la un amplificator, şi două boxe mici, şi pe cealaltă măsuţă, un televizor cu o diagonală de 14 inchi şi un video. Lângă video erau două casete. Erlendur puse una în video şi porni televizorul, însă îl opri de îndată ce văzu imaginile. Ösp avusese dreptate în legătură cu pornografia.

Deschise sertarul noptierei, se uită cu atenţie în valiza lui Wapshott, verifică şifonierul şi se duse în baie, însă nu găsi nicăieri tutun de mestecat. Se uită în coşul de gunoi, dar acesta era gol.

— Elínborg avea dreptate, zise Sigurdur Óli, care îşi făcu brusc apariţia în cameră.

Erlendur se întoarse.

— La ce te referi? zise el.

— Scotland Yard-ul ne-a trimis nişte informaţii despre el, în cele din urmă, zise Sigurdur Óli, privind în jur, prin cameră.

— Caut nişte tutun de mestecat, zise Erlendur. Au găsit urme pe prezervativ.

— Cred că ştiu de ce nu vrea să contactăm ambasada sau un avocat şi speră ca toate astea să treacă pur şi simplu, zise Sigurdur Óli înainte de a-i transmite informaţiile despre colecţionarul de discuri.

Henry Wapshott, necăsătorit şi fără copii, se născuse în preajma celui de-al Doilea Război Mondial, în anul 1938, la Liverpool. Familia tatălui său deţinea câteva proprietăţi valoroase în oraş. Unele fuseseră bombardate în timpul războiului şi reconstruite ca locuinţe rezidenţiale de lux şi sedii de birouri, surse frumuşele de venit. Wapshott nu trebuise să muncească niciodată. Fiind singur la părinţi, avusese parte de cea mai bună educaţie, la Eton şi Oxford, însă nu-şi luase nicio diplomă. Când tatăl său murise, preluase afacerea familiei, dar, spre deosebire de bătrân, se arătase puţin interesat de administrarea proprietăţilor şi, în scurt timp, ajunsese să participe doar la cele mai importante şedinţe, până când încetă să mai facă şi asta, şi lăsă toate operaţiunile pe mâna directorilor săi.

Locuise întotdeauna în casa părinţilor şi vecinii îl considerau un excentric singuratic; amabil şi politicos, însă ciudat şi retras. Singurul său interes era colecţionarea de discuri şi îşi umpluse casa cu albume pe care le cumpăra direct de pe proprietăţile unor persoane care decedaseră sau din pieţele de vechituri. Călătorea mult, mânat de pasiunea sa, şi se spunea că deţinea una dintre cele mai mari colecţii particulare de discuri din Anglia.

Fusese găsit de două ori vinovat de infracţiuni şi figura pe lista de violatori a celor de la Scotland Yard. Prima dată fusese închis pentru că violase un băiat de doisprezece ani. Băiatul era un vecin de-al lui şi ajunseseră să se cunoască datorită interesului comun pentru colecţionarea de discuri. Incidentul avusese loc în casa părinţilor lui Wapshott, şi când mama lui aflase de comportamentul fiului, făcuse o cădere nervoasă; incidentul fusese amplu descris în media britanice, mai ales în tabloide, unde Wapshott, care se născuse într-o clasă privilegiată, era înfăţişat ca o bestie. Investigaţiile scoseseră la iveală şi că plătise băieţi şi bărbaţi tineri cu sume frumuşele pentru a întreţine relaţii sexuale cu el.

Până să termine de executat sentinţa, mama lui murise deja, şi el vându casa părinţilor şi se mută într-un alt cartier. Câţiva ani mai târziu, reapărea la buletinele de ştiri, când doi adolescenţi dezvăluiră că Wapshott le oferise bani ca să se dezbrace, la el acasă, şi din nou fu condamnat pentru viol.

Când chestiunea ieşi la lumină, Wapshott se afla la Baden Baden, în Germania, şi a fost arestat la Hotelul Brenner.

A doua învinuire de viol n-a putut fi dovedită şi Wapshott s-a mutat în străinătate, în Thailanda, însă şi-a păstrat cetăţenia britanică şi colecţia de discuri în Anglia, ţară pe care o vizita deseori când venea în misiuni de colecţionare. Pe atunci folosea numele de familie al mamei sale, Wapshott; numele său adevărat era Henry Wilson.

Nu mai avusese neplăceri cu legea de când emigrase din Anglia, dar se cunoştea puţin din ce făcea în Thailanda.

— Nu mă surprinde că voia să se dea la fund, zise Erlendur în momentul în care Sigurdur Óli termină de povestit.

— Mie mi se pare un mare pervers, spuse Sigurdur Óli. Şi îţi dai seama de ce a ales Thailanda.

— Şi au ceva despre el în acest moment? întrebă Erlendur. Cei de la Scotland Yard?

— Nu, însă fac pariu că ar fi o uşurare să scape de el, zise Sigurdur Óli.

Se întorseseră la parter şi intrară în bar. La bufet, masa era plină ochi. Turiştii erau veseli şi gălăgioşi şi dădeau impresia că erau mulţumiţi de tot ce văzuseră şi de tot ce făcuseră, rumeni în obraji şi îmbrăcaţi cu tradiţionalele pulovere islandeze.

— Ai găsit vreun cont bancar pe numele lui Gudlaugur? întrebă Erlendur.

Îşi aprinse o ţigară, se uită în jur şi observă că era singurul fumător din bar.

— Trebuie să mai verific chestia asta, zise Sigurdur Óli, sorbindu-şi berea.

Elínborg apăru în prag şi Sigurdur Óli îi făcu semn cu mâna. Ea încuviinţă şi îşi croi drum spre bar, luă o bere şi se aşeză lângă ei. Sigurdur Óli îi făcu lui Elínborg un rezumat al dosarului pe care Scotland Yard-ul îl avea despre Wapshott, şi ea zâmbi.

— Să fiu a naibii! Ştiam eu! zise ea.

— Ce anume?

— Că interesul pentru colecţionarea corurilor de băieţi avea o motivaţie sexuală. Că şi interesul lui pentru Gudlaugur era, cu siguranţă, de aceeaşi natură.

— Vrei să spui că se distra puţin cu Gudlaugur, la subsol? zise Sigurdur Óli.

— Se poate ca Gudlaugur să fi fost obligat să participe, zise Erlendur. De cineva care avea un cuţit.

— Ce mai stil de a-ţi petrece Crăciunul, să-ţi baţi capul cu toate astea, oftă Elínborg.

— Nu chiar genul care să-ţi deschidă pofta de mâncare, zise Erlendur, şi îşi termină de băut paharul de Chartreuse.

Mai voia unul. Se uită la ceas. Dacă s-ar fi aflat la birou, ar fi terminat deja lucrul. Barul nu era aşa de aglomerat şi îi făcu semn chelnerului.

— Trebuie să fi fost cel puţin două persoane acolo cu el, pentru că nu poţi ameninţa dacă eşti în genunchi.

Sigurdur Óli aruncă o privire înspre Elínborg şi crezu că poate mersese cam prea departe.

— E din ce în ce mai bine, zise Elínborg.

— Chestia asta strică gustul prăjiturilor de Crăciun, zise Erlendur.

— OK, dar de ce l-a înjunghiat pe Gudlaugur? făcu Sigurdur Óli. Şi nu o singură dată, ci în mod repetat. De parcă ar fi pierdut controlul asupra propriei persoane. Dacă Wapshott l-a atacat primul, ceva trebuie să se fi întâmplat sau spus la subsol, cât să-l facă pe pervers să reacţioneze aşa.

Erlendur se gândea să-şi mai comande ceva de băut, dar ceilalţi refuzară şi se uitară la ceas – Crăciunul se apropia cu repeziciune.

— Cred că a fost cu o femeie acolo, în subsol, zise Sigurdur Óli.

— Au măsurat nivelul de cortizol din saliva de pe prezervativ, îi anunţă Erlendur. Era unul normal. Femeia care a fost cu Gudlaugur trebuie să fi plecat demult în momentul în care a fost asasinat.

— Nu prea cred, judecând după felul în care l-am găsit, zise Elínborg.

— Oricine a stat cu el, nu a fost forţat să facă nimic din ce nu voia, zise Erlendur. Cred că lucrul ăsta e clar. Dacă ar fi fost găsit un nivel mai ridicat de cortizol, ar fi fost un semn de excitare sau de tensiune în corp.

— Atunci a fost o curvă, zise Sigurdur Óli, care îşi făcea meseria.

— N-am putea vorbi despre ceva mai drăguţ? întrebă Elínborg.

— E posibil ca cineva să fi dat cu jula prin hotel şi Moş Crăciun să se fi prins, zise Erlendur.

— Şi de-asta a fost omorât? întrebă Sigurdur Óli.

— Nu ştiu. Se poate şi să existe prostituţie, cu complicitatea directorului aici, în hotel. Încă nu ne e clar, dar e posibil să fie nevoie să investigăm şi chestia asta.

— Gudlaugur era implicat în vreun fel în toată povestea? întrebă Elínborg.
— Judecând după felul în care a fost găsit, nu putem exclude treaba asta, zise Sigurdur Óli.
— Ce se mai întâmplă cu bărbatul de care te ocupi? o întrebă Erlendur pe Elínborg.
— La tribunal a afişat o mină impenetrabilă, zise Elínborg, sorbind din bere.
— Băiatul tot n-a făcut mărturisiri împotriva tatălui său, nu-i aşa? întrebă Sigurdur Óli, care cunoştea şi el cazul.
— E mut ca peştele, bietul puşti, zise Erlendur. Şi ticălosul ăla îşi menţine declaraţia. Neagă cu vehemenţă că l-ar fi lovit. Mai are şi nişte avocaţi buni, pe deasupra.
— Deci o să-l ia înapoi pe băiat?
— E foarte posibil.
— Şi el? întrebă Erlendur. Vrea să se întoarcă acasă?
— Asta e cea mai ciudată parte din toată povestea, zise Elínborg. E încă ataşat de tatăl lui. Ca şi cum ar simţi că a meritat ce i s-a întâmplat.
Tăcură cu toţii.
— Ai de gând să-ţi petreci Crăciunul în hotelul ăsta, Erlendur? îl întrebă Elínborg.
În vocea ei se simţea un ton acuzator.
— Nu, cred că o să mă duc acasă, zise Erlendur. O să petrec ceva timp cu Eva. O să fierb nişte carne afumată de miel.
— Ce mai face Eva? întrebă Elínborg.
— Aşa şi aşa, zise Erlendur. Bine, cred.
Presupuse că ei îşi vor da seama de minciuna lui. Cunoşteau foarte bine problemele pe care le avusese fiica lui de curând, însă rareori pomeneau despre ele. Ştiau că voia să discute cât mai puţin despre aceste lucruri şi nu cereau niciodată amănunte.
— Mâine e ziua Sfântului Thorlac[8], zise Sigurdur Óli. Ţi-ai terminat treburile, Elínborg?
— N-am făcut nimic.
Ea oftă.
— Mă tot gândeam la povestea asta cu colecţionarea de discuri, zise Erlendur.
— La ce anume? făcu Elínborg.

— Nu e ceva ce începe în copilărie? zise Erlendur. Nu că aş şti ceva despre treburile astea. N-am colecţionat niciodată nimic. Însă nu e un interes care apare atunci când eşti puşti, când colecţionezi cartonaşe şi motoplanoare, timbre, bineînţeles, programe de teatru, discuri? Majoritatea oamenilor depăşesc stadiul ăsta, dar sunt unii care continuă să colecţioneze cărţi şi discuri până în ziua morţii.
— Ce încerci să ne spui?
— Mă gândeam la colecţionari aşa cum e Wapshott, cu toate că, bineînţeles, nu sunt toţi la fel de perverşi ca el; dacă nu cumva toana de a colecţiona are legătură cu un oarecare dor după tinereţea pierdută. Are legătură cu nevoia de a nu scăpa din mână ceva care, altfel, ar dispărea din vieţile lor, un lucru pe care vor să-l păstreze cât mai mult. Oare colecţionarea nu e o încercare de a păstra ceva din copilărie? Ceva care are legătură cu amintirile, un lucru de care nu vrei să te desparţi şi pe care continui să-l cultivi şi să-l hrăneşti prin această obsesie?
— Deci pasiunea de a colecţiona discuri a lui Wapshott, referitoare la corurile de băieţi, ar fi un fel de nostalgie a tinereţii pierdute? întrebă Elínborg.
— Şi când nostalgia tinereţii îi apare în faţa ochilor în carne şi oase, aici în hotel, ceva vibrează, pe dinăuntru? zise Sigurdur Óli. Băiatul transformat într-un bărbat de vârstă mijlocie. La asta te-ai referit?
— Nu ştiu.
Cu gândurile aiurea, Erlendur îi urmări pe turiştii din bar şi îi atrase atenţia unul de vârstă mijlocie, asiatic după înfăţişare şi american după felul în care vorbea. Avea o cameră video nouă şi îşi filma prietenii. Brusc, lui Erlendur îi trecu prin minte că era posibil să existe camere de supraveghere în hotel. Directorul hotelului nu pomenise de asta şi nici şeful de la recepţie. Se uită la Sigurdur Óli şi la Elínborg.
— Aţi întrebat dacă sunt camere de supraveghere în hotel?
Ei se uitară unul la altul.
— Nu trebuia să te ocupi tu? întrebă Sigurdur Óli.
— Pur şi simplu, am uitat, răspunse Elínborg. Cu Crăciunul şi cu restul lucrurilor. Adevărul e că mi-a ieşit din minte.

Recepţionistul-şef se uită la Erlendur şi scutură din cap. Zise că hotelul avea o politică foarte fermă în privinţa acestei chestiuni. Nu existau camere

de supraveghere în interiorul hotelului, nici în hol şi nici în lifturi, pe coridoare sau în camere. Cu atât mai puţin în camere.

— În cazul ăsta n-am mai avea niciun client, zise recepţionistul cu foarte mare seriozitate.

— Da, mă gândisem şi eu, zise Erlendur, dezamăgit.

Preţ de o clipă, întreţinuse o vagă speranţă că ceva fusese surprins pe cameră, ceva care nu s-ar fi potrivit cu restul poveştilor şi declaraţiilor, ceva în contradicţie cu ceea ce descoperise poliţia.

Se întoarse cu spatele la biroul de la recepţie pentru a se îndrepta înapoi spre bar, când se auzi strigat de recepţionistul-şef.

— În partea cealaltă a clădirii, în aripa de sud, e o bancă. Sunt nişte magazine de suveniruri şi o bancă, şi se poate intra şi de-acolo în hotel. Puţini o folosesc ca intrare. Banca trebuie să aibă camere de supraveghere. Însă nu arată înregistrările nimănui, în afara clienţilor lor.

Erlendur observase banca şi magazinele de suveniruri şi se duse direct acolo, dar constată că era închisă. Ridicând privirea, văzu deasupra uşii obiectivul aproape invizibil al unei camere de supraveghere. În bancă nu era nimeni. Ciocăni în uşa de sticlă atât de tare, că o făcu să se zdruncine, dar nu se întâmplă nimic. În cele din urmă, scoase mobilul şi insistă să fie adus directorul băncii.

În timp ce aştepta, Erlendur se uită la suvenirurile din magazine, toate cu preţuri umflate: farfurii pictate cu imagini de la Gullfoss şi Geysir, o statuetă sculptată a lui Thor cu ciocanul, brelocuri cu blană de vulpe, postere cu specii de balene de pe coasta islandeză, o jachetă din piele de focă pentru care ar fi trebuit să plătească salariul pe o lună. Se gândi să cumpere un suvenir tipic pentru turiştii care vizitează Islanda şi care există doar în minţile străinilor bogaţi, dar nu văzu nimic suficient de ieftin.

Directorul băncii, o femeie în jur de patruzeci de ani, era în drum spre o petrecere de Crăciun şi nu i se păru deloc amuzant să fie întoarsă din drum; la început crezu că avusese loc o spargere. Nu i se spusese despre ce era vorba în momentul în care doi ofiţeri de poliţie îmbrăcaţi în uniformă îi ciocăniseră la uşă şi o rugaseră să-i însoţească. Se uită încruntată la Erlendur când acesta îi explica de ce trebuia să aibă acces la camerele de supraveghere. Îşi aprinse o altă ţigară cu mucul de la cea pe care tocmai o fumase şi Erlendur îşi spuse în sinea lui că, de ani de zile, nu mai întâlnise un fumător atât de înrăit ca ea.

— Şi chestia asta nu putea aştepta până mâine-dimineaţă? îl întrebă rece, atât de rece încât Erlendur aproape că auzi cum ţurţuri de gheaţă îi cădeau din cuvinte, şi se gândi că nu i-ar plăcea să-i datoreze bani acestei femei.

— Chestiile astea or să vă omoare, zise Erlendur, arătând înspre ţigară.

— N-au făcut-o încă, zise ea. De ce m-aţi adus până aici?

— Din cauza crimei, zise Erlendur. De la hotel.

— Aşa, şi? zise ea, fără să fie impresionată la auzul cuvântului „crimă”.

— Încercăm să grăbim puţin ancheta.

El zâmbi, dar în zadar.

— Ce farsă nenorocită mai e şi asta, zise ea, şi îi spuse lui Erlendur să o urmeze înăuntru.

Cei doi ofiţeri de poliţie plecaseră, în mod evident uşuraţi că scăpaseră de femeia care îi înjurase tot drumul. Ea îl duse la intrarea personalului, tastă codul PIN, deschise uşa şi îi ordonă să se grăbească.

Era o mică sucursală, şi în birou, directoarea avea patru monitoare conectate la nişte camere de supraveghere: una în spatele fiecărei casierii, în zona de aşteptare şi deasupra intrării. Aprinse monitoarele şi îi explică lui Erlendur că respectivele camere erau pornite toată ziua şi toată noaptea, iar casetele erau păstrate timp de trei săptămâni şi apoi reînregistrate. Aparatele de redare se aflau într-o cămăruţă, la subsol, chiar sub incinta băncii.

Deja la a treia ţigară, îl conduse la subsol şi îi arătă casetele, pe care erau lizibil etichetate datele şi poziţiile de amplasare ale camerelor de supraveghere. Casetele erau pătrate într-un seif.

— Un agent de securitate vine aici în fiecare zi, îl informă ea, şi se ocupă de toate astea. Nu ştiu cum se foloseşte şi v-aş ruga să nu butonaţi nimic.

— Vă mulţumesc, zise Erlendur cu modestie. Vreau să încep cu ziua în care a fost comisă crima.

— Vă rog, zise ea, lăsând mucul ţigării să cadă pe podea şi strivindu-l cu zel.

Erlendur găsi data pe care o căuta pe o casetă cu eticheta „Intrare” şi o puse într-un video conectat la un mic monitor. Nu considera că era necesar să se uite şi la casetele casieriilor.

Directoarea băncii privi la ceasul ei de aur.

— Fiecare casetă înseamnă douăzeci şi patru de ore de înregistrare, mormăi ea.

— Cum vă descurcaţi? întrebă Erlendur. La muncă?

— Cum adică, cum mă descurc?

— Cu fumatul? Ce faceţi?
— Asta e treaba dumneavoastră?
— Nu, deloc, făcu Erlendur.
— Nu puteţi să luaţi pur şi simplu casetele? zise ea. N-am timp de asta acum. Trebuia să mă aflu în altă parte de foarte mult timp şi n-am de gând să-mi mai pierd vremea pe aici, în timp ce dumneavoastră vă uitaţi la toate casetele astea.
— Nu, aveţi dreptate, zise Erlendur.
Se uită la casetele din dulap.
— O să le iau pe cele înregistrate cu două săptămâni înainte de crimă. Adică paisprezece casete.
— Ştiţi cine l-a omorât pe bărbatul acela?
— Nu încă, zise Erlendur.
— Mi-l amintesc bine, zise ea. Pe portar. Sunt directoare aici de şapte ani, adăugă ea, în loc de explicaţie. M-a frapat ca fiind un individ destul de amabil.
— Aţi vorbit cu el de curând?
— N-am vorbit niciodată cu el. Niciun cuvânt.
— Asta era banca lui? întrebă Erlendur.
— Nu, nu avea un cont aici. Din câte ştiu eu. Nu l-am văzut niciodată în sucursala asta. Avea bani?

Erlendur luă cele patru casete în cameră şi ceru să i se instaleze un televizor şi un video acolo. Către seară, începuse deja să se uite la prima casetă, în momentul în care îi sună mobilul. Era Sigurdur Óli.
— Trebuie să-l acuzăm de ceva sau trebuie să-i dăm drumul, zise el. N-avem nimic împotriva lui.
— Se plânge de ceva?
— N-a scos niciun cuvânt.
— A cerut un avocat?
— Nu.
— Acuză-l de pornografie cu copii.
— Pornografie cu copii?
— În cameră avea casete care conţineau pornografie cu copii. Deţinerea unor astfel de casete este ilegală. Avem un martor care l-a văzut uitându-se la mizeria asta. Îl acuzăm de pornografie şi după aia mai vedem. Nu vreau să-l las să se întoarcă încă în Thailanda. Trebuie să aflăm dacă povestea lui

cu ieşitul în oraş în ziua în care Gudlaugur a fost asasinat stă în picioare. Lasă-l să transpire puţin în celulă şi mai vedem ce se întâmplă.

21

Erlendur se uită la casete aproape toată noaptea.

Curând începu să se obişnuiască să deruleze înainte, când nu trecea nimeni prin faţa camerei. După cum era de aşteptat, tropăitul cel mai intens în faţa băncii se petrecea în intervalul de la nouă dimineaţa până la patru după-amiaza, după care se reducea drastic, şi scădea chiar mai mult când se închideau magazinele de suveniruri, la ora şase. Intrarea în hotel era deschisă douăzeci şi patru de ore din douăzeci şi patru şi era şi un bancomat acolo, însă trecea puţină lume pe la el în toiul nopţii.

Nu văzu nimic demn de luat în seamă în ziua în care Gudlaugur fusese asasinat. Chipurile oamenilor care treceau prin hol erau destul de vizibile, însă Erlendur nu recunoscu niciunul dintre ele. În momentul în care derula înainte înregistrările din timpul nopţii, figurile ţâşneau prin uşă şi, înainte de a ţâşni înapoi afară, se opreau la bancomat. Din când în când, câte o persoană intra în hotel. Studie cu atenţie fiecare figură, dar nu putu lega niciuna de Gudlaugur.

Observă că personalul hotelului folosea intrarea de la bancă. Recepţionistul-şef, directorul cel gras al hotelului şi Ösp însăşi puteau fi văzuţi trecând în grabă şi se gândi la cât de uşurată s-o fi simţit ea să scape de ziua obositoare de lucru de la hotel. Într-un loc, îl văzu pe Gudlaugur traversând holul hotelului şi opri banda. Acest lucru se întâmpla cu trei zile înainte de crimă. Gudlaugur, singur, trecu încet prin faţa camerei de supraveghere, aruncă o privire în bancă, întoarse capul, privi înspre magazinele de suveniruri şi apoi se întoarse la hotel. Erlendur derulă şi îl privi din nou pe Gudlaugur, o luă de la capăt şi repetă pentru a patra oară. I se păru ciudat să-l vadă în viaţă. Opri caseta în momentul în care Gudlaugur privea în interiorul băncii şi îi studie chipul îngheţat acum pe ecran. Era însuşi coristul, în carne şi oase. Bărbatul care odinioară avusese vocea aia încântătoare, micul soprano, capabil să smulgă hohote de plâns. Băiatul care îl obligase pe Erlendur să plonjeze în cele mai dureroase amintiri, în momentul în care îi auzise vocea.

Se auzi un ciocănit în uşă, aşa că opri videoul şi îi deschise uşa Evei Lind.

— Dormeai? îl întrebă, strecurându-se pe lângă el. Ce e cu casetele astea?

— Au legătură cu cazul, zise Erlendur.
— Ai descoperit ceva?
— Nu. Nimic.
— Ai vorbit cu Stína?
— Cu Stína?
— Fata despre care ţi-am spus. Stína! Întrebai despre târfe şi hoteluri.
— Nu, n-am vorbit cu ea. Spune-mi altceva, cunoşti vreo fată de vârsta ta, care se numeşte Ösp şi care lucrează în hotelul ăsta? Aveţi o atitudine asemănătoare faţă de viaţă.
— Şi ce vrea să însemne asta?
Eva Lind îi oferi tatălui ei o ţigară, i-o aprinse şi se trânti pe pat. Erlendur se aşeză la birou şi privi pe fereastră, în noaptea neagră ca smoala. Două zile până la Crăciun, gândi el. Apoi ne vom întoarce la normal.
— Că e destul de negativistă, zise el.
— Tu chiar crezi că eu sunt negativistă? făcu Eva Lind.
Erlendur nu zise nimic şi Eva pufni, trimiţând vălătuci de fum prin nas.
— Şi ce, tu oi fi imaginea fericirii…
Erlendur zâmbi.
— Nu cunosc nicio Ösp, continuă Eva. Ce legătură are ea cu toate astea?
— N-are nicio legătură, răspunse Erlendur. Cel puţin nu cred. Ea a găsit cadavrul şi pare să ştie câte ceva despre ce se întâmplă în acest loc. E o fată destul de deşteaptă. O supravieţuitoare, cu gura mare. Îmi aminteşte, într-un fel, de tine.
— N-o cunosc, zise Eva.
Apoi tăcu şi rămase privind în gol, iar el se uită la ea, nu spuse nici el nimic şi timpul trecu. Uneori nu aveau ce să-şi spună unul altuia. Alteori se certau violent. Nu făceau niciodată conversaţie. Nu vorbeau niciodată despre vreme sau despre preţurile din magazine, despre politică, sport sau haine, sau despre orice altceva mai discută oamenii când îşi petrec timpul împreună, chestii pe care amândoi le considerau vorbărie goală. Vorbeau doar despre ei, despre trecutul şi prezentul lor, despre familia care nu fusese niciodată o familie, pentru că Erlendur o părăsise, despre circumstanţele tragice prin care trecuseră Eva şi fratele ei, Sindri, despre răutăţile mamei lor faţă de Erlendur – asta era tot ce conta, era subiectul de conversaţie care le colora fiecare întâlnire.
— Ce vrei de Crăciun? zise Erlendur, rupând brusc tăcerea.
— De Crăciun? zise Eva.

— Da.
— Nu vreau nimic.
— Trebuie să vrei ceva.
— Tu ce-ai primit de Crăciun? Când erai copil? Erlendur se gândi. Îşi aminti de o pereche de mănuşi cu un singur deget.
— Nimicuri, zise el.
— Eu am crezut întotdeauna că mama îi dădea lui Sindri cadouri mai frumoase decât mie, zise Eva Lind. Apoi a încetat să-mi mai dea cadouri. Zicea că le vând ca să-mi cumpăr droguri. Mi-a dat odată un inel şi l-am vândut. Fratele tău primea cadouri mai frumoase decât ale tale?
Erlendur simţi felul atent în care ea îl studia. De obicei, mergea drept la ţintă şi îl şoca prin candoarea ei. Alteori, de puţine ori, dădea impresia că ar fi vrut să fie delicată.
Când Eva era în comă, la terapie intensivă, după ce pierduse sarcina, doctorul îi spusese lui Erlendur să încerce să stea cu ea cât mai mult posibil şi să-i vorbească. Erlendur îi povesti atunci Evei despre dispariţia fratelui său şi despre felul în care fusese el însuşi salvat din mlaştină. Când Eva îşi recăpătase cunoştinţa şi se mutase la el, o întrebase dacă îşi amintea ce-i povestise, însă ea nu-şi aducea aminte niciun cuvânt. Devenise, în schimb, curioasă şi stărui până când îi repetă tot ce-i spusese, lucruri pe care nu le spusese niciodată nimănui înainte şi despre care nimeni nu ştia nimic. Nu vorbise niciodată cu ea despre trecutul lui şi Eva, care nu obosea niciodată să-i ceară să povestească, simţi că se apropiase de el cu un milimetru în plus, cu un milimetru în plus, că-şi cunoştea tatăl un picuţ mai bine, cu toate că ştia că era cale lungă până să-l înţeleagă cu totul. O întrebare care o bântuia pe Eva o făcuse să fie răutăcioasă cu el şi definise relaţia lor mai mult decât orice altceva. Divorţurile erau un lucru obişnuit, îşi dădea şi ea seama de asta. Cuplurile se despărţeau întotdeauna, unele divorţuri erau mai rele decât altele şi partenerii nu-şi mai vorbeau niciodată după o astfel de experienţă. Conştientă de acest lucru, nu întreba despre asta. Însă era absolut incapabilă să priceapă de ce Erlendur divorţase şi de copiii lui. De ce nu-l interesase deloc soarta lor, după divorţ. De ce îi neglijase în mod repetat, până ce Eva însăşi pornise în căutarea lui şi îl găsise singur, într-un bloc întunecos. Discutase toate aceste lucruri cu tatăl ei, care până acum nu-i putuse oferi niciun răspuns la întrebările ei.
— Cadouri mai frumoase, zici? îi răspunse Erlendur. Primeaţi amândoi acelaşi lucru. La fel ca în vechiul cântecel de Crăciun: o lumânare şi un

pachet de cărţi de joc. Uneori ne-ar fi plăcut să vă oferim ceva mai interesant, dar familia noastră era săracă. Toată lumea era săracă în vremurile alea.

— Şi după ce a murit? Fratele tău.

Erlendur tăcu.

— Erlendur? zise Eva.

— Crăciunul a dispărut odată cu el, spuse Erlendur.

*

Naşterea Mântuitorului nu a mai fost sărbătorită după moartea fratelui său. Trecuse mai bine de o lună de la dispariţia lui şi în casă nu mai era niciun pic de veselie, niciun cadou şi niciun musafir. Era un obicei ca familia mamei lui Erlendur să vină în vizită la ei în Ajunul Crăciunului şi cântau cu toţii colinde de Crăciun. Stăteau cu toţii, împreună, în mica lor casă, răspândind căldură şi lumină. Mama lui refuză orice musafir în acel Crăciun. Tatăl se adâncise într-o depresie profundă şi îşi petrecea cea mai mare parte a zilelor în pat. Nu luă parte la căutarea fiului său, ca şi cum ar fi ştiut că era în zadar; că fiul lui era mort şi că el nu putea face nimic să schimbe lucrurile – şi nici altcineva vreodată –, şi că era numai vina lui şi a nimănui altcuiva.

Mama lui era neobosită. Se asigurase că Erlendur era îngrijit cum trebuie. Îi susţinuse pe căutători şi participase ea însăşi la căutare. Era singura care se întorcea din mlaştini abia după ce cădea întunericul şi prima care o pornea înapoi, în munţi, când se lumina iarăşi de ziuă. Chiar când era clar pentru toată lumea că fiul ei murise, ea continuase să-l caute cu aceeaşi energie. Abia când iarna s-a instalat definitiv, cu o zăpadă pân' la gât şi vremea haină, a fost obligată să renunţe. A fost obligată să se confrunte cu faptul că băiatul murise în sălbăticie şi că ea va trebui să aştepte până la primăvară ca să poată să-i caute rămăşiţele pământeşti. Se întorcea spre munte în fiecare zi, uneori blestemând. „Să te mănânce trolii, ăl de mi-ai luat băiatul!”

Gândul la trupul mort al fratelui său care zăcea pe undeva a fost de nesuportat pentru Erlendur, care începuse să-l vadă în coşmaruri – din care se trezea ţipând şi plângând –, luptându-se cu viscolul, îngropat în zăpadă, cu spatele întors la vântul care urla şi la moartea care îi dădea târcoale.

Erlendur nu înţelegea cum tatăl său putea rămâne nemişcat acasă, în timp ce toţi ceilalţi căutau din răsputeri. Incidentul părea să-l fi dărâmat complet, de parcă l-ar fi transformat într-un zombie, şi Erlendur se gândi atunci la

puterea suferinţei, pentru că tatăl lui fusese un bărbat voinic şi viguros. Pierderea fiului său îl secătui, încetul cu încetul, de dorinţa de a trăi şi nu-şi mai reveni niciodată.

Mai târziu, când totul se terminase, părinţii lui s-au certat pentru prima şi ultima dată în legătură cu ceea ce se întâmplase, şi Erlendur a aflat că mama lui nu voise ca tatăl lor să se ducă la mlaştină, în ziua aceea, dar el n-o ascultase. „Ei bine, îi zisese – din moment ce tu oricum vrei să te duci, lasă-i atunci pe băieţi acasă”. El nu-i dăduse ascultare.

Şi Crăciunul n-a mai fost niciodată la fel. Odată cu trecerea timpului părinţii lui ajunseră la un fel de înţelegere. Ea nu pomeni niciodată că el călcase peste dorinţa ei. El nu suflă niciodată o vorbă despre faptul că se încăpăţânase să plece tocmai pentru că ea insistase spunându-i să nu se ducă şi să nu ia băieţii cu el. Nu era nimic în neregulă cu vremea şi avea senzaţia că ea îl cicălea. Aleseră să nu vorbească niciodată despre ceea ce se întâmplase între ei, de parcă, dacă ar fi rupt tăcerea, nimic nu i-ar mai fi putut ţine împreună. În această tăcere, Erlendur se confruntase cu sentimentul de vinovăţie care îl copleşise pentru că el era cel care supravieţuise.

— De ce e atât de frig aici? întrebă Eva Lind, strângându-şi haina mai aproape de trup.

— Din cauza caloriferului, zise Erlendur. Nu se încălzeşte. Ceva noutăţi în legătură cu tine?

— Nimic nou. Mama se vede cu un tip. L-a întâlnit la sala de dans din Ölver. Nici nu-ţi poţi imagina cât de scârbos e ciudatul ăsta. Cred că încă foloseşte Brylcreem, îşi aranjează părul cu o buclă pe frunte, poartă nişte cămăşi cu gulere foarte înalte şi pocneşte din degete când aude cine ştie ce porcărie de melodie veche la radio. „My bonnie lies over the ocean…”

Erlendur zâmbi. Eva era întotdeauna răutăcioasă când îi descria pe „tipii” maică-sii, care păreau să devină din ce în ce mai jalnici pe măsură ce anii treceau.

Apoi tăcură din nou.

— Încerc să-mi aduc aminte cum eram când aveam opt ani, zise Eva brusc. Nu prea-mi amintesc mai nimic, în afară de ziua mea de naştere. Nu-mi pot aminti petrecerea în sine, ci numai ziua în care a fost aniversarea mea. Stăteam în parcarea din faţa blocului şi ştiam că în acea zi era aniversarea mea şi că aveam opt ani; în mod bizar această amintire – care

este absolut irelevantă – mi-a rămas de atunci în minte. Doar atât, că ştiam că e aniversarea mea şi că am opt ani.

Se uită la Erlendur.

— Ai zis că avea opt ani. Când a murit.

— În acea vară fusese ziua lui.

— De ce n-a fost găsit niciodată?

— Nu ştiu.

— Dar e acolo, în mlaştină?

— Da.

— Scheletul lui.

— Da.

— Opt ani.

— Da.

— A fost vina ta? Că a murit?

— Aveam zece ani.

— Da, dar…

— N-a fost vina nimănui.

— Însă tu trebuie să fi crezut…

— Unde vrei să ajungi, Eva? Ce vrei să ştii?

— De ce n-ai păstrat legătura cu mine şi cu Sindri, după ce ne-ai părăsit, zise Eva Lind. De ce n-ai încercat să fii cu noi?

— Eva…

— Nu meritam, nu?

Erlendur privi pe fereastră în tăcere. Începuse din nou să ningă.

— Încerci să faci o paralelă? zise el, în cele din urmă.

— Mie nu mi s-a dat niciodată o explicaţie. Mi-a trecut prin minte că…

— … că ar fi putut avea o legătură cu fratele meu. Cu felul în care a murit. Vrei să asociezi cele două lucruri?

— Nu ştiu, zise Eva. Nu te cunosc câtuşi de puţin. Sunt câţiva ani de când te ştiu, şi eu am fost cea care ţi-a dat de urmă. Treaba aia cu fratele tău e tot ce ştiu despre tine, în afara faptului că eşti poliţai. N-am înţeles niciodată cum ai putut să ne părăseşti, pe Sindri şi pe mine. Propriii tăi copii.

— Am lăsat-o pe mama ta să hotărască. Poate ar fi trebuit să fi fost mai ferm în legătură cu obţinerea custodiei, însă…

— Nu te-a interesat, termină Eva propoziţia în locul lui.

— Nu-i adevărat.

— Ba sigur că e. De ce n-ai avut grijă de copiii tăi, aşa cum trebuia s-o faci?

Erlendur nu zise nimic şi privi în podea. Eva îşi stinse şi cea de-a treia ţigară. Apoi se ridică în picioare, se duse la uşă şi o deschise.

— Stína o să se întâlnească cu tine mâine, aici la hotel, zise ea. Pe la prânz. N-ai cum să o ratezi, la ce ţâţe are.

— Mulţumesc c-ai vorbit cu ea.

— Pentru puţin, zise Eva.

Ea ezită în pragul uşii.

— Ce vrei? întrebă Erlendur.

— Nu ştiu.

— Nu, mă refer ce vrei de Crăciun.

Eva se uită la tatăl ei.

— Îl vreau înapoi pe bebeluşul meu, zise ea, şi închise încetişor uşa în urma ei.

Erlendur slobozi un oftat adânc şi rămase pe marginea patului o bună bucată de timp, înainte de a continua să se uite din nou la casete. Oameni ocupaţi cu drumurile de Crăciun treceau repede pe ecran, mulţi dintre ei cărând sacoşe şi pachete cu cumpărături.

Ajunsese la a cincea zi de dinaintea asasinării lui Gudlaugur, în momentul în care o văzu. Iniţial trecu pe mai departe, dar într-un colţ al minţii i se aprinse un beculeţ, aşa că opri videoul, derulă banda şi se întoarse la scena respectivă. Nu chipul ei îi atrăsese atenţia lui Erlendur, ci ţinuta; mersul şi aroganţa ei. Apăsă încă o dată butonul „Play” şi o văzu clar, intrând în hotel. Derulă din nou înainte. Cam o jumătate de oră mai târziu, apăru iar pe ecran, când părăsea hotelul şi trecea pe lângă bancă şi pe lângă magazinele de suveniruri, fără să privească nici în stânga, nici în dreapta.

Se ridică de pe pat şi privi fix ecranul.

Era sora lui Gudlaugur.

Aceeaşi care nu-şi mai văzuse fratele de zeci de ani.

A cincea zi

22

Era deja târziu când zgomotul îl trezi pe Erlendur a doua zi dimineaţă. Îi luă destul de mult să se mişte după o noapte fără vise, şi la început nu-şi dădu seama ce era larma aia îngrozitoare din camera lui. Stătuse treaz toată noaptea, privind casetă după casetă, dar pe sora lui Gudlaugur o văzuse doar în acea zi. Nu putea să creadă că ea se dusese la acel hotel din pură coincidenţă – pentru altă treabă, şi nu pentru a se întâlni cu fratele ei, cu care pretindea că nu se mai văzuse de zeci de ani.

Erlendur descoperise o minciună şi ştia că, într-o anchetă criminalistică, nu exista altceva mai valoros.

Zgomotul nu înceta şi, uşor-uşor, îşi dădu seama că era telefonul lui. Răspunse şi auzi vocea directorul hotelului.

— Trebuie să veniţi jos, la bucătărie, zise directorul. E cineva aici cu care trebuie să staţi de vorbă.

— Cine este? întrebă Erlendur.

— Un tip care s-a simţit rău şi a plecat acasă în ziua în care l-am găsit pe Gudlaugur, zise directorul. Trebuie să veniţi.

Erlendur se ridică din pat. Adormise cu hainele pe el. Se duse la baie, se uită în oglindă şi îşi studie barba ţepoasă de câteva zile, pe care o simţi ca pe o bucată de şmirghel frecat pe lemn brut, când îşi trecu mâna peste ea. Barba îi era deasă şi aspră, la fel ca a tatălui său.

Înainte de a coborî, îi telefonă lui Sigurdur Óli şi îi spuse să se ducă împreună cu Elínborg în Hafnarfjördur şi s-o aducă pe sora lui Gudlaugur la interogatoriu. Urma să se întâlnească cu ei mai târziu, în aceeaşi zi. Nu-i explică de ce voia să vorbească cu ea. N-ar fi vrut să le scape niciun indiciu de faţă cu ea. Voia să-i vadă expresia feţei în momentul în care îşi dădea seama că el ştia că minţise.

Când Erlendur intră în bucătărie, îl văzu pe directorul hotelului în picioare, lângă un bărbat foarte slab, în jur de douăzeci şi ceva de ani. Se întrebă dacă nu cumva contrastul cu directorul îi juca feste; pe lângă el, toată lumea părea slabă.

— În sfârşit aţi venit, zise directorul. Toată lumea o să creadă că eu mă ocup de ancheta asta, că localizez martorii şi aşa mai departe.

Se uită la angajatul său.

— Spune-i ce ştii.

Tânărul îşi începu relatarea. Era foarte precis în legătură cu detaliile şi le povesti că începuse să se simtă rău pe la prânz, în ziua în care Gudlaugur fusese găsit în camera lui. Până la urmă, vomitase într-o pungă de gunoi pe care reuşise să o înşface la repezeală, în ultimul moment, din bucătărie.

Bărbatul se uită la director cu o privire ruşinată.

I se permisese să plece acasă şi se băgase în pat cu frisoane, cu temperatură şi cu dureri musculare. Şi pentru că locuia singur şi nu se uitase la ştiri, nu pomenise nimănui ce ştia, până în acea dimineaţă, când se întorsese la muncă şi auzise despre moartea lui Gudlaugur. Cu siguranţă, fu surprins să afle de cele întâmplate, şi cu toate că nu-l cunoştea bine pe bărbat – lucra în acest hotel doar de un an şi ceva –, vorbise uneori cu el şi chiar se dusese în camera lui şi…

— Da, da, da, îl repezi directorul. Nu ne interesează asta, Denni. Treci pur şi simplu peste.

— Înainte de a mă duce acasă în acea dimineaţă, Gulli a venit la bucătărie şi m-a întrebat dacă îi pot face rost de un cuţit.

— A cerut să împrumute un cuţit de la bucătărie? zise Erlendur.

— Da. La început a vrut nişte foarfece, dar n-am găsit, şi apoi a cerut un cuţit.

— De ce avea nevoie de foarfece sau de cuţit, nu ţi-a spus?

— Cred că-i trebuiau pentru costumul de Moş Crăciun.

— Pentru costumul de Moş Crăciun?

— N-a intrat în detalii, a zis că erau nişte capse pe care voia să le desfacă.

— Şi a adus înapoi cuţitul?

— Nu, nu cât am fost acolo, apoi la prânz am plecat şi asta e tot ce ştiu.

— Ce fel de cuţit?

— A zis că trebuia să fie unul ascuţit, spuse Denni.

— Era la fel ca ăsta, interveni directorul, care băgă mâna într-un sertar şi scoase un cuţit mic pentru friptură, cu un mâner de lemn şi o lamă foarte crestată. Avem cuţitele acestea pentru cei care comandă friptura noastră de vită cu os. Aţi încercat-o? E delicioasă. Cuţitele astea trec prin ea ca prin unt.

Erlendur luă cuţitul, îl examină şi se gândi că era posibil ca Gudlaugur să-i fi oferit asasinului arma, pe care acesta o folosise pentru a-l omorî. Se întrebă dacă treaba cu capsele de pe costumul de Moş Crăciun nu fusese o simplă stratagemă. Dacă nu cumva Gudlaugur aşteptase pe cineva în

camera lui şi voi să aibă cuţitul la îndemână; sau, dimpotrivă, dacă nu cumva cuţitul rămăsese pe masă, pentru că trebuia să-şi repare costumul de Moş, şi atacul survenise brusc, nepremeditat şi declanşat de ceva ce se întâmplase acolo, în cămăruţă? În acest caz, atacatorul nu se dusese înarmat în camera lui, nu intrase acolo cu scopul de a-l omorî.

— Trebuie să iau cuţitul, zise Erlendur. Trebuie să ştim dacă dimensiunea şi tipul lamei se potrivesc rănilor. E în regulă?

Directorul hotelului încuviinţă.

— Nu e englezul acela? zise el. Aveţi pe altcineva?

— Aş dori să stau puţin de vorbă cu Denni, zise Erlendur, fără să-i răspundă.

Directorul încuviinţă din nou şi rămase pe loc, până îi pică fisa şi-i aruncă lui Erlendur o privire ofensată. Era obişnuit să se afle în centrul atenţiei. În momentul în care pricepu mesajul, inventă cu voce tare o treabă pe care o avea de făcut în birou şi se făcu nevăzut. Uşurarea lui Denni în momentul în care şeful nu mai fu prezent se dovedi a fi de scurtă durată.

— Te-ai dus la subsol şi l-ai înjunghiat? îl întrebă Erlendur.

Denni se uită la el ca un condamnat.

— Nu, zise el cu ezitare, de parcă nici el nu era foarte sigur de asta.

Următoarea întrebare îl băgă şi mai tare în ceaţă.

— Mesteci tutun? întrebă Erlendur.

— Nu, zise el. Să mestec tutun? Ce…?

— Ţi s-a luat o mostră?

— Poftim?

— Foloseşti prezervativ?

— Prezervativ? făcu Denni, tot năucit.

— Cu prietena?

— Prietena?

— Ca să te asiguri că nu rămâne însărcinată?

Denni nu zise nimic.

— N-am prietenă, zise el în cele din urmă; Erlendur simţi o nuanţă de regret în vocea lui. De ce mă întrebaţi toate astea?

— Nu-ţi face griji în privinţa asta, zise Erlendur. Îl cunoşteai pe Gudlaugur. Ce fel de bărbat era?

— Era un tip grozav.

Denni îi spuse lui Erlendur că Gudlaugur se simţise bine la hotel, că nu dorise să plece şi că, de fapt, îi fusese teamă să se mute după ce fusese

concediat. Folosise toate serviciile hotelului şi era singurul membru din rândul angajaţilor care reuşise să facă asta ani de zile. Mânca ieftin la hotel, îşi dădea hainele la curăţat la spălătoria hotelului şi nu plătea niciun ban pentru cămăruţa de la subsol. Concedierea venise ca un şoc pentru el, însă zisese că se putea descurca dacă trăia din puţin, ba chiar că era posibil să nu mai fie nevoit să muncească pentru a avea din ce trăi.

— Ce-a vrut să spună cu asta? întrebă Erlendur.

Denni ridică din umeri.

— Nu ştiu. Era destul de misterios uneori. Zicea multe lucruri pe care eu nu le pricepeam.

— Cum ar fi?

— Nu ştiu, ceva în legătură cu muzica. Uneori. Când bea. În cea mai mare parte a timpului, era o persoană obişnuită.

— Bea mult?

— Nu, deloc. Uneori în weekenduri. Nu a lipsit nicio zi de la muncă. Niciodată. Era mândru de asta, cu toate că nu-i o slujbă extraordinară. Să fii portar şi treburi de genul ăsta.

— Ce ţi-a spus în legătură cu muzica?

— Îi plăcea muzica frumoasă. Nu-mi amintesc exact ce-a spus.

— De ce crezi că a zis că nu mai avea nevoie să-şi câştige existenţa?

— Părea să aibă bani. Şi nu plătise niciodată pentru nimic, deci putuse să facă economii tot timpul. Cred că la asta s-a referit. Că economisise destui bani.

Erlendur îşi aminti că îl rugase pe Sigurdur Óli să verifice conturile bancare ale lui Gudlaugur şi se hotărî să-i reamintească de asta. Îl lăsă pe Denni în bucătărie într-o stare de confuzie, gândindu-se la tutun de mestecat, la prezervative şi la prietene. În timp ce trecea prin holul hotelului, zări o tânără care se certa zgomotos cu recepţionistul-şef. Părea că acesta voia s-o dea afară din hotel, dar ea refuza să plece. Lui Erlendur îi trecu prin cap că femeia care voise să-i ceară bani recepţionistului pentru acea noapte de distracţie îşi făcuse apariţia la hotel, şi era gata să treacă mai departe, când tânăra îl observă şi se uită fix la el.

— Eşti poliţaiul? strigă ea.

— Ieşi afară de aici! îi strigă recepţionistul pe un ton neobişnuit de aspru.

— Arăţi exact aşa cum te-a descris Eva Lind, zise ea, studiindu-l pe Erlendur. Sunt Stína. Mi-a spus să stau de vorbă cu tine.

*

Se aşezară în bar. Erlendur cumpără cafea pentru amândoi. Încercă să-i ignore sânii, dar chestia asta îi dădu multă bătaie de cap. Niciodată în viaţa lui nu mai văzuse un piept atât de uriaş pe un trup atât de suplu şi delicat. Purta un pardesiu bej, lung până la glezne, cu guler de blană; îl scoase şi îl aşeză peste scaunul de la masa lor, lăsând să se vadă o bluză roşie, mulată, care de-abia dacă îi acoperea abdomenul, şi nişte pantaloni negri, evazaţi, care de-abia-i acoperea despicătura dintre fese. Era machiată excesiv, îşi dăduse cu un ruj de culoare închisă şi zâmbea, afişând o dantură foarte frumoasă.

— Trei sute de mii, zise ea, frecându-se cu grijă sub sânul drept, de parcă ar fi avut o mâncărime. Te întrebai ce e cu cu ţâţele astea?

— Eşti bine?

— E din cauza firelor, îi spuse, înfiorându-se ca la un gând neplăcut. Nu trebuie să le scarpin prea tare. Trebuie să am grijă.

— Ce…?

— Silicoane noi, îl întrerupse Stína. Mi-am făcut alaltăieri o operaţie de mărire a sânilor.

Erlendur avu grijă să nu se zgâiască la noii ei sâni.

— De unde o cunoşti pe Eva Lind? o întrebă.

— A zis că o să mă întrebi asta şi mi-a spus să-ţi spun că n-ai vrea să ştii. Are dreptate. Crede-mă. Şi mi-a mai spus că o să mă ajuţi cu o trebuşoară şi apoi aş putea să te ajut şi eu pe tine, ştii ce vreau să spun?

— Nu, zise Erlendur. Nu ştiu ce vrei să spui.

— Eva a zis că o să ştii.

— Eva minţea. Despre ce vorbeşti? O trebuşoară, despre ce vorbeşti?

Stína oftă.

— Prietenul meu a fost prins cu nişte haşiş pe aeroportul din Keflavík. Nu cu prea mult, dar destul cât să-l ţină la răcoare cam trei ani. Îi condamnă ca pe nişte criminali, nenorociţii. Pentru un pic de haşiş. Şi pentru câteva pastile! A zis c-o să primească trei ani. Trei! Pedofilii primesc trei luni, cu suspendare. Ai dracu' labagii!

Erlendur nu vedea cum ar fi putut s-o ajute. Vorbea ca un copil, fără să aibă habar cât de complicat şi de dificil era să ai de-a face cu lumea.

— A fost prins pe terminal?

— Mdeah.

— Nu pot face nimic, zise Erlendur. Şi nici n-am de gând. N-ai o companie prea bună. Traficanţi de droguri şi prostituţie. Ce-ai zice de o

slujbă cinstită de birou?

— Da’ nu vrei măcar să încerci? zise Stína. Să vorbeşti cu cineva. Nu trebuie să primească trei ani!

— Ca să înţeleg bine, zise Erlendur dând uşor din cap, eşti prostituată?

— Prostituată, prostituată, zise Stína, scoţând o ţigară dintr-o mică poşetă neagră pe care o ţinea pe umăr. Dansez la The Marquis.

Se apleca în faţă şi îi şopti lui Erlendur pe un ton complice:

— Ies mai mulţi bani din cealaltă chestie.

— Şi ai avut clienţi din hotelul ăsta?

— Câţiva, zise Stína.

— Ai lucrat aici, în hotel?

— N-am lucrat niciodată aici.

— Mă refer dacă îţi agăţi clienţii de aici sau dacă îi aduci din oraş?

— Cum îmi convine mie. Mă lăsau să stau chiar şi pe aici, până când m-a dat Grasu’ afară.

— De ce?

Stína începu să se scarpine iarăşi sub sân şi se masă cu foarte mare atenţie. Faţa i se schimonosi şi se forţă să-i zâmbească lui Erlendur, dar se vedea clar că nu se simţea bine.

— Ştiu o tipă care s-a dus să-şi pună nişte implanturi şi toată treaba a ieşit foarte prost, zise ea. Acum are ţâţele ca nişte şosete.

— Chiar ai nevoie de nişte sâni atât de mari? Erlendur nu se putu abţine să n-o întrebe.

— Nu-ţi plac? zise ea, împingându-şi sânii înainte şi strâmbându-se de durere. Firele astea mă omoară, gemu.

— Păi, sunt… mari, admise Erlendur.

— Şi sunt ultimul răcnet, se făli Stína.

Erlendur îl văzu pe directorul hotelului intrând în bar împreună cu recepţionistul-şef şi îndreptându-se, cu pieptul înainte, către ei. După ce se uită în jur, să se asigure că nu mai era nimeni altcineva în bar, îi spuse printre dinţi Stínei, care se afla la doar câţiva metri de el.

— Ieşi afară! Ieşi imediat afară, fato! În clipa asta! Pleacă de aici!

Stína se uită peste umăr la directorul hotelului, apoi din nou la Erlendur şi îşi dădu ochii peste cap.

— Hristoase, zise ea.

— Nu vrem târfe ca tine în acest hotel! strigă directorul.

O înşfăcă, vrând s-o dea afară.

— Lasă-mă în pace, zise Stína. Stau de vorbă cu omul ăsta.

— Ia uitaţi-vă ce ţâţe are! strigă Erlendur, fără să ştie ce altceva să spună.

Directorul hotelului se uită la el, năucit.

— Sunt noi, adăugă Erlendur, în loc de explicaţie.

Se ridică în picioare, îi blocă directorului calea şi încercă să-l împingă, însă fără succes. Stína făcu tot ce putu ca să-şi protejeze sânii, în timp ce recepţionistul-şef se ţinea deoparte, privind la ce se întâmpla. În cele din urmă, veni în ajutorul lui Erlendur şi reuşiră să-l îndepărteze de Stína pe directorul care fierbea de furie.

— Tot… ce… spune… despre mine… sunt… minciuni sfruntate! zise el, abia respirând.

Efortul era prea mare pentru el; faţa îi şiroia de transpiraţie şi gâfâia după încleştare.

— N-a spus nimic despre tine, zise Erlendur pentru a-l calma.

— Vreau… să… plece… de aici.

Directorul hotelului se prăbuşi într-un scaun, îşi scoase batista şi începu să-şi şteargă faţa.

— Ia calmează-te, Grasule, zise Stína. E negustor de carne, ştiai?

— Negustor de carne? Erlendur nu prinse sensul imediat.

— Ia câte o felie de la noi toate, care lucrăm aici, în hotel, zise Stína.

— O felie? făcu Erlendur.

— O felie. Comisionul lui! Îşi ia partea de la noi.

— Minciuni! strigă directorul. Ieşi afară de aici, târfă împuţită!

— A vrut mai mult de jumătate pentru el şi pentru ospătarul-şef, zise Stína în timp ce-şi rearanja cu grijă sânii, şi când am refuzat mi-a spus să mă car şi să nu mă mai întorc niciodată.

— Minte, zise directorul hotelului, ceva mai calm. Eu le-am dat întotdeauna afară pe fetele astea, şi pe ea la fel. Nu vrem târfe în acest hotel.

— Ospătarul-şef? zise Erlendur, căruia îi veni în minte mustăcioara subţire.

Parcă Rósant îl chema.

— „Le-am dat întotdeauna afară”, pufni Stína, întorcându-se către Erlendur. El e ăla care ne sună. Dacă ştie că vreunul dintre oaspeţi vrea aşa ceva sau că are bani, ne dă telefon să ne spună şi ne plantează în bar. Zice că asta face hotelul mai popular. Sunt oaspeţi care merg la conferinţe şi treburi de genul ăsta. Străini. Bătrâni singuri. Dacă e vreo conferinţă mare, ne sună.

— Sunt multe ca tine? întrebă Erlendur.

— Câteva dintre noi oferă servicii de escortă, zise Stína. De calitate superioară.

Stína lăsa impresia că de nimic nu era mai mândră decât să fie prostituată; de asta şi, probabil, de noii ei sâni.

— Ba pe dracu' oferă servicii de escortă, zise directorul, respirând din nou normal. Se învârt prin hotel şi încearcă să agaţe turişti şi să-i ducă în camere şi minte că-i dau telefon. Curvă mincinoasă şi nenorocită!

Considerând nerecomandabil să continue conversaţia cu Stína la bar, Erlendur le spuse că avea nevoie să împrumute puţin biroul recepţionistului-şef – altfel, puteau să meargă cu toţii la secţia de poliţie şi să continue acolo. Directorul hotelului scoase un oftat şi se uită urât la Stína. Erlendur o urmă afară din bar, în biroul şefului de la recepţie. Directorul hotelului rămase în urmă. Spumega, plin de draci, şi îl repezi pe recepţionistul-şef când se oferi să se facă util.

— Minte, Erlendur, strigă după ei. Sunt numai minciuni!

Erlendur se aşeză la birou, în timp ce Stína rămase în picioare şi îşi aprinse o ţigară, ca şi cum nu i-ar fi păsat că fumatul era interzis peste tot în hotel, probabil doar cu excepţia barului.

— Îl cunoşteai pe portarul acestui hotel? întrebă Erlendur. Pe Gudlaugur?

— Era chiar simpatic. Strângea partea Grasului de la noi. Apoi a fost omorât.

— Era…

— Crezi că Grasu' l-a omorât? îl întrerupse Stína. Este cel mai mare nenorocit pe care îl cunosc. Ştii de ce nu mi se mai permite să vin în hotelul ăsta căcăcios?

— Nu.

— Nu voia doar o parte de la noi fetele, ci şi, ştii tu…

— Ce?

— Voia să facem şi diverse chestii pentru el. Intime. Ştii tu…

— Şi?

— Am refuzat. Am pus piciorul în prag. Colacii ăia de grăsime. E scârbos. Putea să-l omoare pe Gudlaugur. Îl văd făcând asta. Pun pariu că l-a aranjat.

— Dar care era relaţia ta cu Gudlaugur? Ai făcut şi pentru el chestii?

— Niciodată. Nu era interesat.

— Cu siguranţă era, zise Erlendur, imaginându-şi cadavrul lui Gudlaugur în cămăruţă, cu pantalonii în vine. Mi-e teamă că nu era întru totul dezinteresat.

— Oricum, de mine n-a fost niciodată interesat, zise Stína, ridicându-şi cu grijă sânii. Şi de niciuna dintre fete.

— E şi ospătarul-şef băgat în chestia asta, împreună cu directorul?

— Rósant? Mdeah.

— Dar bărbatul de la recepţie?

— Nu ne vrea. El nu vrea nicio târfă, ăia doi hotărăsc. Bărbatul de la recepţie vrea să scape de Rósant, dar Grasu' face prea mulţi bani de pe urma lui.

— Spune-mi altceva. Ai mestecat vreodată tutun? Într-un fel de tifon, ca nişte pliculeţe de ceai minuscule. Se ţin sub buză. Lipite de gingii.

— Câh, nu, zise Stína. Eşti nebun? Chiar am grijă de dinţii mei.

— Dar cunoşti pe cineva care mestecă tutun?

— Nu.

Nu mai spuseră nimic, când Erlendur simţi nevoia să ţină o predică. Se gândea la Eva Lind. La felul în care fusese înghiţită de droguri, şi sigur începuse să se prostitueze ca să poată să-şi plătească dependenţa, cu toate că probabil n-o făcea în vreunul dintre hotelurile bune din oraş. Se gândi ce lucru îngrozitor era pentru o femeie să-şi vândă favorurile oricărui moş nenorocit, pe orice sumă, oriunde şi ori de câte ori era nevoie.

— De ce faci asta? întrebă el, încercând să-şi ascundă tonul acuzator din voce. Implanturi de silicon în sâni. Sex cu invitaţii de la conferinţe, în camere de hotel. De ce?

— Eva Lind a zis că o să întrebi şi asta. Nu încerca să înţelegi, zise Stína, şi îşi stinse ţigara în podea. Să nu încerci niciodată.

Stína aruncă întâmplător o privire pe hol, prin uşa deschisă a biroului, şi o văzu pe Ösp trecând.

— Ösp încă mai lucrează aici? întrebă.

— Ösp? O cunoşti?

Mobilul lui Erlendur începu să-i sune în buzunar.

— Credeam că şi-a dat demisia. Mai stăteam de vorbă cu ea atunci când eram aici.

— De unde o cunoşti?

— Pur şi simplu eram împreună în…

— Se prostitua şi ea, nu-i aşa?

Erlendur scoase mobilul şi se pregătea să răspundă.
— Nu, zise Stína. Ea nu e ca fratele ei mai mic.
— Fratele ei? zise Erlendur. Are un frate?
— Ăla e o curvă mai mare decât mine.

23

Erlendur rămase privind fix la Stína în timp ce încerca să priceapă comentariul în legătură cu fratele lui Ösp. Stína şovăi în faţa lui.

— Ce e? zise ea. Ce s-a întâmplat? N-ai de gând să răspunzi la telefon?

— De ce credeai că Ösp şi-a dat demisia?

— Pentru că e o slujbă de căcat.

Erlendur răspunse la telefon aproape absent.

— Era şi timpul, zise Elínborg la capătul celălalt al firului.

Ea şi Sigurdur Óli se duseseră în Hafnarfjördur să o aducă pe sora lui Gudlaugur la interogatoriu, la secţia de poliţie din Reykjavík, dar femeia nu acceptă să-i însoţească. Când le ceru o explicaţie, refuzară să i-o dea, apoi le spusese că nu-şi putea lăsa singur tatăl, imobilizat în scaunul cu rotile. Se oferiră să-i facă rost de un îngrijitor şi o poftiră să vorbească cu un avocat, care avea dreptul s-o însoţească, dar femeia părea să nu-şi dea seama de seriozitatea chestiunii. Nu dădea nici cel mai mic semn c-ar vrea să meargă la secţia de poliţie, aşa că Elínborg sugeră un compromis, categoric împotriva voinţei lui Sigurdur Óli. O vor duce la hotel, la Erlendur, şi după ce stătea de vorbă cu ea, aveau să decidă care era următorul pas. Femeia cântări alternativa. Pe punctul de a-şi pierde răbdarea, Sigurdur Óli se pregătea să o târască cu forţa la secţie, când, în cele din urmă, acceptă. Telefonă unei vecine care veni imediat, în mod evident obişnuită să aibă grijă de bătrân când era nevoie. Apoi începu din nou să se împotrivească, lucru care îl scoase din minţi pe Sigurdur Óli.

— Vine cu ea către tine, îi spuse Elínborg la telefon. Ar fi preferat cu siguranţă să o închidă. Ne tot întreba de ce vrem să stăm de vorbă cu ea şi nu ne-a crezut când i-am spus că nu ştim. Şi, oricum, de ce vrei să vorbeşti cu ea?

— A fost la hotel cu câteva zile înainte ca fratele ei să fie asasinat, dar ne-a spus că nu-l mai văzuse de zeci de ani. Vreau să ştiu de ce n-a pomenit de asta, de ce minte. Să văd ce faţă face.

— Poate fi o adevărată pacoste, zise Elínborg. Sigurdur Óli n-a fost tocmai încântat de modul în care s-a comportat.

— Ce s-a întâmplat?

— O să-ţi spună el.

Erlendur închise.

— La ce te referi când zici că e o curvă mai mare ca tine? îi spuse Stínei, care se tot uita în geantă şi se întreba dacă să-şi mai aprindă sau nu o ţigară. Fratele lui Ösp. Despre ce vorbeşti?

— Ce?

— Fratele lui Ösp. Ai zis că e o curvă mai mare decât tine.

— Întreab-o pe ea, zise Stína.

— O s-o întreb, dar ce… e fratele ei mai mic, aşa ai spus, nu?

— Da, şi e… bi.

— Bi. Vrei să spui că e…?

— Bisexual.

— Şi, se prostituează? întrebă Erlendur. La fel ca tine?

— Bineînţeles. E un drogat. E întotdeauna cineva care vrea să-l bată pentru că-i datorează bani.

— Şi Ösp? De unde o cunoşti?

— Am fost la şcoală împreună. La fel şi cu el. E doar cu un an mai mic decât ea. Avem amândouă aceeaşi vârstă. Am fost în aceeaşi clasă. Nu e prea deşteaptă.

Stína arătă înspre cap.

— N-o prea duce, zise ea. S-a lăsat de şcoală la cincisprezece ani. A picat multe examene. Eu le-am luat pe toate. Am terminat liceul.

Stína zâmbi larg.

Erlendur o măsură cu privirea.

— Ştiu că eşti prietenă cu fiică-mea şi mi-ai fost de mare ajutor, zise el, însă n-ar trebui să te compari cu Ösp. Până una-alta, ea n-are fire care s-o mănânce.

Stína se uită la el, păstrând încă un zâmbet în colţul gurii, apoi ieşi din birou fără să scoată o vorbă şi traversă holul. Îşi aruncă peste umeri, din mers, pardesiul cu guler de blană, dar acum mişcările îi erau lipsite de orice demnitate. Dădu nas în nas cu Sigurdur Óli şi cu sora lui Gudlaugur, când aceştia intrau în holul hotelului, şi Erlendur îl văzu pe Sigurdur Óli holbându-se la sânii Stínei. Se gândi că, la urma urmei, operaţia îşi meritase toţi banii.

Directorul hotelului rămăsese prin preajmă, de parcă aştepta ca întâlnirea lui Erlendur să ia sfârşit. Ösp stătea lângă lift şi o urmări cu privirea pe Stína, care părăsea hotelul. Era evident că Ösp o recunoscuse. Când Stína trecu pe lângă recepţionistul-şef, care stătea la birou, acesta ridică privirea şi o urmări cum iese pe uşă. Îl văzu pe directorul hotelului, care plecă

bălăbănindu-se către bucătărie, Ösp intră în lift, iar uşile se închiseră în urma ei.

— Pot să întreb ce e în spatele acestei mascarade? o auzi Erlendur pe sora lui Gudlaugur spunând, în timp ce se apropia de el. Ce înseamnă toată insolenţa şi grosolănia asta?

— Insolenţă şi grosolănie? zise Erlendur cu o voce zeflemitoare. Nu înţeleg la ce vă referiţi.

— Bărbatul ăsta, zise femeia fără să cunoască, evident, numele lui Sigurdur Óli, bărbatul acesta a fost grosolan cu mine şi aştept să mi se ceară scuze.

— Nici nu se pune problema, zise Sigurdur Óli.

— M-a împins şi m-a scos afară din casă ca pe un criminal de drept comun.

— I-am pus cătuşele, zise Sigurdur Óli. Şi nu o să-mi cer scuze. Poate să-şi ia adio de la chestia asta. Ne-a făcut în toate felurile, pe mine şi pe Elínborg, şi a opus rezistenţă. Vreau să fie reţinută. A împiedicat un ofiţer de poliţie aflat în exerciţiul funcţiunii.

Stefanía Egilsdóttir se uită la Erlendur şi nu zise nimic.

— Nu sunt obişnuită cu un astfel de tratament, zise ea în cele din urmă.

— Du-o la secţie, îi zise Erlendur lui Sigurdur Óli. Bag-o în celula de lângă cea a lui Henry Wapshott. Mâine o să stăm de vorbă cu ea.

Se uită la femeie.

— Sau poimâine.

— Nu puteţi face asta, zise Stefanía, şi Erlendur îşi dădu seama că era şocată de-a binelea. N-aveţi niciun motiv să vă purtaţi aşa cu mine. Ce vă face să credeţi că puteţi să mă băgaţi la închisoare? Ce-am făcut?

— Aţi minţit, zise Erlendur. La revedere.

Şi apoi, către Sigurdur Óli:

— Ţinem legătura.

Se întoarse cu spatele la ei şi o porni în direcţia în care o apucase directorul hotelului. Sigurdur Óli o luă pe Stefanía de braţ şi se pregătea să plece cu ea, dar femeia rămase pironită locului, privind fix la spatele lui Erlendur, care se îndepărta.

— În regulă, strigă ea după el.

Încercă să se elibereze din strânsoarea lui Sigurdur Óli.

— Nu e nevoie să faceţi asta, zise ea. Putem să stăm jos şi să discutăm despre chestia asta ca nişte fiinţe umane civilizate.

Erlendur se opri şi se întoarse.
— Despre fratele meu, zise ea. Haideţi să vorbim despre fratele meu, dacă vreţi. Însă nu ştiu ce o să câştigaţi din asta.

Se aşezară în cămăruţa lui Gudlaugur. Ea spusese că voia să meargă acolo. Erlendur o întrebă dacă mai fusese acolo înainte şi ea negă. Când o întrebă dacă îl întâlnise sau nu pe fratele ei în toţi acei ani, ea repetă ceea ce spusese şi înainte, că nu mai păstrase legătura cu el. Erlendur era convins că minţea. Că treaba pentru care venise la hotel, cu cinci zile înaintea asasinării lui Gudlaugur, avea, într-un fel, legătură cu el, şi nu era doar pură coincidenţă.
Ea se uită la posterul cu Shirley Temple în rolul Micii Prinţese, fără ca expresia feţei să i se schimbe câtuşi de puţin şi fără să facă vreun comentariu. Deschise şifonierul şi îi văzu uniforma de portar. În cele din urmă, se aşeză pe singurul scaun din cameră, iar Erlendur se sprijini de şifonier. Sigurdur Óli avea nişte întâlniri stabilite în Hafnarfjördur cu mai mulţi dintre colegii de clasă ai lui Gudlaugur şi plecă în momentul în care cei doi coborâră la subsol.
— Aici a murit, zise sora lui, fără nicio urmă de regret în voce, şi Erlendur se întrebă, la fel cum o făcuse şi la prima lor întâlnire, de ce acestei femei părea că-i lipseşte orice sentiment pentru fratele ei.
— A fost înjunghiat în inimă, zise Erlendur. Probabil cu un cuţit luat de la bucătărie, adăugă el. E sânge pe pat.
— Ce puţine lucruri, zise ea, privind în jur, prin cameră. Îţi vine greu să crezi că a locuit aici, în toţi aceşti ani. Ce-o fi fost în mintea lui?
— Speram să mă puteţi ajuta dumneavoastră cu chestia asta.
Se uită la el şi nu zise nimic.
— Nu ştiu, continuă Erlendur. Probabil considera cămăruţa asta suficient de mare pentru el. Unii oameni pot locui doar într-o vilă de cinci sute de metri pătraţi. Înţeleg că a beneficiat de pe urma faptului că a stat şi a lucrat la hotel. Au fost o mulţime de avantaje.
— Aţi găsit arma crimei? întrebă ea.
— Nu, dar am găsit probabil ceva care seamănă cu ea, zise Erlendur.
Apoi se opri şi aşteptă ca ea să vorbească, însă femeia nu scoase niciun cuvânt şi se scurse o vreme până ce ea rupse din nou tăcerea.
— De ce susţineţi că mint?

— Nu ştiu cât din ce spuneţi este minciună, însă ştiu că nu-mi spuneţi tot. Nu-mi spuneţi adevărul. Şi, bineînţeles, cel mai grav e că nu-mi spuneţi nimic şi sunt uimit de reacţia dumneavoastră şi a tatălui dumneavoastră faţă de moartea lui Gudlaugur. De parcă n-ar avea nicio legătură cu voi.

Îl studie îndelung pe Erlendur, apoi păru că se hotărăşte.

— Sunt trei ani între noi, zise ea brusc, – şi, aşa mică cum eram, încă îmi amintesc ziua când a fost adus acasă. Cred că e una dintre primele mele amintiri din viaţă. Din prima zi a fost lumina ochilor tatălui său. Tata l-a iubit întotdeauna şi cred că avea planuri mari pentru el chiar de la început. Dar n-a fost ceva consimţit, de comun acord, cum probabil ar fi trebuit să se întâmple – tata a avut mereu propriile gânduri în legătură cu viitorul măreţ care îl aştepta pe Gudlaugur.

— Şi dumneavoastră? o întrebă Erlendur. Pe tine nu te vedea ca pe un geniu?

— Era întotdeauna bun cu mine, zise ea, însă pe Gudlaugur îl venera.

— Şi l-a tot împins până când s-a prăbuşit.

— Aţi vrea ca lucrurile să fie simple, zise ea. Rareori sunt aşa. Îmi închipuiam că un bărbat ca dumneavoastră, un poliţist, şi-a dat deja seama de asta.

— Nu cred că discuţia asta ar trebui să se învârtă în jurul meu, zise Erlendur.

— Nu, zise ea. Bineînţeles că nu.

— Cum a ajuns Gudlaugur să sfârşească singur şi abandonat, în cămăruţa asta? De ce îl uraţi atât de tare? Aş putea, într-o oarecare măsură, să înţeleg atitudinea tatălui, dacă ce a făcut Gudlaugur l-a costat sănătatea, însă nu înţeleg de ce aţi fost şi dumneavoastră atât de pornită împotriva lui.

— L-a costat sănătatea? zise ea, uitându-se surprinsă la Erlendur.

— Când l-a împins pe scări, zise Erlendur. Am auzit povestea asta.

— De la cine?

— Nu are importanţă. E adevărat? L-a schilodit pe tatăl vostru?

— Nu cred că vă priveşte pe dumneavoastră.

— Cu siguranţă că nu, zise Erlendur. Doar dacă nu cumva lucrul ăsta priveşte ancheta. În acest caz, mi-e teamă că este treaba a mai mult de două persoane.

Fără să spună nimic, Stefanía se uită la sângele de pe pat, în timp ce Erlendur se întreba de ce voise să stea de vorbă cu el în camera unde fusese asasinat propriul frate. Se gândi să o întrebe, dar nu se putu hotărî să o facă.

— Nu se poate să fi fost mereu aşa, zise el, în schimb. Dirijorul corului mi-a spus că aţi sărit în ajutorul lui Gudlaugur când şi-a pierdut vocea pe scenă. Cândva fuseserăţi prieteni. Cândva, vă era frate.

— De unde ştiţi ce s-a întâmplat? Cum aţi dezgropat chestia asta? Cu cine aţi vorbit?

— Strângem informaţii. Cei din Hafnarfjördur îşi amintesc bine acest episod. La acea vreme, nu obişnuiaţi să-l trataţi cu indiferenţă. Când eraţi copii.

Stefanía rămase tăcută.

— Toată acea întâmplare a fost un coşmar, zise ea în cele din urmă. Un coşmar îngrozitor.

*

În casa lor din Hafnarfjördur îşi petrecuseră toată ziua aşteptând cu nerăbdare momentul în care el va cânta în sala cinematografului. Ea se trezise devreme, pregătise micul dejun şi se gândise la mama ei, simţind că îşi asumase acel rol în gospodărie şi că era mândră de asta. Tatăl ei o lăudase pentru că avea grijă de amândoi după moartea mamei, pentru ajutorul pe care i-l dădea. Pentru cât de matură şi de responsabilă era în tot ce făcea. De obicei, el nu spunea nimic despre ea. O ignora. Întotdeauna o ignorase.

Îi era dor de mama ei. Unul dintre ultimele lucruri pe care i le spusese mama ei la spital era că acum ea va trebui să aibă grijă de tatăl şi de fratele ei. Nu trebuia să-i dezamăgească. „Promite-mi”, o rugase mama. „Nu va fi întotdeauna uşor. N-a fost mereu uşor. Tatăl tău poate fi încăpăţânat şi sever şi nu ştiu dacă Gudlaugur poate face faţă. Însă dacă se ajunge vreodată la asta, tu trebuie să fii alături de el, de Gudlaugur, promite-mi şi asta”, îi spusese mama, şi ea încuviinţase şi îi promisese. Se ţinuseră de mâini până ce mama lor adormise, şi apoi ea îi mângâiase părul şi o sărutase pe frunte.

Două zile mai târziu murise.

— O să-l lăsăm pe Gudlaugur să doarmă un pic mai mult, zise tatăl ei când coborî în bucătărie. E o zi importantă pentru el.

O zi importantă pentru el.

Nu-şi amintea de nicio zi importantă pentru ea. Totul se învârtea în jurul lui. În jurul cântatului lui. În jurul şedinţelor de înregistrare. În jurul celor două discuri pe care le scosese. În jurul invitaţiei de a face un turneu în Peninsula Scandinavă. În jurul concertelor din Hafnarfjördur. În jurul concertului din seara aceea. A vocii sale. A lecţiilor lui de canto, când ea

trebuia să se strecoare în casă fără să-i deranjeze, în timp ce el stătea în picioare, lângă pian, iar tatăl lui îl acompania, îl învăţa, îl încuraja şi îi arăta dragoste şi înţelegere dacă simţea că făcea lucrurile bine, rămânând însă ferm şi neînduplecat dacă credea că nu se concentra destul. Uneori îşi pierdea răbdarea şi îl certa. Alteori îl îmbrăţişa şi îi spunea că fusese minunat.

Să fi primit şi ea măcar o fărâmă din atenţia revărsată asupra lui şi din încurajarea pe care el o primea în fiecare zi pentru că avea acea voce minunată. Se simţea lipsită de importanţă, lipsită de orice fel de talent care ar fi putut atrage atenţia tatălui ei. Îl auzea adeseori spunând că era păcat că n-avea şi ea voce. Considera că ar fi fost pierdere de vreme s-o înveţe să cânte, dar ea ştia că nu era cazul. Ştia că el nu se obosea să-şi consume din energie cu ea, pentru că nu avea o voce deosebită. Îi lipsea talentul fratelui ei. Putea să cânte într-un cor şi să se descurce, cât de cât, la pian, însă atât tatăl ei, cât şi profesorul de pian la care o trimisese pentru că nu avea timp să se ocupe de ea, vorbeau despre lipsa ei de talent muzical.

Fratele ei, pe de altă parte, avea o voce minunată şi un profund simţ al muzicii, dar era totuşi doar un băiat obişnuit, la fel cum şi ea era o fată obişnuită. Nu ştia ce îi deosebea unul de celălalt. Nu era diferit de ea. Într-un fel, ea se ocupa de creşterea lui, mai ales după ce mama lor se îmbolnăvise. El o asculta, făcea ce îi spunea şi o respecta. La fel, şi ea îl iubea, dar era şi invidioasă pe laudele pe care le primea. Îi era frică de acel sentiment şi nu îl pomenea nimănui.

Îl auzi pe Gudlaugur coborând scările, apoi apăru în bucătărie şi se aşeză lângă tatăl lor.

— Exact ca mama, zise el în timp ce o urmărea pe sora lui turnând cafeaua în ceaşca tatălui lor.

Băiatul vorbea des despre mama lor şi sora lui ştia că îi era foarte tare dor de ea. La ea se ducea de fiecare dată când ceva era în neregulă, când băieţii îl bruscau sau când tatăl lor îşi pierdea cumpătul, şi, pur şi simplu, când avea nevoie să-l strângă cineva în braţe, fără ca asta să fie o recompensă specială pentru o interpretare bună.

Aşteptarea şi emoţia au umplut casa toată ziua şi au atins un grad aproape insuportabil în momentul în care, spre seară, s-au îmbrăcat cu cele mai bune haine şi au pornit către cinematograf. Îl însoţiră amândoi pe Gudlaugur în culise, tatăl lor îl salută pe dirijorul corului şi apoi se strecurară afară, în sala care începea să se umple. Luminile se stinseră. Cortina se ridică. Destul

de mare pentru vârsta lui, chipeş şi afişând un aer deosebit de hotărât, în timp ce se afla pe scenă, Gudlaugur începu în cele din urmă să cânte cu vocea lui melancolică de soprano.

Ea îşi ţinu respiraţia şi închise ochii.

Următorul lucru pe care şi-l aminti a fost că tatăl ei o apucase de braţ atât de strâns, încât o duru, şi îl auzi gemând: „Oh, Dumnezeule!”

Ea deschise ochii şi văzu chipul tatălui, palid ca de mort, iar când se uită sus, pe scenă, îl văzu pe Gudlaugur chinuindu-se să cânte, numai că se întâmplase ceva cu vocea lui. Parcă ar fi cântat un jodel. Se ridică în picioare, privi în jur, în sală, şi văzu că oamenii începuseră să zâmbească şi că unii dintre ei râdeau. Fugi pe scenă la fratele ei şi încercă să-l ia de acolo. Dirijorul corului îi veni în ajutor şi în cele din urmă reuşiră să-l ducă în culise. Îl văzu pe tatăl ei stând ţeapăn pe rândul din faţă, ţintuind-o cu privirea, ca zeul tunetului.

Când mai târziu, în aceeaşi seară, se aşeză în pat şi se gândi la acel moment îngrozitor, inima i se opri în loc, nu de frică sau de oroare, la gândul celor întâmplate, ori imaginându-şi cum trebuie să se fi simţit fratele ei, ci din cauza unei bucurii misterioase, pentru care nu avea nicio explicaţie şi pe care şi-o reprimă ca pe o mârşăvie.

*

— Aţi avut conştiinţa încărcată din cauza acelor gânduri? întrebă Erlendur.

— Îmi erau complet străine, zise Stefanía. Nu mă mai gândisem niciodată înainte la ceva asemănător.

— Nu cred că e ceva anormal să te bucuri de nefericirea altora, zise Erlendur. Chiar şi de a celor apropiaţi nouă. Poate e din instinct, un fel de mecanism de apărare pentru a face faţă şocului.

— Nu ar trebui să vă povestesc lucrurile astea în amănunt, zise Stefanía. Nu compun o imagine tocmai atrăgătoare despre mine. Şi poate că aveţi dreptate. Cu toţii suferisem un şoc. Un şoc enorm, după cum vă puteţi închipui.

— Care a fost relaţia lor după acest episod? întrebă Erlendur. Dintre Gudlaugur şi tatăl lui.

Stefanía îi ignoră întrebarea.

— Ştiţi cum e să nu fii tu favoritul? întrebă ea, în schimb. Cum e să fii o persoană obişnuită şi să nu primeşti niciodată o atenţie specială. E ca şi cum nu ai exista. Nu eşti apreciat la valoarea ta, nu eşti susţinut, nu ţi se acordă o

atenţie specială. Şi în tot acest timp altcineva, cineva pe care îl consideri egalul tău, este văzut drept cel ales, născut să aducă o bucurie infinită părinţilor săi şi lumii întregi. Vezi chestia asta zi după zi, săptămână după săptămână şi an după an şi nu se sfârşeşte niciodată, ci, dimpotrivă, creşte odată cu timpul, aproape… aproape ca un ritual de veneraţie.

Ridică privirea şi îl privi pe Erlendur.

— Nu poate duce decât la gelozie, îi spuse. Orice altceva nu ar fi omenesc. Şi în loc să o suprimi, descoperi în curând că te hrăneşti cu ea, pentru că, într-un fel ciudat, te face să te simţi mai bine.

— Asta este explicaţia pentru faptul că v-aţi bucurat de nefericirea fratelui dumneavoastră?

— Nu ştiu, zise Stefanía. Nu am putut controla acel sentiment. M-a lovit ca o palmă peste faţă şi am tremurat, şi m-au trecut fiorii, şi am încercat să scap de el, însă n-a mers. Nu am crezut că se putea întâmpla aşa ceva.

Tăcură.

— V-aţi invidiat fratele? zise apoi Erlendur.

— Poate aşa e, un timp. Mai târziu a început să-mi fie milă de el.

— Şi în cele din urmă, aţi ajuns să-l urâţi.

Ea se uită la Erlendur.

— Ce ştiţi despre ură? îl întrebă.

— Nu prea multe, zise Erlendur. Însă ştiu că poate fi periculoasă. De ce ne-aţi spus că n-aţi păstrat legătura cu fratele dumneavoastră timp de aproape trei decenii?

— Pentru că este adevărat, zise Stefanía.

— Nu este adevărat, zise Erlendur. Minţiţi. De ce minţiţi?

— Aveţi de gând să mă trimiteţi la închisoare pentru că mint?

— Dacă trebuie, am să o fac, zise Erlendur. Ştim că aţi venit în acest hotel cu cinci zile înainte ca el să fie asasinat. Ne-aţi spus că nu l-aţi văzut şi nu aţi avut niciun contact cu fratele dumneavoastră zeci de ani. Apoi descoperim că aţi venit la hotel cu câteva zile înainte de moartea lui. Cu ce treabă? Şi de ce ne-aţi minţit?

— Aş fi putut veni la hotel fără să-l întâlnesc. E un hotel mare. Nu v-a trecut prin minte deloc chestia asta?

— Mă îndoiesc de asta. Nu cred că este o coincidenţă că aţi venit la hotel chiar înainte ca el să moară.

Văzuse că ea ocolea adevărul. Observase că chibzuia dacă să facă sau nu următorul pas. Se pregătise în mod clar pentru a-i oferi o relatare mai

detaliată decât la prima întâlnire şi acum era momentul să se hotărască dacă să facă sau nu pasul hotărâtor.

— Avea o cheie, zise ea cu o voce atât de stinsă că Erlendur de-abia o auzi. Cea pe care ne-aţi arătat-o mie şi tatălui meu.

Erlendur îşi amintea şirul de chei care fusese găsit în camera lui Gudlaugur şi briceagul mic şi roz cu imaginea unui pirat. Pe inel erau două chei, una despre care crezuse că era cheia de la o uşă şi cealaltă, care se putea potrivi foarte bine la un geamantan, un dulap sau o cutie.

— Ce e cu acea cheie? întrebă Erlendur. Aţi recunoscut-o? Ştiţi unde se potriveşte?

Stefanía zâmbi.

— Am o cheie identică, zise ea.

— Ce cheie este?

— Este cheia de la casa noastră din Hafnarfjördur.

— De la casa dumneavoastră, vreţi să spuneţi?

— Da, zise Stefanía. De acolo de unde locuim eu şi tatăl meu. Cheia se potriveşte la uşa de la subsolul din spatele casei. Nişte scări înguste duc din subsol în hol şi de acolo se poate ajunge în camera de zi şi în bucătărie.

— Vreţi să spuneţi…? Erlendur încercă să-şi dea seama de implicaţiile lucrurilor pe care le spunea ea. Vreţi să spuneţi că venea în casă?

— Da.

— Dar credeam că nu ţineaţi legătura. Aţi zis că dumneavoastră şi tatăl dumneavoastră nu aţi mai avut de-a face cu el de ani de zile, că nu aţi vrut să aveţi niciun contact cu el. De ce aţi minţit?

— Pentru că tata nu ştia.

— Ce anume nu ştia?

— Că el venea acasă la noi. Lui Gudlaugur trebuie să-i fi fost dor de noi. Nu l-am întrebat, însă aşa trebuie să fi fost. Altfel, de ce să facă acest lucru?

— Ce anume nu ştia tatăl dumneavoastră?

— Că Gudlaugur venea uneori acasă, noaptea, fără ca noi să ştim, se aşeza în camera de zi fără să facă vreun zgomot şi pleca înainte ca noi să ne trezim. O făcea de ani de zile şi noi nu am ştiut niciodată.

Ea se uită la petele de sânge de pe pat.

— Până când, odată, m-am trezit în toiul nopţii şi l-am văzut.

24

Erlendur o urmărea pe Stefanía şi cuvintele ei i se învălmăşeau în minte. Nu mai era la fel de arogantă ca la prima lor întâlnire, când Erlendur fusese indignat de lipsa ei de sentimente faţă de propriul frate, şi crezu că poate se grăbise să o judece. Nu o cunoştea nici pe ea şi nu-i cunoştea nici povestea suficient cât să poată s-o privească de sus şi regretă brusc comentariul despre lipsa ei de conştiinţă. Nu se cuvenea să-i judece pe alţii, deşi mereu cădea în această plasă. În fond, nu ştia nimic despre această femeie care, dintr-odată, ajunsese în ochii lui atât de demnă de milă şi îngrozitor de singură. Îşi dădea seama că nu avusese o viaţă uşoară, mai întâi copil fiind şi trăind în umbra fratelui ei, apoi ca adolescentă care crescuse fără mamă şi, în cele din urmă, ca femeie care nu-şi părăsise niciodată tatăl şi probabil că îşi sacrificase viaţa pentru el.

Trecu astfel un timp destul de lung, fiecare rămânând cufundat în propriile gânduri. Uşa camerei era deschisă şi Erlendur ieşi pe coridor. Dintr-odată simţea nevoia să se asigure că nu era nimeni afară, că nu trăgea nimeni cu urechea. Se uită de-a lungul coridorului slab luminat, dar nu văzu nimic. Întorcându-se, privi către celălalt capăt, însă era întuneric beznă. Se gândi că, dacă ar fi coborât cineva, ar fi trecut chiar prin faţa uşii şi l-ar fi observat. Coridorul era pustiu. Totuşi, când se întoarse în cameră, avu un sentiment puternic că nu erau singuri la subsol. Mirosul de pe coridor era acelaşi ca prima dată când fusese acolo: mirosea a ceva ars, dar nu-şi putea da seama ce era. Nu se simţea în largul lui. Prima imagine a cadavrului îl bântuia şi cu cât afla mai multe despre bărbatul în costum de Moş Crăciun, cu atât îi apărea mai îngrozitoare, şi ştia că nu se va putea descotorosi niciodată de ea.

— E totul în regulă? întrebă Stefanía, tot aşezată pe scaun.

— Da, e în regulă, zise Erlendur. Mi-a trecut prin cap o idee prostească. Am avut senzaţia că era cineva pe coridor. N-aţi vrea să mergem în altă parte? Să bem o cafea, poate?

Ea se uită prin cameră, încuviinţă şi se ridică. Merseră în tăcere pe coridor, o luară în sus pe scări şi pe holul care dădea către sala de mese, unde Erlendur comandă două cafele. Se aşezară într-o parte şi încercară să nu se lase deranjaţi de turişti.

— Tatăl meu nu ar fi mulţumit de mine în acest moment, zise Stefanía. Mi-a interzis mereu să vorbesc despre familie. Nu suportă niciun fel de invazie în intimitatea lui.

— Cum stă cu sănătatea?

— E destul de bine pentru vârsta lui. Însă nu ştiu… Cuvintele se stinseră treptat.

— Nu există intimitate atunci când intervine poliţia, zise Erlendur. Ca să nu mai vorbim de situaţia în care se comite o crimă.

— Încep să-mi dau seama că aşa stau lucrurile. Aveam de gând să ne descotorosim de chestia asta de parcă n-ar fi fost treaba noastră, însă acum nu mă aştept ca cineva să poată cere imunitate în astfel de circumstanţe. Nu cred că aşa merge treaba.

— Dacă v-am înţeles corect, zise Erlendur, dumneavoastră şi tatăl dumneavoastră aţi întrerupt orice fel de legătură cu Gudlaugur, însă el se strecura noaptea în casă fără să fie observat. Care era motivul? Ce făcea? De ce făcea asta?

— Nu am primit niciodată un răspuns satisfăcător de la el. Stătea pur şi simplu nemişcat în camera de zi, timp de o oră sau două. Altfel l-aş fi observat mult mai devreme. O făcea de mai multe ori pe an, de mulţi ani de zile. Apoi, într-o noapte, acum doi ani, nu puteam dormi şi, cum stăteam în pat lipsită de vlagă, cam pe la ora patru dimineaţa, am auzit un scârţâit jos, care bineînţeles că m-a speriat. Camera tatălui meu se află la parter şi uşa lui rămâne întotdeauna deschisă noaptea, aşa că am crezut că încerca să-mi atragă atenţia. Am auzit un alt scârţâit şi m-am întrebat dacă nu cumva era vreun hoţ, aşa că m-am strecurat jos. Am văzut că uşa de la camera tatălui meu era exact aşa cum o lăsasem, însă în momentul în care am intrat în hol am observat că cineva a ţâşnit în jos pe scări, şi am strigat la el. Spre oroarea mea, el s-a oprit, s-a întors şi a început să urce din nou scările.

Stefanía făcu o pauză şi privi fix în faţă, de parcă era transportată din timp şi spaţiu.

— Am crezut că mă va ataca, reîncepu ea. Am rămas în pragul uşii de la bucătărie şi am aprins lumina, şi atunci l-am văzut. Nu mai stătusem faţă în faţă de ani de zile, din tinereţe, şi mi-a luat ceva vreme până să-mi dau seama că era fratele meu.

— Cum aţi reacţionat? întrebă Erlendur.

— M-a bulversat total. Eram şi îngrozită, pentru că, dacă ar fi fost un hoţ, aş fi sunat la poliţie în loc de a face atâta tam-tam. Tremuram de frică şi am

ţipat în momentul în care am aprins lumina şi i-am văzut chipul. Trebuie să i se fi părut caraghios să mă vadă atât de speriată şi de panicată, pentru că a început să râdă.

*

— Nu-l trezi pe tata, zise el, punându-şi un deget la buze ca s-o facă să tacă.

Ei nu-i venea să-şi creadă ochilor.

— Tu eşti? bolborosi.

Nu era tocmai imaginea lui din tinereţe, şi văzu cât de mult îmbătrânise. Avea pungi sub ochi şi buzele lui subţiri erau palide; smocuri de păr îi stătea în toate direcţiile şi o privea cu nişte ochi infinit de trişti. Realiză instantaneu cât de bătrân era el, de fapt. Părea atât de bătrân.

— Ce faci aici? şopti sora lui.

— Nimic, zise el. Nu fac nimic. Uneori vreau doar să vin acasă.

*

— Asta e singura explicaţie pe care mi-a dat-o pentru faptul că se furişa uneori în camera de zi fără ca cineva să ştie, zise Stefanía. Uneori voia doar să vină acasă. Nu ştiu ce-a vrut să spună cu asta. Dacă asocia acest lucru cu copilăria, când mama încă trăia, sau dacă se referea la anii de dinainte de a-l împinge pe tata pe scări. Nu ştiu. Poate casa însăşi însemna ceva pentru el, pentru că nu a avut niciodată altă locuinţă. Doar o cămăruţă murdară la subsolul acestui hotel.

*

— Trebuie să pleci, zise ea. E posibil să se trezească.

— Da, ştiu, zise el. Ce mai face? E bine?

— Face bine. Însă are nevoie de îngrijire permanentă. Trebuie să fie hrănit, şi spălat, şi îmbrăcat, şi scos afară şi aşezat în faţa televizorului. Îi plac filmele.

— Nu ştii cât de rău m-am simţit din cauza asta, zise el. În toţi anii ăştia. Nu am vrut să se întâmple aşa. A fost o greşeală imensă.

— Da, a fost, zise ea.

— N-am vrut niciodată să fiu celebru. Ăsta a fost visul lui. Rolul meu a fost doar să-l fac să se îndeplinească.

Tăcură.

— Întreabă vreodată de mine?

— Nu, zise ea. Niciodată. Am încercat să-l fac să vorbească despre tine, însă nici nu vrea măcar să-ţi audă numele pomenit.

— Încă mă urăşte.
— Nu cred că o să poată uita vreodată chestia asta.
— Din cauza felului în care sunt. Nu mă poate suporta pentru că sunt…
— Chestia asta vă priveşte pe voi şi…
— Aş fi făcut totul pentru el, ştii asta.
— Da.
— Întotdeauna.
— Da.
— Toate acele cerinţe pe care le avea de la mine. Repetiţii fără sfârşit. Concerte. Înregistrări. Toate au fost visurile lui, nu ale mele. El era fericit şi atunci totul era bine.
— Ştiu.
— Atunci de ce nu mă poate ierta? De ce nu se poate împăca cu mine? O să-i spui asta? Mi-e dor de vremurile când eram împreună. Când cântam pentru el. Voi sunteţi familia mea.
— O să încerc să vorbesc cu el.
— O să vorbeşti? O să-i spui că mi-e dor de el?
— O să-i spun.
— Nu mă poate suporta din cauza felului în care sunt.
Stefanía nu zise nimic.
— Poate că m-am revoltat împotriva lui. Nu ştiu. Am încercat să ascund lucrul ăsta, însă nu pot fi altceva decât ceea ce sunt.
— Trebuie să pleci acum, zise ea.
— Da.
El ezită.
— Dar tu?
— Ce e cu mine?
— Şi tu mă urăşti?
— Trebuie să pleci. Se poate trezi.
— Pentru că a fost numai vina mea. Situaţia în care te afli, faptul că trebuie să ai grijă de el tot timpul. Probabil că…
— Pleacă, zise ea.
— Îmi pare rău.

*

— După ce a plecat de acasă, după accident, ce s-a întâmplat? întrebă Erlendur. A fost pur şi simplu scos din sistem, ca şi cum n-ar fi existat niciodată?

— Mai mult sau mai puţin. Ştiu că tata îi asculta discurile din când în când. Nu voia ca eu să ştiu, dar descopeream uneori când mă întorceam de la serviciu. Uita să ascundă coperta sau să scoată discul. Din când în când mai auzeam câte ceva despre el, iar acum câţiva ani am citit un interviu cu el într-o revistă. Era un articol despre foştii copii-vedetă. „Unde sunt ei acum?” era titlul, sau ceva la fel de inspirat. Revista îl găsise şi el părea dispus să vorbească despre fosta lui glorie. Nu ştiu de ce s-a lăsat descoperit în felul ăsta. Nu a spus nimic în interviu, cu excepţia faptului că era distractiv să fie atracţia principală.

— Deci cineva şi-a amintit de el. N-a fost cu totul uitat.

— Întotdeauna este cineva care îşi aminteşte.

— În revistă nu a pomenit nimic despre faptul că era agresat la şcoală sau despre cerinţele tatălui vostru, despre faptul că şi-a pierdut mama şi despre modul în care speranţele lui, pe care cred că tatăl vostru le aprinsese, s-au năruit; şi nici că a fost nevoit să plece de acasă.

— Ce anume ştiţi despre faptul că era agresat la şcoală?

— Ştim că era agresat pentru că era diferit. Am dreptate?

— Nu cred că tatăl meu a aprins nişte speranţe în el. Este o persoană cu picioarele pe pământ şi e foarte realist. Nu ştiu de ce vorbiţi în felul ăsta. O vreme am fost cu toţii încredinţaţi că fratele meu va avea ani buni în faţă, în care va continua să cânte, să facă turnee în străinătate şi să se bucure de o faimă fără precedent în mica noastră comunitate. Tatăl meu i-a explicat toate aceste lucruri, dar cred că i-a spus şi că, în ciuda faptului că acest plan va presupune multă muncă, dăruire şi talent, nu ar trebui să-şi facă nişte speranţe foarte mari. Tata nu e prost. Să n-aveţi impresia asta.

— Nu cred nimic de felul ăsta.

— Bine.

— Şi Gudlaugur nu a încercat să vă contacteze niciodată? Sau voi pe el? În tot acest timp?

— Nu. Cred că deja v-am răspuns la întrebare. În afară de a se strecura uneori în casă fără ca noi să-l observăm. Mi-a spus că făcea asta de ani de zile.

— Nu aţi încercat să daţi de el?

— Nu, nu am încercat.

— El şi mama lui erau apropiaţi? o întrebă Erlendur.

— Ea a însemnat totul pentru el, zise Stefanía.

— Deci moartea ei a fost o tragedie pentru el.

— Moartea ei a fost o tragedie pentru noi toţi.

Stefanía slobozi un suspin profund.

— Cred că ceva a murit în noi în momentul în care ea s-a stins. Ceva care ne făcea să fim o familie. Nu cred că mi-am dat seama decât abia mult timp după aceea că ea era cea care ne ţinea uniţi, crea un echilibru. Ea şi tata n-au căzut niciodată de acord în privinţa lui Gudlaugur şi se certau în legătură cu educaţia lui, dacă acest lucru se poate numi ceartă. Ea ar fi vrut să-l lase să fie exact aşa cum era şi, chiar dacă într-adevăr cânta frumos, să nu se agite prea multe în privinţa asta.

Se uită la Erlendur.

— Nu cred că tatăl nostru l-a privit vreodată ca pe un copil, ci mai degrabă ca pe o îndatorire. Ceva ce doar el ar fi putut modela şi crea.

— Şi care era punctul dumneavoastră de vedere?

— Al meu? N-am fost întrebată niciodată.

Tăcură, ascultară murmurele din sala de mese şi îi priviră pe turiştii care stăteau de vorbă şi râdeau. Erlendur se uită la Stefanía, care părea să se fi retras în cochilia ei şi în amintirile vieţii ei fragile de familie.

— Aţi avut vreo implicare în asasinarea fratelui dumneavoastră? o întrebă Erlendur cu precauţie.

Era ca şi cum n-ar fi auzit ce-i spusese, aşa că repetă întrebarea. Ea ridică privirea.

— Câtuşi de puţin, zise ea. Aş vrea să fie în viaţă ca să pot să…

Stefanía nu-şi termină fraza.

— Ce anume să poţi? întrebă Erlendur.

— Nu ştiu, poate să recuperez…

Se opri din nou.

— Totul a fost atât de îngrozitor. Totul. A început cu nişte lucruri banale şi apoi a degenerat în ceva imposibil de controlat. Nu încerc să-i găsesc circumstanţe atenuante pentru faptul că l-a împins pe tata pe scări. Dar suntem părtinitori şi nu facem prea multe să schimbăm acest lucru. Pentru că nu vrem, cred. Şi timpul trece, şi anii trec până când uiţi cu adevărat sentimentul, motivul care a declanşat totul, şi uiţi, intenţionat sau accidental, ocaziile pe care le-ai avut pentru a te revanşa pentru tot ce n-a mers bine, şi apoi, brusc, e prea târziu ca să mai îndrepţi lucrurile. Toţi acei ani care au trecut şi…

A oftat cu greutate.

— Ce aţi făcut după ce l-aţi prins în bucătărie?

— Am vorbit cu tata. Nu voia să ştie nimic de Gulli, şi apoi asta a fost tot. Nu i-am spus nimic despre vizitele lui nocturne. De câteva ori am încercat să vorbesc cu el despre o împăcare. I-am spus că am dat întâmplător peste Gulli pe stradă şi că ar fi vrut să-şi vadă tatăl, dar a fost de neclintit.

— Şi după asta n-a mai venit niciodată la dumneavoastră acasă?

— Nu, din câte ştiu eu.

Ea se uită la Erlendur.

— Asta s-a întâmplat acum doi ani şi atunci a fost ultima dată când l-am văzut.

25

Stefanía se ridică, gata de plecare. Ca şi cum ar fi spus tot ce avusese de spus. Erlendur avea încă bănuiala că făcuse mărturisiri selective şi că păstra restul pentru ea. Se ridică, la rândul lui, întrebându-se dacă să se mulţumească cu ce primise, pentru moment, sau dacă să insiste. Se hotărî să o lase pe ea să aleagă. Fusese mult mai cooperantă decât înainte şi, deocamdată, acest lucru îi convenea lui Erlendur. Însă nu se putea abţine să nu-i pună o întrebare în legătură cu o enigmă pe care o lăsase neexplicată.

— Înţeleg că, din cauza accidentului, tatăl dumneavoastră i-a purtat toată viaţa supărare, zise Erlendur. Că l-a învinuit pentru paralizia de atunci care l-a ţinut imobilizat într-un scaun cu rotile. Însă nu înţeleg atitudinea dumneavoastră. De ce aţi reacţionat în acelaşi fel? De ce nu i-aţi luat apărarea fratelui tău? De ce v-aţi întors împotriva lui şi nu aţi mai păstrat nicio legătură cu el în toţi aceşti ani?

— Cred că am ajutat destul, a spus Stefanía. Moartea lui nu are nicio legătură cu tatăl meu sau cu mine. Are legătură cu viaţa pe care fratele meu a dus-o şi despre care nici eu şi nici tatăl meu nu ştim nimic. Sper că apreciaţi faptul că am încercat să fiu cinstită şi de ajutor, şi mai sper că nu o să ne mai deranjaţi. Că nu o să-mi mai puneţi cătuşele în propria casă.

Ea întinse mâna ca şi cum ar fi vrut să încheie cine ştie ce pact că, în viitor, ea şi tatăl ei nu vor mai fi deranjaţi. Erlendur îi strânse mâna şi încercă să zâmbească. Ştia că, mai devreme sau mai târziu, pactul va fi rupt. Prea multe întrebări, gândi în sinea lui. Prea puţine răspunsuri adevărate. Nu era încă pregătit să o lase să scape basma curată şi se gândi că era sigur că încă îl minţea sau că, cel puţin, încă ocolea adevărul.

— Nu ai venit la hotel ca să te întâlneşti cu fratele tău cu câteva zile înainte de moartea lui? întrebă el.

— Nu, m-am întâlnit cu o prietenă în această sală de mese. Am băut o cafea împreună. Întrebaţi-o, dacă credeţi că nu e adevărat. Uitasem că el lucra aici şi nu l-am văzut cât timp am stat aici.

— Poate am să verific, zise Erlendur, şi notă numele femeii. Apoi mai e şi altceva: cunoşti un bărbat pe nume Henry Wapshott? E englez şi a ţinut legătura cu fratele tău.

— Wapshott?

— E un colecţionar de discuri. E interesat de discurile fratelui tău. Colecţionează discuri de muzică corală şi e specializat în coruri de băieţi.

— Nu am auzit niciodată de el, zise Stefanía. E specializat în coruri de băieţi?

— De fapt, există colecţionari şi mai ciudaţi decât el, zise Erlendur, însă nu îndrăzni să-i povestească despre cei care colecţionau pungi pentru vomă de la diverse companii aeriene. Zice că discurile fratelui tău sunt foarte valoroase astăzi, ştii ceva în legătură cu asta?

— Nu, nimic, zise Stefanía. Ce a sugerat? La ce se referă?

— Nu ştiu sigur, zise Erlendur. Dar sunt suficient de valoroase ca Wapshott să vrea să vină până în Islanda ca să-l întâlnească. Gudlaugur mai avea exemplare din discurile sale?

— Nu, din câte ştiu eu.

— Ştii ce s-a întâmplat cu copiile care au fost scoase pe piaţă?

— Cred că s-au epuizat, zise Stefanía. Ar mai valora ceva dacă ar mai fi disponibile?

Erlendur defectă o notă de înflăcărare în vocea ei şi se întrebă dacă nu cumva juca teatru, dacă nu cumva era mai bine informată decât el în legătură cu toate aceste lucruri şi doar încerca să-şi dea seama ce anume ştia el.

— E posibil, zise Erlendur.

— Englezul ăsta este încă în ţară? întrebă ea.

— E reţinut, zise Erlendur. E posibil să ştie mai multe despre fratele tău şi despre moartea lui decât vrea să ne spună.

— Credeţi că el l-a omorât?

— Nu v-aţi uitat la ştiri?

— Nu.

— E unul dintre candidaţi, nimic mai mult de atât.

— Cine e bărbatul ăsta?

Erlendur era gata să-i dea informaţiile obţinute de la Scotland Yard şi să-i spună despre casetele pornografice cu copii, găsite în camera lui Wapshott. În loc de asta, repetă că Wapshott era un colecţionar de discuri interesat de corurile de băieţi, că stătuse la hotel, luase legătura cu Gudlaugur şi că era suficient de dubios pentru a fi reţinut.

Schimbară un la revedere cordial şi Erlendur o privi părăsind camera de mese şi îndreptându-se către holul hotelului. Mobilul îi sună în buzunar.

Scotoci după el şi răspunse. Spre surprinderea lui, la celălalt capăt era Valgerdur.

— Am putea să ne vedem în seara asta? îl întrebă fără niciun fel de introducere. O să fii la hotel?

— Da, sigur, zise Erlendur, fără să se sinchisească să-şi ascundă surprinderea din voce. Credeam că…

— Atunci să zicem pe la opt? La bar?

— În regulă, zise Erlendur. Aşa să fie. Ce…?

Avea de gând să o întrebe pe Valgerdur ce o preocupa, dar închisese brusc şi se făcu tăcere. Băgându-şi mobilul înapoi în buzunar, se întrebă ce-o fi vrut cu întâlnirea asta. Îşi luase adio de la orice ocazie de a ajunge să o cunoască mai bine şi ajunsese la concluzia că, probabil, era un mare ratat în ceea ce priveşte femeile. Apoi, din senin, venise acest telefon şi nu ştia ce să mai creadă.

Era trecut bine de prânz şi lui Erlendur îi era o foame de lup, însă, în loc să mănânce în sala de mese, urcă în cameră şi comandă ceva prin room-service. Mai avea încă nişte casete de vizionat, aşa că puse una în video şi o lăsă să ruleze în timp ce-şi aştepta mâncarea.

În scurt timp, îşi pierdu puterea de concentrare, mintea îi fugi de la ecran şi începu să întoarcă pe toate părţile cuvintele Stefaníei. De ce se strecura Gudlaugur noaptea în casa lor? Îi spusese surorii lui că voia să vină acasă. *Uneori vreau doar să vin acasă.* Ce implicau acele cuvinte? Să fi ştiut sora lui? Ce însemna *acasă* pentru mintea lui Gudlaugur? De ce îi era dor? Nu mai făcea parte din familie şi persoana care fusese cea mai apropiată de el, mama lui, murise cu mult timp în urmă. Nu îi deranja pe tatăl şi pe sora lui când îi vizita. Nu venea ziua, aşa cum ar face orice persoană normală – dacă există persoane normale – pentru a-şi regla conturile, pentru a ataca divergenţele, furia şi chiar ura care se născuse între el şi familia lui. Venea incognito, noaptea, având grijă să nu deranjeze pe nimeni, şi se strecura afară fără să fie observat. În locul împăcării sau al iertării, părea să caute ceva, probabil mai important pentru el, ceva ce doar el putea înţelege şi care era dincolo de orice fel de explicaţie, păstrat cu sfinţenie în acel singur cuvânt.

Acasă.

Ce însemna asta?

Probabil un sentiment al copilăriei pe care o petrecuse în casa părinţilor săi, înainte ca destinul şi complexitatea de neînţeles a vieţii să se abată

asupra lui. Când alergase de colo-colo prin acea casă ştiind că tatăl, mama şi sora lui erau prietenii şi persoanele iubite. Probabil că se dusese acasă pentru a strânge amintiri pe care nu voia să le piardă şi din care se hrănea când viaţa devenea împovărătoare.

Probabil se ducea acasă pentru a ajunge la o înţelegere cu ceea ce soarta îi rezervase. Cerinţele de neclintit ale tatălui său, agresiunea care însoţea faptul că era diferit, dragostea maternă, care era mai preţioasă pentru el decât toate celelalte lucruri, şi sora mai mare care îl apăra şi ea; şocul când se întorsese acasă, după concertul de la cinematograful din Hafnarfjördur, lumea lui distrusă şi speranţele tatălui său năruite. Ce putea fi mai rău pentru un băiat ca el decât să eşueze să se ridice la aşteptările tatălui? După tot efortul depus de el, după tot efortul depus de tatăl său, după toate eforturile depuse de familia lui. Îşi sacrificase copilăria pentru ceva mult prea mare pentru a-l putea înţelege sau controla – şi care apoi nu se mai împlinise. Tatăl său se jucase cu copilăria lui, şi într-adevăr îl lipsise de aceasta.

Erlendur oftă.

Cine nu vrea să se întoarcă uneori acasă?

Stătea întins în pat când auzi un zgomot în cameră. La început, nu-şi putu da seama de unde venea. Se gândi că pornise platanul şi că sărise acul.

Se ridică, se uită la pick-up şi văzu că era închis. Auzi acelaşi zgomot din nou şi se uită în jur. Era întuneric şi nu vedea foarte bine. O lumină neclară venea de la felinarul de pe partea cealaltă a şoselei. Era gata să stingă veioza, când auzi din nou zgomotul, mai tare ca înainte. Nu îndrăzni să se mişte. Apoi îşi aminti unde mai auzise zgomotul.

Se ridică în capul oaselor în pat şi se uită înspre uşă. În lumina slabă văzu o siluetă mică, vânătă de frig, chircită în nişa de lângă uşă, care-l privea fix, în timp ce se scutura din toate încheieturile, tremura dând convulsiv din cap, şi fornăia.

Fornăitul, asta era. Erlendur îl recunoscu.

Se uită la silueta chircită şi ea îi întoarse privirea, încercând să zâmbească, dar nu putu, paralizată de frig.

— Tu eşti? zise Erlendur, cu răsuflarea întretăiată.

În acea clipă silueta dispăru din nişă, iar Erlendur se trezi din vis, pe jumătate ridicat din pat, cu ochii aţintiţi înspre uşă.

— Tu ai fost? gemu el, încă tulburat de crâmpeiele din vis pe care părea că le vede aievea, în faţa ochilor: mănuşile de lână, căciula, hăinuţa de iarnă şi fularul. Îmbrăcămintea pe care o purtau atunci când plecaseră de acasă.

Hainele fratelui său.

Care stătea, tremurând, în camera rece.

26

Rămase multă vreme tăcut, în faţa ferestrei, privind cum cade zăpada.

În cele din urmă, se aşeză şi continuă să se uite la casete. Sora lui Gudlaugur nu mai apăru, şi nici altcineva cunoscut, cu excepţia câtorva angajaţi ai hotelului, pe care îi recunoscu, şi care se grăbeau să ajungă sau să plece de la serviciu.

Telefonul din camera de hotel sună şi Erlendur răspunse.

— Cred că Wapshott spune adevărul, zise Elínborg. E destul de cunoscut la magazinele de colecţionari şi în pieţele de vechituri.

— A fost acolo la ora la care a afirmat că a fost?

— Le-am arătat fotografii de-ale lui, am întrebat şi despre ore, şi au fost pe aproape. Suficient de aproape încât să ne oprească să-l plasăm în hotel în intervalul în care Gudlaugur a fost atacat.

— Nici nu dă impresia că e criminal.

— E pedofil, însă poate că nu e criminal. Ce-ai de gând să faci în legătură cu el?

— Cred că o să-l trimitem înapoi în Marea Britanie.

Conversaţia luă sfârşit şi Erlendur rămase gândindu-se la asasinarea lui Gudlaugur, fără să ajungă la nicio concluzie. Se gândi la Elínborg şi, curând, mintea i se întoarse la cazul băiatului al cărui tată îl abuzase, iar Elínborg îl ura din cauza asta.

*

— Nu sunteţi singurul, îi spusese Elínborg tatălui.

Nu încerca să-l consoleze. Tonul ei era acuzator, de parcă ar fi vrut ca el să ştie că era unul dintre mulţii sadici care îşi maltratau copiii. Ar fi vrut ca el să audă din ce grup făcea parte. Să ştie despre statisticile care se refereau la el.

Studiase statisticile. În perioada 1980-1999, mai bine de trei sute de copii fuseseră examinaţi la Spitalul de copii în legătură cu un presupus abuz. Dintre aceştia, 232 de cazuri implicau un presupus abuz sexual şi 43 un presupus abuz fizic sau violenţă. Inclusiv otrăvire. Elínborg repetă cuvintele pentru a spori efectul. Inclusiv otrăvire şi neglijare intenţionată. Citi de pe o foaie, calmă şi stăpână pe sine: răni la cap, fracturi, arsuri, tăieturi, muşcături. Reciti lista şi se uită fix în ochii tatălui.

— Se bănuieşte că doi copii au murit din cauza violenţei fizice, în aceşti douăzeci de ani, spuse ea. Niciunul dintre cazuri n-a ajuns la tribunal.

Experţii, îi spuse ea, au considerat că asta a fost o problemă secundară, care în cuvinte simple a însemnat că au existat, probabil, mult mai multe cazuri.

— În Marea Britanie, adăugă, patru copii mor în fiecare săptămână din cauza abuzurilor. Patru copii, repetă ea. În fiecare săptămână.

— Vreţi să ştiţi ce motive sunt date? continuă ea.

Erlendur stătea în camera de interogatoriu, însă se ţinea deoparte. Era acolo doar pentru a o ajuta pe Elínborg dacă era nevoie, dar ea părea stăpână pe situaţie.

Tatăl privea în jos. Se uită la reportofon. Nu era pornit. Nu era un interogatoriu propriu-zis. Avocatul lui nu fusese anunţat, însă tatăl nu obiectase şi nici nu se plânsese, deocamdată.

— Voi numi câteva, zise Elínborg, şi începu să enumere motivele pentru care părinţii sunt violenţi cu copiii lor. Stres, zise ea. Probleme financiare, boală, şomaj, izolare, lipsa ajutorului cerut din partea partenerului de viaţă şi un moment de nebunie.

Elínborg se uită la tată.

— Credeţi că vreunul dintre astea se potriveşte în cazul dumneavoastră? Un moment de nebunie?

Bărbatul nu răspunse.

— Unii oameni îşi pierd controlul asupra propriei persoane, şi s-au înregistrat cazuri de părinţi care sunt atât de răvăşiţi de mustrări de conştiinţă, încât îşi doresc să fie prinşi. Vă sună cunoscut?

El nu zise nimic.

— Duc copilul la doctor, poate la medicul lor generalist, pentru că are, să spunem, o răceală care nu mai trece. Însă nu răceala e adevăratul motiv; ei vor, de fapt, ca doctorul să observe rănile copilului, vânătăile. Vor să fie prinşi. Ştiţi de ce?

El tot nu scotea un cuvânt.

— Pentru că vor ca toate acestea să se sfârşească. Vor ca cineva să intervină. Să intervină într-o situaţie în care ei nu au niciun fel de control. Sunt incapabili să facă ei înşişi acest lucru şi speră că doctorul va vedea că ceva e în neregulă.

Ea se uită la tată. Erlendur îi privi în tăcere. Îi era teamă că Elínborg ajunsese prea departe. Părea să-şi stoarcă fiece gram de putere pentru a

acţiona cu profesionalism, pentru a arăta că nu era afectată de acel caz. Părea o luptă inutilă şi crezu că ea îşi dădea seama de asta. Era prea sentimentală.

— Am vorbit cu medicul generalist, zise Elínborg. A zis că de două ori a raportat rănile băiatului la Protecţia copilului. Aceasta a investigat de ambele dăţi, însă nu a găsit dovezi hotărâtoare. Nu a ajutat cu nimic nici faptul că băiatul n-a scos o vorbă şi că dumneavoastră n-aţi recunoscut nimic. Sunt două lucruri diferite, să vrei să fii descoperit pentru că eşti violent şi să recunoşti că eşti violent. Am citit rapoartele. În al doilea, fiul dumneavoastră este întrebat despre relaţia lui cu dumneavoastră, însă nu pare să înţeleagă întrebarea. Ei o repetă: „În cine ai cea mai multă încredere?" Şi el răspunde: „În tata. În tata am cea mai multă încredere".

Elínborg făcu o pauză.

— Nu credeţi că e îngrozitor? zise ea.

Ea se uită înspre Erlendur şi înapoi la tată.

— Nu credeţi că este pur şi simplu îngrozitor?

Erlendur se gândi că a fost odată când şi el ar fi dat acelaşi răspuns. L-ar fi numit pe tatăl său.

Când a venit primăvara şi zăpada s-a topit, tatăl său se dusese în munţi pentru a-şi căuta fiul pierdut, încercând să estimeze pe unde ar fi putut să ajungă în timpul viscolului din ziua când Erlendur fusese găsit. Părea să se fi recuperat parţial, dar era în continuare chinuit de vină.

A hoinărit prin mlaştină şi prin munţi, dincolo de locurile unde exista cât de cât o şansă să fi ajuns fiul său, însă n-a găsit nimic. A rămas acolo în cort; Erlendur s-a dus cu el şi mama lui a luat şi ea parte la căutare, şi uneori au mai venit localnici să-i ajute, însă băiatul n-a fost niciodată descoperit. Era crucial să se găsească trupul. Până atunci, el nu fusese mort în sensul propriu al cuvântului, ci doar pierdut. Rana a rămas deschisă şi o durere imensă s-a prelins din ea.

Erlendur a luptat singur cu acea durere. Se simţea rău, şi nu doar din cauză că-şi pierduse fratele. Propria lui salvare fusese doar o chestiune de noroc, însă un sentiment ciudat de vină nu-i dădea pace din cauză că el, şi nu fratele lui mai mic, fusese cel salvat. Nu numai că îi dăduse drumul din strânsoare fratelui său, în timpul furtunii, dar era bântuit şi de gândul că mai degrabă el ar fi trebuit să moară. El era mai mare şi era răspunzător pentru fratele lui. Aşa fusese mereu. Avusese grijă de el. În toate jocurile lor. Când

erau singuri acasă. Când erau trimişi să facă diverse treburi. Îşi îndeplinise cu succes aceste îndatoriri. De data aceasta, dăduse greş, şi probabil nu merita să fie salvat, din moment ce fratele lui murise. Nu ştia de ce supravieţuise. Însă uneori se gândea că ar fi fost mai bine dacă el s-ar fi pierdut în mlaştină.

Nu le pomenise niciodată părinţilor săi aceste gânduri şi, în singurătate, avea uneori sentimentul că ei, la rândul lor, trebuie să fi crezut acelaşi lucru despre el. Tatăl se cufundase în propria vină şi nu voia decât să fie lăsat în pace. Mama lui era copleşită de durere. Amândoi se condamnau unul pe celălalt pentru ceea ce se întâmplase. Între ei se aşezase o tăcere stranie, care înăbuşea cele mai tari ţipete, în timp ce Erlendur îşi ducea propria luptă, de unul singur, reflectând asupra responsabilităţii, a vinei şi a norocului.

Dacă nu l-ar fi găsit pe el, l-ar fi găsit, în locul lui, pe fratele său?

În faţa ferestrei hotelului, încerca să înţeleagă ce urmă lăsase asupra vieţii lui moartea fratelui şi dacă era ceva mai mult decât îşi putea da seama. Chibzuise la cele întâmplate în momentul în care Eva Lind începuse să-i pună întrebări. Deşi nu avea răspunsuri simple, în adâncul sufletului ştia unde ar fi putut să le găsească. Îl chinuiseră deseori aceleaşi întrebări ca cele puse de Eva Lind când încercase să afle câte ceva despre trecutul lui.

Erlendur auzi un ciocănit în uşă şi se îndepărtă de fereastră.

— Intră! strigă el. Nu e încuiat.

Sigurdur Óli deschise uşa şi intră.

Îşi petrecuse toată ziua în Hafnarfjördur, stând se vorbă cu cei care îl cunoscuseră pe Gudlaugur.

— Ceva nou? întrebă Erlendur.

— Am aflat cum era numit. Îţi aminteşti, după ce totul s-a năruit pentru el.

— Da, cine ţi-a spus?

Sigurdur Óli oftă şi se aşeză pe pat. Soţia lui, Bergthóra, se tot plângea de faptul că în ultima vreme tot fusese plecat de-acasă, că se apropia Crăciunul şi că trebuia să se ocupe singură de toate pregătirile. Voia să se ducă acasă şi să meargă împreună să cumpere bradul, însă mai întâi trebuia să se vadă cu Erlendur. La telefon, în drum spre hotel, îi explicase cum stăteau lucrurile şi îi spusese c-o să se grăbească, numai că ea auzise aceeaşi placă de prea

multe ori ca să-l mai creadă şi, până să termine de vorbit, era deja cu capsa pusă.

— Ai de gând să-ţi petreci Crăciunul în camera asta? întrebă Sigurdur Óli.

— Nu, zise Erlendur. Ce-ai aflat în Hafnarfjördur?

— De ce e atât de frig aici?

— Din cauza caloriferului, zise Erlendur. Nu se încălzeşte. Nu vrei să treci la subiect?

Sigurdur Óli zâmbi.

— Îţi cumperi brad? De Crăciun?

— Dacă o să cumpăr brad – de Crăciun o să fie.

— Am localizat un bărbat care, după ce a bătut apa în piuă o vreme, mi-a spus că l-a cunoscut pe Gudlaugur în tinereţe, zise Sigurdur Óli.

Ştia că avea informaţii care puteau schimba cursul investigaţiei şi îi făcea plăcere să-l ţină pe Erlendur în şah.

Sigurdur Óli şi Elínborg îşi fixaseră drept obiectiv să vorbească cu toţi cei care fuseseră la şcoală cu Gudlaugur sau care îl cunoscuseră, copil fiind. Majoritatea îl ştiau şi îşi aminteau vag de cariera lui promiţătoare ca solist şi de agresiunile care îi însoţiseră celebritatea. Când şi când, câte unul şi-l amintea bine şi ştia ce se întâmplase când îl lăsase paralizat pe tatăl său. Cu una dintre persoanele intervievate avusese însă o relaţie mult mai apropiată decât şi-ar fi putut Sigurdur Óli imagina vreodată.

O fostă colegă de şcoală de-a lui Gudlaugur îi atrăsese atenţia lui Sigurdur Óli. Locuia într-o casă mare, în cel mai nou cartier din Hafnarfjördur. O sunase în acea dimineaţă, aşa că îl aştepta. Îşi strânseră mâinile şi ea îl pofti înăuntru. Era soţie de pilot şi lucrase cu jumătate de normă într-o librărie; avea copii mari deja, care nu mai locuiau cu ea.

Îi povesti în amănunt despre modul în care îl cunoscuse pe Gudlaugur, cu toate că îl ştia destul de puţin, şi-o amintea oarecum şi pe sora lui, despre care ştia că era mai mare decât Gudlaugur. Credea că-şi aminteşte cum îşi pierduse vocea, însă n-avea idee ce făcuse după ce terminaseră şcoala, şi avu un adevărat şoc să afle că el era bărbatul care fusese găsit asasinat în cămăruţa de la subsolul hotelului.

Sigurdur Óli ascultă neatent toate aceste lucruri. Le mai auzise, în mare parte, de la foştii colegi de şcoală ai lui Gudlaugur. Când termină, o întrebă dacă ştia vreo poreclă de-a lui Gudlaugur din copilărie, una cu care era tachinat. Ea nu-şi aminti de niciuna, dar când văzu că Sigurdur Óli se

pregătea să plece, îşi aminti că auzise ceva în legătură cu el acum mult timp, un lucru de care poliţia era posibil să fie interesată, dacă nu cumva ştiau deja despre ce era vorba.

— Ce anume? întrebă Sigurdur Óli, ridicându-se să plece.

Ea îi spuse şi fu încântată să vadă că reuşise să stârnească interesul detectivului.

— Şi bărbatul ăsta mai trăieşte? o întrebă Sigurdur Óli pe femeie, care spuse că, din câte ştia, da, şi-i dădu numele acestuia.

Femeia se ridică să aducă de dincolo cartea de telefon şi Sigurdur Óli găsi numele şi adresa bărbatului respectiv. Locuia în Reykjavík. Numele lui era Baldur.

— Sunteţi sigură că ăsta e tipul? întrebă Sigurdur Óli.

— Da, din câte ştiu eu, zise femeia, zâmbind, în speranţa că fusese de ajutor. Aşa se vorbea prin oraş, adăugă.

Sigurdur Óli se hotărî să se ducă acolo imediat, sperând să-l găsească acasă. Era noaptea târziu. Traficul din Reykjavík era aglomerat şi pe drum Sigurdur Óli o sună pe Bergthóra, care…

— Încetează, te rog, să te mai învârţi în jurul cozii, îi întrerupse Erlendur nerăbdător povestirea lui Sigurdur Óli.

— Stai aşa, chestia asta te priveşte pe tine, zise Sigurdur Óli cu un rânjet răutăcios. Bergthóra voia să ştie dacă te-am invitat la noi în Ajunul Crăciunului. I-am spus că te-am invitat, dar că tu nu mi-ai dat niciun răspuns.

— Îmi petrec Ajunul Crăciunului cu Eva Lind, zise Erlendur. Ăsta e răspunsul. Vrei, te rog, să treci la subiect?

— Imediat, zise Sigurdur Óli.

— Şi încetează să mai spui „imediat”.

— Imediat.

*

Baldur locuia într-o căsuţă de lemn îngrijită în cartierul Thingholt, lângă centrul oraşului, şi tocmai se întorsese acasă; era arhitect. Sigurdur Óli sună la uşă şi se prezentă ca fiind un detectiv care ancheta asasinarea lui Gudlaugur Egilsson. Bărbatul nu se arătă deloc surprins, îl studie pe Sigurdur Óli din cap şi până-n picioare şi îl pofti înăuntru.

— Ca să vă spun adevărul, vă aşteptam, zise el. Pe dumneavoastră sau pe oricine de la poliţie. Mă gândeam să vă contactez eu, dar am tot amânat. Nu e niciodată prea plăcut să stai de vorbă cu poliţia.

Zâmbind din nou, se oferi să agaţe în cuier haina lui Sigurdur Óli.

În casă era lună. În camera de zi erau lumânări aprinse şi un brad împodobit. Bărbatul îi oferi lui Sigurdur Óli un pahar cu lichior, pe care acesta îl refuză. Era de statură mijlocie, suplu, binedispus şi cu început de chelie, şi îşi vopsise părul care îi mai rămăsese ca să-şi accentueze roşcatul. Sigurdur Óli crezu că recunoaşte, din boxe, vocea lui Frank Sinatra fredonând o melodie.

— De ce mă aşteptaţi pe mine sau pe noi? întrebă Sigurdur Óli, în timp ce se aşeza pe o canapea mare, de culoare roşie.

— Din cauza lui Gulli, zise bărbatul, aşezându-se în faţa lui. Ştiam că o să dezgropaţi chestia asta.

— Ce anume? întrebă Sigurdur Óli.

— Că am fost cu Gulli în tinereţe, zise bărbatul.

— Ce vrei să spui, cum adică a fost cu Gudlaugur în tinereţe? interveni Erlendur din nou. Ce-a vrut să spună cu asta?

— Aşa s-a exprimat el, zise Sigurdur Óli.

— Că a fost cu Gudlaugur?

— Da.

— Ce înseamnă asta?

— Că au fost împreună?

— Vrei să spui că Gudlaugur era…?

Nenumărate gânduri îi trecură lui Erlendur prin cap, toate aducându-i în minte, cu un scârţâit strident, expresiile aspre de pe chipul surorii lui Gudlaugur şi al tatălui aflat în scaunul cu rotile.

— Asta mi-a spus Baldur ăsta, zise Sigurdur Óli. Însă Gudlaugur nu voia să ştie nimeni.

— Nu voia să ştie nimeni despre relaţia lor?

— Voia să ascundă faptul că era homosexual.

27

Bărbatul din Thingholt îi spuse lui Sigurdur Óli că relaţia lui cu Gudlaugur începuse când aveau în jur de douăzeci şi cinci de ani. Era cam în perioada disco atunci când Baldur se hotărâse să închirieze un apartament la subsol, în cartierul Vogar. Niciunul din ei nu-şi recunoscuse preferinţele sexuale.

— Atitudinea faţă de homosexuali era diferită pe atunci, spuse el zâmbind. Dar începea să se schimbe.

— Şi nu locuiam chiar împreună, adăugă Baldur. Bărbaţii nu locuiau împreună pe atunci, aşa cum o fac astăzi, fără ca acest lucru să dea de bănuit. Homosexualii puteau supravieţui cu greu în Islanda, în acele vremuri. Majoritatea se simţeau constrânşi să plece în străinătate, după cum poate ştiţi. Obişnuia să mă viziteze des, ca să spunem aşa. Rămânea la mine peste noapte. Avea o cameră închiriată în partea de vest a oraşului şi am fost şi eu acolo de vreo câteva ori, dar nu arăta prea bine pentru gustul meu, aşa că nu m-am mai dus acolo. Ne vedeam cel mai des la mine.

— Cum v-aţi cunoscut? întrebă Sigurdur Óli.

— Erau câteva locuri unde se întâlneau homosexualii. Unul era la periferia oraşului, de fapt aproape de Thingholt. Nu era un club, ci un fel de loc de întâlnire în casa cuiva. Nu ştiai niciodată la ce te puteai aştepta în cluburi şi uneori erai dat afară pentru că dansai cu alţi bărbaţi. Casa asta era un fel de loc bun la toate: cafenea, cameră de oaspeţi, club de noapte, centru de consiliere şi adăpost. El a venit acolo într-o seară cu nişte prieteni. Atunci a fost prima dată când l-am văzut. Scuze, unde mi-e capul, pot să vă ofer o cafea?

Sigurdur Óli se uită la ceas.

— Sau vă grăbiţi foarte tare, zise bărbatul, netezindu-şi cu grijă părul rar şi vopsit.

— Nu, nu e asta, aş vrea mai bine o ceaşcă cu ceai dacă aveţi, zise Sigurdur Óli, cu gândul la Bergthóra.

Soţia lui se enerva uneori, când nu reuşea să fie punctual. Era foarte strictă în legătură cu punctualitatea şi îl bătea la cap multă vreme după, dacă ajungea târziu acasă.

Bărbatul se duse în bucătărie să facă ceaiul.

— Era îngrozitor de inhibat, zise el din bucătărie, ridicând vocea astfel încât Sigurdur Óli să-l audă mai bine. Uneori aveam senzaţia că-şi ura propria sexualitate. Ca şi cum nu şi-ar fi asumat-o în întregime. Cred că, în parte, se folosea de relaţia cu mine ca să-şi găsească drumul. Chiar şi la vârsta aia era confuz. Dar, sigur, nu e nimic nou. Unii îşi dau seama de sexualitatea lor pe la patruzeci de ani, poate chiar după ce se căsătoresc şi au deja patru copii.

— Da, se întâmplă tot felul de mutaţii, zise Sigurdur Óli, care habar n-avea despre ce vorbea.

— Ah, aşa e, dragule. Îţi place ceaiul mai tare?

— Aţi fost împreună mult timp? întrebă Sigurdur Óli, adăugând că, într-adevăr, ceaiul îi plăcea mai tare.

— Vreo trei ani şi ceva, însă spre sfârşit ne vedeam din ce în ce mai rar.

— Şi de atunci n-aţi mai păstrat legătura cu el?

— Nu. Ştiam de el, oarecum, zise bărbatul, întorcându-se în camera de zi. Comunitatea *gay* nu e mare.

— Şi în ce sens era inhibat? întrebă Sigurdur Óli, în timp ce bărbatul aşeza două ceşti pe masă.

Adusese un bol cu prăjiturele, identice cu cele pe care le cocea Bergthóra de fiecare dată de Crăciun. Încercă în zadar să-şi aducă aminte cum se numeau.

— Era teribil de misterios, rareori se deschidea, sau doar dacă se îmbăta. Era ceva în legătură cu tatăl lui, cred. Nu mai ţinea legătura cu el sau cu sora lui mai mare, care se întorsese împotriva lui, dar îi era îngrozitor de dor de ei. Mama lui murise de ani de zile, când l-am cunoscut, însă vorbea mai mult despre ea decât despre restul familiei. Era în stare să vorbească la nesfârşit despre mama lui, lucru care putea fi foarte obositor, ca să fiu sincer.

— Cum s-a întors împotriva lui? La sora lui mă refer.

— S-a întâmplat cu foarte mult timp în urmă, iar el n-a povestit niciodată exact cum a fost. Tot ce ştiu e că se lupta cu felul în care era. Ştiţi ce vreau să spun? De parcă ar fi trebuit să fie altfel.

Sigurdur Óli scutură din cap.

— Credea că era ceva murdar. Ceva nefiresc în legătură cu el. Faptul că era homosexual.

— Şi nu voia să accepte?

— Da şi nu. Era confuz. Nu cred că ştia încotro s-o apuce. Bietul de el! Nu avea prea mare încredere în propria persoană. Uneori cred că se ura, pur şi simplu.
— Îi cunoşteaţi trecutul? De copil-vedetă?
— Da, zise bărbatul, apoi se ridică să se ducă în bucătărie şi se întoarse cu un recipient plin cu ceai fierbinte, pe care îl turnă în ceşti.
Duse ceainicul înapoi în bucătărie şi îşi băură ceaiul.

— Nu vrei să te grăbeşti puţin? îi zise Erlendur lui Sigurdur Óli, fără să încerce deloc să-şi ascundă nerăbdarea, în timp ce stătea la măsuţa din camera de hotel, ascultându-i povestea.
— Încerc să povestesc cât mai în detaliu posibil, zise Sigurdur Óli aruncând o privire la ceas.
Întârziase deja cu trei sferturi de oră la întâlnirea cu Bergthóra.
— Da, da, continuă…

— Vorbea vreodată despre asta? întrebă Sigurdur Óli, punând ceaşca jos şi servindu-se cu o prăjitură. Despre copilăria lui atinsă de celebritate?
— A zis că şi-a pierdut vocea, zise Baldur.
— Şi era supărat din cauza asta?
— Îngrozitor. S-a întâmplat într-un moment groaznic pentru el. Însă n-a vrut să-mi povestească niciodată despre asta. A zis că era agresat la şcoală pentru că era celebru şi că lucrul ăsta l-a doborât. Însă nu numea chestia asta faimă. Nu considera c-ar fi fost vreodată celebru. Tatăl lui îşi dorea ca el să fie celebru şi, din câte se pare, aproape ajunsese. Dar se simţea nefericit şi, în plus, începuseră să iasă la iveală şi aceste sentimente, latura lui homosexuală. Se ferea să vorbească despre asta. Prefera să spună cât mai puţine lucruri despre familia lui. Mai vrei un fursec?
— Nu, mulţumesc, zise Sigurdur Óli. Cunoaşteţi pe cineva care să fi vrut să-l omoare? Cineva care dorea să-i facă rău?
— Doamne Dumnezeule, nu! Era atât de blând, n-ar fi făcut rău nici unei muşte. Nu ştiu cine ar fi fost în stare de aşa ceva. Bietul de el, să i se întâmple asta! Aţi ajuns la vreun rezultat, cu ancheta?
— Nu, zise Sigurdur Óli. I-aţi ascultat vreodată discurile, le aveţi?
— Bineînţeles, zise bărbatul. Era absolut genial. Felul în care cânta era incredibil. Nu cred că am mai auzit vreodată un copil care să cânte atât de bine.

— Când a mai crescut, era mândru de felul în care cânta? Pe vremea când vă cunoşteaţi?
— Nu se asculta niciodată. Nu voia să-şi asculte discurile. Niciodată. Indiferent cât de mult am încercat să-l conving.
— De ce nu?
— Era pur şi simplu imposibil să-l convingi să le asculte. Nu dădea niciodată niciun fel de explicaţie, pur şi simplu, nu-şi asculta propriile discuri.
Baldur se ridică, se duse la comoda din camera de zi, aduse două discuri de-ale lui Gudlaugur şi le puse pe masă în faţa lui Sigurdur Óli.
— Mi le-a dat după ce l-am ajutat să se mute.
— Să se mute?
— Şi-a pierdut camera din partea de vest a oraşului şi m-a rugat să-l ajut să se mute. Şi-a făcut rost de o altă cameră şi şi-a dus toate lucrurile acolo. N-a avut niciodată nimic, în afară de discuri.
— Avea multe?
— O mulţime.
— Asculta ceva, în mod special?
— Nu, vedeţi dumneavoastră, zise Baldur, erau aceleaşi discuri. Cele de aici, zise el, arătând către cele două discuri ale lui Gudlaugur. A zis că a primit toate exemplarele.
— Deci avea cutii pline cu discuri dintr-astea? zise Sigurdur Óli, fără să-şi poată ascunde nerăbdarea.
— Da, cel puţin două cutii.
— Ştiţi unde ar putea fi?
— Eu? N-am nici cea mai vagă idee. Sunt pe val, acum, sau cum?
— Ştiu pe cineva care ar fi gata să omoare pentru ele, zise Sigurdur Óli.
Chipul lui Baldur se transformase într-un mare semn de întrebare.
— La ce vă referiţi?
— La nimic, zise Sigurdur Óli, uitându-se la ceas. Trebuie să plec. E posibil să fie nevoie să vă contactez din nou, pentru a stabili câteva detalii. De asemenea, mi-ar fi de foarte mare ajutor dacă m-aţi suna, în caz că vă mai amintiţi ceva, indiferent de cât de lipsit de importanţă ar putea părea.
— Ca să fiu sincer, nu aveam prea multe opţiuni pe vremea aia, zise bărbatul. Nu e ca astăzi, când jumătate din populaţie e *gay* şi cealaltă jumătate vrea să pară *gay*.
Îi zâmbi lui Sigurdur Óli, care se înecă cu ceaiul.

— Scuzaţi-mă, zise Sigurdur Óli.
— Este puţin cam tare.
Sigurdur Óli se ridică şi la fel făcu şi Baldur, care îl conduse până la uşă.
— Ştim că Gudlaugur era agresat la şcoală, zise Sigurdur Óli, când tocmai era pe punctul să plece, şi îi puneau diverse porecle. Vă amintiţi dacă v-a pomenit vreodată de asta?
— Era destul de evident că fusese agresat la şcoală pentru că făcea parte dintr-un cor, pentru că avea o voce frumoasă, pentru că nu juca fotbal şi pentru că era puţin efeminat. Dădea impresia că era uşor nesigur pe el în prezenţa altor persoane. Când vorbea cu mine părea că înţelesese de ce fusese tachinat. Însă nu-mi amintesc să fi pomenit vreo poreclă…
Baldur ezită.
— Da, zise Sigurdur Óli.
— Când eram împreună, ştiţi…
Sigurdur Óli scutură vag din cap.
— În pat…
— Aşa…
— Uneori voia să-i spun „Mica mea prinţesă”, zise Baldur, şi un zâmbet îi apăru pe buze.

Erlendur se uită fix la Sigurdur Óli.
— Mica mea prinţesă?
— Asta a zis. Sigurdur Óli se ridică de pe patul lui Erlendur.
— Şi acum chiar trebuie să plec. Cred că Bergthóra face ca trenul. Te duci, până la urmă, acasă de Crăciun?
— Şi ce s-a întâmplat cu cutiile cu discuri? zise Erlendur. Unde ar putea fi?
— Tipul nu avea nicio idee.
— Mica prinţesă? Ca în filmul cu Shirley Temple? Cum se pupă toate aceste lucruri? Ţi-a zis ceva, bărbatul ăsta?
— Nu, nu ştia ce-ar putea să însemne.
— Nu trebuie neapărat să însemne ceva în mod special, zise Erlendur, de parcă ar fi gândit cu voce tare. Sau poate că e vreo referinţă din cultura *gay*, una care celorlalţi nu le spune nimic. Poate nu este nimic mai ciudat decât multe alte lucruri. Se ura pe sine, zici?
— Nu prea avea încredere în propria persoană, mi-a spus prietenul lui. Era nehotărât.

— În legătură cu homosexualitatea lui sau în legătură cu altceva?
— Nu ştiu.
— Ai întrebat?
— Putem oricând să stăm de vorbă cu el, însă nu părea să ştie prea multe lucruri despre Gudlaugur.
— Şi nici noi, zise Erlendur apatic. Dacă acum douăzeci sau treizeci de ani voia să ascundă faptul că era homosexual, atunci să presupunem că în tot acest timp a continuat să-şi ascundă latura asta?
— Asta e întrebarea.
— N-am întâlnit pe nimeni care să fi pomenit faptul că era homo.
— Da, ei bine, în orice caz, eu plec, zise Sigurdur Óli, îndreptându-se către uşă. Mai era şi altceva de făcut pe ziua de azi?
— Nu, zise Erlendur. E în regulă. Mulţumesc pentru invitaţie. Transmite-i complimentele mele Bergthórei şi încearcă să te porţi frumos cu ea.
— Întotdeauna o fac, zise Sigurdur Óli, şi se grăbi să iasă.
Erlendur se uită la ceas şi văzu că era timpul să se întâlnească cu Valgerdur. Scoase din video ultima casetă de la bancă şi o puse peste celelalte. Imediat, mobilul începu să-i sune.
Era Elínborg. Îi spuse că se interesase la procuratura generală în legătură cu tatăl care-şi bătuse fiul.
— Şi cât estimează ei că o să primească? întrebă Erlendur.
— Ei cred că e posibil să scape, zise Elínborg. Nu va fi condamnat dacă stă ferm pe poziţie. Dacă va continua să nege. N-o să-şi petreacă nici măcar un minut la zdup.
— Şi dovezile? Urmele de paşi de pe scară? Sticla de Drambuie? Totul sugerează faptul că…
— Nu ştiu de ce ne mai obosim. Ieri s-a pronunţat sentinţa în cazul unui act de violenţă. Un bărbat a fost în mod repetat înjunghiat cu un cuţit. Atacatorul a primit opt luni de închisoare, dintre care patru cu suspendare, ceea ce înseamnă că face doar două luni. Unde mai e justiţia aici?
— O să primească băiatul înapoi?
— E posibil. Singurul lucru pozitiv, dacă se poate numi pozitiv, este că băiatului chiar pare să-i fie dor de tatăl lui. Asta e ceva ce eu nu înţeleg. Cum se poate simţi ataşat de tatăl lui, dacă omu' ăsta îl snopeşte în bătaie? Pur şi simplu, nu pot să pricep ce-i cu cazul ăsta. Probabil ceva lipseşte. Ceva ce mi-a scăpat. Pur şi simplu, nu se leagă.
— Te sun mai târziu, zise Erlendur, şi se uită la ceas.

Întârzia la întâlnirea cu Valgerdur.

— Poţi să faci ceva pentru mine? Stefanía Egilsdottir a zis că a fost cu o prietenă la hotel deunăzi. Nu vrei să vorbeşti tu cu femeia respectivă şi să verifici?

Erlendur îi dădu numele femeii.

— N-ai de gând să ieşi din hotelul ăsta şi să te cari acasă? întrebă Elínborg.

— Nu mă mai cicăli, zise Erlendur, şi închise.

28

Când Erlendur coborî în holul hotelului, îl văzu pe Rósant, ospătarul-şef. Ezită, fără să ştie dacă să-l abordeze sau nu. Valgerdur probabil îl aştepta. Erlendur se uită la ceas, se strâmbă şi se îndreptă către ospătarul-şef. Chestia asta nu va dura prea mult.

— Povesteşte-mi despre curve, zise el fără nicio introducere.

Rósant stătea politicos de vorbă cu doi oaspeţi ai hotelului. Aceştia erau în mod evident islandezi, pentru că se uitară surprinşi la el.

Rósant zâmbi şi mustăcioara i se ridică. Se scuză politicos faţă de oaspeţi, se înclină şi îl luă pe Erlendur deoparte.

— Un hotel înseamnă oameni şi treaba noastră este să-i facem să se simtă bine, nu asta era porcăria pe care mi-ai îndrugat-o? zise Erlendur.

— Nu e porcărie. Aşa ne-au învăţat la şcoala de ospătari.

— Şi i-au învăţat pe ospătarii-şefi să fie şi peşti?

— Nu ştiu despre ce vorbiţi.

— Atunci o să-ţi spun eu despre ce este vorba. În acest hotel tu administrezi un mic bordel.

Rósat zâmbi.

— Un bordel?

— Ocupaţia asta a ta de peşte l-a implicat în vreun fel pe Gudlaugur?

Rósant scutură din cap.

— Cu cine era Gudlaugur când a fost asasinat?

Se priviră fix în ochi, până ce Rósant renunţă şi îşi plecă privirea în podea.

— Cu niciuna dintre persoanele pe care le cunosc, zise el, în cele din urmă.

— N-ai fost tu?

— Unul dintre oamenii voştri mi-a luat o declaraţie. Am alibi.

— Gudlaugur avea legătură cu curvele?

— Nu. Şi nu am nicio curvă în grijă. Nu ştiu de unde aţi auzit poveştile astea în legătură cu furturile de la bucătărie şi cu prostituatele. Sunt prostii. Nu sunt peşte.

— Dar…

— Putem să dăm anumite informaţii dacă ne întreabă oamenii, clienţii. Străinii care vin la conferinţe. Chiar şi islandezii. Solicită companie şi noi

încercăm să le sărim în ajutor. Dacă întâlnesc femei drăguţe în barurile de aici şi se simt bine…

— Atunci toată lumea e fericită. Şi clienţii nu vă sunt recunoscători?

— Foarte recunoscători.

— Deci eşti furnizor de dame de companie, ca să spunem aşa, zise Erlendur.

— Păi…

— Şi cât de romantic faci să sune toate aceste lucruri! Directorul hotelului e băgat şi el în asta împreună cu tine. E şi recepţionistul-şef?

Rósant ezită.

— E şi recepţionistul-şef? repetă Erlendur.

— Nu împărtăşeşte aceeaşi dorinţă de a satisface diversele nevoi ale clienţilor.

— Diversele nevoi ale clienţilor, îl imită Erlendur. Unde ai învăţat să vorbeşti aşa?

— La şcoala de ospătari.

— Şi cum se armonizează concepţiile recepţionistului-şef cu ale tale?

— Din când în când apar mici conflicte.

Erlendur îşi aminti că bărbatul de la recepţie negase că ar fi fost prostituate în hotel şi se gândi că probabil el era singurul membru din conducere care încerca să salveze reputaţia hotelului.

— Însă încercaţi să eliminaţi aceste conflicte, nu-i aşa?

— Nu ştiu la ce vă referiţi.

— Vă stă în cale?

Rósant nu răspunse.

— Tu ai trimis o curvă la el, nu? Un mic avertisment, în caz că avea de gând să spună ceva. Erai în oraş, l-ai văzut şi ai trimis una dintre curvele tale la el.

Rósant ezita.

— Nu ştiu despre ce vorbiţi, repetă el.

— Nu, pun pariu că nu ştii.

— E imposibil de cinstit, zise Rósant, mustaţa ridicându-i-se alarmant de tare. Refuză să înţeleagă că e mai bine să ne ocupăm noi înşine de treburile astea.

Valgerdur îl aştepta pe Erlendur la bar. La fel ca la întâlnirea anterioară, avea un machiaj discret care îi accentua trăsăturile şi purta o bluză albă de

mătase pe sub o jachetă de piele. Îşi strânseră mâinile şi ea îi zâmbi ezitant. El se întrebă dacă această întâlnire ar fi putut fi un nou început, ca să se cunoască mai bine. Nu-şi dădea seama ce voia de la el, după ce aparent puseseră punct prieteniei lor, când se întâlniseră în hol. Ea îl întrebă, zâmbind, dacă putea să-i facă cinste cu ceva de băut de la bar, asta dacă nu era la datorie.

— În filme, poliţiştii nu trebuie să bea dacă sunt la datorie, zise ea.

— Nu mă uit la filme, zâmbi Erlendur.

— Nu, zise ea. Tu citeşti cărţi despre durere şi moarte.

Se aşezară într-un colţ al barului şi rămaseră tăcuţi, privindu-i pe cei care se foiau de colo-colo. Pe măsură ce Crăciunul se apropia, Erlendur simţea că oaspeţii deveneau din ce în ce mai zgomotoşi, în boxe se auzeau colinde interminabile, iar turiştii cărau pachete colorate şi beau bere, de parcă nu ar fi ştiut că era cea mai scumpă din Europa, dacă nu cumva din lume.

— Ai reuşit să-i iei lui Wapshott o mostră de salivă, zise el.

— Ce fel de persoană e Wapshott ăsta? A trebuit să fie trântit la podea şi să i se deschidă gura cu forţa. A fost ceva de groază să vezi cum s-a comportat, cum s-a luptat cu ei în celulă.

— Nu prea pot să-mi dau seama, zise Erlendur. Nu ştiu exact ce face aici şi nici ce ascunde.

Nu voia să intre în detalii în legătură cu Wapshott, nici să vorbească despre casetele porno cu copii şi despre sentinţele pe care le primise în Marea Britanie pentru violuri. Nu credea că era un subiect potrivit de conversaţie cu Valgerdur, şi, în afară de asta, Wapshott avea totuşi dreptul, în ciuda tuturor acestor lucruri, ca Erlendur să nu îndruge verzi şi uscate despre viaţa lui cu toţi cei cu care se întâlnea.

— Bănuiesc că eşti mult mai obişnuit cu asta decât mine, zise Valgerdur.

— N-am luat niciodată o mostră de salivă de la un bărbat care a fost trântit la podea şi care se zbate şi urlă întins pe jos.

Valgerdur râse.

— Nu la asta mă refeream, zise ea. Ce vreau să spun e că n-am mai stat de vorbă în felul ăsta cu un alt bărbat în afară de soţul meu de – să tot fie treizeci de ani. Aşa că trebuie să mă scuzi dacă mă comport… prosteşte.

— Sunt la fel de neîndemânatic, zise Erlendur. Nici eu n-am mai multă experienţă. A trecut aproape un sfert de secol de când am divorţat de soţia mea. Poţi număra femeile din viaţa mea pe trei degete de la o mână.

— Cred că voi divorţa de el, zise Valgerdur cu tristeţe, privindu-l pe Erlendur.
— Ce vrei să spui? Cum adică divorţezi de soţul tău?
— Cred că totul s-a terminat între noi şi am vrut să-mi cer scuze faţă de tine.
— Faţă de mine?
— Da, faţă de tine, zise Valgerdur. Sunt atât de proastă, oftă ea. Aveam de gând să mă folosesc de tine ca să mă răzbun.
— Nu pricep, zise Erlendur.
— De-abia dacă mă mai recunosc. Trec prin momente oribile de când am aflat.
— Ce anume?
— Că are o aventură.
O spuse ca pe un lucru cu care trebuia să se obişnuiască, iar Erlendur nu-şi putu da seama ce simţea, sesiză doar vidul din spatele cuvintelor ei.
— Nu ştiu când a început sau de ce, continuă ea.
Apoi ea tăcu, şi Erlendur, fără să ştie ce să spună, rămase şi el tăcut.
— Ţi-ai înşelat soţia? îl întrebă ea dintr-odată.
— Nu, zise Erlendur. N-a fost aşa. Eram tineri şi nu eram compatibili.
— Compatibili, repetă Valgerdur după el, vag. Cum adică?
— Ai de gând să divorţezi de el?
— Încerc să-mi dau seama ce se întâmplă, zise ea. Depinde de ce face el.
— Ce fel de aventură este?
— Ce fel? Există vreo diferenţă între aventuri?
— Se întâmplă de ani de zile sau tocmai a început? Au fost mai multe aventuri, poate?
— A zis că e cu aceeaşi femeie de doi ani. Nu am avut curajul să-l întreb despre trecut, dacă au mai fost şi altele. Relaţii despre care n-am ştiut niciodată nimic. Niciodată nu ştii nimic. Ai încredere în ai tăi, în soţul tău, şi într-o zi te trezeşti că începe să vorbească despre căsătorie, să spună că a cunoscut-o pe femeia asta şi că o ştie de doi ani şi brusc te simţi ca o proastă. Nu înţelegi despre ce vorbeşte. Apoi afli că se întâlnesc în hoteluri ca ăsta…
Valgerdur se opri.
— E căsătorită, femeia asta?
— Divorţată. E cu cinci ani mai tânără ca el.
— Ţi-a dat vreo explicaţie în legătură cu aventura? De ce…

— Vrei să spui dacă e vina mea? interveni Valgerdur.

— Nu, vreau să spun…

— Poate că este vina mea, zise ea. Nu ştiu. N-a existat niciun fel de explicaţii. Doar furie şi neputinţa de a înţelege, cred.

— Şi băieţii?

— Nu le-am spus. Nu mai stau cu noi. Cât timp am stat împreună, n-am avut timp pentru noi, acum, că s-au mutat, am avut prea mult. Poate că nu mai ştim cine suntem. Ca doi străini, după toţi aceşti ani.

Tăcură.

— Nu trebuie să-mi ceri iertare pentru nimic, zise Erlendur într-un final, uitându-se la ea. În niciun caz. Eu sunt cel care ar trebui să-şi ceară scuze, pentru că nu am fost sincer cu tine. Pentru că te-am minţit.

— M-ai minţit?

— M-ai întrebat de ce mă interesează poveştile cu oameni morţi în munţi, în timpul unor furtuni sau în mlaştini, şi nu ţi-am spus adevărul. E din cauză că nu am vorbit niciodată despre asta şi probabil că mi-e greu s-o fac. Nu cred că e treaba nimănui altcuiva. Nici măcar a copiilor mei. Fiica mea a trecut printr-o experienţă care aproape i-a fost fatală şi am crezut că o să moară – abia atunci am simţit nevoia să vorbesc cu ea despre lucrul ăsta. Să-i spun ce s-a întâmplat.

— Despre ce să-i vorbeşti? întrebă Valgerdur. Ce s-a întâmplat?

— Fratele meu a murit îngheţat, zise Erlendur. Când avea opt ani. Nu l-au mai găsit, nici atunci şi nici acum.

Îi spusese unei persoane complet străine, unei femei din barul unui hotel, ce îl apăsase pe suflet de foarte mult timp. Poate că era un vis îndelung aşteptat. Poate pur şi simplu nu mai voia să poarte acest război.

— Într-una din cărţile despre tragedii pe care o citesc tot timpul e o poveste despre noi, zise el. Povestea a ceea ce s-a întâmplat când a murit fratele meu, căutarea, tristeţea şi durerea care au înghiţit casa noastră. Este, într-adevăr, o relatare remarcabil de precisă, făcută de unul dintre liderii echipei de căutare, şi scrisă de un prieten de-al tatălui meu. Sunt date numele noastre, e descrisă gospodăria noastră şi reacţia tatălui meu – considerată ciudată, pentru că a fost copleşit de o deznădejde absolută şi de sentimentul culpabilităţii şi a rămas în camera lui ţeapăn, cu privirea în gol, în timp ce toţi ceilalţi îl căutau pe băiat din răsputeri. Nu ni s-a cerut acordul când s-a publicat cartea şi părinţii meu au fost foarte supăraţi din cauza asta. Ţi-o voi arăta cândva dacă vrei.

Valgerdur încuviinţă.

Şi Erlendur începu să-i povestească; ea rămase şi ascultă, iar când el termină, femeia se lăsă pe spate în scaun şi oftă.

— Deci nu l-aţi mai găsit niciodată? zise ea.

Erlendur scutură din cap.

— Mult timp după ce s-a întâmplat, uneori chiar şi astăzi, îmi imaginez că nu e mort. Că a reuşit să scape din mlaştină, dar că, doborât de viscol, şi-a pierdut memoria şi că o să-l reîntâlnesc într-o bună zi. Îl caut în mulţime şi încerc să-mi imaginez cum arată. Se pare că nu e o reacţie neobişnuită atunci când rămăşiţele pământeşti nu sunt găsite. Ştiu asta pentru că lucrez în poliţie. Speranţa trăieşte chiar şi atunci când nimic altceva nu mai rămâne.

— Trebuie să fi fost apropiaţi, zise Valgerdur. Tu şi fratele tău.

— Eram prieteni buni, zise Erlendur.

Rămaseră într-o tăcere profundă, urmărind forfota din hotel, fiecare din lumea lui. Paharele erau goale şi niciunul nu se gândi să mai comande altceva. Trecu un răstimp până ce Erlendur îşi drese glasul, se aplecă spre ea şi îi puse, cu o voce şovăitoare, o întrebare care nu-i dăduse pace de când ea începuse să vorbească despre infidelitatea soţului ei.

— Tot mai vrei să te răzbuni pe el?

Valgerdur se uită la el şi încuviinţă.

— Dar nu încă, zise ea. Nu pot…

— Nu, zise Erlendur. Ai dreptate. Bineînţeles.

— Nu vrei mai bine să-mi povesteşti despre persoanele astea dispărute, de care eşti atât de interesat? Despre care citeşti mereu?

Erlendur zâmbi, se gândi câteva clipe şi apoi începu să-i povestească despre un bărbat care dispăruse chiar de sub nasul tuturor: Jón Bergthórsson, un hoţ din Skagafjördur.

Se dusese pe marea îngheţată, în largul coastei Skagi, pentru a prinde un rechin care ieşise să ia aer printr-o copcă făcută cu o zi înainte. Brusc, se pornise un vânt dinspre sud, începuse să plouă şi o bucată de gheaţă se rupsese şi o pornise pe mare cu Jón pe ea. Din cauza furtunii era exclus să fie salvat cu barca, şi bucata de gheaţă se îndreptă spre nord, departe de fiord, purtată de vântul ce sufla dinspre sud.

Ultima dată când îl văzuseră pe Jón fusese printr-un binoclu: fugea înainte şi înapoi pe acel iceberg, în orizontul nordic îndepărtat.

29

Muzica în surdină de la bar avea un efect soporific şi rămaseră amândoi tăcuţi până ce Valgerdur se întinse şi îi luă mâna într-a ei.

— Mai bine aş pleca acum, îi zise.

Erlendur încuviinţă şi amândoi se ridicară. Ea îl sărută pe obraz şi rămase câteva clipe lipită de el.

Niciunul nu o observă pe Eva Lind intrând în bar şi ea îi privi de la distanţă. Îi văzu ridicându-se, o văzu pe ea sărutându-l şi, din câte se părea, cuibărindu-se la pieptul lui. Eva Lind simţi că i se urcă sângele-n cap şi o porni spre ei.

— Cine e vaca asta bătrână? zise Eva, privindu-i fix.

— Eva, o mustră Erlendur, tresărind când se trezi, dintr-odată, cu fiică-sa în bar. Te rog să fii politicoasă.

Valgerdur întinse mâna şi Eva se uită la ea, o privi pe Valgerdur drept în faţă şi se uită din nou la mâna întinsă. Erlendur le observă pe amândouă pe rând şi o fixă, încruntat, pe Eva.

— Ea e Valgerdur şi e o foarte bună prietenă de-a mea, spuse el.

Eva Lind se uită la tatăl ei şi din nou la Valgerdur, însă nu-i strânse mâna. Cu un zâmbet jenat, Valgerdur se întoarse cu spatele. Erlendur o urmă afară din bar şi o privi cum străbate holul hotelului. Eva Lind se duse la el.

— Ce-a fost asta? zise ea. Ai început să plăteşti curve de-aici, de la bar?

— Cum ai putut să fii atât de prost crescută? zise Erlendur. Ce ţi-a venit să te porţi în felul ăsta? Nu e treaba ta. Lasă-mă naibii în pace!

— Sigur! Tu să-ţi vâri nasul în treburile mele douăzeci şi patru de ore din douăzeci şi patru, dar eu nu am voie să ştiu cui i-o tragi tu prin hotel!

— Încetează cu porcăriile! Ce te face să crezi că poţi să-mi vorbeşti în felul ăsta?

Eva Lind tăcu, dar se uită urât la tatăl ei. El o fixa cu privirea, furios.

— Ce dracu' vrei de la mine, copile? îi strigă el, drept în faţă, apoi o luă la fugă după Valgerdur.

Ea ieşise deja din hotel şi prin uşile turnante o văzu urcându-se într-un taxi. Când Erlendur păşi pe caldarâmul din faţa hotelului, văzu farurile roşii din spate ale taxiului pălind în depărtare şi dispărând, în final, după colţ.

Înjură în timp ce privea cum dispăreau farurile. I se tăiase cheful să se întoarcă în barul unde îl aştepta Eva Lind; intră înapoi în hotel cu gândurile

în altă parte, coborî scările către subsol şi, până să-şi dea seama, se afla deja pe coridorul unde era camera lui Gudlaugur. Găsi un întrerupător şi îl aprinse; câteva becuri care încă mai funcţionau răspândiră o lumină slabă pe hol. Înaintă până ajunse în faţa cămăruţei, deschise uşa şi aprinse lumina. Posterul cu Shirley Temple îl întâmpină.

Mica prinţesă.

Auzi nişte paşi uşori pe coridor şi se trezi cu Eva Lind în pragul uşii.

— Fata de sus mi-a zis că te-a văzut coborând la subsol, zise ea, uitându-se în cameră.

Privirea se opri asupra petelor de sânge de pe pat.

— Aici s-a întâmplat? întrebă ea.

— Da, zise Erlendur.

— Ce e cu posterul ăla?

— Nu ştiu, zise Erlendur. Nu înţeleg modul în care te comporţi uneori. N-ar fi trebuit să o numeşti „vacă bătrână” şi să refuzi să-i strângi mâna. Nu ţi-a făcut niciun rău.

Eva Lind nu zise nimic.

— Ar trebui să-ţi fie ruşine de tine, îi spuse Erlendur.

— Îmi pare rău, zise Eva.

Erlendur nu-i răspunse. Se ridică şi se uită fix la poster. Shirley Temple, îmbrăcată într-o rochiţă drăguţă de vară şi cu o fundiţă în păr, zâmbea în Technicolor. *Mica prinţesă.* Film făcut în 1939, după povestea scrisă de Frances Hodgson Burnett. Temple juca rolul unei fetiţe adorabile care fusese trimisă la Londra, la pension, când tatăl ei trebuise să plece în străinătate: o lăsase în grija unei directoare de pension foarte severe.

Sigurdur Óli găsise un articol despre acest film pe internet. Nu reuşise să-i lămurească de ce agăţase Gudlaugur posterul în camera lui.

Mica prinţesă, îşi spuse Erlendur.

— Mi-a fost imposibil să nu mă gândesc la mama, zise Eva Lind în spatele lui. Când am văzut-o cu tine la bar. Şi la mine şi la Sindri, faţă de care nu te-ai arătat niciodată interesat. Am început să mă gândesc la noi toţi. La noi ca familie, pentru că, oricum ai privi tu chestia asta, noi suntem totuşi o familie. În mintea mea suntem oricum o familie.

Apoi tăcu.

Erlendur se întoarse şi se uită la ea.

— Nu înţeleg lipsa asta de grijă, continuă ea. Mai ales faţă de mine şi de Sindri. Nu o pricep. Şi nici tu nu mă ajuţi prea tare. Nu vrei să vorbeşti

niciodată despre lucrurile care te privesc pe tine. Nu vorbeşti niciodată despre nimic. Nu spui niciodată nimic. E ca şi cum aş vorbi cu un zid.

— De ce ai nevoie de explicaţii pentru tot? zise Erlendur. Unele lucruri nu pot fi explicate. Şi altele nu trebuie explicate.

— Spuse poliţaiu'!

— Oamenii vorbesc prea mult, zise Erlendur. Oamenii ar trebui să tacă mai des. Atunci nu s-ar trăda atât de tare.

— Vorbeşti despre infractori. Tu întotdeauna te gândeşti la infractori. Noi suntem familia ta!

Tăcură amândoi.

— Probabil că am făcut greşeli, zise Erlendur, în cele din urmă. Nu cu mama ta, cred. Cu toate că e posibil. Nu ştiu. Oamenii divorţează tot timpul şi pur şi simplu n-am mai suportat să trăiesc cu ea. Însă cu siguranţă am greşit în privinţa ta şi a lui Sindri. Şi probabil că nici măcar nu m-am gândit la lucrul ăsta, până nu m-ai găsit şi ai început să mă vizitezi şi să-l aduci uneori şi pe fratele tău cu tine. Nu mi-am dat seama că aveam doi copii cu care nu păstrasem legătura toată copilăria lor şi care o luaseră razna atât de devreme şi am început să mă întreb dacă lipsa mea de implicare nu contribuise la toate astea. M-am gândit mult. La fel ca tine. De ce nu m-am dus la tribunal să-mi cer drepturile parentale, să mă lupt din răsputeri să vă iau cu mine. Sau să încerc mai mult să o înduplec pe mama voastră şi să ajung la o înţelegere cu ea. Sau să aştept pur şi simplu în faţa şcolii unde învăţaţi voi şi să vă răpesc.

— Nu te-a interesat de noi, zise Eva Lind. Nu asta e ideea?

Erlendur nu zise nimic.

— Nu asta e ideea? repetă Eva.

Erlendur scutură din cap.

— Nu, zise el. Aş fi vrut eu să fie atât de simplu.

— Simplu? La ce te referi?

— Cred…

— Ce?

— Cred că şi eu mi-am pierdut viaţa, acolo, în mlaştină.

— Când a murit fratele tău?

— E greu de explicat şi poate că nu sunt în stare. E posibil să nu poţi explica totul şi poate că e mai bine ca unele lucruri să rămână aşa.

— Cum adică, ţi-ai pierdut viaţa?

— Nu sunt… o parte din mine a murit.

— Te rog…

— Am fost găsit şi salvat, dar am murit şi eu. Ceva în interiorul meu. Ceva ce am avut înainte. Nu ştiu exact ce a fost. Fratele meu a murit şi cred că a murit şi ceva înăuntrul meu. Am simţit întotdeauna că el era responsabilitatea mea şi că l-am părăsit. De atunci aşa simt. M-am considerat vinovat că am fost eu, şi nu el cel care a supravieţuit. De atunci am evitat să privesc lucrurile în faţă. Şi chiar dacă n-am fost în mod direct neglijat, aşa cum v-am neglijat eu pe tine şi pe Sindri, a fost ca şi cum n-aş mai fi contat. Nu ştiu dacă am dreptate şi nu voi şti niciodată, însă am simţit asta de îndată ce m-am întors din mlaştină, şi o simt întruna, de atunci încoace.

— În toţi aceşti ani?

— Nu poţi măsura timpul în sentimente.

— Pentru că ai supravieţuit tu, şi nu el.

— În loc să încerc să reconstruiesc ceva din mine, ceea ce cred că voiam să fac atunci când am cunoscut-o pe mama voastră, m-am afundat mai adânc, pentru că acolo e linişte şi arată ca într-un sanctuar. E ca atunci când iei droguri. E mai simplu aşa. Şi, după cum ştii, chiar dacă eşti conştient că le faci rău altora, propria ta persoană contează cel mai mult. De asta continui să consumi droguri. De asta mă afund din ce în ce mai mult în troiene de zăpadă.

Eva Lind se uită la tatăl ei şi, cu toate că nu îl înţelegea cu totul, îşi dădea seama că făcea o încercare absolut nevinovată de a-i explica ceva ce o nedumerise tot timpul şi o îndemnase să-l caute, cu ani în urmă. Înţelegea că îi intrase într-un colţişor de suflet în care nu mai ajunsese nimeni altcineva vreodată, nici măcar el, decât poate ca să se asigure că totul acolo rămânea intact.

— Şi femeia aia? Unde apare ea în toată povestea asta?

Erlendur ridică din umeri şi închise uşa care rămăsese întredeschisă.

— Nu ştiu, zise el.

Rămaseră tăcuţi un răstimp, până când Eva Lind se scuză şi dădu să plece. Fără să ştie în ce direcţie să o apuce, se zgâi în întunericul de la capătul coridorului şi Erlendur observă brusc că adulmeca aerul, ca un câine.

— Simţi mirosul ăsta? îl întrebă ea, ridicându-şi nasul în aer.

— Ce miros? zise Erlendur. Despre ce vorbeşti?

— Haşiş, zise Eva Lind. Iarbă. Vrei să-mi spui că tu nu ştii cum miroase haşişul?

— Haşiş?

— Simţi mirosul?

Erlendur ieşi pe coridor şi începu să adulmece şi el aerul.

— Asta să fie? zise el.

— Vorbeşti cu un expert, îi răspunse fata.

Ea încă adulmeca aerul.

— Cineva a fumat haşiş aici jos, şi nu cu mult timp în urmă, zise ea.

Erlendur ştia că criminaliştii luminaseră capătul coridorului când cadavrul fusese luat de acolo, dar nu ştia dacă locul respectiv fusese bine examinat.

Se uită la Eva Lind.

— Haşiş?

— Eşti pe drumul cel bun, zise ea.

Se întoarse în cameră, luă un scaun şi îl puse pe coridor, sub unul dintre becurile funcţionale, pe care îl deşurubă. Becul ardea şi trebui să-şi folosească mâneca pentru a-l putea apuca. Găsi un bec ars în capătul întunecat al coridorului şi le înlocui între ele. Se lumină brusc şi Erlendur sări de pe scaun.

La început nu văzu nimic demn de luat în seamă, până ce Eva Lind îi atrase atenţia tatălui său că nişa din capăt părea impecabil de curată în comparaţie cu restul coridorului. Erlendur încuviinţă. Părea că fiece pată de pe podea fusese curăţată şi pereţii şterşi.

Erlendur se aşeză în patru labe şi privi cu atenţie podeaua. La nivelul acesteia, ţevi de încălzit străbăteau pereţii; se uită pe dedesubt şi se târî pe sub ele.

Eva Lind îl văzu oprindu-se şi pipăind sub ţeavă pentru a scoate la iveală ceva care îi atrăsese atenţia. Erlendur se ridică, se duse la ea şi îi arătă ce găsise.

— La început am crezut că erau excremente de şobolan, îi zise, ţinând între degete un mic bulgăre de culoare maronie.

— Ce este? întrebă Eva Lind.

— Este un tifon, zise Erlendur.

— Un tifon?

— Da, cu tutun de mestecat pe care îl ţii sub buza inferioară. Cineva a aruncat sau şi-a scuipat tutunul aici, pe acest coridor.

— Dar cine? Cine să fi umblat pe coridorul ăsta?

Erlendur se uită la Eva Lind.

— „Cineva care e o târfă mai mare decât mine”, zise el.

Ajunul Crăciunului

30

Află că Ösp lucra la etajul de deasupra camerei sale şi o luă pe scări, după ce bău o cafea şi mâncă nişte pâine prăjită de la bufetul aranjat pentru micul dejun.

Îl contactă pe Sigurdur Óli în legătură cu nişte informaţii pe care trebuia să le strângă şi o sună pe Elínborg, ca să afle dacă îşi amintise să o chestioneze pe femeia cu care Stefanía afirmase că se întâlnise la hotel, când fusese înregistrată de camerele de supraveghere. Elínborg nu era acasă şi nu răspundea nici la telefonul mobil.

Erlendur stătuse treaz în pat până aproape de dimineaţă, în întuneric beznă. În cele din urmă, se ridicase din pat şi se uitase pe fereastră. Anul acesta avea să fie un Crăciun cu multă zăpadă la cum ningea. O vedea în lumina felinarelor. O zăpadă groasă ce cădea în lumina acestora, formând un aşa-zis decor pentru Ajunul Crăciunului.

Eva Lind îşi luase la revedere de la el pe coridorul de la subsol. Urmau să se întâlnească acasă, seara. Vor fierbe carne afumată de miel şi, când se trezi, se întrebă ce cadou să-i facă de Crăciun. După ce începuseră să-şi petreacă Crăciunul împreună îi făcuse mici cadouri, iar ea îi dăruise şosete, pe care recunoscuse că le furase, şi, odată, o pereche de mănuşi, pe care spusese că le cumpărase, dar pe care el le pierduse la scurt timp. Nu-l întrebase niciodată de ele. Probabil că una dintre trăsăturile de caracter care-i plăceau cel mai mult la fiica sa era că nu punea întrebări inutile.

Sigurdur Óli îl sună să-i dea informaţii noi. Nu erau prea multe, însă destule pentru a face progrese. Erlendur nu ştia ce anume căuta, dar credea că ipoteza lui merita să fie luată în calcul.

O urmări cum spăla podeaua hotelului, aşa cum o mai făcuse şi înainte, până ce ea îl observă. Nu se arătă deloc surprinsă când dădu cu ochii de el.

— Te-ai trezit? zise ea, de parcă ar fi fost cel mai leneş oaspete al hotelului.

— Mi-a luat foarte mult timp să adorm, îi răspunse. De fapt, m-am gândit toată noaptea la tine.

— La mine? zise Ösp, punând un teanc de prosoape în coşul de rufe. Nimic porcos, sper. Am avut parte de destui moşi porcoşi în hotelul ăsta.

— Nu, zise Erlendur. Nimic porcos.

— Grăsanul m-a întrebat dacă am ciripit ceva faţă de tine, dacă ţi-am spus tot felul de prostii. Şi bucătarul-şef a ţipat la mine că am furat de la bufet. Ştiu amândoi că am ciripit.

— Toată lumea în hotelul ăsta ştie mai mult sau mai puţin despre toată lumea, zise Erlendur. Dar nu spun niciodată *cu adevărat* nimic despre nimeni. Cu astfel de oameni e întotdeauna foarte dificil să ajungi la o înţelegere. Ca tine, spre exemplu.

— Ca mine?

Ösp intră în camera în care făcea curat şi Erlendur o urmă, la fel cum făcuse şi înainte.

— Tu îmi spui tot şi cred fiecare cuvinţel, pentru că laşi impresia de persoană sinceră şi demnă de încredere, însă tu, de fapt, îmi spui doar o parte din ce ştii, şi asta e tot un fel de minciună. Nu mai puţin gravă pentru noi, poliţiştii. E un anume gen de minciună. Ştii despre ce vorbesc?

Ösp nu-i răspunse. Era ocupată cu schimbatul aşternuturilor. Erlendur o privi. Nu putea să-şi dea seama ce se petrecea în mintea ei. Se comporta de parcă el nici n-ar fi fost în cameră. De parcă ar fi putut scăpa de el dacă se prefăcea că nu era acolo.

— De exemplu, nu mi-ai spus că ai un frate, zise Erlendur.

— De ce ar fi trebuit să-ţi spun asta?

— Pentru că are probleme.

— N-are niciun fel de problemă.

— Nu din cauza mea, zise Erlendur. Nu eu i-am făcut probleme. Însă are probleme şi vine uneori la sora lui să-i ceară ajutorul, dacă are nevoie.

— Nu înţeleg unde baţi, zise Ösp.

— O să-ţi spun. A fost la închisoare de două ori, nu mult timp, pentru spargere şi furt. Unele lucruri s-au aflat, altele, fără îndoială, nu, aşa se întâmplă de obicei. Sunt infracţiuni mărunte, tipice pentru un infractor neînsemnat. Delicte tipice pentru un drogat care are datorii. E dependent de cea mai scumpă marfă şi niciodată n-are destui bani. Numai că dealerii nu fac lucrurile pe jumătate. L-au prins – şi nu o singură dată – şi l-au bătut măr. Odată l-au ameninţat că-l împuşcă în genunchi. Aşa că, pe lângă furturi, trebuie să mai facă şi diverse treburi ciudate ca să-şi cumpere droguri. Şi să-şi acopere datoriile.

Ösp puse cearşaful jos.

— Se bagă în tot felul de prostii ca să-şi finanţeze dependenţa de droguri, zise Erlendur. Probabil ştii asta. La fel ca toţi puştii ăia care se droghează.

Dependenţi fără speranţă.
Ösp rămase tăcută.
— Înţelegi ce spun?
— De la Stína ştii? zise Ösp. Am văzut-o ieri. Am văzut-o des pe aici şi, dacă e să fie cineva târfă, apoi aia e ea.
— Nu mi-a spus nimic din toate astea, zise Erlendur, fără să-i dea voie să schimbe subiectul. Nu demult fratele tău a fost pe coridorul unde stătea Gudlaugur. E posibil să fi fost chiar aici, de la asasinat încoace. E posibil să fi fost aici de curând. Mirosul lui e acolo, pentru cine îl recunoaşte. Pentru fumători de haşiş, pentru ăia care sunt pe amfetamine sau pentru heroinomani.
Ösp se uită la el. Erlendur nu avusese multe indicii pe care să se bazeze când se dusese să o vadă. Doar faptul că nişa era impecabil de curată, dar după reacţia ei îşi putea da seama că ceea ce spunea nu era tocmai departe de adevăr. Se întreba dacă să pluseze. După ce se gândi un timp, se hotărî să facă o încercare.
— I-am găsit şi tutunul de mestecat, zise Erlendur. Consumă de mult?
Ösp se uita încă la el, fără să spună un cuvânt. În cele din urmă, îşi plecă privirile pe pat. Îl fixă îndelung, până când păru că se resemnează.
— De când avea cincisprezece ani, zise, aproape imperceptibil.
O aşteptă să continue, însă ea nu mai adăugă nimic şi rămaseră faţă în faţă în camera de hotel, iar Erlendur lăsă tăcerea să se aşeze între ei un răstimp. În cele din urmă, Ösp oftă şi se aşeză pe pat.
— E mereu lefter, zise ea încetişor. Datorează bani tuturor. Tot timpul. Apoi e ameninţat şi bătut măr, dar continuă să se drogheze şi datoriile cresc. Uneori face rost de bani şi achită o parte din ele. Mama şi tata şi-au luat mâna de pe el cu foarte mulţi ani în urmă. L-au dat afară din casă de la şaptesprezece ani. L-au trimis la dezintoxicare, însă a fugit de acolo. N-a ajuns pe acasă o săptămână şi ceva şi au dat un anunţ la ziar, la persoane dispărute. Nu i-a păsat câtuşi de puţin. De atunci doarme pe unde apucă. Sunt singura din familie care ţine legătura cu el. Uneori, iarna, îl las să stea la subsol. Doarme în nişă când trebuie să stea ascuns. I-am interzis să consume droguri aici, însă nu-l pot controla. Nimeni nu are niciun control asupra lui.
— I-ai dat bani? Ca să-şi achite datoriile?
— Uneori, însă banii nu-i ajung niciodată. Ăia s-au dus şi pe la mama şi tata şi i-au ameninţat urât de tot şi au distrus maşina tatei, aşa că acum

plătesc ca să scape de bestiile alea, dar e prea mult. Pun nişte dobânzi imposibile la datorii şi, când au vorbit la poliţie, cu nişte tipi ca tine, poliţaii le-au zis că nu pot face nimic pentru că sunt doar ameninţări, şi se pare că e în regulă să ameninţi oameni.

Ea se uită la Erlendur.

— Dacă îl omoară pe tata, poate o să vă ocupaţi şi de treaba asta.

— Fratele tău îl cunoştea pe Gudlaugur? Trebuie să se fi cunoscut. De la subsol.

— Se ştiau, zise Ösp cu tristeţe.

— În ce fel?

— Gulli îl plătea pentru…

Ösp se opri.

— Pentru ce?

— Pentru nişte favoruri pe care i le făcea.

— Favoruri sexuale?

— Da, favoruri sexuale.

— De unde ştii asta?

— Mi-a spus fratele meu.

— A fost cu Gudlaugur în acea după-amiază?

— Nu ştiu. Nu l-am văzut de zile întregi, nu l-am mai văzut de când…

Ea se opri.

— Nu l-am mai văzut de când a fost Gudlaugur înjunghiat, zise ea apoi. N-a mai ţinut legătura cu mine.

— Cred că e posibil să fi fost nu demult pe acel coridor. De la asasinarea lui Gudlaugur.

— Nu l-am văzut.

— Crezi că l-a atacat pe Gudlaugur?

— Nu ştiu, zise Ösp. Tot ce ştiu este că nu a atacat niciodată pe nimeni. Şi că fuge mereu şi că probabil fuge şi acum din cauza asta, cu toate că n-a făcut nimic. N-ar putea să facă niciodată rău cuiva.

— Şi nu ştii unde este acum?

— Nu, nu mai ştiu nimic de el.

— Ştii cumva dacă îl cunoştea pe englezul ăla despre care ţi-am pomenit? Pe Henry Wapshott? Cel cu casetele porno cu copii?

— Nu, nu-l cunoaşte. Cel puţin nu cred. De ce întrebi asta?

— E gay? Fratele tău?

Ösp se uită la el.

— Ştiu că face orice pentru bani, zise ea. Dar nu cred că e gay.

— Îi spui că vreau să stau de vorbă cu el? Dacă a observat ceva la subsol, trebuie să vorbesc cu el despre asta. Şi trebuie să-l întreb şi despre relaţia lui cu Gudlaugur. Trebuie să ştiu dacă l-a văzut în ziua în care a fost asasinat. Faci asta pentru mine? Îi spui că trebuie să vorbesc cu el?

— Crezi că el a făcut-o? Că el l-a omorât pe Gudlaugur?

— Nu ştiu, zise Erlendur. Dacă nu primesc curând veşti în legătură cu el, va trebui să-l pun sub urmărire pentru interogatoriu.

Ösp nu afişă nicio reacţie.

— Ştiai că Gudlaugur era gay? o întrebă.

Ösp ridică privirea.

— Judecând după ce a spus fratele meu, se pare că era. Şi gândindu-mă la cât îl plătea pe fratele meu ca să fie cu el…

Ösp se opri.

— Ştiai că Gudlaugur era mort când ţi s-a cerut să te duci şi să-l aduci? întrebă Erlendur.

Ea se uită la el.

— Nu, nu ştiam. Să nu încerci să-mi pui treaba asta în cârcă. Asta încerci să faci? Crezi că eu l-am omorât?

— Nu mi-ai spus nimic despre fratele tău care stă la subsol.

— Are întotdeauna probleme, însă ştiu că nu el a făcut-o. Ştiu că niciodată n-ar fi putut să facă aşa ceva. Niciodată.

— Trebuie să fiţi apropiaţi, după câtă grijă ai de el.

— Am fost mereu prieteni buni, zise Ösp în timp ce se ridica. O să vorbesc cu el, dacă ia legătura cu mine. O să-i spun că trebuie să te întâlneşti cu el, în cazul în care ştie ceva despre ce s-a întâmplat.

Cu o încuviinţare, Erlendur îi spuse că o să fie la hotel mare parte a zilei şi că îl putea găsi tot timpul acolo.

— Lucrurile nu mai pot aştepta, Ösp, zise el.

31

Când Erlendur se întoarse în holul hotelului, observă că Elínborg îl aştepta la recepţie. Recepţionistul-şef arătă înspre el şi Elínborg se întoarse. Îl căuta şi se duse iute la el cu o expresie preocupată, pe care Erlendur o vedea rareori pe chipul ei.

— S-a întâmplat ceva? o întrebă în timp ce se apropia.

— Putem să stăm jos, undeva? zise ea. S-a deschis barul? Dumnezeule, ce meserie jalnică! Nu ştiu de ce mă mai agit atâta.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Erlendur, luând-o de braţ şi conducând-o la bar.

Uşa era închisă, dar nu încuiată, şi intrară. Deşi încăperea era deschisă, barul părea să fie închis. Erlendur văzu un anunţ în care se spunea că va fi închis încă o oră. Se aşezară într-unul dintre separeuri.

— Şi mi-am distrus şi Crăciunul, zise Elínborg. Am făcut atât de puţine prăjituri. Şi toate rudele vin în seara asta şi…

— Spune-mi ce s-a întâmplat, zise Erlendur.

— Ce încurcătură, zise Elínborg. Nu-l înţeleg. Pur şi simplu, nu-l înţeleg.

— Pe cine?

— Pe băiat! zise Elínborg. Nu înţeleg ce are de gând.

Îi spuse lui Erlendur că, în loc să se ducă acasă şi să facă prăjituri, cu o seară înainte, trecuse pe la spitalul de boli psihice din Kleppur. Nu ştia cu exactitate de ce o făcuse, însă nu-şi putea scoate din minte cazul băiatului şi al tatălui său. Când Erlendur interveni şi spuse că, probabil, făcuse destule prăjituri pentru rudele ei, ea nici măcar nu zâmbi.

Mai fusese o dată la spitalul de boli psihice, să încerce să stea de vorbă cu mama băiatului, însă femeia era atât de bolnavă atunci, că de-abia dacă legase două vorbe cu logică. La fel se întâmplă şi la a doua vizită. Mama băiatului se legăna înainte şi înapoi, pierdută în lumea ei. Elínborg nu ştia sigur ce ar fi vrut s-o audă spunând, dar credea că era posibil ca femeia să ştie ceva despre relaţia dintre tată şi fiu, ceva care nu ieşise încă la iveală.

Ştia că mama băiatului era doar temporar internată în spital. Era primită sporadic, când trecea prin faze în care arunca la closet medicamentele pe care i le prescrisese psihiatrul. Câtă vreme îşi lua medicamentele, era într-o stare cât de cât rezonabilă. Se ocupa bine de casă. Când Elínborg le

pomenise profesorilor despre mama băiatului, spuseseră şi ei că părea să aibă grijă de copil.

Elínborg stătu în sala de aşteptare a spitalului unde asistenta o adusese pe mama băiatului şi o urmărea cum îşi răsuceşte o şuviţă de păr pe degetul arătător, mormăind ceva ce Elínborg nu înţelegea. Încercă să vorbească cu ea, însă mama părea să se afle la kilometri depărtare. Nu-i dădea niciun răspuns la întrebări. Parcă ar fi fost somnambulă.

După ce stătu un timp cu ea, Elínborg începu să se gândească la toate fursecurile pe care trebuia să le pregătească. Se ridică să cheme pe cineva care să o ducă pe femeie înapoi în salon şi, pe coridor, găsi un supraveghetor. Avea în jur de treizeci de ani şi semăna cu un culturist. Purta nişte pantaloni albi şi un tricou alb, şi bicepşii puternici i se bombau la fiecare mişcare a trupului. Era tuns periuţă şi avea o faţă rotundă şi durdulie, cu nişte ochi mici, adânc înfundaţi în cap. Elínborg nu-l întrebă cum îl cheamă.

El o urmă în sala de aşteptare.

— Oh, e bătrâna Dóra, zise supraveghetorul, care se duse către femeie şi o luă de braţ. Eşti destul de liniştită în seara asta.

Femeia se ridică, la fel de confuză ca şi până atunci.

— Eşti iar sedată de nu mai ştii de tine, nu-i aşa, fetiţo, zise supraveghetorul pe un ton care îi displăcu lui Elínborg.

Părea că vorbeşte cu un copil de cinci ani. Şi la ce se referise când spusese că era destul de liniştită în seara aceea? Elínborg nu se putu abţine.

— N-ai vrea să încetezi să vorbeşti cu ea de parcă ar fi un copilaş? zise ea pe un ton mai impertinent decât intenţionase.

Supraveghetorul se uită la ea.

— Asta e treaba dumneavoastră? zise el.

— Are dreptul să fie tratată cu respect la fel ca oricine altcineva, zise Elínborg, şi se abţinu să spună că era de la poliţie.

— Aşa o fi, zise supraveghetorul. Şi nu cred că o tratez cu lipsă de respect. Haide, Dóra, continuă el, conducând-o afară, pe coridor.

Elínborg îi urmă îndeaproape.

— La ce v-aţi referit când aţi spus că e destul de liniştită în seara asta?

— Că e liniştită în seara asta? repetă supraveghetorul, întorcându-şi capul către Elínborg.

— Aţi zis că era destul de liniştită în seara asta, zise Elínborg. Nu aşa ar fi trebuit să fie?

— Eu o numesc uneori Evadata[9], zise supraveghetorul. Fuge mereu.

Elínborg nu pricepea.

— Despre ce vorbiţi?

— N-aţi văzut filmul? întrebă supraveghetorul.

— Fuge? zise Elínborg. De aici, din spital?

— Sau când îi ducem în excursii în oraş, zise supraveghetorul. Ultima dată când i-am dus în oraş a fugit. Am avut un morcov cât casa până când aţi găsit-o în staţia de autobuz şi aţi adus-o înapoi, în salon. Nu cred că îţi mai vine să o tratezi prea respectuos, după o chestie dintr-asta.

— Am găsit-o eu?

— Ştiu că sunteţi de la poliţie. Poliţişti, ne-au azvârlit-o pur şi simplu aici.

— În ce zi s-a întâmplat?

Bărbatul se gândi. Era cu ea şi cu alte două paciente, când Dóra o tulise. Se aflau în piaţa Laekjartorg. Îşi amintea bine data, era aceeaşi zi în care îşi depăşise propriul record de ridicare a greutăţilor.

Data se potrivea cu aceea a atacului asupra băiatului.

— Soţul ei nu a fost informat când ea a fugit? întrebă Elínborg.

— Eram gata să-l sunăm când aţi găsit-o. Le dăm întotdeauna câteva ore să se întoarcă. Altfel ne-am petrece tot timpul la telefon.

— Soţul ştie că îi spuneţi aşa? Evadata.

— Nu îi spunem aşa. Doar eu îi spun aşa. El nu ştie.

— Ştie că fuge?

— Nu i-am spus. Se întoarce întotdeauna.

— Nu-mi vine să cred ce aud, zise Elínborg.

— Când se întoarce trebuie sedată imediat ca s-o împiedicăm să fugă din nou, zise supraveghetorul.

— Chestia asta schimbă totul!

— Haide, Dóra, zise supraveghetorul, şi uşa salonului se închise în urma lui.

Elínborg se uită la Erlendur.

— Eram convinsă că a fost el. Tatăl. Dar acum stau să mă gândesc că ea ar fi putut să fugă, să se ducă acasă, să-l atace pe băiat şi să se întoarcă. Dacă băiatul ar vorbi odată!

— De ce să-şi atace fiul?

— Habar n-am, zise Elínborg. Poate aude voci.

— Şi degetele rupte şi vânătăile? Toate astea, ani de-a rândul? Tot timpul să fi fost ea?
— Nu ştiu.
— Ai vorbit cu tatăl băiatului?
— De la el vin.
— Şi?
— Evident, nu suntem cei mai buni prieteni. Nu i s-a permis să-şi vadă băiatul de când am dat buzna în casa lor şi am întors totul cu susul în jos. M-a umplut de înjurături şi…
— A zis ceva despre soţia lui, despre mama băiatului? o întrerupse Erlendur nerăbdător. Probabil c-o fi bănuit-o.
— Şi băiatul nu a spus nimic, continuă Elínborg.
— Doar că îi e dor de tatăl lui, zise Erlendur.
— Da, doar asta. Deci tatăl îl găseşte în camera de la etaj şi crede că s-a târât acasă de la şcoală în halul în care era.
— L-ai vizitat pe băiat la spital şi l-ai întrebat dacă cel care l-a atacat a fost tatăl lui, iar el a avut o reacţie care te-a convins că el a fost acela.
— Probabil că l-am înţeles greşit, zise Elínborg, cu capul înclinat. Am citit ceva în felul lui de a…
— Dar nu avem nimic care să demonstreze că a fost mama. Şi nu avem nimic care să demonstreze că nu a fost tatăl.
— I-am spus, tatălui băiatului, că am fost la spital să stau de vorbă cu soţia lui şi că nu ştim nimic în legătură cu locul unde se afla aceasta în ziua atacului. A fost surprins. Ca şi cum nu i-ar fi trecut prin minte că ea ar fi putut fugi din spital. El e convins în continuare că au fost băieţii de la şcoală. A zis că băiatul ne va spune dacă mama lui l-a bătut. E sigur de asta.
— Atunci de ce băiatul nu a numit-o pe ea?
— E în stare de şoc, bietul de el. Nu ştiu.
— Din dragoste? zise Erlendur. În ciuda a tot ceea ce i-a făcut?
— Sau de frică, zise Elínborg. Poate îi e îngrozitor de teamă că o va face din nou. Oricum, se poate să tacă pentru a-şi proteja mama. E imposibil să-ţi dai seama de ce nu vorbeşte.
— Şi ce vrei să facem? Să renunţăm la acuzaţiile împotriva tatălui?
— O să vorbesc cu procurorul general şi o să văd ce spune şi el.
— Începe cu asta. Mai spune-mi un lucru, ai sunat-o pe femeia care a fost cu Stefanía Egilsdóttir în acest hotel cu câteva zile înainte ca Gudlaugur să fie înjunghiat?

— Da, zise Elínborg căzută pe gânduri. I-a cerut prietenei sale să bage mâna în foc pentru ea, însă când am atins subiectul, s-a încurcat în minciuni.

— Vrei să spui că i-a cerut să mintă pentru ea?

— A început prin a spune că au fost aici, dar a şovăit foarte mult, era clar că nu ştia să mintă şi, când i-am spus că trebuie să o duc la secţie, să dea o declaraţie, a început să plângă la telefon. Mi-a spus că Stefanía a sunat-o – sunt prietene vechi, din acelaşi club de muzică –, şi că a rugat-o să spună că au fost împreună aici, la hotel, dacă era întrebată. A zis că a refuzat, dar se pare că Stefanía o are cu ceva la mână, n-a vrut să-mi spună cu ce.

— A fost o minciună jalnică de la bun început, zise Erlendur. Ştiam amândoi că minţea. Nu ştiu de ce întârzie ancheta, doar dacă nu cumva ştie că e vina ei.

— Vrei să spui că ea l-a omorât pe fratele ei?

— Sau ştie cine a făcut-o.

Rămaseră la masă un timp şi vorbiră despre băiat, despre tatăl lui, despre mama lui şi despre circumstanţele familiale dificile, care o îndemnară pe Elínborg să-l întrebe pe Erlendur încă o dată ce avea de gând să facă de Crăciun. Îi spuse că voia să-şi petreacă Crăciunul cu Eva Lind.

El îi povesti lui Elínborg despre descoperirea de pe coridorul de la subsol şi despre bănuiala lui că fratele lui Ösp, un delincvent cu nesfârşite probleme financiare, era oarecum implicat. Îi mulţumi lui Elínborg pentru invitaţie şi îi spuse că poate să-şi ia liber restul timpului care mai rămăsese până la Crăciun.

— Nu mai e timp deloc până la Crăciun, zâmbi Elínborg şi ridică din umeri ca şi cum Crăciunul n-ar mai fi contat, din cauza curăţeniei care trebuia făcută, a fursecurilor care trebuiau pregătite şi a rudelor care trebuiau să sosească.

— O să primeşti cadouri de Crăciun? întrebă ea.

— Probabil nişte şosete, zise Erlendur. Sper.

Ezită puţin înainte de a spune:

— Nu te necăji în legătură cu tatăl băiatului. Astfel de lucruri se întâmplă mereu. Suntem siguri, convinşi chiar de un lucru, şi apoi întotdeauna apare ceva care dă totul peste cap.

Elínborg încuviinţă.

Erlendur o urmă în hol şi îşi luară la revedere. Avea de gând să se ducă în cameră şi să-şi strângă lucrurile. Se săturase de hotel. Începea să i se facă dor de „văgăuna fără nimic în ea”, de cărţile lui, de fotoliul lui şi chiar de Eva Lind, stând întinsă pe canapea.

Aştepta în faţa liftului când Ösp îl luă prin surprindere.

— L-am găsit, zise ea.

— Pe cine? zise Erlendur. Pe fratele tău?

— Vino cu mine, zise Ösp, îndreptându-se către scările care duceau la subsol.

Erlendur ezită. Uşile liftului se deschiseră şi privi înăuntru. Era pe urmele criminalului. Poate fratele lui Ösp venise să se predea la îndemnul ei: băiatul care mesteca tutun. Erlendur nu simţi niciun fel de emoţie în legătură cu asta. Nicio speranţă sau senzaţia de triumf care însoţea rezolvarea unui caz. Tot ce simţea era epuizare şi tristeţe, pentru că acest caz stârnise tot felul de asocieri cu propria copilărie şi ştia că avea atâtea lucruri de rezolvat în viaţa personală, încât nu avea habar de unde să înceapă. Cel mai mult îşi dorea să uite de muncă şi să meargă acasă. Să fie cu Eva Lind. Să o ajute să treacă peste problemele cu care se confrunta. Îşi dorea să înceteze să se mai gândească la alţii şi să înceapă să se gândească la el şi la ai lui.

— Vii? zise Ösp cu voce joasă, stând pe trepte şi aşteptându-l.

— Vin, zise Erlendur.

O urmă în josul scărilor şi prin cafeneaua personalului, unde stătuse prima dată de vorbă cu ea. Totul era la fel de sordid ca de obicei. Ea încuie uşa în urma lor. Fratele ei stătea la una dintre mese când Erlendur intră, şi ţâşni în picioare.

— N-am făcut nimic, zise el cu o voce piţigăiată. Ösp zice că tu crezi că eu am făcut-o, însă nu am făcut nimic. Nu i-am făcut nimic!

Purta un hanorac albastru murdar, cu o ruptură la unul din umeri, prin care se vedea căptuşeala albă. Avea jeanşii negri de jeg şi purta nişte ghete negre şi scorojite, genul care se leagă până sus, pe pulpă, dar Erlendur nu văzu la ele niciun şiret. Ţinea o ţigară între degetele lungi şi murdare. Inhala fumul şi îl sufla afară. Vocea lui era precipitată şi se agita înainte şi înapoi în colţul bucătăriei, ca un animal în cuşcă, încolţit de un poliţist care era pregătit să-l aresteze.

Erlendur se uită peste umăr la Ösp, care stătea lângă uşă, apoi din nou la fratele ei.

— Probabil că ai multă încredere în sora ta dacă ai venit aici.

— Nu am făcut nimic, zise el. Mi-a zis că eşti un tip de treabă şi că voiai doar nişte informaţii.

— Trebuie să ştiu despre relaţia ta cu Gudlaugur, zise Erlendur.

— Nu l-am înjunghiat eu, zise el.

Erlendur îl măsură din cap până în picioare. Era undeva între adolescent şi adult, copilăros într-un mod straniu, dar păstrând o expresie împietrită, care trăda furie şi resentimente faţă de ceva ce Erlendur nici măcar nu-şi putea imagina.

— Nimeni nu sugerează că ai făcut-o, zise Erlendur pe un ton liniştitor, încercând să-l calmeze. Cum l-ai cunoscut pe Gudlaugur? Ce fel de relaţie aţi avut?

El se uită la sora lui, însă Ösp stătea pur şi simplu lângă uşă şi nu spunea nimic.

— Uneori îi făceam nişte favoruri şi mă plătea, zise el.

— Şi cum v-aţi cunoscut? Îl ştiai de mult timp?

— Ştia că sunt fratele lui Ösp. Credea că e amuzant că eram frate şi soră, la fel cum crede toată lumea.

— De ce?

— Numele meu e Reynir.

— Aşa şi? Ce e amuzant în legătură cu asta?

— Ösp şi Reynir[10]. Frate şi soră. O glumiţă făcută de mama şi tata. Parcă ar fi silvicultori.

— Şi care e treaba cu Gudlaugur?

— Prima dată l-am văzut aici când am venit să mă întâlnesc cu Ösp. Acum aproape jumătate de an.

— Şi?

— Ştia cine sunt. Ösp îi spusese câte ceva despre mine. Uneori ea mă lăsa să dorm la hotel. Pe coridorul unde stătea el.

Erlendur se întoarse spre Ösp.

— Ai făcut curat în nişă cu foarte mare grijă, zise el.

Ösp se uită la el cu o privire lipsită de expresie şi nu-i răspunse. El se întoarse din nou spre Reynir.

— Ştia cine erai. Ai dormit pe coridor în faţa camerei lui. Şi apoi?

— Îmi datora nişte bani. A zis că o să mă plătească.

— Şi de ce îţi datora bani?

— Pentru că îi făceam unele favoruri uneori şi…

— Ştiai că era gay?
— Nu era evident?
— Şi prezervativul?
— Folosea întotdeauna prezervativ. Era paranoic în legătură cu asta. Zicea că nu vrea să rişte. Zicea că nu ştia dacă eram infestat sau nu. Nu sunt infestat, zise el cu emfază şi se uită la sora lui.
— Şi mesteci tutun.
Se uită la Erlendur surprins.
— Şi ce-i cu asta?
— N-are importanţă. Mesteci tutun?
— Da.
— Ai fost cu el în ziua în care a fost înjunghiat?
— Da. Mi-a cerut să ne întâlnim pentru că intenţiona să mă plătească.
— Cum a luat legătura cu tine?
Reynir scoase mobilul din buzunar şi i-l arătă lui Erlendur.
— Când am sosit, îşi punea costumul de Moş Crăciun, zise el. Spunea că trebuie să se grăbească să plece la petrecerea de Crăciun; mi-a plătit ce-mi datora, s-a uitat la ceas şi a văzut că avea timp de una mică.
— Avea mulţi bani în cameră?
— Nu, din câte ştiu eu. Am văzut doar banii pe care mi i-a dat mie. Însă a zis că aştepta grămezi de bani.
— De unde?
— Nu ştiu. A zis că stătea pe o mină de aur.
— Ce-a vrut să spună cu asta?
— Avea de gând să vândă ceva. Nu ştiu ce. Nu mi-a spus. A spus doar că aştepta grămezi de bani, sau mulţi bani, n-a zis niciodată grămezi. Nu vorbea niciodată aşa. Vorbea întotdeauna politicos şi folosea cuvinte alese. Era întotdeauna foarte politicos. Era un tip de treabă. Nu mi-a făcut niciodată niciun rău. Plătea întotdeauna. Ştiu o grămadă de oameni mai răi ca el. Uneori voia doar să stea de vorbă cu mine. Era singur, sau cel puţin aşa spunea el. Mi-a zis că eram singurul lui prieten.
— Ţi-a spus ceva în legătură cu trecutul lui?
— Nu.
— Nimic despre faptul că odată a fost copil-vedetă?
— Nu. Copil-vedetă? Ce fel de vedetă?
— Ai văzut în cameră un cuţit care ar fi putut proveni din bucătăria hotelului?

— Da, am văzut un cuţit acolo, însă nu ştiu de unde a apărut. Când m-am dus să-l văd îşi cârpea costumul de Moş Crăciun. Zicea că trebuia să-şi ia unul nou pentru Crăciunul viitor.
— Şi nu avea alţi bani în afară de cei pe care ţi i-a dat ţie?
— Nu, nu cred.
— L-ai jefuit?
— Nu.
— Ai luat jumătatea de milion care se afla în camera lui?
— Jumătate de milion? Avea jumătate de milion?!
— Mi s-a spus că tu mereu ai nevoie de bani. E evident cum îi obţii. Datorezi bani multor oameni. Ţi-au ameninţat familia…
Reynir se uită urât la sora lui.
— Nu te uita la ea, uită-te la mine. Gudlaugur avea bani în cameră. Mai mulţi decât cei pe care ţi-i datora ţie. Poate vânduse o parte din mina sa de aur. Tu ai văzut banii. Ai vrut şi mai mulţi. Ai făcut ceva pentru el şi ai crezut că trebuia să fii plătit mai mult pentru ce ai făcut. El a refuzat, tu l-ai contrazis, ai înşfăcat cuţitul şi ai încercat să-l înjunghii, însă el te-a ţinut până ce ai reuşit să-i înfigi cuţitul în piept şi să-l omori. Ai luat banii…
— Nenorocitule, zise Reynir printre dinţi. Ce-i aberaţia asta?
— … şi pentru că fumezi haşiş şi te injectezi sau ce faci tu.
— Ticălos împuţit! ţipă Reynir.
— Continuă-ţi povestea, strigă Ösp. Spune-i ce mi-ai zis şi mie. Spune-i totul!
— Totul despre? zise Erlendur.
— M-a întrebat dacă vreau să-i fac una mică înainte de a se duce sus, la petrecerea de Crăciun, zise Reynir. A zis că nu prea avea timp, dar că avea bani şi că o să mă plătească bine. Însă când ne pregăteam, femeia aia a dat peste noi.
— Femeia aia?
— Da.
— Ce femeie?
— Aia care ne-a prins.
— Spune-i, o auzi Erlendur pe Ösp în spatele lui. Spune-i cine era!
— Despre ce femeie vorbeşti?
— Am uitat să încuiem uşa şi brusc s-a deschis şi ne-am trezit cu ea peste noi.
— Cu cine?

— Nu ştiu cine era. O femeie.

— Şi ce s-a întâmplat?

— Nu ştiu. M-am cărat. Ea i-a strigat ceva şi eu mi-am luat tălpăşiţa.

— De ce nu ne-ai dat informaţia asta de la bun început?

— Evit poliţaii. Sunt tot felul de oameni pe urmele mele şi, dacă află că stau de vorbă cu poliţaii, or să creadă că sunt turnător şi or să mă aranjeze pe chestia asta.

— Cine era femeia asta care v-a prins? Cum arăta?

— N-am observat prea bine. M-am cărat. El era mort de frică. M-a împins şi a strigat şi s-a pierdut cu firea de-a binelea. Părea să fie îngrozit de ea. Speriat de moarte.

— Ce a strigat? întrebă Erlendur.

— Steffí.

— Ce?

— Steffí. Asta e tot ce am auzit. A strigat-o Steffí şi era speriat de moarte de ea.

32

Stătea în faţa uşii camerei lui, cu spatele la el. Erlendur se opri şi o privi câteva clipe, şi văzu cum se schimbase de la prima lor întâlnire, când dăduse buzna în hotel împreună cu tatăl ei. Acum era doar o femeie între două vârste, care încă locuia cu un tată paralitic în casa care fusese întotdeauna căminul ei. Din motive necunoscute lui, această femeie venise la hotel şi îşi omorâse fratele.

Ai fi zis că-i simte prezenţa pe coridor, fiindcă se întoarse şi se uită la el. După expresia feţei, Erlendur nu-i putea descifra gândurile. Nu ştia decât că ea era persoana pe care o căutase de când venise prima oară la hotel şi îl văzuse pe Moş Crăciun într-o baltă de sânge.

Femeia rămase în continuare lângă uşă şi nu spuse nimic până ce el fu chiar lângă ea.

— Trebuie să vă spun ceva, îi zise ea. Dacă are vreo importanţă.

Erlendur crezu că venise să vorbească cu el despre minciuna cu prietena ei, că simţise că era momentul să-i spună adevărul. Deschise uşa şi ea intră înaintea lui, se duse la fereastră şi privi ninsoarea care cădea.

— Au prognozat că o să ningă de Crăciunul ăsta, zise ea.

— Vi s-a spus vreodată Steffí? o întrebă el.

— Când eram mică, răspunse ea, încă privind pe fereastră.

— Fratele vă spunea Steffí?

— Da, aşa îmi spunea, zise ea. Tot timpul. Şi eu îi spuneam întotdeauna Gulli. De ce mă întrebaţi?

— De ce aţi fost în acest hotel cu cinci zile înaintea morţii fratelui dumneavoastră?

Stefanía slobozi un oftat adânc.

— Ştiu că nu ar fi trebuit să vă mint.

— De ce aţi venit?

— A fost în legătură cu discurile. Credeam că meritam şi noi dreptul la câteva dintre ele. Ştiam că avea o mulţime de copii, probabil toate exemplarele care nu s-au vândut când au fost scoase pe piaţă, şi voiam partea noastră, dacă avea de gând să le vândă.

— Cum obţinuse copiile?

— Erau ale tatei şi le ţinea acasă în Hafnarfjördur şi, când Gudlaugur s-a mutat de acasă, a luat cutiile cu el. A zis că-i aparţineau. Numai lui.

— De unde ştiţi că intenţiona să le vândă?
Stefanía ezită.
— Am minţit şi în legătură cu Henry Wapshott, zise ea. Îl cunosc. Nu foarte bine, însă ar fi trebuit să vă spun despre el. V-a spus că ne-am întâlnit?
— Nu, zise Erlendur. Are o mulţime de probleme. E ceva adevărat din ce mi-aţi spus până acum?
Ea nu-i răspunse.
— De ce ar trebui să cred ce îmi spuneţi acum?
Stefanía privi ninsoarea care cădea pe pământ şi era cu gândurile departe, ca şi când ar fi dispărut într-o viaţă pe care o trăise demult, când nu spunea minciuni şi adevărul era totul, curat şi pur.
— Stefanía? zise Erlendur.
— Cearta lor n-a avut legătură cu cântatul, zise ea brusc. Atunci când tata a căzut pe scări. N-a avut legătură cu cântatul. Asta e ultima şi cea mai mare minciună.
— Atunci când s-au certat pe palier, vrei să spui?
— Ştii cum îi spuneau copiii la şcoală?
— Cred că ştiu, zise Erlendur.
— Îi spuneau „Mica prinţesă”.
— Din cauză că făcea parte dintr-un cor şi era efeminat şi…
— Din cauză că l-au prins purtând una dintre rochiile mamei, îl întrerupse Stefanía.
Ea se întoarse cu spatele la fereastră.
— S-a întâmplat după moartea ei. Îi era îngrozitor de dor de ea, mai ales când nu mai cânta în cor, ci era doar un băiat obişnuit, cu o voce obişnuită. Tata nu ştia, dar eu ştiam. Când tata era plecat, îşi punea uneori bijuteriile mamei şi alteori proba şi rochiile ei, stătea în faţa oglinzii şi chiar se farda. Şi odată, era vara, nişte băieţi au trecut pe lângă casa noastră şi l-au văzut. Unii erau de la el din clasă. S-au zgâit pe fereastra camerei de zi. Făceau asta din când în când din cauză că eram consideraţi ciudaţi. Au început să râdă şi să facă glume răutăcioase, fără pic de milă. După episodul ăsta, la şcoală l-au tratat ca pe un ciudat. Copiii au început să-l strige „Mica prinţesă”.
Stefanía ezită.
— Credeam că-i era dor de mama, continuă ea. Că ăsta era modul lui de a fi aproape de ea, purtându-i hainele şi bijuteriile. N-aş fi crezut că avea

nevoi nefireşti. Dar s-a dovedit a fi altceva.
— Nevoi nefireşti? zise Erlendur. Aşa priveşti tu chestia asta? Fratele tău era homosexual. N-ai fost în stare să-l ierţi pentru asta? De-asta n-ai avut niciun fel de contact cu el în toţi aceşti ani?
— Era foarte tânăr când tata l-a prins cu un băiat. Ştiam că prietenul lui era la el în cameră, eu credeam că-şi fac lecţiile împreună. Tata a venit acasă pe neaşteptate să caute ceva şi, când a intrat în camera lui Gudlaugur, i-a văzut pe amândoi făcând ceva abominabil. N-a vrut să-mi spună ce anume făceau. Când am ieşit din camera mea, celălalt băiat fugea în jos pe scări, tata şi Gulli erau pe palier strigând unul la celălalt şi l-am văzut pe Gulli îmbrâncindu-l. Tata s-a dezechilibrat, a căzut pe scări şi nu s-a mai ridicat niciodată.
Stefanía se întoarse din nou spre fereastră şi urmări ninsoarea plutind către pământ. Erlendur nu zise nimic, întrebându-se la ce s-o fi gândit femeia din faţa lui când se închidea în ea însăşi, cum o făcea acum, dar nu-şi putea imagina. Crezu că găsise un răspuns, dar ea rupse din nou tăcerea.
— Eu n-am contat niciodată, zise ea. Tot ce făceam era pasabil. Nu o spun din autocompătimire, cred că am încetat cu mulţi ani în urmă să-mi plâng de milă. Ci mai mult pentru a încerca să înţeleg şi să explic de ce nu am ţinut deloc legătura cu el după acea zi îngrozitoare. Uneori cred că m-am bucurat de modul în care s-au petrecut lucrurile. Poţi să-ţi imaginezi aşa ceva?
Erlendur scutură din cap.
— Când a plecat, eu am fost cea care conta. Nu el. El nu mai conta deloc. Şi într-un fel ciudat, m-am bucurat, m-am bucurat că n-a ajuns niciodată copilul-vedetă care trebuia să devină. Cred că l-am invidiat tot timpul, mai mult decât mi-am dat seama, pentru toată atenţia pe care o primea şi pentru vocea pe care o avea. Era divină. Era ca şi cum fusese binecuvântat cu toate talentele alea, iar eu n-aveam niciunul; eu zdrăngăneam la pian ca un cal pe caldarâm. Aşa se exprimase tata când încercase să mă înveţe să cânt la pian. A spus că n-aveam pic de talent. Cu toate astea, l-am venerat, pentru că eu credeam că avea mereu dreptate. De obicei era bun cu mine şi, când n-a mai putut să-şi poarte de grijă, talentul pe care mi l-am dezvoltat a fost să am grijă de el. Îi eram indispensabilă. Şi anii au trecut fără ca ceva să se schimbe. Gulli a plecat de acasă, tata ajunsese într-un scaun cu rotile şi eu aveam grijă de el. Nu m-am mai gândit niciodată la mine, la ce eram şi ce

îmi doream. Anii pot trece în felul acesta, fără să faci nimic altceva în afara rutinei pe care ţi-ai creat-o. An după an, după an.

Se opri şi privi ninsoarea.

— Când realizezi că asta e tot ce ai, începi să urăşti situaţia în care te afli şi să găseşti vinovatul, şi atunci am simţit că fratele meu era de vină pentru tot. Cu timpul am început să îl urăsc, pe el şi perversitatea care ne-a distrus vieţile.

Erlendur era gata să adauge ceva, însă ea continuă.

— Nu ştiu dacă pot descrie mai bine ce se întâmplă. Cum te încui în propria viaţă monotonă din cauza unui lucru care, zeci de ani mai târziu, se dovedeşte lipsit de importanţă. De fapt, se dovedeşte lipsit de importanţă şi inofensiv.

— Am înţeles că el considera că îi fusese răpită copilăria, zise Erlendur. Că nu i s-a permis să fie ce-şi dorea şi că a fost obligat să fie ceva cu totul şi cu totul diferit, un cântăreţ, un copil-vedetă, şi că a plătit preţul de fiecare dată când era agresat la şcoală. Apoi, totul s-a năruit şi acele „nevoi nefireşti”, cum le numiţi, au completat tabloul. Nu cred că a fost foarte fericit. Poate că nu-şi dorea toată atenţia asta, după care tânjiţi atât.

— I s-a răpit copilăria, zise Stefanía. E foarte posibil.

— Fratele tău a încercat vreodată să discute despre homosexualitatea sa cu tatăl tău sau cu tine? întrebă Erlendur.

— Nu, dar am fi putut să ne dăm seama din vreme. Nu ştiu dacă el înţelegea ce se întâmpla cu el. Nu am idee. Nu cred că ştia de ce purta rochiile mamei. Nu ştiu cum şi când descoperă oamenii ăştia că sunt diferiţi.

— Dar îi plăcea porecla lui, într-un fel pervers, zise Erlendur. Avea posterul ăsta şi ştim că…

Erlendur se opri la jumătatea frazei. Nu ştia dacă să-i spună că Gudlaugur îi ceruse iubitului său să-i spună „Mica prinţesă”.

— Nu ştiu nimic despre asta, zise Stefanía. E posibil să fi fost chinuit de amintirea a ce i s-a întâmplat. Poate a fost ceva din el pe care nu l-a înţeles niciodată.

— Cum aţi ajuns să-l cunoaşteţi pe Henry Wapshott?

— A venit la noi acasă într-o zi şi a vrut să discutăm despre discurile lui Gudlaugur. Voia să ştie dacă mai aveam copii. Asta s-a întâmplat de Crăciunul trecut. Obţinuse informaţii despre Gudlaugur şi despre familia lui de la un colecţionar şi mi-a spus că discurile erau incredibil de valoroase în

străinătate. A vorbit cu fratele meu, care a refuzat să-i vândă vreunul, apoi s-a răzgândit oarecum şi era pe punctul de a-i da lui Wapshott ceea ce dorea.

— Şi voi vă voiaţi partea voastră din profit.

— Nu credeam că era ceva exagerat. Discurile nu îi aparţineau lui mai mult decât îi aparţineau tatei. Cel puţin, aşa vedeam noi lucrurile. Tata a plătit discurile din buzunarul propriu.

— Şi era vorba despre o sumă substanţială? Cea oferită de Wapshott pentru discuri?

Stefanía încuviinţă.

— Milioane.

— Chestia asta se potriveşte cu ce ştim noi.

— Avea mulţi bani, Wapshott. Cred că voia să evite ca discurile să ajungă pe piaţa colecţionarilor. Dacă l-am înţeles corect, intenţiona să achiziţioneze toate copiile existente şi să împiedice ca acestea să inunde piaţa. A fost foarte direct în legătură cu lucrul ăsta şi era pregătit să plătească o sumă incredibilă. Cred că până la urmă a stat de vorbă cu Gudlaugur chiar înainte de Crăciun. Ceva probabil s-a schimbat, dacă l-a atacat aşa cum a făcut-o.

— L-a atacat aşa cum a făcut-o? La ce te referi?

— Ei bine, nu l-aţi reţinut?

— Ba da, zise Erlendur, dar nu avem nicio dovadă că el l-a atacat pe fratele tău. La ce te referi când spui că „ceva probabil s-a schimbat”?

— Wapshott ne-a vizitat în Hafnarfjördur şi ne-a spus că îl convinsese pe Gudlaugur să-i vândă toate copiile, şi cred că dorea să se asigure că nu mai erau altele disponibile. I-am spus că nu mai erau, că Gudlaugur le-a luat pe toate când a plecat de acasă.

— De asta te-ai dus la hotel să te vezi cu el, zise Erlendur. Ca să-ţi primeşti partea ta din vânzare.

— Era îmbrăcat cu uniforma lui de portar, zise Stefanía. Stătea în hol şi căra valizele unor turişti la o maşină. L-am privit o vreme şi apoi m-a văzut. I-am spus că trebuia să vorbesc cu el despre discuri. El a întrebat de tata…

— Tatăl tău te-a trimis să te întâlneşti cu Gudlaugur?

— Nu, n-ar fi făcut asta niciodată acesta. După accident, n-a mai vrut niciodată să audă pomenindu-i-se numele.

— Dar a fost prima persoană de care Gudlaugur a întrebat, când te-a văzut la hotel.

— Da. Am coborât în camera lui şi am întrebat unde erau discurile.

*

— Sunt la loc sigur, zise Gudlaugur, zâmbind către sora lui. Henry mi-a spus că a stat de vorbă cu tine.

— Ne-a spus că intenţionezi să-i vinzi lui discurile. Tata a zis că jumătate din ele sunt ale lui şi vrem jumătate din profit.

— M-am răzgândit, zise Gudlaugur. Nu mai vreau să le vând.

— Şi Wapshott ce-a spus?

— N-a fost prea încântat.

— Oferă un preţ foarte bun pentru ele.

— Pot obţine mai mult pe ele dacă le vând singur, pe rând. Colecţionarii sunt foarte interesaţi de ele, cred că Wapshott plănuieşte să facă acelaşi lucru, chiar dacă mi-a spus că vrea să le cumpere ca să le scoată din circulaţie. Cred că minte. Are de gând să le vândă şi să facă bani de pe urma mea. Toată lumea voia să facă bani pe socoteala mea pe vremuri, mai ales tata, şi chestia asta nu s-a schimbat deloc. Câtuşi de puţin.

Se priviră ochi în ochi.

— Vino acasă şi vorbeşte cu tata, zise ea. Nu i-a mai rămas mult timp de trăit.

— Wapshott a vorbit cu el?

— Nu, nu era când a venit Wapshott. I-am povestit tatei despre el.

— Şi ce a zis?

— Nimic. Doar că-şi voia partea lui de bani.

— Şi tu?

— Şi eu ce?

— De ce nu l-ai părăsit niciodată? De ce nu te-ai căsătorit şi nu ţi-ai făcut o familie a ta? Nu viaţa ta o trăieşti, ci pe a lui. Unde e viaţa ta?

— Bănuiesc că e în scaunul cu rotile, unde l-ai pus tu pe el, pufni Stefanía, – şi să nu îndrăzneşti să întrebi de viaţa mea.

— Are aceeaşi putere asupra ta pe care o avea şi asupra mea în vremurile de demult.

Stefanía explodă de furie.

— Cineva trebuia să aibă grijă de el! Favoritul lui, vedeta lui, s-a transformat într-un homosexual fără voce, care l-a împins pe scări şi care n-a îndrăznit să mai vorbească cu el de atunci. Mai bine stă nopţile la el în casă şi se strecoară afară, înainte să se trezească bătrânul. Cum e cu puterea pe care o are asupra ta? Crezi că ai scăpat de el o dată pentru totdeauna, dar

uită-te la tine! Uite-te puţin la tine! Ce eşti? Spune-mi! Eşti un nimic. Eşti o scursură.

Apoi se opri.

— Îmi pare rău, zise el. N-ar fi trebuit să spun asta.

Ea nu-i răspunse.

— A întrebat de mine?

— Nu.

— Nu vorbeşte niciodată despre mine?

— Nu, niciodată.

— Urăşte felul în care trăiesc. Urăşte ce sunt. Mă urăşte. După atâţia ani.

*

— De ce nu mi-aţi spus toate astea înainte? zise Erlendur. De ce acest joc de-a v-aţi ascunselea?

— De-a v-aţi ascunselea? Ei bine, vă puteţi închipui. Nu voiam să vorbesc despre chestiuni legate de familie. Am crezut că ne putem proteja intimitatea.

— Atunci a fost ultima dată când l-aţi văzut pe fratele dumneavoastră?

— Da.

— Sunteţi sigură?

— Da.

Stefanía se uită la el.

— Ce insinuaţi?

— Nu l-aţi prins cu un tânăr exact aşa cum a făcut şi tatăl dumneavoastră şi aţi avut un acces de furie? Chestia asta v-a adus aminte de sursa nefericirii din propria viaţă şi aţi decis astfel să-i puneţi capăt.

— Nu, ce…?

— Avem un martor.

— Un martor?

— Băiatul care era cu el. Un tânăr care îi făcea favoruri fratelui dumneavoastră pentru bani. I-aţi prins la subsol, băiatul a fugit, iar dumneavoastră v-aţi atacat fratele. Aţi văzut un cuţit pe masă şi l-aţi atacat.

— Nu e aşa! zise Stefanía, simţind că Erlendur vorbea serios, simţind că laţul i se strânge în jurul gâtului.

Se uită la Erlendur fără să-şi creadă urechilor.

— Există un martor, începu Erlendur, însă nu reuşi să-şi termine fraza.

— Ce martor? Despre ce martor vorbiţi?

— Negaţi că i-aţi provocat moartea fratelui dumneavoastră?

Telefonul fix începu să sune şi, înainte ca Erlendur să poată răspunde, mobilul începu să-i sune şi el, în buzunarul jachetei. Îi aruncă o privire spăşită Stefaníei, care se uită urât la el.

— Trebuie să răspund, zise Erlendur.

Stefanía dădu înapoi şi o văzu că ia unul dintre discurile lui Gudlaugur, care se afla pe masă, şi că-i scoate coperta. Când Erlendur răspunse la telefonul fix, ea examina discul. Era Sigurdur Óli. Erlendur răspunse apoi la mobil şi îl rugă pe cel care suna să aştepte.

— Un bărbat m-a contactat chiar acum în legătură cu crima de la hotel şi i-am dat numărul tău de telefon, zise Sigurdur Óli. Te-a sunat?

— E cineva pe cealaltă linie chiar acum, zise Erlendur.

— Se pare că am rezolvat cazul. Vorbeşte cu el şi sună-mă. Am trimis trei maşini de poliţie acolo. Elínborg le însoţeşte.

Erlendur puse receptorul jos şi ridică mobilul din nou. Nu recunoscu vocea, însă bărbatul se prezentă şi îşi începu relatarea. De-abia începuse să vorbească şi bănuielile lui Erlendur fură confirmate, pricepu totul. Avură o conversaţie lungă şi, la sfârşit, Erlendur îl rugă pe interlocutorul său să meargă la secţia de poliţie şi să-i dea o declaraţie lui Sigurdur Óli. O sună pe Elínborg şi îi dădu instrucţiuni. Apoi puse mobilul deoparte şi se întoarse către Stefanía, care pusese discul lui Gudlaugur pe platan şi îl pornise.

— Uneori, demult, zise ea, când se înregistrau discuri ca astea, se auzeau tot felul de zgomote de fundal la înregistrări, poate din cauză că oamenilor nu le prea păsa cum le făceau, tehnologia era primitivă şi facilităţile de înregistrare erau şi ele slăbuţe. Se poate auzi chiar zgomotul traficului pe ele. Ştiai?

— Nu, zise Erlendur, fără să priceapă la ce se referea.

— Se aude şi la cântecul ăsta, de exemplu, dacă asculţi cu atenţie. Nu cred că cineva şi-ar da seama dacă nu ştie că despre asta e vorba.

Ea dădu volumul tare. Erlendur îşi ciuli urechile şi sesiză un sunet de fundal, la mijlocul cântecului.

— Ce e asta? întrebă el.

— E tata, zise Stefanía.

Ea puse din nou partea aceea din cântec şi Erlendur auzi clar acel sunet, cu toate că nu-i desluşea sensul.

— E vocea tatălui tău? întrebă Erlendur.

— Îi spune că e minunat, zise Stefanía, cu gândurile departe. Stătea chiar lângă microfon şi nu s-a putut abţine.

Se uită la Erlendur.

— Tata a murit ieri, zise ea. S-a aşezat pe canapea după cină şi a adormit, aşa cum face uneori, şi nu s-a mai trezit. De cum am intrat în cameră mi-am dat seama că murise. Am simţit asta înainte să-l ating. Doctorul a zis că a făcut atac de cord. De asta am venit la hotel să te văd, ca să lămuresc lucrurile. Nu mai contează. Nici pentru el, şi nici pentru mine. Nimic din toate astea nu mai contează.

Puse pentru a treia oară bucata aceea de melodie şi de data asta Erlendur avu impresia că distinge ceea ce se spunea. Un singur cuvânt ataşat de cântec, ca o notă de subsol.

Minunat.

— M-am dus jos, în camera lui Gudlaugur, în ziua în care a fost asasinat, ca să-i spun că tata îşi dorea împăcarea. Îi spusesem deja tatei că Gudlaugur avea o cheie de la casă şi că se furişa înăuntru, stătea în camera de zi şi se strecura înapoi afară, fără ca noi să-l observăm. Nu ştiam cum va reacţiona Gudlaugur, dacă voia sau nu să-l revadă pe tata sau dacă era zadarnic să încerc să-i împac, dar voiam să încerc. Uşa camerei lui era deschisă…

Vocea îi tremură.

— … iar el zăcea prăbuşit în propriul sânge…

Ea se opri.

— … în costumul ăla… cu pantalonii în vine… plin de sânge…

Erlendur se îndreptă către ea.

— Dumnezeule, gemu ea. Niciodată în viaţa mea n-am… a fost ceva mult prea înspăimântător ca să pot să-l exprim în cuvinte. Nu ştiu ce am gândit. Eram îngrozită. Cred că singurul meu gând era să plec de acolo şi să încerc să uit. Asta şi restul lucrurilor. M-am convins singură că nu era treaba mea. Că nu conta că eram acolo sau nu, că totul se terminase şi că nu era treaba mea. Am luat distanţă, m-am purtat ca un copil. Nu voiam să ştiu şi nu i-am spus tatei ce am văzut. Nu am spus nimănui.

Ea se uită la Erlendur.

— Ar fi trebuit să strig după ajutor. Bineînţeles că ar fi trebuit să sun la poliţie… însă… era atât de dezgustător, atât de nefiresc… încât am fugit. Ăsta a fost singurul lucru la care m-am gândit. Să fug. Să scap din acel loc îngrozitor şi fac în aşa fel încât să nu mă vadă nimeni.

Ea şovăi.

— Cred că am fugit întotdeauna de el. Într-un fel, am fugit întotdeauna de el. Tot timpul. Şi…

Suspină uşor.

— Ar fi trebuit să punem capăt acestor lucruri mult mai devreme. Ar fi trebuit să aranjez lucrurile astea cu mult timp în urmă. Asta e crima mea. Către sfârşit, şi tata voia acest lucru. Înainte de a muri.

Tăcură şi Erlendur privi pe fereastră şi observă că ningea mai puţin.

— Dar cel mai îngrozitor a fost că…

Femeia se opri, de parcă gândul era de nesuportat.

— Nu era mort, nu-i aşa?

Ea scutură din cap.

— A spus un cuvânt, apoi a murit. M-a văzut în pragul uşii şi m-a strigat pe nume. Cum mă striga el. Când eram mici. Mă striga întotdeauna Steffí.

— Şi ei l-au auzit spunându-ţi numele înainte de a muri. Steffí.

Ea îl privi surprinsă.

— Care ei?

Deodată Eva Lind apăru în pragul uşii deschise. Se uită la Stefanía şi la Erlendur, apoi din nou la Stefanía şi scutură din cap.

— Câte femei ai de gând să agăţi? spuse ea, aruncându-i tatălui ei o privire acuzatoare.

33

Nu distingea nicio schimbare la Ösp. Erlendur rămase privind-o cum munceşte, întrebându-se dacă va arăta vreo urmă de remuşcare sau de vinovăţie pentru ce făcuse.

— Ai găsit-o pe Steffí aia? întrebă ea, când îl văzu pe coridor.

Răsturnă un teanc de prosoape în coşul de rufe, luă unele curate şi le puse în cameră. Erlendur o urmă şi se opri în prag, cu gândurile în altă parte.

Se gândea la fiica lui. Reuşise să-i explice cine era, de fapt, Stefanía, şi când Stefanía plecă, el o rugă pe Eva Lind să-l aştepte. Eva se aşeză pe pat şi el îşi dădu imediat seama că era drogată, că se întorsese la vechile obiceiuri. Se lansă într-o tiradă împotriva lui pentru toate lucrurile rele din viaţa ei şi el rămase şi ascultă fără să spună un cuvânt, fără să obiecteze sau să o înfurie şi mai tare. Ştia de ce era furioasă. Nu era furioasă pe el, ci pe ea, pentru că nu rezistase. Pentru că nu se mai putea controla.

Nu ştia ce droguri lua ea. Se uită la ceas.

— Te grăbeşti să pleci undeva? întrebă Eva. Pleci în goană să salvezi lumea?

— Poţi să mă aştepţi aici? zise el.

— Cară-te, îi răspunse, cu o voce răguşită şi plină de dispreţ.

— De ce-ţi faci asta?

— Tacă-ţi fleanca.

— O să mă aştepţi? Nu întârzii mult şi după aceea mergem acasă. Vrei?

Ea nu-i răspunse. Rămase cu capul aplecat, privind absentă pe fereastră.

— Mă întorc repede, zise el.

— Nu pleca, îl rugă Eva, cu vocea mai puţin aspră acum. Unde te duci?

— Ce s-a întâmplat? întrebă Erlendur.

— Ce s-a întâmplat! se răsti ea. Multe s-au întâmplat. Multe! Viaţa asta împuţită. Asta s-a întâmplat, viaţa. Totul e pe dos în viaţa asta! Nu ştiu pentru ce e viaţa asta. Nu ştiu de ce o trăim. De ce! De ce?

— Eva, o să fie…

— Dumnezeule, cât de mult regret că n-am avut-o, gemu ea.

El o cuprinse cu braţele.

— În fiecare zi. Când mă trezesc dimineaţa şi când adorm noaptea. Mă gândesc la ea în fiecare zi şi la ce i-am făcut.

— E bine, zise Erlendur. Trebuie să te gândeşti la ea în fiecare zi.
— Dar e atât de greu şi nu scapi niciodată de asta. Niciodată. Ce-ar trebui să fac? Ce pot să fac?
— Să nu o uiţi. Gândeşte-te la ea. Întotdeauna. În felul ăsta, te ajută.
— Cât îmi doresc s-o fi avut! Ce fel de persoană sunt? Ce fel de persoană face aşa ceva? Propriului său copil?
— Eva.
El o cuprinse cu braţele, ea se cuibări la pieptul lui şi rămaseră aşa pe marginea patului, în timp ce ninsoarea se aşeza în linişte peste oraş.
După ce stătură ceva vreme aşa, Erlendur îi şopti să îl aştepte în cameră. Voia să o ducă acasă şi să sărbătorească împreună Crăciunul. Se priviră. Mai calmă, ea încuviinţă.

Dar acum, Erlendur stătea în uşa unei camere de pe palierul de mai jos, privind-o pe Ösp la lucru. Nu se putea împiedica să nu se gândească la Eva. Ştia că trebuia să se grăbească să ajungă înapoi la ea, să o ducă acasă, să fie cu ea de sărbători.
— Am vorbit cu Steffí, strigă el în cameră. Numele ei corect este Stefanía şi este sora lui Gudlaugur.
Ösp ieşi din baie.
— Şi ce, neagă totul sau…?
— Nu, nu neagă nimic, zise Erlendur. Ştie unde este vina ei şi se întreabă ce nu a mers, când s-a întâmplat şi de ce. Se simte rău, însă începe să se împace cu situaţia. E greu pentru ea, pentru că e prea târziu ca să mai îndrepte lucrurile.
— A mărturisit?
— Da, zise Erlendur. În mare parte. Nu a mărturisit în prea multe cuvinte, însă ştie rolul pe care l-a jucat.
— În mare parte? Ce vrea să însemne asta?
Ösp trecu pe lângă el şi se duse să aducă detergent şi o cârpă, apoi se întoarse în baie. Erlendur intră şi o privi cum face curat, la fel ca înainte, atunci când cazul era încă deschis şi ea îi era, într-un fel, prietenă.
— Că a mărturisit totul, pe bune, zise el. Cu excepţia crimei. Ăsta e singurul lucru pe care nu are de gând să-l mărturisească.
Ösp pulveriză soluţie de curăţat pe oglinda din baie, neimpresionată.
— Dar fratele meu a văzut-o, zise ea. A văzut-o înjunghiindu-l pe fratele ei. Nu poate nega. Nu poate nega că a fost acolo.

— Nu, zise Erlendur. A fost jos la subsol când el a murit. Doar că nu ea l-a înjunghiat.
— Ba da, Reynir a văzut asta, zise ea. Nu poate nega.
— Cât de mult le datorezi?
— Le datorez?
— Cât de mult?
— Cui să-i datorez? Despre ce vorbeşti?
Ösp freca oglinda de parcă viaţa ei depindea de asta, de parcă totul s-ar fi sfârşit dacă s-ar fi oprit, de parcă masca ar fi căzut şi ar fi trebuit să se dea bătută. Continuă să pulverizeze şi să lustruiască, evitând să-l privească în ochi.
Erlendur se uită la ea şi îi veni în minte o frază dintr-o carte pe care o citise mai demult, despre săracii din vechime: ea era un bastard al lumii ăsteia.
— Elínborg, colega mea, tocmai ţi-a verificat dosarul la centrul de ajutor. La centrul de ajutor pentru victimele violurilor. S-a întâmplat acum şase luni. Au fost trei. S-a întâmplat într-o cabană de lângă lacul Raudavatn. Asta a fost tot ce ai spus. Ai afirmat că nu ştii cine erau. Că te-au înhăţat într-o noapte de vineri când erai în oraş, că te-au dus în cabana aia şi că acolo te-au violat pe rând.
Ösp continuă să lustruiască oglinda şi Erlendur nu reuşea să-şi dea seama dacă ce spunea avea cel mai mic efect asupra ei.
— În cele din urmă, ai refuzat să-i identifici şi ai refuzat să depui plângere.
Ösp nu spuse niciun cuvânt.
— Munceşti în hotelul ăsta, însă nu câştigi suficient pentru a-ţi achita datoriile şi nu câştigi suficient pentru a-ţi întreţine dependenţa. Ai reuşit să-i ţii la distanţă cu mici plăţi şi ei ţi-au dat mai multă marfă, dar te-au ameninţat şi ştii că vor merge mai departe cu ameninţările.
Ösp nu se uită la el.
— În acest hotel nu se şterpeleşte nimic, nu-i aşa? zise Erlendur. Ai spus-o ca să ne păcăleşti, ca să ne conduci pe o pistă greşită.
Erlendur auzi un zgomot pe coridor şi o văzu pe Elínborg însoţită de patru ofiţeri de poliţie în faţa uşii. Îi făcu semn să aştepte.
— Fratele tău este în aceeaşi situaţie ca şi tine. Poate aveţi acelaşi cont la ei, nu ştiu. A fost bătut. A fost ameninţat. Părinţii voştri au fost ameninţaţi. Nu îndrăzneşti să dai numele acestor persoane. Poliţia nu poate acţiona

pentru că sunt doar ameninţări şi, când persoanele astea chiar fac ceva, te prind şi te violează într-o cabană, tu nu le dai numele. Şi nici fratele tău.

Erlendur se opri şi o privi.

— Tocmai ce am primit un telefon de la un bărbat. Lucrează în poliţie, la brigada narcotice. Uneori primeşte telefoane de la informatori, care îi spun ce se mai aude pe străzi şi în lumea drogurilor. A fost sunat târziu, noaptea trecută, de fapt în dimineaţa asta, de un bărbat care i-a spus că a auzit o poveste despre o tânără violată acum şase luni, care avea probleme pentru că nu-şi putea plăti dealerii. Asta până acum câteva zile, când şi-a achitat datoria. Atât pe a ei, cât şi pe a fratelui său. Îţi sună cunoscut?

Ösp scutură din cap.

— Nu-ţi sună cunoscut? întrebă Erlendur din nou. Informatorul cunoştea numele fetei şi că lucra la hotelul unde a fost ucis Moş Crăciun.

Ösp continuă să dea din cap.

— Ştim că Gudlaugur avea jumătate de milion în camera lui, zise Erlendur.

Ea se opri din lustruitul oglinzii, îşi lăsă mâinile să-i alunece pe lângă corp şi rămase pierdută în propria reflexie din oglindă.

— Am încercat să mă las.

— Droguri?

— E inutil. N-au pic de milă dacă le datorezi bani.

— Îmi spui cine sunt?

— N-am vrut să-l omor. A fost întotdeauna drăguţ cu mine. Şi apoi…

— Ai văzut banii.

— Aveam nevoie de bani.

— Ai făcut-o pentru bani? Sau pentru fratele tău?

Ea nu răspunse.

— Banii au fost motivul? Din cauza asta l-ai atacat?

— Puţin din amândouă, zise Ösp încetişor.

— Voiai banii.

— Da.

— Şi profita de fratele tău.

— Da.

*

Cu coada ochiului îl văzu pe fratele ei în genunchi, un teanc de bani pe pat şi cuţitul şi, fără să se gândească, îl înşfăcă şi încercă să-l înjunghie pe Gudlaugur. El pară cu braţele atacul, dar ea se năpusti iar şi iar asupra lui,

până când încetă să se mai apere şi se prăbuşi, lipit de perete. Sângele ţâşni dintr-o rană din piept, din inima lui.

Cuţitul era pătat de sânge, mâinile ei erau pline de sânge şi sângele îi împroşcase hainele. Fratele ei se ridicase de jos şi fugise afară, pe coridor, îndreptându-se către scări.

Gudlaugur gemea îngrozitor.

O tăcere de moarte se lăsă în cameră. Ea rămase cu ochii fixaţi pe Gudlaugur şi pe cuţitul din mâinile ei. Reynir reapăru brusc.

— Coboară cineva scările, şopti el.

El luă banii, o înşfăcă pe sora lui, care încremenise, ţintuită locului, o trase afară din cameră şi o duse în nişa de la capătul coridorului. Abia dacă îndrăzneau să respire, pe măsură ce paşii femeii se apropiau. Se opri şi scrută întunericul, dar nu-i văzu.

Când ajunse în faţa uşii lui Gudlaugur, slobozi un ţipăt înăbuşit şi cei doi îl auziră pe Gudlaugur gemând.

— Steffí.

Apoi nu mai auziră nimic.

Femeia intră în cameră, dar o văzură ieşind imediat. Merse tot drumul cu spatele lipit de perete, apoi se întoarse brusc şi ieşi repede din cameră, fără ca măcar să privească înapoi.

*

— Mi-am scos halatul şi am găsit altul. Reynir plecase. Eu trebuia să muncesc. Altfel aţi fi bănuit imediat, sau aşa credeam. Apoi mi s-a cerut să mă duc să-l aduc pentru petrecerea de Crăciun. N-am putut refuza. Nu puteam să fac nimic care să atragă atenţia asupra mea. Am coborât la subsol şi am aşteptat pe coridor. Uşa lui era tot deschisă, dar n-am intrat. M-am întors sus şi am zis că l-am găsit în camera lui şi credeam că e mort.

Ösp privi în podea.

— Lucrul cel mai greu de suportat este că el a fost tot timpul amabil cu mine. Poate de-asta m-am înfuriat atât de rău. Pentru că era printre puţinele persoane care mă tratau decent aici, şi apoi fratele meu… am înnebunit. După tot ce…

— După tot ce ţi-au făcut ei ţie? zise Erlendur.

— N-are niciun sens să depui plângere împotriva ticăloşilor ăstora. Pentru cele mai brutale şi mai feroce violuri pot primi un an, un an şi jumătate la răcoare. Apoi ies din nou. Voi, băieţii, nu puteţi face nimic.

Indiferent cum aţi aborda chestiunea. Am luat banii şi am plătit. Poate că l-am omorât pentru bani. Poate din cauza lui Reynir. Nu ştiu. Nu ştiu…

Ea se opri.

— Înnebunisem, repetă ea. Niciodată nu mai simţisem aşa ceva. O furie ca aia. Am retrăit fiecare secundă din acea cabană. I-am văzut. Am văzut totul întâmplându-se din nou. Am luat cuţitul şi am încercat să-l înjunghii peste tot pe unde am putut. Am încercat să-l lovesc fără milă şi el a vrut să se apere, dar l-am înjunghiat întruna, până când a încetat să se mai mişte.

Se uită la Erlendur.

— Nu mi-am dat seama că era atât de greu. Atât de greu să omori pe cineva.

Elínborg apăru în pragul uşii şi îi făcu semn lui Erlendur că nu înţelege de ce nu o arestau pe fată.

— Unde e cuţitul? întrebă Erlendur.

— Cuţitul? zise Ösp, îndreptându-se spre el.

— Cel pe care l-ai folosit.

Ea şovăi câteva clipe.

— L-am pus acolo unde îi e locul, zise ea în cele din urmă. L-am curăţat cât de bine am putut în cafeneaua personalului, apoi am scăpat de el înainte să apăreţi voi.

— Unde anume l-ai pus?

— Înapoi, la locul lui.

— La bucătărie, unde se ţin tacâmurile?

— Da.

— Probabil că hotelul ăsta are cinci sute de cuţite ca ăla, zise cu disperare Erlendur. Cum să-l găsim?

— Aţi putea începe de la bufet.

— De la bufet?

— Cu siguranţă cineva îl foloseşte chiar acum.

34

Erlendur i-o încredinţă pe Ösp lui Elínborg şi ofiţerilor de poliţie şi se grăbi să urce în camera lui, unde îl aştepta Eva Lind. Introduse cardul în fantă, deschise uşa şi văzu că ea deschisese complet fereastra şi stătea pe pervaz, privind în jos la ninsoarea care se aşeza pe pământ, câteva etaje mai jos.

— Eva, zise el calm.

Eva spuse ceva ce el nu reuşi să discearnă.

— Haide, draga mea, îi zise, apropiindu-se cu precauţie de ea.

— Pare atât de uşor, zise Eva Lind.

— Eva, haide, şopti el. Hai acasă.

Ea se întoarse. Se uită lung la el şi apoi încuviinţă.

— Haide să mergem, zise ea încetişor, îşi coborî picioarele pe podea şi închise fereastra.

Se duse la ea şi o sărută pe frunte.

— Ţi-am răpit copilăria, Eva? întrebă el cu voce şoptită.

— Ce? zise ea.

Erlendur se uită lung în ochii ei. Uneori putea vedea nişte lebede albe în ei.

Acum erau negri.

*

În lift, când cobora în holul hotelului, îi sună mobilul. Recunoscu imediat vocea.

— Voiam doar să-ţi urez Crăciun fericit, zise Valgerdur, şi părea că vorbeşte în şoaptă la telefon.

— Şi ţie, răspunse Erlendur. Crăciun fericit!

În hol, Erlendur aruncă o privire în sala de mese, plină ochi cu turişti care se îndopau cu bunătăţile de la bufetul aranjat pentru Ajunul Crăciunului şi pălăvrăgeau în toate limbile imaginabile, murmurul lor vesel răspândindu-se pretutindeni. Îi fu imposibil să nu se gândească la faptul că unul dintre ei ţinea în mână arma crimei.

Îi spuse şefului de la recepţie că era foarte posibil ca Rósant să i-o fi trimis pe femeia care se culcase cu el în acea noapte şi care îi ceruse bani după aceea. Bărbatul îi răspunse că şi el începuse să bănuiască ceva

asemănător. Deja îi informase pe patronii hotelului despre ce puneau la cale directorul şi ospătarul-şef, însă nu ştia în ce mod aveau să abordeze problema.

Erlendur îl surprinse pe directorul hotelului privind-o cu uimire pe Eva Lind. Avea de gând să-l evite, pretextând că nu-l observase, dar directorul îi ţinu calea.

— Voiam doar să vă mulţumesc şi, bineînţeles, să vă spun că nu e nevoie să plătiţi pentru că aţi stat aici!

— Deja am rezolvat acest aspect, zise Erlendur. La revedere!

— Şi Henry Wapshott? întrebă directorul, blocându-i calea lui Erlendur. Ce aveţi de gând să faceţi cu el?

Erlendur se opri. O ţinea pe Eva Lind de mână şi ea se uită la director cu ochii somnoroşi.

— Îl trimitem acasă. Mai e şi altceva?

Directorul şovăi.

— Aveţi de gând să faceţi ceva cu minciunile pe care vi le-a spus fata aia, despre oaspeţii de la conferinţe?

Erlendur zâmbi ca pentru el.

— Vă frământă treaba asta?

— Sunt minciuni.

Erlendur o cuprinse cu braţul pe Eva Lind şi o porniră amândoi către uşa de la intrare.

— Vom vedea, zise el.

Pe când traversau holul hotelului, Erlendur observă că oamenii se opreau şi priveau nedumeriţi în jur. Cântecele sentimentale de Crăciun nu se mai auzeau în boxe şi Erlendur zâmbi în sinea lui când îşi dădu seama că recepţionerul-şef îi acceptase rugămintea şi schimbase muzica. Se gândi la discuri. O întrebase pe Stefanía unde ar fi putut fi, însă nu ştia. N-avea idee unde le ţinea fratele ei şi nu ştia dacă aveau să fie găsite vreodată.

Încetul cu încetul, murmurele din sala de mese încetară. Oaspeţii schimbară priviri uimite şi se zgâiră în sus, la tavan, încercând să vadă de unde venea cântecul extraordinar de frumos care le inunda auzul. Personalul se opri în loc şi ascultă. Timpul părea să nu se mai mişte.

Părăsiră hotelul şi, în gând, Erlendur continuă să cânte frumosul imn împreună cu tânărul Gudlaugur şi simţi din nou dorul mistuitor din vocea băiatului.

O, Tată, preschimbă-mă în lumină în scurta mea viaţă…

ARNALDUR INDRIDASON

AL TREILEA VOLUM DIN SERIA DEDICATĂ DETECTIVULUI ERLENDUR, VÂNDUTĂ ÎN PESTE 26 DE ȚĂRI.

În Reykjavík, cu câteva zile înainte de Crăciun, Gudlauger, portar și Moș Crăciun de ocazie, este găsit înjunghiat în camera sa de hotel, într-o poziție sexuală compromițătoare. În scurt timp, se dovedește că atât personalul, cât și oaspeții hotelului au ceva de ascuns, însă secretul cel mai șocant are legătură directă cu victima... Detectivul Erlendur descoperă imediat că, în spatele atmosferei aparent calme și ospitaliere a hotelului, mocnesc o mulțime de păcate.

«Remarcabil.» *Irish Times*

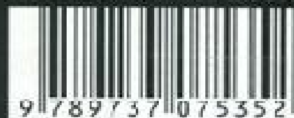
«Te ține în suspans până la ultima pagină.» *Mail on Sunday*

«Încă un thriller polițist de prima mână scris de Indridason, melancolia sa poetică fiind perfect asortată cu adâncimea caracterizărilor de care se bucură personajele.» *Kirkus Reviews*

De același autor au mai apărut, la Editura Trei, *Orașul borcanelor* și *Liniștea mormântului*.

www.edituratrei.ro
ISBN 978-973-707-535-2

{1} Friedrich Hölderlin (n. 20 martie 1770 – d. 6 iunie 1843), poet german, unul dintre principalii reprezentanţi ai romantismului în literatura europeană (n.red.).

{2} Silent Night = colind popular de Crăciun (n.red.).

{3} Cortizolul este un hormon principal al corticosuprarenalei, secretat numai la nivelul straturilor interne (n.red.).

{4} Vreme ploioasă, un standard de jazz (n.tr.).

{5} Peşte marin din familia gadidae (cod), de 50-90 de centimetri lungime, foarte apreciat ca peşte de consum (n.red.).

{6} *Record Collector* = revistă englezească de muzică ce apare lunar încă din anul 1979 (n.red.).

{7} Isasia 1:18

{8} Sfântul Thorlac (1133-1193) este protectorul Islandei, ziua Sfântului Thorlac este sărbătorită pe 23 decembrie (n.red.).

{9} Aluzie la filmul *The Fugitive* (*Evadatul*) din 1993, cu Harrison Ford în rolul principal (n.red.).

{10} Specii de copaci; în islandeză Ösp înseamnă „plop tremurător” şi Reynir, „scoruş de munte”, arbore din aceeaşi familie cu măceşul (n.tr.).

Table of Contents